

Programmabegroting 2021-2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Voorwoord begroting 2021-2024	5
Leeswijzer	14
Programma 1: Mens & Samenleving	16
1.0 Prioritair thema: Lifestyle	16
1.1 Kerntaak: Sociaal Domein	21
1.2 Kerntaak: Vitale inwoners en gemeenschappen	25
1.3 Kerntaak: Culturele identiteit	28
Programma 2: Landschap & Natuur	40
2.0 Prioritair thema: Landschap en landbouw	40
2.1 Kerntaak: Buitengewoon Buitengebied	44
2.2 Kerntaak: Openbare ruimte	45
2.3 Kerntaak: Economie, recreatie en toerisme.....	47
Programma 3: Klimaat & Energie.....	53
3.0 Prioritair thema: Duurzaamheid	53
3.1 Kerntaak: afval, water en milieu	56
Programma 4: Wonen & Mobiliteit	62
4.0 Prioritair thema: Wonen.....	62
4.1 Kerntaak: Mobiliteit & verkeer.....	67
4.2 Kerntaak: Vastgoed.....	69
4.3 Kerntaak: Omgevingsvisie	70
Programma 5: Bestuur & Bedrijfsvoering.....	73
5.1 Kerntaak: Openbare orde en veiligheid.....	73
5.2 Kerntaak: Identiteit & Samenwerking	77
5.3 Kerntaak: Bestuur & Dienstverlening.....	80
5.4 Kerntaak: Financiën & middelen	83

5.5 Kerntaak: Personeel	87
Paragrafen	94
Paragraaf 1: Lokale heffingen	94
Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing	104
Paragraaf 3: Kapitaalgoederen.....	128
Paragraaf 4: Financiering	135
Paragraaf 5: Bedrijfsvoering	139
Paragraaf 6: Verbonden partijen	146
Paragraaf 7: Grondbeleid.....	183
Financiële begroting	192
Van kadernota naar begroting.....	192
Overzicht kosten per prioritair thema en kerntaak.....	197
1.1 Begroting conform taakvelden BBV.....	228
1.2 Incidentele baten en lasten.....	246
1.3 Investeringsstaat 2021-2024.....	250
1.4 Stand en verloop reserves en voorzieningen	254
1.5 Overzicht algemene dekkingsmiddelen	257
1.6 Opbouw algemene uitkering 2021 - 2024	260

Voorwoord begroting 2021-2024

duurzame financiën, krachtige keuzes, kwaliteit van leven

Hierbij bieden we u de begroting 2021 aan. Met de inzichten van nu, de opgaven waar we voor staan en de input die we bij uw raad hebben opgehaald, kiezen wij voor een mix van investeren, bezuinigen en tariefverhogingen, gericht op de veerkracht van onze gemeenschappen en de kwaliteiten van onze gemeente. Een realistische begroting, waarin zoveel mogelijk geanticipeerd wordt op de vele onzekerheden waar we momenteel mee te maken hebben. De leidraad bij het vertalen van ambities in concrete plannen is onze missie: **Eijsden-Margraten: Dichtbij het Leven. Het leven van onze inwoners centraal**

Op verzoek van uw raad hebben we dit jaar de kadernota en de begrotingsvoorbereiding anders aangepakt. Vroeg in het proces hebben we u betrokken bij de situatie waar we voor staan en inzichtelijk gemaakt welke keuzeopties er zijn. De verantwoording over het proces en de stappen die in het voortraject zijn gemaakt staan in het hoofdstuk Financiële begroting, onderdeel van kadernota naar begroting.

1. Gemeentefinanciën onder druk: onzekerheden op lange termijn

Een meerjarig sluitende begroting presenteren: het is in de huidige omstandigheden als een autorit in dichte mist. Toch is het ons gelukt.

Bij de start van het begrotingstraject zagen we dat naast een negatief saldo in de jaarrekening 2019 en een geprognostiseerd negatief resultaat voor 2020 van circa € 1,7 miljoen er structureel meerjarig een negatief saldo te verwachten is bij ongewijzigd beleid. Rekening houdende met de herverdelingseffecten van het gemeentefonds, enkele voorziene ontwikkelingen met financiële impact en de vertaling van de meicirculaire voorzagen wij voor het zomerreces een meerjarentekort dat varieert tussen € 1,4 miljoen in 2021 en € 1,8 miljoen in 2023. Een tekort van deze omvang vergt krachtige keuzes en derhalve hebben we u in een vroegtijdig stadium hierbij betrokken.

De voorgenomen herverdeling van het gemeentefonds – die nog in de lucht hangt en waartegen veel protest is – hebben wij uit prudentie deels meegenomen in onze meerjarenbegroting. Wij zijn uitgegaan van een financieel nadeel vanaf 2022 van € 25 en vanaf 2023 van € 50 per inwoner.

Maar daarnaast blijkt uit de recente doorrekening van de Miljoenennota dat gemeenten vanaf 2022 op fors minder geld uit het gemeentefonds mogen rekenen dan in de septembercirculaire wordt voorgespiegeld. In plaats van een plus van ruim € 1 miljard, krijgen ze in dat jaar te maken met een min van bijna € 300 miljoen. Deze ontwikkeling is niet meegenomen in deze begroting, omdat zij nog

in nevelen gehuld is. Maar de boodschap is helder: onzekerheid troef en houd rekening met nog meer neerwaartse bijstellingen.

2. Corona: onverwachte wending met grote impact

We bevinden ons in een lastig tijdperk. **Covid-19** houdt ons allen in de greep. Wat de effecten hiervan zijn voor de middellange- en lange termijn zijn niet alleen voor ons als gemeente moeilijk in te schatten, maar ook voor onze medeoverheden, maatschappelijke partners, ondernemers, verenigingen en inwoners. Een nieuwe werkelijkheid dient zich aan. Sommige effecten zijn al zichtbaar, andere zullen pas in de loop van de tijd zichtbaar worden. Inmiddels zien wij de maatschappij zich aanpassen door digitaal te werken en 1,5 meter afstand te bewaren. Hoe langer deze situatie voortduurt, hoe groter de kans dat de wereld om ons heen zal transformeren en er na de crisis voorgoed anders zal uitzien. Van overbruggen is geen sprake meer. Hoe die wereld om ons heen er straks uit zal zien, bepalen wij deels door de acties die wij nu samen nemen. De komende periode zal meer duidelijk worden wat dit betekent voor ons beleid, onze voorzieningen en onze manier van werken. Vooralsnog betekent het omgaan met onzekerheid.

Bij het opstellen van dit voorwoord zijn de strengere maatregelen die de tweede golf moeten dempen net ingegaan. Digitaal werken en ontmoeten is weer de norm. Inmiddels zijn we er behoorlijk bedreven in.

3. Ontwikkelingen: de wereld verandert

Hoe bepalend de corona-pandemie momenteel ook is, er spelen daarnaast tal van andere ontwikkelingen die van grote invloed zijn op de gemeentelijke **democratie** en **dienstverlening**.

Burgers en ondernemers krijgen door digitalisering steeds meer behoefte om locatie- en tijdsonafhankelijk te zoeken naar ondersteuning, informatie en kennis. We zien daarnaast ook een ontwikkeling waarin inwoners en ondernemers in wisselende samenstellingen zichzelf verenigen dan wel een actieve bijdrage willen leveren in het oppakken van maatschappelijke vraagstukken. Dit vraagt om een wendbare op de samenleving gerichte organisatie die onze inwoners en ondernemers centraal stelt. Dienstverlening vanuit de menselijke maat en partnerschap in interactie met wat de samenleving vraagt. Naast een stroomversnelling van de digitalisering van gemeentelijke dienstverlening groeit het belang van inzicht en sturing door middel van data.

De maatschappelijke ontwikkelingen worden versterkt door een aantal voor de gemeente Eijsden-Margraten ingrijpende **transities**. De energietransitie, de transitie in de landbouwsector en de demografische ontwikkelingen met veranderende woon- en leefbehoeften zijn ontwikkelingen waar wij als gemeente de komende jaren nadrukkelijk in zullen moeten investeren. Opgaven die in het licht van de kernwaarden van Cittaslow, zijnde authenticiteit, gastvriendelijkheid, fijschaligheid, unieke ligging en het hebben van aandacht voor elkaar, een uitdaging vormen om het DNA van Eijsden-Margraten kracht bij te zetten.

De **Omgevingswet** die met ingang van 1 januari 2022 in werking treedt, is gericht op een samenhangende aanpak van de leefomgeving, het bieden van ruimte voor lokaal maatwerk en het komen tot betere en snellere besluitvorming. Daarnaast is het de bedoeling dat de Omgevingswet participatie bevordert door burgers en ondernemers actief te betrekken bij de ontwikkeling van de leefomgeving. Naast investering in processen en systemen vraagt dit ook ontwikkeling in de werkwijze en rolinvulling van ons als gemeente.

De financiële ontwikkelingen in het **Sociaal Domein** plaatsen ons voor grote uitdagingen. Hoe houden we grip op de uitgaven in de WMO, Jeugd en Participatie, zonder daarbij aandacht te verliezen voor passende ondersteuning en activering voor kwetsbare inwoners? Het doel blijft: meedoen in de samenleving voor iedereen. Gelet op de financiële impact van het Sociaal Domein zullen we andere keuzes moeten maken, ook in deze begroting.

4. Keuzes, richting en daadkracht

Zoals uit het voorgaande blijkt staan we als gemeente voor een enorme opgave. Niet alleen inhoudelijk maar ook op financieel en organisatorisch gebied. Dit vraagt om richting, daadkracht en krachtige keuzes. In de financiële tabel onder 5 wordt verwezen naar onderstaande punten 4.1 tot en met 4.10.

4.1 focus op 4 prioritaire thema's:

Begin 2020 is - op verzoek van uw raad - het koersdocument prioritaire thema's nader geconcretiseerd in de vorm van een uitvoeringsprogramma. De thema's zijn:

- Lifestyle
- Landschap en landbouw
- Duurzaamheid
- Wonen

In de voorliggende programmabegroting is per programma separaat een onderdeel "prioritair thema" opgenomen. Hiermee wordt in kaart gebracht wat we binnen het desbetreffende programma vanuit de prioritaire thema's willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en hoeveel middelen daarvoor beschikbaar zijn.

Binnen de gemeentelijke begroting waren al diverse werkbudgetten beschikbaar voor deze 4 thema's. Die blijken niet voldoende. Vanwege de veelomvattendheid, complexiteit en urgentie van de opgaven, zoals de transitie van de landbouw en de uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, is er voor gekozen daarnaast extra middelen te reserveren. Niet de aanvankelijk geraamde € 300.000, maar de helft daarvan: € 150.000. Opgemerkt wordt dat de provincie adviseert een substantieel deel van de groei van de algemene uitkering te besteden aan klimaatbeleid en energietransitie. Zij zal ons vanuit haar toezichthoudende rol daarop beoordelen.

4.2 eigentijdse dienstverlening en burgerparticipatie

We zijn er al mee gestart: een eigentijdse benadering van onze dienstverlening. Meer klant- en vraaggericht, digitaal en slimmer georganiseerd, vanuit een lean-benadering en in samenspraak met inwoners ingericht. Dienstverlening die nog beter aansluit bij de veranderende behoeften en wensen van onze inwoners en ondernemers. Op grond van onze missie “dichtbij het leven” wordt in 2021 vanuit een gefaseerde aanpak verdere uitvoering gegeven aan het in 2020 ontwikkeld dienstverleningsconcept op basis van serviceformules. De extra investeringen die hiervoor nodig zijn, kunnen worden opgevangen in het ontwikkelbudget (zie 4.4).

In de recente tweedaagse training van de raad en de driehoek zijn de thema's bestuurlijke vernieuwing en burgerparticipatie volop aan de orde gekomen. Dit heeft geleid tot nieuw afspraken. Inmiddels is de visie op burgerparticipatie en het bijbehorende afwegingskader door uw raad vastgesteld. Deze mijlpalen vormen een vruchtbare uitgangspositie om onze missie “dichtbij het leven”, op een lerende manier verder door te ontwikkelen nieuwe werkwijzen. We bouwen voort op geslaagde trajecten zoals buitengewoon buitengebied en het sportakkoord en gebruiken vanzelfsprekend de ideeën van burgerinitiatieven zoals van EVA (Eckelraadse Vrouwen Activiteiten). We gaan onze pilots samen evalueren, want een soepel samenspel en heldere verwachtingen voor raad, college en organisatie zijn onontbeerlijk voor het succes van burgerparticipatie.

4.3 kostenbeheersing in het sociaal domein

In de raadsvergadering van 29 september 2020 heeft uw raad een motie aangenomen "tot hier en niet verder". Het is een cri de coeur waarin u het kabinet oproept met passende middelen en beleidsvrijheid over de brug te komen, omdat de uitvoering van het Sociaal Domein op de huidige manier als een onmogelijke opdracht wordt ervaren. Ons college zal niet nalaten deze boodschap uit te dragen richting de regering, ook via de VNG. Op deze manier kunnen gemeenten geen sluitende begroting opstellen. Dit ontslaat ons niet van de plicht te zoeken naar kostenbesparingen op basis van efficiency en duurzaamheid.

De stijgende kosten worden ook veroorzaakt doordat onze inwoners ouder worden en langer thuis blijven wonen. Hoewel de financiële impact groot is, zal de sturing op de financiën niet ten koste mogen gaan van het bieden van passende ondersteuning voor kwetsbare inwoners. In dat licht is vanuit effectiviteit, doelmatigheid en innovatie aan de taskforce Sociaal Domein gevraagd advies uit te brengen over structurele maatregelen. In deze begroting lukt het ons met een samenstel van diverse ingrepen bij jeugdzorg, Wmo en Participatie € 482.000 minder uit te geven. We hebben ervoor gekozen onze afwegingen in een aparte paragraaf op te nemen in deze begroting, zie daarvoor Bijlage Sociaal Domein in Programma 1.

Twee vliegen in één klap: dat beogen we met ons voornemen om voor het onderdeel Participatie uit het samenwerkingsverband Sociale Zaken Maastricht Heuvelland (SZMH) te stappen. We richten ons op meer integraliteit voor onze inwoners door werk- en inkomensondersteuning te koppelen aan jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning en daarmee het “dichtbij het leven” principe meer

inhoud te geven. Daarnaast verwachten we hiermee een structurele kostenbesparing te kunnen realiseren, namelijk ongeveer € 200.000 vanaf 2022.

4.4 kwalitatief investeren in de organisatie

We blijven investeren in de kwaliteit van de organisatie en de mensen die er in werken. Meer dan ooit realiseren we ons dat de mensen die werken voor de gemeenschap in Eijsden-Margraten het verschil kunnen en moeten maken. Dat vergt aandacht, visie, een lerende cultuur en ruimte voor ontwikkeling. We gaan voor kwaliteit boven kwantiteit.

Onze aandacht voor de organisatie is derhalve opgebouwd uit meerdere onderdelen. Zie voor een uitgebreide beschrijving de paragraaf bedrijfsvoering.

- Een taakstellende bezuiniging van € 250.000 in 2021 en € 350.000 in 2022 zullen wij realiseren en zal structureel van aard zijn. Daarmee reduceren wij de omvang van de ambtelijke organisatie met ongeveer 5 fte.
- Het budget voor ziek/piek/expertise wordt verhoogd tot een niveau van 4% van de loonsom. Voor inhuur als gevolg van ziek/piek/expertise is nu jaarlijks €320.000 beschikbaar. Dit blijkt een te krap budget, zeker met een verzuim van 8,5% medio 2020, maar ook met een na te streven verzuim van 5%. Voor Eijsden-Margraten betekent dit vanaf 2022 een ophoging van dit budget van € 172.000.
- Er wordt één structureel budget voor ontwikkeling van de organisatie gehanteerd. Momenteel is er sprake van een diversiteit aan incidentele budgetten met diverse, deels overlappende doelstellingen. Dat is niet transparant. Gelet op de noodzaak om continu in ontwikkeling te blijven, vormen wij een structureel budget van 3,5% van de loonsom voor een lerende organisatie: dienstverlening en burgerparticipatie, netwerkend werken, opgavegerichte teams en een effectief samenspel met raad en college. Dit betekent jaarlijks budget van € 433.000. In de begroting zit structureel € 175.000. In 2020 en 2021 is er voldoende budget uit incidentele middelen. Vanaf 2022 is een structurele verhoging nodig van € 258.000.

4.5 bewust niet ingrijpen

Van de 21 keuzeopties om de financiële huishouding ten positieve te beïnvloeden, is een aantal voorstellen niet geselecteerd, omdat die een te grote negatieve impact zouden hebben op de kwaliteit van leven in Eijsden-Margraten. Het sociaal weefsel dat in corona-tijd ondersteuning verdient laten we dus bewust intact.

Dit leidt er toe dat in voorliggende programmabegroting geen bezuinigingen zijn opgenomen voor:

- Onderhouds- / beheerskosten begraafplaatsen kerkbesturen.
- Subsidieverordening vrijwilligersorganisaties.
- Zwembad en zwemregeling
- Bibliotheekwerk.

- Uittreden Omnibuzz.
- Tariefsverhoging gebruikers Omnibzz.
- Onderhoud wandelpaden

4.6 inkomsten verruimen

Voor wat betreft de leges en belastingen worden extra inkomsten gegenereerd door een tariefsverhoging die gebaseerd is op kostendekkendheid. Dit geldt voor de leges Wabo, huwelijken en grafrechten.

- Wabo leges (beoogde extra inkomsten € 225.000).
- Leges burgerzaken, te weten huwelijken en grafrechten (beoogde extra inkomsten € 65.000).
- Toeristenbelasting (autonome extra inkomsten € 100.000).

4.7 overige maatregelen

De ingezette lijn rondom het afbouwen van de vastgoedportefeuille wordt doorgezet. Dat levert een besparing op van € 25.000. Op het gebied van de sportaccommodaties wordt over de brede linie een optimalisatie doorgevoerd, hetgeen een besparing van 100.000 euro dient op te leveren. Daarnaast is een besparing voorzien van € 26.000 door de frequentie van onkruidbestrijding bij te stellen van 6 naar 4 keer per seizoen. Voorts leidt een technische bijstelling op het terrein van dorpspleinen en speelvoorzieningen tot structurele besparingen van € 66.000. De implementatie van het dienstverleningsconcept, geënt op maatwerk en gebruikmakende van de digitale ontwikkelingen, draagt bij aan een optimalisering van de fysieke dienstverlening. Op termijn kan hierdoor de dienstverlening worden gecentraliseerd. Hiermee ontstaat een besparingspotentieel vanaf 2023 en 2024 van respectievelijk €16.000 en €60.000.

4.8 onbenutte OZB inzetten bij negatieve effecten gemeentefonds

Het saldo is na de financiële interventies voor de jaren 2022 en verder nog steeds negatief. Een groot deel hiervan wordt veroorzaakt door de effecten van de herverdeling van het gemeentefonds. We ontkomen er niet aan om de onbenutte belastingcapaciteit in te zetten ten gunste van de uitdagingen waar we voor staan. In dat licht is er voor gekozen de "OZB ruimte te benutten voor toekomstige tegenvallers van het gemeentefonds". Dit betekent dat een extra OZB verhoging gekoppeld wordt aan de ontwikkeling van de effecten van de herverdeling van het gemeentefonds. Uitgangspunt is dat het bedrag van de OZB-verhoging (en daarmee de procentuele verhoging) vastgepind wordt op 1/3 van de afname van de het gemeentefonds.

4.9 septembercirculaire 2020

De septembercirculaire laat voor de jaren 2021 en 2022 een positieve bijstelling zien en voor de jaren 2023 en 2024 een negatieve bijstelling. Voor 2022 is dit een vertekend beeld aangezien hierin de

vergoeding voor de kosten jeugdzorg zijn opgenomen. Deze vergoeding hadden wij reeds als stelpost in onze begroting opgenomen. Deze mutatie is verwerkt bij bijstelling begroting 2021-2024.

4.10 doorrekenen staten begroting en technische bijstellingen

De kadernota is de opmaat voor de conceptprogrammabegroting 2021-2024. De doorrekening van de staten en de technische bijstelling van de begroting hebben nog geleid tot aanpassing van het saldo van de kadernota.

	2021	2022	2023	2024
Saldo na Burap I-2020	- 1.490.132	- 1.113.802	-893.446	-893.313
C Hervreiding gemeentefonds	-	-647.500	- 1.295.000	- 1.295.000
D Beheerskosten onderhoud sportvelden	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
E Voorziening gemeentelijke gebouwen	-200.000	-100.000	-	-
F Ruimte creëren voor prioritaire thema's	-300.000	-300.000	-300.000	-300.000
G intrede WPKB		-215.000	-215.000	-215.000
H intrede woonplaatsbeginfel		500.000	500.000	500.000
I toename WMO door grijze druk	-125.000	-250.000	-375.000	-500.000
Totaal	- 2.365.132	- 2.376.302	- 2.828.446	- 2.953.313
Eerste indicatie meicirculaire	962.302	970.839	988.245	1.459.269
Restant opgave voor zomerreces	- 1.402.830	- 1.405.463	- 1.840.201	- 1.494.044
Bijstellingen algemeen				
bijstelling door Definitieve meicirculaire	116.000	106.000	109.000	111.000
J aframen dividend BNG Enexis (1*)	-180.000	-180.000	-180.000	-180.000
K Verwachte compensatie tegemoetkoming kosten Voogdij/18+ (2*)	250.000			
D Bijstelling beheerskosten onderhoudsportvelden (3*)	80.000	80.000	80.000	80.000
F Bijstellen budgetten prioritaire thema's (4.1)	150.000	150.000	150.000	150.000
L Bijramen personeel ihvk ziek/piek/expertise en ontwikkelbudget (4.4)		-433.000	-433.000	-433.000
Bijgestelde opgave Begroting 2021-2024	-986.830	- 1.682.463	- 2.114.201	- 1.766.044
Technische maatregelen				
Kapitaliseren Upgraden dorpspleinen en speelvoorzieningen (4.7)	66.000	66.000	66.000	66.000
Maatregelen 21 keuze opties				
A1 leges Burgerzaken kostendekkend maken (4.6)	65.000	65.000	65.000	65.000
A2 leges wabo kostendekkend maken (*4 en 4.6)	225.000	225.000	225.000	225.000
A3 Opbrengst Toeristenbelasting (4.6)		100.000	100.000	100.000
B1 draaiknoppen Jeugd (4.3)	185.000	200.000	190.000	190.000
B2 draaiknoppen WMO (4.3)	235.000	264.000	291.000	291.000
B3 draaiknoppen Participatie (4.3)	50.000	50.000	50.000	50.000
C1 optimaliseren dienstverlening (4.7)			15.000	60.000
D2 onkruidbestrijding verminderen (4.7)	26.000	26.000	26.000	26.000
E1 uittreden SZMH (4.3)		200.000	200.000	200.000
G1 Onderhoud sportaccommodaties optimaliseren (4.7)	100.000	100.000	100.000	100.000

G3 afstoten vastgoed (4.7)	25.000	25.000	25.000	25.000
Saldo na bezuinigen	-9.830	-361.463	-761.201	-368.044
OZB verhoging 1/3 van de minderinkomsten ivm herverdeling gemeentefonds (4.8)	-	215.833	431.667	431.667
Saldo na belastingverhoging	-9.830	-145.630	-329.534	63.623
Septembecirculaire (4.9)	226.000	171.000	-160.000	-29.000
Doorrekenen Staten Begroting en overige technische bijstellingen 2021-2024 (4.10)	-171.053	-4.684	504.912	-29.483
Eindsaldo 2021-2024	45.117	20.686	15.378	5.140

Toelichting tabel

*

1. *Afgeraamd is de verwachte dividendopbrengst van beleggingen van BNG en Enexis, op dringend advies van de provincie. De kosten van de energietransitie nemen toe en derhalve verlaagt Enexis haar winstverwachting. De resultaten van de BNG staan onder druk als gevolg van de lage rentestanden de afgelopen jaren.*
2. *Voor 2021 expliciet opnemen van een compensatie voor gemaakte kosten Jeugdzorg Voogdij/18+. De recent opgestelde aanvraag voor de compensatieregeling geeft ons het inzicht dat deze kosten voor een deel gecompenseerd gaan worden*
3. *De eerder becijferde bijraming van € 250.000 voor onderhoud sportvelden kan volgens het inspectierapport worden teruggebracht met € 80.000 naar € 170.000. Daarmee voldoen we aan de ondergrens van de kwaliteitsnorm (D).*
4. *Het momentum van inwerkingtreding van de WPKB (nu voorzien per 1 januari 2022) en de effecten hiervan kan effecten hebben op de omvang van het begrote bedrag.*

Leeswijzer

Dit jaar wordt voor de eerste keer de programmabegroting digitaal gepresenteerd, via de applicatie Pepperflow. De programmabegroting is een omvangrijk geheel vol financiële, cijfermatige gegevens en tekstuele toelichtingen hierop. Om u hierin wegwijs te maken en er tevens voor te zorgen dat u uit de programmabegroting de maximale informatie haalt, is deze leeswijzer opgesteld.

Nadat in 2020 de programmabegroting voortgeborduurd was op de begroting 2019, zijn in de begroting 2021 enkele aanpassingen doorgevoerd worden. Deze aanpassingen zijn doorgevoerd op basis van ervaringen met de begroting 2020. Wat blijft, is dat de verslagregels vanuit het BBV als leidraad gebruikt zijn om de begroting 2021 samen te stellen.

De programma-opzet is in de begroting 2021 vernieuwd ten opzichte van de geformuleerde programma's in de begroting 2020. Dit om de Prioritaire Thema's te integreren in de programmastructuur. Voor de programma's geldt dat:

- Aansluiting is gemaakt met de eerder bepaalde strategische kaders;
- Ze nauw aansluiten bij Dichtbij het Leven;
- De harmonie tussen op het oog soms schijnbare tegenstellingen tot uitdrukking komt tussen de programma's;
- De Prioritaire thema's erin zijn geïntegreerd.

Onderstaand worden de programma's genoemd. Tevens worden de titels van de programma's kort toegelicht:

- In programma 1 Mens & Samenleving staan de mensen centraal die met elkaar in harmonie leven. Vanwege de connectie tussen het samenleven en de gebruiken en de rituelen komt in dit programma ook de harmonie met het verleden tot uitdrukking. Het prioritaire thema Lifestyle is geïntegreerd in dit programma.
- In programma 2 Landschap & Natuur wordt invulling gegeven aan de balans tussen het landschap, de natuur en de ontwikkeling. Het prioritaire thema Landschap en Landbouw is geïntegreerd in dit programma.
- In Programma 3 Klimaat & Energie ligt het accent op de vraagstukken rondom het realiseren van een duurzame samenleving, waarbij invulling wordt gegeven aan de klimaat- en energie-opgaven waar deze gemeente voor staat. Het prioritaire thema Duurzaamheid is geïntegreerd in dit programma.
- Programma 4 Wonen & Mobiliteit geeft invulling aan wonen in een prettige leefomgeving met passende voorzieningen die goed ontsloten zijn. In dit programma wordt aangegeven hoe

omgegaan wordt met veranderende woon- en leefbehoeften. Het prioritair thema Wonen is geïntegreerd in dit programma.

- Programma 5 Bestuur & Bedrijfsvoering is geen inhoudelijk programma maar vooral een programma waarin het financieel beleid, openbare orde, samenwerking en dienstverlening worden samengebracht.

Wat verder nog gewijzigd is in de begroting 2021:

- De oude beleidsvelden zijn vervangen door Kerntaken en Prioritaire Thema's;
- Rechtstreeks onder deze thema's en kerntaken worden de doelstellingen concreet doorvertaald naar de 3W-vragen.

De programmabegroting bestaat uit drie onderdelen:

- Programmabegroting.
- Paragrafen; Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat in de programmabegroting en -rekening een aantal paragrafen verplicht wordt opgenomen. De paragrafen zijn bedoeld als planning en verslag over het in de komende jaren voorgenomen beleid ten aanzien van beheersmatige aspecten op een achttal (limitatieve) gebieden.
- Financiële begroting; In dit onderdeel is een recapitulatie van de baten en lasten voor het begrotingsjaar, en meerjarig opgenomen. Voorts vindt u hier een overzicht van de incidentele baten en lasten inclusief toelichting van de individuele posten, het overzicht structureel begrotingssaldo, de investeringsstaat 2021-2024 stand en verloop reserves en voorzieningen, een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen en een overzicht omtrent de opbouw van de algemene uitkering 2021-2024.

Programma 1: Mens & Samenleving

Wij leven in een tijd van fundamentele veranderingen in de samenleving. De verzorgingsstaat met verzekerde rechten op overheidsvoorzieningen verandert naar een samenleving met meer zelfredzame mensen die eigen verantwoordelijkheid mogen en moeten nemen voor zichzelf en hun (sociale) omgeving. Hoewel deze veranderende samenleving de nodige onzekerheid met zich meebrengt – ook voor onze inwoners – biedt het ook kansen. Onze gemeente heeft een sterke culturele identiteit, een rijk verenigingsleven en goede (algemene)voorzieningen. Door actieve en zelfredzame inwoners kan de aanwezige kracht maximaal worden benut. Een goede kwaliteit van leven voor al onze inwoners in een inclusieve samenleving* is ons streven, hetgeen naadloos aansluit bij het Cittaslow- gedachtegoed en Dicht bij het Leven- filosofie.

**Een inclusieve samenleving is een samenleving waar iedereen tot zijn recht kan komen. Het maakt niet uit welke culturele achtergrond, gender, leeftijd, talenten of beperkingen iemand heeft. Iedereen neemt op een gelijkwaardige manier deel aan de maatschappij.*

1.0 Prioritair thema: Lifestyle

Omschrijving

Een goede kwaliteit van leven voor al onze inwoners in een inclusieve samenleving is ons streven waar iedereen mag en kan meedoen en waarin sprake is van een inclusieve economie. Dit sluit naadloos aan bij het Cittaslow-gedachtegoed dat we voor ogen hebben. Een gedachtegoed waarin we binnen de maatschappelijke ontwikkelingen en de behoeften van onze inwoners en gemeenschappen verder bouwen aan een veerkrachtige en vitale samenleving.

Vanuit deze optiek wordt vanaf 2020 nadrukkelijk accent gelegd op het thema positieve gezondheid gericht op het versterken van de individuele en collectieve kracht waarin de individuele gezondheid, welzijn en participatie centraal staat. Daarnaast komt binnen dit thema het accent te liggen op gezonde voeding geënt op het stimuleren van bewust consumeren en produceren.

Rondom het programma Lifestyle staan we voor de volgende uitdagingen:

- Jongeren aan het bewegen krijgen/houden en gezonde voeding stimuleren
- Ouders bewust maken van gezonde levensstijl
- Vitaliteit en gezondheid ouderen stimuleren

- Zelfredzaamheid versterken en actieve deelname aan c.q. participeren in de culture, sociale, natuurlijke omgeving stimuleren
- Faciliteiten bieden t.b.v. bewegen en ontmoeten in en rondom de kernen
- Stimuleren van een inclusieve economie/gemeenschap, waarin ieder waarde kan toevoegen
- Producenten, leveranciers en maatschappelijk middenveld een actieve bijdrage laten leveren aan een gezonde leefstijl en voeding met aandacht voor gezonde scholen, gezonde winkels, gezonde kantines en gezonde restaurants waarbij lokaal voedsel de basis vormt
- Toerisme en immaterieel erfgoed laten aansluiten bij de ambities van de prioritaire thema's en de ambitie dat de gemeenschap Eijsden-Margraten in 2024 Cittaslow ademt.

Ontwikkellijnen

Om een antwoord te geven op de geschetste opgaven komt de focus te liggen op de volgende ontwikkellijnen:

1. We streven naar een hogere positieve gezondheid ("hoofd") met als doel dat iedere burger weet waar hij/zij zorg/hulp kan vinden en deze ook kan krijgen.
2. We bevorderen het bewegen ("lichaam") met als doel dat eenieder op eigen wijze in beweging komt voor de gezondheid van zichzelf en eventueel voor anderen en de omgeving.
3. We faciliteren het invulling geven aan een zinvolle tijdsbesteding ("handen") met als doel dat eenieder op eigen wijze bijdraagt aan de gemeenschap Eijsden-Margraten, via werk, vrijwilligerswerk, verenigingsleven, of anderszins.
4. We stimuleren het bewuster produceren en consumeren van producten ("hart"), zodat ondernemers en producenten als ook consumenten zich meer dan nu, bewust zijn van de maatschappelijke impact van zijn of haar koop (consumptie)gedrag.

Wat willen we bereiken?

1.0.1 Bevorderen van positieve gezondheid gericht op bewegen, vitaliteit en participeren

Een breed palet aan educatieve-, culturele-, ontmoetings- en sport- en bewegingsactiviteiten die onze gemeente ondersteunt en/of organiseert is voor iedereen (ongeacht leeftijd, gezondheid, sociale en economische omstandigheden) zoveel mogelijk bereikbaar, betaalbaar en toegankelijk.

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

Inzet buurtcoach

Het programma van de buurtcoaches sluit aan bij de doelstellingen in het sociaal domein en is gericht op participatie.

Wij faciliteren ontmoetings-, culturele en beweegactiviteiten voor ouderen en mensen met beperkingen. We investeren in JOGG (jongeren op gezond gewicht)

Breed palet activiteiten

Er wordt geïnvesteerd in sport- beweging en ingezet op samenhang tussen sportstimulering, actieve leefstijl, positieve gezondheid en kwaliteit van leven van al onze inwoners, jong en oud, met of zonder beperkingen.

Meedoen inwoners

De gemeente werkt samen in partnerschap met de verenigingen.

Meer Bewegen voor Ouderen wordt gefaciliteerd.

Sportakkoord

Met de participanten van het sportakkoord wordt het uitvoeringsprogramma 2021 vastgesteld.

De focus ligt op:

- Sportief en gezond opgroeien
- Meedoen door bewegen
- Sterk en Vitaal verenigingen
- Bewegen in de buitenruimte.

Project eenzaamheid

Het project "Een tegen eenzaamheid" is opgestart en wordt doorontwikkeld.

Burgerinitiatieven

We sluiten aan bij lokale initiatieven en lokale coalities. Er is sprake van specifieke aandacht voor dit vraagstuk in ten minste twee kernen.

Participatiecoach

De werkwijze van de Participatiecoach is gericht op bevordering van een gezonde en actieve, participatieve leefstijl bij inwoners (jong en oud). Het uitgangspunt is dat mee doen wordt gestimuleerd en (nieuwe) (beweeg)activiteiten geïnitieerd en begeleid .

Gevarieerde hulp en ondersteuning

Wij dragen zorg voor het door onze kwetsbare inwoners verkrijgen van de juiste mate van hulp en ondersteuning, zowel kwalitatief als kwantitatief. Daarbij zetten wij in op het zo veel als mogelijk door de client zelf en/of zijn sociaal netwerk voorzien in deze ondersteuning dan wel het verwijzen van de client naar het voorliggende veld, onder andere door inzet van de participatiecoach. Bieden eigen inzet of het voorliggende veld onvoldoende mogelijkheden, zetten wij maatwerkvoorzieningen in.

1.0.2 Stimuleren lokale voedsel economie

Vanuit het oogpunt van duurzaamheid, het bevorderen van gezondheid, de transitieopgaven binnen de landbouwsector en de kwaliteiten die de lokale terroir bezit, liggen er kansen om een inclusieve lokale economie te bevorderen die waarde toevoegt aan de gemeenschap, specifiek gericht op het stimuleren van de lokale voedsel economie.

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

Faciliteren lokale voedselketens

In 2021 wordt een bijdrage geleverd aan initiatieven die de lokale en regionale voedselketens versterken. Dit doen we door het leveren van ondersteuning, advies, onderzoek en het (mede) creëren van draagvlak vanuit de principes van Green Destination. Hierbij wordt de relatie met het Middengebied en de NOVI Zuid-Limburg gelegd.

Meer specifiek wordt in 2021 vorm en inhoud gegeven aan Plateau Hub, een digitaal platform voor vraag en aanbod van lokale en regionale producten.

Stimuleren burgeractivatie

In 2021 wordt het stimuleren van burgeractivatie op grond van het principe "verbinden, verankeren en loslaten", inhoudende inwoners oproepen, initiatiefkracht aanspreken en faciliteren van initiatieven die een bijdrage leveren aan de lokale voedselgemeenschap/economie verder gecontinueerd en verdiept. Ontwikkelingen hieromtrent zullen middels een rapportage richting raad en de werkgroep participatie teruggekoppeld worden.

Realiseren belevingscentrum

In 2021 wordt de haalbaarheid van het realiseren van een belevingscentrum voor lokale producten/streekgastronomie onderzocht.

1.0.3 Stimuleren van bewuste productie en consumptie

Ingezet wordt op het stimuleren van bewuste productie en consumptie van duurzame voeding

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

Investeren in bewustwording

We investeren in het stimuleren van bewuste productie en consumptie van duurzame voeding door in 2021

- een programma uit te werken dat bijdraagt aan bewustwording en een bewustwordingscampagne te starten;
- het ontsluiten van inspirerende belevingsplekken binnen de gemeente die bijdragen aan de bewuste consumptie en productie. Hierbij wordt onder meer gedacht aan "campus" Heerdeberg en Hoogcruts.

In 2021 gaan we (al dan niet via het Middengebied) binnen de recreatie- en vrijetijdssector op zoek naar een community van willers, die vanuit het Cittaslow gedachtegoed en Green Destination, het toeristisch/recreatief aanbod met bewuste productie en consumptie van duurzame voeding versterken.

1.1 Kerntaak: Sociaal Domein

Het Sociaal Domein gaat over mensen en hun directe omgeving, niet om producten en diensten en niet over het toepassen van protocollen en uitvoering van de regels van “het systeem”. De inwoners staan centraal. Zij hebben een belangrijk aandeel in het oplossen van problemen en de regie daarover. Daar waar nodig vindt ondersteuning plaats. Het ondergeschikt maken van het systeem aan het belang van de inwoner en de directe omgeving is de basis van een toekomstbestendig en dus ook een financieel gezond Sociaal Domein.

Er zullen altijd mensen zijn die tijdelijk of permanent niet zelfredzaam zijn en geen regie over hun leven kunnen voeren. Deze mensen moeten wij blijven ondersteunen en een vangnet blijven bieden. In dat geval zorgen wij voor kwalitatief goede hulp en ondersteuning.

1.1.1 Budgettair neutrale uitvoering Wmo, Participatiewet en Jeugdwet

Er wordt gestreefd naar een budgettair neutrale uitvoering van de Wmo, Participatiewet en de Jeugdwet. Het uitgangspunt is ook hier: niet meer, maar ook niet minder hulp en ondersteuning dan noodzakelijk.

Het aantal inwoners dat een beroep doet op professionele hulp en ondersteuning en de bijbehorende uitgaven worden gestabiliseerd.

Leerlingenvervoer

Onderzocht wordt of er meerwaarde is als de uitvoering van Leerlingenvervoer ook weer op lokaal niveau gaat plaatsvinden. De achtergrond hiervoor zijn de kosten van de uitvoering, maar ook de inhoudelijke verbanden in het brede perspectief van het Sociaal Domein.

Mantelzorgcompliment

De waardering van mantelzorgers wordt herijkt. Dit betekent een dat de waardering voor mantelzorgers geborgd blijft, doch dat indien er sprake blijft van een geldelijke bijdrage, de hoogte van het bedrag gezien wordt.

Begeleiding WMO

Op basis van de analyse van de spiegelinformatie 2018 is geconstateerd dat aanbieders in de dienstverlening begeleiding individueel structureel minder leveren dan het geïndiceerde arrangement. Met name hierdoor hebben we in dat jaar meer dan de reële kostprijs betaald voor de geleverde zorg. Als gevolg hiervan zijn de tarieven voor de arrangementen begeleiding individueel per 1 januari 2020 gekort. Het effect hiervan werkt door in 2021 en verder.

SZMH

De uitvoering van de Participatiewet wordt niet meer door SZMH, maar in eigen beheer uitgevoerd. Vanwege grote samenhang met de wet inburgering, zal bij de keuze om de Participatiewet zelf uit te gaan voeren, onlosmakelijk verbonden zijn dat onze gemeente dan ook de Wet Inburgering in eigen beheer uitvoert.

Omnibuzz

Onderzoek naar alternatieve invulling van Collectief Vraagafhankelijk Vervoer zal worden uitgevoerd. De randvoorwaarden hierbij zijn kostenbesparingen op de uitvoeringsorganisatie en borging van de continuïteit.

1.1.2 Ondersteunen kwetsbare inwoners

Onze kwetsbare inwoners (jong en oud) worden ondersteund opdat zij in hun eigen leefomgeving zo lang mogelijk kunnen blijven wonen met goede kwaliteit van leven, deel kunnen nemen in de samenleving en zich persoonlijk kunnen ontwikkelen.

Informele zorg

We faciliteren informele zorg en algemeen toegankelijke welzijnsvoorzieningen (het voorliggende veld), met als doel om maatwerkvoorzieningen alleen in te zetten indien algemeen toegankelijke voorzieningen geen of onvoldoende oplossing bieden.

Maatwerkvoorzieningen

Wij stellen maatwerkvoorzieningen Wmo en Jeugdhulp beschikbaar voor kwetsbare inwoners, wanneer er geen andere voorliggende alternatieven zijn.

De korting van 20% op de eigen bijdrage (abonnementstarief, niet inkomensafhankelijk) voor maatwerkvoorzieningen WMO wordt afgeschaft.

Realiseren levensloopbestendige woningen

Ook in 2021 zal ten aanzien van nieuwe woningbouwinitiatieven aangestuurd worden op het realiseren van levensloopbestendige woningen. In onze lokale woonvisie is immers vastgelegd dat meer duurzame woningen voor onder meer ouderen en jongeren aan onze woningvoorraad moeten worden toegevoegd. Met duurzaamheid wordt in deze zowel energetisch als levensloopbestendig bedoeld, zodat mensen, ook als zij ouder worden of lichamelijke beperkingen krijgen, makkelijker in hun woning kunnen blijven wonen.

Zo zal in 2021 aangestuurd worden op levensloopbestendige woningbouw, als planologisch invulling wordt gegeven aan de uitbreidingsplannen in Oost-Maarland, Mheer en Sprinkstraat en Bloesemgaard te Margraten. Deze aansturing geldt uiteraard ook voor andere in 2021 te ontvangen woningbouwinitiatieven.

Participatiecoach

De participatiecoach zet een samenwerking op rondom meedoen met o.a. huisartsen, lokale (sport)verenigingen en aanbieders, scholen en maatschappelijke organisaties.

1.1.3 Maatschappelijke vraagstukken

Maatschappelijke vraagstukken en/of hulp- en ondersteuningsvragen van onze inwoners worden benaderd vanuit de bredere context, binnen onderling verbonden beleidskaders en in dialoog met de inwoners en hun sociale omgeving. Daarbij richten wij de focus op resultaat en passen zoveel mogelijk maatwerk toe.

Subsidie afspraken welzijnsinstellingen

We gaan resultaatgerichte subsidieafspraken maken vanaf 2021 met de maatschappelijke partners. Deze afspraken gaan we monitoren en evalueren.

Actieplan Jeugd

Aan de actielijnen uit het actieplan Jeugd wordt uitvoering gegeven:

1. Regierol Consulenten: ingezet wordt op het verlagen van de gemiddelde inzet aan etmalen per cliënt per verblijfsarrangement .
2. De hulpvraag en inzet voorliggende voorzieningen wordt strikter beoordeeld. Dit betreffen toekenningen die in een grijs gebied binnen of buiten de Jeugdwet vallen o.a. in relatie tot (passend) onderwijs.
3. We blijven in het Sociaal Domein monitoren door middel van dashboards

1.1.4 Eigen kracht van onze inwoners

Bij elk maatschappelijk vraagstuk gaan wij uit van eigen kracht van onze inwoners en maatschappelijke partners en wij handelen daarnaar: ze krijgen maximale ruimte om initiatieven te nemen en te realiseren.

Resultaat gerichte afspraken professionele instellingen

Sturing op inzet professionele instellingen in het voorliggend veld vindt plaats door middel van resultaatgerichte afspraken.

Vernieuwen aanpak informele zorg

De aanpak van de informele zorg wordt vernieuwd en daarmee meer toekomstbestendig.

Bij Hulp bij het Huishouden wordt ingezet op een verhoogd gebruik van PGB ten opzichte van Zorg In Natura.

Met een persoonsgebonden budget (PGB) kunnen cliënten zelf zorgen voor eigen zorginkoop/inzet. De PGB tarieven zijn circa 25% lager dan de tarieven voor zorg in natura (ZIN). Met name voor huishoudelijke hulp kan PGB een passende en een goedkopere alternatief zijn voor ZIN. Ook omdat de zorgaanbieders voor huishoudelijke hulp een steeds langere wachtlijsten hanteren.. Het promoten betekent dus bij de toegang specifiek op die mogelijkheid te wijzen.

Met de Adviesraad Ondersteuning en Participatie Eijsden-Margraten vindt regelmatig overleg plaats inzake maatschappelijke vraagstukken.

1.2 Kerntaak: Vitale inwoners en gemeenschappen

Een sterke gemeenschap met vitale inwoners onderscheidt zich door de aanwezigheid van een grote individuele en collectieve kracht. Mede daardoor ontstaat er een breed pallet aan algemene voorzieningen en activiteiten. Deze ontstaan vaker door burgerinitiatieven waarbij enthousiaste vrijwilligers een trekkersrol nemen. Mensen vallen niet buiten hun gemeenschap door ziekte, beperking, gebrek aan middelen of bijvoorbeeld een andere achtergrond. Recht op gezond en veilig leven is een van de fundamentele rechten van elk mens. Bescherming, bewaking en bevordering van een gezond en veilig leven voor al onze inwoners behoort tot onze basistaken. Speciale aandacht daarbij verdienen onze inwoners in een kwetsbare positie. Een gezond en veilig leven is ook een belangrijke factor voor de verhoging van de zelfredzaamheid en bevordert de actieve participatie aan de maatschappij.

Duurzame en toekomstbestendige sport- beweeg- cultureel-maatschappelijke-en onderwijsactiviteiten en accommodaties vormen het fundament voor goede kwaliteit van leven in onze gemeente.

1.2.1 Eigen verantwoordelijkheid

Onze inwoners zijn in staat eigen verantwoordelijkheid en verantwoordelijkheid voor kwetsbare inwoners te nemen.

Inzetten op eigen verantwoordelijkheid

Via professionele welzijnsorganisatie bieden wij maatschappelijk werk, jeugd en jongerenwerk, opvoedondersteuning aan.

Wij faciliteren vrijwilligers organisaties, burgerinitiatieven, informele zorg en mantelzorg,

Participatiecoach

De participatiecoach wordt ingezet om de kansen voor participatie voor kwetsbare inwoners te vergroten.

1.2.2 Gelijke kansen inwoners om mee te doen in de samenleving

Onze inwoners hebben gelijke kansen om mee te kunnen doen in de samenleving.

Clientondersteuning

Wij stellen onafhankelijke cliëntenondersteuning, informatie- en advies en (activerende) begeleiding beschikbaar voor onze kwetsbare inwoners.

Maatwerkvoorzieningen

Wij stellen algemeen toegankelijke en maatwerkvoorzieningen beschikbaar en bieden hulp en maatschappelijke ondersteuning aan kwetsbare inwoners.

Onderwijsachterstandenbeleid

Aan het vastgestelde onderwijsachterstandenbeleid wordt uitvoering gegeven. Dat betekent dat we zo veel mogelijk belemmeringen voor deelname aan basis-, voortgezet en speciaal onderwijs wegnemen.

Inkomen en maatschappelijke participatie

Wij ondersteunen onze inwoners op het gebied van werk en inkomen en maatschappelijke participatie.

Eijsden-Margraten is aangehaakt bij drie projecten die door SZMH worden uitgevoerd. Het betreft een specifieke aanpak voor drie doelgroepen: statushouders, jongeren en 45-plussers. De aanpak voorziet erin dat consultants een lagere caseload hebben en daardoor meer tijd hebben die ze kunnen investeren in deze doelgroepen, met als te bereiken doel een snellere uitstroom uit de uitkering.

Gebleken is dat deze activiteiten niet aan de doelstellingen hebben voldaan en niet tot een snellere uitstroom hebben geleid. De maatschappelijke impact is klein. Daarom worden vanaf 2021 deze projecten niet meer doorgezet.

1.2.3 Gelijke kansen inwoners op ontwikkelen talent en gezond/veilig leven

Onze inwoners hebben gelijke kansen om gezond en veilig te leven en hun talenten te blijven ontwikkelen.

Investeren in gelijke kansen voor iedereen

We investeren in:

- Gezondheidsbevordering, project kansrijke start, jeugdgezondheidszorg, preventie en vroegtijdige signalering van maatschappelijke en/of gezondheidsproblemen;
- Deelname aan peuteropvang en taalontwikkeling.
- Maatschappelijke begeleiding statushouders

De projecten Buurtgezinnen, Home-start, BOR worden niet gecontinueerd. Genoemde preventieve interventies zijn niet voldoende effectief gebleken in Eijsden-Margraten en ze hebben niet bijgedragen aan de beleidsdoelen om te normaliseren. Het gebruik van deze interventies was zeer miniem. Ze hebben, in deze gemeente, niet voldaan aan de verwachtingen.

1.2.4 Kwaliteit accommodaties

De kwaliteit van de gemeentelijke accommodaties is geborgd.

Kwaliteit gemeentelijke accommodaties

De borging van kwaliteit en toegankelijkheid van de gemeentelijke accommodaties wordt gesignaleerd en bij noodzaak tot verbetering of aanpassingen vindt er facilitering plaats.

Vastgehouden wordt aan het vijf-kernen-beleid met betrekking tot de sportaccommodaties. Vanuit de bezuinigingsdoelstelling zal wel een optimalisatie plaatsvinden rondom onderhoud, hetgeen jaarlijkse een besparing oplevert van €100.000 (zie ook 4.2 kerntaak vastgoed).

1.3 Kerntaak: Culturele identiteit

Materieel en immaterieel cultureel erfgoed heeft de functie van 'sociaal cement': het verstevigt de sociale cohesie in een gemeenschap. Het is wat mensen met elkaar bindt. Cultureel erfgoed draagt bij aan de identiteit en het karakter van de gemeente. Erfgoed biedt ook kansen: het draagt bij aan hoogwaardig toerisme, wat op zijn beurt weer economische groei bevordert. Daarnaast draagt cultureel erfgoed bij aan een prettig woon- en leefklimaat in onze gemeente.

1.3.1 Behoud kernkwaliteiten fysieke leefomgeving

Behoud en bescherming van de kernkwaliteiten van de fysieke leefomgeving richt zich op:

- de historische kernen en het buitengebied;
- de monumenten en ander gebouwd erfgoed (zoals de beeldbepalende panden).

Behoud en bescherming monumenten, historische kernen en buitengebied

1. In 2021 zal voor de gemeente Eijsden-Margraten een kerkenvisie worden opgesteld.
2. Voor wat betreft het buitengebied wordt verwezen naar 2.1 Buitengewoon Buitengebied.

1.3.2. Versterken Cultureel erfgoed

Het cultureel erfgoed blijft zichtbaar en wordt meer beleefd.

Het cultureel erfgoed blijft zichtbaar en wordt meer beleefd

We geven uitvoering aan de Beleidsnota Cultureel Erfgoed 2018-2021 en steunen initiatieven die hierop aansluiten.

In het kader van de vastgestelde Visie VTE ZL zal worden ingezet op het beter beleefbaar maken van de Zuid-Limburgse verhalen (immaterieel en materieel erfgoed) en toeristisch-recreatieve kernkwaliteiten. Bijvoorbeeld het beter ontsluiten en toegankelijk maken van cultureel erfgoed door o.a. thematische beleefroutes en andere producten.

Waar mogelijk en relevant (identiteit versterkend) wordt binnen culturele c.q. erfgoed projecten een verbinding gemaakt met andere beleidsterreinen.

Nieuwe en ingeplande evenementen/initiatieven worden getoetst aan de vastgelegde speerpunten m.b.t. onze culturele identiteit en beoordeeld op maatschappelijke relevantie.

Waar mogelijk wordt gestreefd naar burgerparticipatie zodat onze culturele identiteit wordt verankerd en doorontwikkeld binnen de samenleving.

De focus ligt op het zichtbaar en beleefbaar maken van immaterieel erfgoed.

In 2021 wordt uitvoering gegeven aan de Motie Samenklank

1.3.3 Rekening houden met gebouwd erfgoed

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen wordt telkens rekening gehouden met gebouwd erfgoed.

Erfgoed verankerd in ruimtelijke ontwikkelingen

Erfgoed wordt integraal verankerd in nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, zoals binnen het programma Buitengewoon Buitengebied, het project Middenterras en het traject Omgevingsvisie.

We zetten in op herbestemming van leegstaand erfgoed en sturen op een geschikte invulling vanuit andere beleidsterreinen zoals toerisme (Visie Vrijtijdseconomie Zuid-Limburg) en wonen (structuurvisie Wonen Zuid-Limburg).

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren					
Programma 1: Mens & Samenleving					
Naam Indicator	Eenheid	Bron	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50.000	Waarde NL
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut	1,00% 2018	1,00%	1,00%
Kinderen in uitkeringsgezinnen	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut	3,00% 2018	5,00%	7,00%
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	12,1% 2018	11,3%	11,8%
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	1,50% 2019	1,20%	1,20%
Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,30% 2019	0,30%	0,40%
Clënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 1.000 inwoners	GMSD	65 2019	64	67
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	0 2018	1,3	1,9
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	14 2018	21	23
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	1,50% 2018	1,60%	1,90%
Achterstandsleerlingen	% 4 t/m 12 jarigen	Verwey Jonker Instituut	2,59% 2015	8,75%	11,61%
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	LISA	493 2019	702,5	792,1
Netto participatiegraad	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	69,30% 2019	69,20%	68,80%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut	2,00% 2018	2,00%	2,00%
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	CBS	146,2 2019	250,9	381,7
Personen met een lopend re-integratietraject	Aantal per 10.000 inwoners van 15-74 jaar	CBS	58 2018	116	129
Niet sporters	%	RIVM	50,70% 2016	49,10%	48,70%

Kaderstellende documenten

- Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht Heuvelland 2022.
- Actieplan Sociaal Domein Maastricht Heuvelland 2018-2019.
- Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Eijsden-Margraten 2019.
- Verordening Jeugdhulp Eijsden-Margraten 2019.
- Centrumregeling verwerving Jeugdhulp Zuid-Limburg 2019.
- Verwijsindex risicojongeren.
- Subsidieregeling innovatiemiddelen niet vrij toegankelijke jeugdhulp.
- Beleidsregel ondersteuningsmogelijkheden jeugd.
- Regionale toekomstagenda informele ondersteuning en zorg.
- Gezondheidsnota 2016-2019.
- Regionaal plan beschermd thuis.
- Verordening cliëntenparticipatie Participatiewet Maastricht Heuvelland 2017.
- Uitvoeringsbesluit boetes participatiewet MH 2017.
- Beleidsnota schuldhulpverlening Eijsden-Margraten 2018-2021.
- Beleidsregels Bijzondere bijstand en Regeling tegemoetkoming premie aanvullende zorgverzekering.

- Verordening persoonsgebonden budget/ begeleid werken wet sociale werkvoorziening gemeente Eijsden-Margraten 2011.
- Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2016.
- Verordening handhaving Participatiewet, IOAW en IOAZ 2016.
- Verordening individuele inkomenstoeslag Participatiewet 2015.
- Verordening individuele studietoelage Participatiewet 2015.
- Verordening re-integratie en tegenprestatie Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2016.
- Verordening wachtlijstbeheer Wet sociale werkvoorziening gemeente Eijsden-Margraten 2011.
- Beleidsregel subsidies maatschappelijke accommodaties (in eigendom van vereniging of stichting) gemeente Eijsden-Margraten 2018.
- Verordening leerlingenvervoer gemeente Eijsden-Margraten 2014.
- Perspectief dienstverlening rondom het kind.
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Eijsden- Margraten 2015.
- Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid Eijsden-Margraten 2011.
- Verordening Wet Kinderopvang Eijsden-Margraten.
- Verordening ruimte en inrichtingseisen Peuterspeelzaal werk.
- Verordening kwaliteitseisen peuterspeelzaal werk.
- Beleidsplan bibliotheekwerk heuvelland gemeenten 2008-2011.
- Subsidieverordening Welzijn Eijsden-Margraten 2017.
- Kadernota accommodatiebeleid 2017.
- Meerjarenonderhoudsplan Sportaccommodaties 2015.
- Verordening materiële en financiële gelijkstelling onderwijs Eijsden-Margraten 2012.
- Verordening leszwemmen gemeente Eijsden-Margraten 2018.
- Beleidsplan Cultureel Erfgoed 2018-2021.
- Subsidieverordening Cultureel Erfgoed.
- Erfgoedverordening Eijsden-Margraten eerste wijziging 2016.
- Subsidieverordening Kerkelijke Rijksmonumenten Cultureel Erfgoed.
- Nota bouwstenen kunst en cultuur 2014-2018.
- Regeling adviescommissie Kunst en Cultuur.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen dragen bij aan het programma Mens & Samenleving :

- Sociale Zaken Maastricht en Heuvelland.
- Centrumregeling inkoop Jeugd.
- Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuid-Limburg (GGD Zuid Limburg).
- Omnibuzz.
- MTB Regio Maastricht NV.

- Stichting Podium24.
- Annex BV / Stichting Re-integratie Inbesteding Maastricht en Mergelland (SRIMM).
- Anti Discriminatie Voorziening Limburg.
- Regionale samenwerking leerplicht RMC.
- Regionale samenwerking leerlingenvervoer.

Voor nadere informatie over deze verbonden partijen verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Bijlage Sociaal Domein

Gemaakte keuzes i.h.k.v. duurzame financiën

Zoals reeds aangegeven in het voorwoord van deze begroting lukt het ons om met een samenstel van diverse ingrepen € 185.000 bij Jeugd, € 235.000 bij Wmo en € 50.000 bij Participatie minder uit te geven.

Daarnaast beogen we met ons voornemen om voor het onderdeel Participatie uit het samenwerkingsverband Sociale Zaken Maastricht Heuvelland (SZMH) te stappen twee vliegen in een klap te slaan. We richten ons op integraliteit voor onze inwoners door werk- en inkomensondersteuning te koppelen aan jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning en daarmee het “dichtbij het leven” principe meer inhoud te geven. Hiermee verwachten we een structurele kostenbesparing te kunnen realiseren, namelijk ongeveer € 200.000 vanaf 2022 op het onderdeel Participatie.

Op basis van het traject van kadernota naar begroting, waarin bij de raad is gepeild welke keuzeopties bespreekbaar zijn én de inzichten die uit de monitor Sociaal Domein zijn verkregen, heeft het college 14 verschillende ingrepen gewogen en er uiteindelijk 8 geselecteerd.

De gemaakte keuzes per onderdeel in detail:

Onderzochte besparingsopties	Potentie	2021	2022	2023	2024
Onderdeel					
WMO					
B2.1 Tarievenkorting begeleiding	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
B2.2 Mantelzorgcompliment	74.000	37.000	37.000	37.000	37.000
B2.3 PGB HbH (ipv HbH ZiN)	75.000	25.000	50.000	75.000	75.000
B2.4 afschaffen korting eigen bijdrage	29.000	25.000	27.000	29.000	29.000
Jeugd					
B1.1 begeleiding jeugdzorg strikter indiceren	75.000	65.000	70.000	75.000	75.000
B1.2 drie preventieprojecten stopzetten	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
B1.3 Regierol verblijfsarrangement aanscherpen	70.000	70.000	70.000	40.000	40.000
Participatie					
B3.1 Zwemregeling afschaffen	10.000	0	0	0	0
B3.2 Nat. Schoolontbijt afschaffen	10.000	0	0	0	0
B3.3 Stopzetten participatieprojecten doelgroep	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
E1 Uittreden uit SZMH	200.000	0	200.000	200.000	200.000
E2.1 Uittreden Omnibuzz	-	0	0	0	0
E2.2 Hogere eigen bijdrage Omnibuzz	20.000	0	0	0	0
Overig					
F1 Herzien subsidieverordening	0-250.000	0	0	0	0
Totaal opgenomen in programmabegroting 2021-2024		482.000	714.000	716.000	716.000

Toelichting keuzes geheel overgenomen

B2.1 Tarievenkorting individuele begeleiding; bij aanbieders die niet (geheel) leveren wat is afgesproken wordt een tarievenkorting doorgevoerd. Striktere aansturing is reeds praktijk in 2020.

B2.4 afschaffen korting van 20% op de eigen bijdrage maatwerkvoorzieningen Wmo; sinds abonnementstarief is deze korting in een ander daglicht komen te staan, in regiogemeenten reeds afgeschaft dan wel voornemen tot afschaffing.

B1.1 begeleiding jeugd strikter indiceren. Dit betreffen toekenningen die voorheen in een grijs gebied van de jeugdwet vallen o.a. in relatie tot (passend) onderwijs. Na jurisprudentie is duidelijk dat huiswerkbegeleiding niet onder jeugdwet valt.

B1.2 drie verschillende preventieprojecten, uitgevoerd door externe organisaties dragen onvoldoende bij aan de verwachte effecten en kunnen worden beëindigd.

B1.3 andere, striktere aansturing bij arrangementen verblijf in jeugdinstituten.

B3.3 doelgroep-projecten SZMH beëindigen; dragen onvoldoende bij aan verwachte effecten.

E1 uittreden uit SZMH, efficiency voordelen, lokale inbedding en integraliteit in 3D's, effecten vanaf 2022; elders in deze begroting uitgebreid toegelicht.

Toelichting keuzes deels overgenomen

B2.2 Mantelzorgcompliment; mantelzorgwaardering en ondersteuning staat niet ter discussie. De wijze van uitvoering kan mogelijk in een andere vorm. Aandacht en hulpstructuren zijn belangrijker dan eenmalig bedrag. Budget niet schrappen maar halveren.

B2.3 PGB-vorm hulp in huishouding stimuleren; fors goedkoper dan zorg in natura en in veel gevallen ook beter passend bij individuele zorgvraag. Is echter complex in uitvoering, daarom potentiële besparing in 2021 voor een derde meegenomen.

Toelichting keuzes niet overgenomen

B3.1 Zwemregeling afschaffen. Hoewel deze regeling als inkomensondersteuning kan worden gezien zonder inkomensvoets, is het belang van toegankelijk zwemonderwijs groter en handhaven we deze regeling.

B3.2 Nationaal Jeugdontbijt afschaffen. We stoppen de samenwerking met de Stichting Nationaal Jeugdontbijt, vanwege niet voldoen aan de verwachte effecten, maar handhaven het budget om op een andere wijze kinderarmoede te bestrijden.

E2.1 en E2.2 Voor het mogelijk uittreden is de financiële potentie niet nader onderzocht aangezien er geen alternatief is. Een hogere eigen bijdrage is voor 2021 procedureel niet meer mogelijk en in coronatijd ook niet wenselijk voor de kwetsbare gebruikers.

F1 Herzien subsidieverordening vrijwilligersorganisaties. Bij een toekomstige evaluatie van de verordening zullen we onderzoeken hoe subsidieontvangers van (nog) grotere betekenis kunnen zijn in de zelfredzaamheid in onze samenleving. Deze coronatijd is niet het geschikte moment daarvoor. Verenigingen – ons sociaal weefsel – verdienen stabiliteit en ondersteuning; in deze begroting laten we de vigerende subsidieverordening intact.

Monitor Sociaal Domein

De laatste jaren zijn de lasten binnen programma 1 Mens & Samenleving flink gestegen, met name door de toename van de lasten als gevolg van de open einde regeling rondom de Jeugdzorg en WMO. Najaar 2019 zijn wij daarom gestart met het opstellen van de monitor Sociaal Domein om zo een beter inzicht te krijgen in onze toegekende arrangementen en onze kosten.

Hoe ziet de monitor eruit?

Na de start van het ontwikkelen van de monitor in het najaar van 2019, is medio 2020 de ontwikkeling t.a.v. alle basisinformatie afgerond. De monitor bestaat uit twee dashboards voor zowel Wmo en Jeugd die op maandelijkse basis worden samengesteld en uitvoerig intern besproken. De monitor bevat zowel financiële als inhoudelijke informatie t.a.v. nagenoeg elk onderdeel van de Wmo en Jeugdwet.

Plan-Do-Check-Act (P-D-C-A)

De monitor geeft veel informatie over de ontwikkelingen. Dit betreft zowel gewenste als ongewenste ontwikkelingen op basis waarvan eventueel bijsturing nodig kan zijn. Na aanleiding van het geconstateerde in de monitoring worden waar nodig aanvullende en verdiepende analyses gemaakt. Dit vormt de basis voor het al dan niet inzetten van eventuele beheersmaatregelen en/of beleidsmatige plannen en wijzigingen. Het effect van de ingezette maatregelen wordt vervolgens gemonitord waarna opnieuw afwegingen worden gemaakte t.a.v. de geconstateerde feiten. Daarmee is de P-D-C-A cyclus rond.

Waar sturen wij op?

Vanuit de informatie die voorhanden is, bestaat een redelijk volledig en goed beeld van de situatie, trends en bijzonderheden binnen de Wmo en Jeugdwet. Hetgeen wij binnen de monitoring constateren, zetten wij af tegen de gewenste (bestuurlijke) ontwikkelingen en kaders. Hiermee creëren wij inzicht, overzicht en uitzicht. De in deze begroting voorgestelde besparingsopties komen mede daaruit voort.

We sturen onder andere op aantallen en kosten t.a.v. beschikkingen, cliënten en aanbieders. Verder monitoren we de meldingen, aanvragen, doorlooptijden, etc. Dit delen wij in naar de verschillende onderdelen binnen de Wmo en Jeugd waardoor een gerichtere aanpak mogelijk wordt gemaakt. Verder sturen we ook via de vastgestelde KPI's zoals bijvoorbeeld de KPI's in deze begroting en de KPI's die benoemd staan in het actieplan jeugd. Wanneer op bepaalde indicatoren 'afwijkingen' worden geconstateerd, worden hiertoe aanvullende analyses gemaakt.

In een raadsthema bijeenkomst op 8 september 2020 hebben wij raadsleden geïnformeerd over de opzet en de werking van de monitor.

Ontwikkelingen 2021 en verder

Het Sociaal Domein is volop in ontwikkeling, zowel landelijk als regionaal als lokaal. Het jaar 2021 zal een jaar zijn waarin diverse grote(re) dossiers worden ontwikkeld. Dit zijn onder andere:

De voorbereiding op het nieuwe woonplaatsbeginsel bij Jeugd en de hierbij behorende herverdeling van middelen;

Het anticiperen en voorbereiden op de nieuwe lokale situatie na de doorgevoerde wijzigingen t.a.v. het woonplaatsbeginsel;

Het uitwerken van de nieuwe inkoopstrategieën gericht op meer grip t.a.v. Wmo en Jeugd en de voorbereidingen t.a.v. nieuwe inkooptrajecten;

De implementatie van een nieuwe applicatie t.b.v. Wmo en Jeugd met als doel te komen tot een betere informatievoorziening;

Het verder ontwikkelen van mogelijkheden in het voorliggende veld;

Het uitbreiden van thematisch ingestoken resultaatonderzoeken en monitoring van de diverse onderdelen binnen de Wmo en Jeugd waar nodig.

En last but not least: het uittreden uit SZMH en het inrichten van een lokaal team Participatie –ingebod in de afdeling Mens en Samenleving

Aanpak in 2021

In het jaar 2020 is een brede basis gelegd t.a.v. de monitoring. Het jaar 2021 wordt vooral het jaar van de verdieping en voorbereiding t.a.v. de monitoring op de inhoudelijke wijzigingen die uiteraard ook financiële gevolgen (kunnen) hebben. Het doel is om nog meer 'in control' te komen t.a.v. de verschillende elementen in het Sociaal Domein door deze vooral ook meer met elkaar te verbinden. Zo wordt ook met name geïnvesteerd in betere monitoring t.a.v. het voorliggende veld en de hierbij behorende samenwerkingspartners.

Wat gaat het kosten?

Programma 1 Mens & Samenleving				
	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024
Lasten				
1.0 Lifestyle	103.500	103.500	103.500	103.500
1.1 Sociaal Domein	18.754.636	18.459.404	18.463.408	18.492.869
1.2 Vitale inwoners en gemeenschappen	3.685.074	3.710.165	3.802.730	3.747.430
1.3 Culturele identiteit	230.367	221.978	220.302	220.300
Totale lasten	22.773.577	22.495.047	22.589.940	22.564.099
Baten				
1.0 Lifestyle	0	0	0	0
1.1 Sociaal Domein	-7.675.970	-7.560.655	-7.489.976	-7.417.335
1.2 Vitale inwoners en gemeenschappen	-81.982	-81.982	-81.982	-81.982
1.3 Culturele identiteit	0	0	0	0
Totale baten	-7.757.952	-7.642.637	-7.571.958	-7.499.317
Saldo programma voor resultaatbestemming	15.015.625	14.852.410	15.017.982	15.064.782
Mutaties reserves	-149.848	-9.848	-9.848	-9.848

Saldo programma na resultaatbestem ming	14.865.7 77	14.842.562	15.008.134	15.054.934

Programma 2: Landschap & Natuur

De dorpskernen van de gemeente Eijsden-Margraten zijn omgeven en verbonden door een groot en mooi buitengebied. In dit buitengebied werken, wonen en recreëren vele mensen. Vele vraagstukken komen in het unieke en authentieke Zuid-Limburgse landschap dat Eijsden-Margraten herbergt bij elkaar. De landschappelijke kwaliteiten die gekenmerkt worden door fijschaligheid en diversiteit en het aanwezige cultuur historisch erfgoed vormen de unieke waarden van ons buitengebied. Het landschap vormt het basiskapitaal voor een gezond leef- en verblijfsklimaat en bepaalt de belevingswaarde voor inwoner, recreant en toerist.

Het realiseren van een gezonde, duurzame balans tussen landschappelijke en economische waarden in het buitengebied met ruimte voor toerisme, recreatie en ontwikkeling van de agrarische sector is een uitdaging waar we in onze gemeente op zoek naar zijn hoe hier op verantwoorde wijze invulling aan te geven.

2.0 Prioritair thema: Landschap en landbouw

Omschrijving

We streven naar een samenleving die het landschap waardeert en waarbij iedereen zich verantwoordelijk voelt voor het landschap en hier actief aan bijdraagt.

Om de ruimtelijke opgaven die voortvloeien uit het klimaatakkoord, de voortgaande verstedelijking en de heroriëntatie van de landbouw met behoud van draagvlak te kunnen verwezenlijken is een 'landschapsinclusief' omgevingsbeleid nodig: een aanpak die ervoor zorgt dat landschapskwaliteit volwaardig meeweegt bij de planning en uitvoering van projecten. Derhalve streven we naar een landschap inclusiever omgevingsbeleid. Het landschap is van iedereen en de landschapskwaliteit wordt nadrukkelijker betrokken en geprioriteerd bij maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen.

Daarnaast hebben we de ambitie om het groenblauwe landschappelijke raamwerk met meer authentieke landschapselementen en betere ecologische verbindingen uit te breiden. Tevens streven we naar een kwalitatief hoogwaardiger en kleinschaliger landschap met een betere bodem- en biodiversiteit.

Voor wat betreft de landbouwsector streven we naar een krachtige natuurinclusieve landbouw passend binnen ons fijschalig en waardevolle landschap, waar ruimte is voor diversiteit, (nieuw) ondernemerschap, een slagvaardige herinvulling van vrijkomende agrarische bebouwing en waarbij

de gemeenschap trots is op de gevestigde agrarische sector in de gemeente en vraagt om lokale producten die dichtbij ontsloten worden.

Rondom het programma Landbouw, Landbouw en Plattelandseconomie staat de gemeente Eijsden-Margraten voor een aantal opgaven:

- Een duidelijke visie voor het buitengebied, waarin met respect voor de kwaliteit van het landschap, ruimte blijft voor ontwikkeling. Een visie die in samenspraak met de samenleving en de raad wordt opgesteld.
- Een transitie van de landbouw met als doel een vitale, toekomstbestendige en duurzame agrarische sector in harmonie met milieu, natuur en landschap realiseren zonder verdere ontsiering van het landschap.
- Nieuwe vormen van beheer van het landschap bewerkstelligen waarbij naast de agrarische sector ook de lokale samenleving een bijdrage levert.
- Het behouden en versterken van het kleinschalig landschap; een landschap is ons unique selling point.
Het verbinden van onderzoek en ondernemerschap in het streven naar het vergroten van de voedselproductie, distributie en consumptie op lokaal niveau (e.e.a. naar voorbeeld van de regio Sud-Tirol). Zie ook het programma lifestyle.
- Ketensamenwerking (korte ketens) met aandacht voor regionale en lokale productie en een circulaire distributieketen (e.e.a. naar voorbeeld van de regio Sud-Tirol). Zie ook het programma lifestyle.

Ontwikkellijnen

Om een antwoord te geven op de geschetste opgaven komt de focus te liggen op het toekomst geven aan het buitengebied waarbij het landschap en de agrarische sector in verbinding met de samenleving wordt doorontwikkeld.

Concreet zijn de ontwikkelingen gericht op een natuur- en inclusieve aanpak middels het introduceren van nieuwe beheermodellen voor het landschap, het versterken van het landschap door aanplant van 8.301 bomen in de periode 2020-2024 en het vergroten van de waardering van en de bijdrage aan het landschap. Daarnaast betreft het ontwikkelingen gericht op het toekomst geven aan de transitie van de landbouwsector met aandacht voor herbestemming van vrijkomende locaties en het verbinden van ondernemerschap met de lokale samenleving.

Wat willen we bereiken?

2.0.1 Behoud van een agrarische sector voor de toekomst

Binnen de landbouwsector in Eijsden-Margraten zijn een tweetal omvangrijke ontwikkelingen gaande, die vragen om een actieve bijdrage vanuit de gemeente:

* Het aantal landbouwbedrijven neemt af, hetgeen betekent dat complexe vraagstukken rondom herinvulling van vrijkomende agrarische bebouwing aan de orde is;

* De landbouw is de grootste ruimtegebruiker op het platteland en daarmee een belangrijke beheerder van het landschap. De huidige intensieve wijze van boeren heeft een negatief effect op de natuur en onze gezondheid. Vanuit deze optiek wordt dan ook ingezet op een transitie van de landbouw die niet langer gericht is op de export, maar op een natuurinclusieve landbouw, die de natuur minder belast, de biodiversiteit versterkt, zich richt op lokaal/regionale voedselketens en in staat blijft mede-hoeder te zijn van het unieke Zuid-Limburgse landschap.

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

Actieve transitieaanpak Landbouw

* Op gemeentelijk niveau worden een viertal pilots opgestart rondom agrarische bedrijven en worden strategieën rondom maatwerk uitgewerkt,

* Het welstandskader wordt aangescherpt,

* Aangehaakt wordt bij het Middengebied voor wat betreft het inzetten van een vitaliteitsmanager voor de agrarische sector,

* Tevens wordt aangehaakt bij de in voorbereiding zijnde projectopdracht in Middengebied naar het instellen van een onderzoek naar nieuwe verdienmodellen op het gebied van (agrarisch) landschapsbeheer,

* De raad wordt periodiek geïnformeerd over de stand van zaken rond de voortgang van deze acties en rondom lopende ontwikkelingen.

2.02 Versterken van het landschap door inzetten vergroeningsoffensief

Het Zuid-Limburgse landschap heeft een typisch en uniek karakter. De toekomst van dit landschap is niet vanzelfsprekend. Vanuit het landschapsontwikkelingsplan (LOP) wordt dan ook specifiek ingezet op het behouden en versterken van dit unieke landschap, de biodiversiteit en de cultuurhistorie van het landschap in Eijsden-Margraten. Dit landschap hebben we te leen, we mogen het gebruiken en moeten het bij voorkeur beter doorgeven aan de volgende generatie. We zijn er allemaal verantwoordelijk voor. Samen met onze inwoners, bezoekers, maatschappelijke partners en mede-overheden moeten we blijven investeren in de toekomst om ons unieke landschap in een betere toestand door te geven aan de volgende generatie.

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

Uitvoeren Bomenplan

In de periode 2020 - 2023 worden 8.301 bomen geplant. Dit willen we bereiken door het aanplanten van solitaire bomen of lanen, vergroenen van de dorpsranden, het aanleggen van een Tiny Forrest, het uitgeven van 'herdenkingsbomen' bij speciale momenten (geboorte, huwelijken, jubilea) en het aanplanten van circa 8 ha bos.

Faciliteren IKL jaarprogramma

In samenspraak met het IKL wordt jaarlijks een jaarprogramma opgesteld dat uitgaat van sturing en stimulering van participatie van inwoners en bedrijven bij het werken in het landschap gericht op soortenbescherming, landschapsontwikkeling, erfgoed en gezondheidsbevordering. Hierbij dient gedacht te worden aan onder meer werkdagen met de hoogstambrigade, de hakhoutbrigade, de buitenkrachtploeg en samenwerking met de basisscholen.

Faciliteren stichting "Limburg Bloeit Op"

In 2020 is de stichting "Limburg Bloeit Op" opgericht en samen met hen zal in 2021 de biodiversiteit en het aanleggen/meerjarig onderhouden van bloemrijke akkerranden/bermen worden uitgerold over meerdere gemeenten.

Stimuleren bewustwording

In 2021 wordt naast de andere genoemde activiteiten uitvoering gegeven aan het groenbeleidsplan, waarbij ingezet wordt op het stimuleren en faciliteren van burgerinitiatieven en het door de samenleving zelf laten ontwikkelen van groen dichtbij de jeugd, in wijken en op schoolpleinen. Tevens wordt ingezet op het beschermen van de aanwezige natuurwaarden binnen de gemeente. Aan de hand van een natuurwaardenkaart wordt inzichtelijk gemaakt hoe deze naar de toekomst te beschermen. Daarnaast wordt een werkprotocol opgesteld dat als uitgangspunt gehanteerd kan worden voor het uitvoeren van werkzaamheden in het buitengebied.

2.1 Kerntaak: Buitengewoon Buitengebied

In deze kerntaak staat het buitengebied centraal. Hoe geven we verder vorm en inhoud aan ons kostbare landschap en welke inspanningen gaan we daarvoor verrichten? Belangrijke speler in ons buitengebied is de agrariër. Met het majeure project “Buitengewoon Buitengebied” krijgt deze doelgroep de komende jaren de gewenste, noodzakelijke aandacht. Onze visie “We zijn in harmonie met ons landschap en de natuur!” vormt de basis voor de komende jaren.

2.1.1 Borgen van de kwaliteiten van het Zuid-Limburgse landschap

Borgen van de kwaliteiten van het Zuid-Limburgse landschap.

Borgen kwaliteiten Zuid-Limburgs Landschap

* Met gemeenten/overheden in Nederland, België en Duitsland worden de mogelijkheden voor een UNESCO-status nader verkend.

* Samen met de Middengebied gemeenten wordt uitvoering gegeven aan het Uitvoeringsprogramma Landschap en landbouw, waaronder in 2021 onder andere voorzien is in de inzet van een vitaliteitsmanager Landbouw, alsmede de verdere aanpak naar aanleiding van de uitkomsten van de EO Wijersprijs.

* Voorzien wordt dat in december 2020 de raad de Richtinggevende Uitspraken/Manifest Buitengewoon Buitengebied vaststelt. Via de Prioritaire thema's wordt vervolgens uitvoering gegeven aan de acties zoals benoemd in de Richtinggevende Uitspraken onder “wat gaan we nu al doen”.

* In augustus 2020 is de gebiedsvisie Middenterras vastgesteld met daarin benoemd 9 ontwikkellocaties/ ontwikkelthema's. In 2021 wordt verder invulling gegeven aan deze ontwikkellocaties/ ontwikkelthema's.

* Kansen rondom de realisatie van de ontwikkelingvisie Zuidelijk Maasdal worden nader verkend.

* In 2021 worden mogelijkheden verkend om structureel te investeren in landschap, samen met maatschappelijke partners.

2.1.2 Een duurzaam renderend Landschap

We streven naar een duurzaam renderend Landschap.

Uitvoering geven aan Visie VTE ZL

In het kader van de vastgestelde Visie VTE ZL wordt ingezet op een vrijetijdseconomie die bijdraagt aan de kwaliteiten van het Zuid-Limburgse landschap. In dit kader wordt een regionaal uitvoeringsprogramma opgesteld, met een lokale paragraaf in overleg met lokale ondernemers en de raad.

Er wordt op basis van publiek/private samenwerking bijgedragen aan het borgen van de kwaliteit door bijvoorbeeld de aanleg en het onderhoud van hoogstampercelen (tevens i.h.k.v. de beleefbaarheid van het landschap).

Zie 2.1.1 en het prioritaire thema Landbouw en landschap

2.2 Kerntaak: Openbare ruimte

De openbare ruimte is het visitekaartje van de gemeente. Het geheel van wegen, paden en pleinen, beken, groen, natuur en water bepalen mede de identiteit van onze gemeente. Een geslaagde openbare ruimte verleidt om er te verblijven en te ontmoeten. Als ook een plek waar inwoners en bezoekers zich thuis voelen. De inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte verdienen in dat kader structureel voldoende aandacht. Binnen het beleidsveld openbare ruimte staat het onderhoud van de plantsoenen, gazons, hagen, bomen en bosplantsoenen centraal. Expliciet is de keuze gemaakt om de openbare ruimte primair goed te onderhouden. Hierbij wordt uitgegaan van een onderhoudsniveau van een zo genaamde B-kwaliteit, sober en doelmatig. Dat geldt voor wegen, bermen, groenvoorzieningen, beken, fiets- en voetpaden. De dorpscentra en de gebieden om kerken krijgen extra aandacht.

Door nieuwe wetgeving is het niet langer meer mogelijk chemische middelen te gebruiken ter bestrijding van onkruid op verhardingen. Dit vraagt de komende jaren om een nieuwe aanpak rondom onkruidbestrijding.

Aanwezige groenstructuren leveren een belangrijke bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid in de kernen. Het beschermen en verder door ontwikkelen van waardevolle groenstructuren krijgt de komende jaren verder vorm.

Graag nodigen wij onze inwoners uit om mee te denken en te doen bij de inrichting, het gebruik en beheer van de openbare ruimte. Creatieve oplossingen voor het beheer van de groene ruimte, zoals groenadoptie, eigen initiatieven en ideeën van burgers, zijn welkom.

2.2.1 Kwalitatieve openbare ruimte

We willen een kwalitatieve openbare ruimte met aandacht voor de groenstructuren die een visitekaartje is voor inwoners, ondernemers en bezoekers en dat past binnen de kaders zoals de raad die heeft vastgesteld, rekening houdende met de participatie van inwoners. Uitgangspunt is dat de basis op orde is. (kwaliteitsniveau B)

Openbare ruimte als visitekaartje behouden

We streven naar het onderhouden van de openbare ruimte op kwaliteitsniveau B (wegen, riolering, prullenbakken, bebording, etc.). De centra en aangewezen karakteristieke gebieden kennen een hoger kwaliteitsniveau. In tegenstelling tot voorgaande jaren zal de onkruidbestrijding op verharding niet op kwaliteitsniveau B maar op niveau C uitgevoerd worden. Hiermee wordt invulling gegeven aan de bezuinigingsopgave (structureel €26.000).

Naast het onderhouden van de openbare ruimte investeren we ook in het upgraden van de kwaliteit van wegen en riolering. Voor deze toekomstige investeringen verwijzen we u naar de paragraaf Kapitaalgoederen.

Bevorderen Burgerparticipatie: we bieden ruimte voor participatie van inwoners voor het groenbeheer

- We ontwikkelen een digitaal beheersysteem, waardoor de inwoner inzicht krijgt in het gevoerde beheer en de beheerder krijgt inzicht in wat er door wie moet gebeuren en wat er al is gebeurd.
- We roepen de burgers op en faciliteren om eigen initiatief te tonen.
- We staan open voor alle activiteiten die een kwaliteitstoename opleveren en niet in strijd zijn met het gevoerde beheer, bijvoorbeeld het stimuleren van het vergroenen van voortuinen.

De basis op orde: we continueren het groenonderhoud op kwaliteitsniveau B

We zullen in 2021 onze plantsoenen, hagen en bomen beheren gericht op functionaliteit volgens kwaliteitsniveau B, veiligheid en culturele waarde.

Versterken groenstructuren: aanplant bomen en bossages

Uitgangspunt is dat we iedere gekapte boom herplanten (met uitzondering van beheerwerkzaamheden). Daarnaast willen we het aantal bomen vergroten door waar mogelijk extra bomen aan te planten. Naast solitaire bomen kan dat ook een klimaatbos zijn. Het verzorgen en realiseren van de aanplant van de dorpsranden verrichten we samen met onze partner IKL. (Zie ook 2.0 prioritair thema Landbouw & Landschap)

2.3 Kerntaak: Economie, recreatie en toerisme

Binnen het beleidsveld economie, recreatie en toerisme creëren we kansen voor recreatie en hoogwaardig toerisme die in harmonie zijn met “dichtbij het leven”.

2.3.1 Gezond lokaal ondernemersklimaat

Gezond lokaal ondernemersklimaat bevorderen.

Faciliteren en bevorderen van kennisuitwisseling

We zetten in op kwaliteit en innovatie en stimuleren daartoe o.a. kennisuitwisseling en netwerkvorming (door samenwerking met lokale/regionale partners). Voorbeelden hiervan zijn het inzetten van vitaliteitsmanagement en de oprichting van een regionaal platform VTE.

We stimuleren samenwerking tussen ondernemers d.m.v. structureel overleg met onze ondernemersverenigingen.

O.a. in het kader van de VTE ZL en via het project strategisch innoveren bieden we bovengenoemde kennis en expertise aan gericht op kwaliteitsverbetering, vitaliteit en innovatie van het ondernemerschap.

We dragen bij aan een veilige omgeving door camerabewaking en goed onderhoud van bedrijventerreinen en dragen bij aan Keurmerk Veilig Ondernemen.

2.3.2 Balans tussen toeristische bedrijvigheid en belang inwoners

We streven na een goede balans tussen toeristische bedrijvigheid en het belang van onze inwoners.

Een gezonde balans tussen toerisme en leefbaarheid nastreven

In het kader van de Visie VTE ZL, Middengebied ZL en Lijn-50-verband en het vast te stellen UVP vormt het thema leefbaarheid en toerisme permanent een belangrijk aandachtspunt (zowel regionaal als lokaal). In lijn 50 verband wordt gekeken naar evenementendruk in relatie tot verkeer. In VTE verband worden de mogelijkheden bekeken voor het instrument "Druktemeter" en het project Knopen Lopen.

2.3.3 Balans tussen sportevenementen en belang inwoners

Gestreefd wordt naar een gezonde balans tussen sportevenementen en het belang van onze inwoners.

Terughoudend faciliteren van grootschalige sportevenementen

We ondersteunen actief (financieel en materieel) de organisatie van een beperkt aantal sportevents (b.v. de Bart Brentjens Challenge en Volta Limburg Classic) en stemmen met betrokkken partijen (regionaal/lokaal) af over leefbaarheidsaspecten. In samenwerking met de stichting Limburg Cycling wordt het aantal tourtochten zorgvuldig afgestemd.

2.3.4 Eijsden-Margraten op de kaart zetten

We zetten Eijsden-Margraten op de kaart als een fijne gemeente waar het goed wandelen en fietsen is, met in achtneming van het leefklimaat.

Optimaliseren en promoten fiets- en wandelvoorzieningen

In het kader van de Visie VTE ZL, Middengebied ZL en Lijn-50 werken we samen met Visit ZL en regionale partners/ondernemers in de verdere ontwikkeling/aanleg en onderhoud van onze (regionale/lokale) fiets- en wandelinfrastructuur. Hierbij wordt ook gekeken naar de promotie en vermarkting daarvan en de leefbaarheidsaspecten. Voorbeelden hiervan zijn de Grensland route en Knopen Lopen.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren Programma 2: Landschap, natuur en water					
Naam Indicator	Eenheid	Bron	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50.000	Waarde NL
Functiemenging	%	LISA	41,0% 2019	49,9%	53,2%
Bruto Gemeentelijk Product	Verhouding tussen verwacht en gemeten product	Atlas voor gemeenten	0,99 2019	0,97	1
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners n de leeftijd van 15 t/m 75 jaar	LISA	132,1 2019	123	129,6

Kaderstellende documenten

- Wijziging Gemeentelijk Kwaliteitsmenu Eijsden-Margraten 2013.
- Landschaps Ontwikkelings Plan.
- Integraal omgevingsbeleidsplan Vergunningverlening, toezicht en handhaving Wabo 2017-2021.
- Beleidsnotitie bed and breakfast 2012.
- Beleidsnotitie paardenbakken hobbymatig 2012.
- Beleidsnotitie veldschuren en schuilgelegenheden 2012.
- Rampenbestrijdingsplan Hoogwater Maas.
- Ontwikkelvisie Zuidelijk Maasdal.
- Bestuursopdracht buitengewoon buitengebied.
- Bestuursopdracht buitengewoon buitengebied – agrarische bouwkvavels.
- Voorbereidingsbesluit grenscorrectie.
- Toeristisch-recreatieve nota 2008-2015 van Maas en Mergel.
- Toeristisch Recreatieve gebiedsvisie “beleef Eijsden-Margraten, knooppunt van Maas tot Mergelland 2015-2019.
- Verordening op de heffing en invordering (water)toeristenbelasting 2018.
- Gewijzigde Verordening winkeltijden Eijsden-Margraten 2017.
- Economische activiteiten in algemeen belang.
- Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid Limburg.

- Wegenbeleidsplan Eijsden-Margraten 2017-2020.
- Beleidsnotitie bermenbeheer “maaïen wat moet, bloei waar mogelijk”.
- Beleidsplan Openbare verlichting Eijsden-Margraten 2013-2017.
- Parkeerverordening Eijsden-Margraten 2015.
- Telecommunicatieverordening Eijsden-Margraten.
- Gladheidsbestrijdingsplan.
- Beeldkwaliteitsplan Bloesemgaard.
- Bomenverordening Eijsden-Margraten 2015.

Verbonden partijen

Het programma Landschap, natuur en water kent geen verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

Programma 2 Landschap & Natuur				
	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024
Lasten				
2.0 Landschap en landbouw	366.000	323.300	301.600	214.400
2.1 Buitengewoon buitengebied	83.391	83.391	83.391	83.391
2.2 Openbare ruimte	607.237	588.855	588.855	588.855
2.3 Economie, recreatie en toerisme	252.686	244.250	225.087	223.433
Totale lasten	1.309.314	1.239.796	1.198.933	1.110.079
Baten				
2.0 Landschap en landbouw	-59.500	-34.000	-35.000	0
2.1 Buitengewoon buitengebied	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750
2.2 Openbare ruimte	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400
2.3 Economie, recreatie en toerisme	-897.921	-997.921	-997.921	-997.921
Totale baten	-961.571	-1.036.071	-1.037.071	-1.002.071
Saldo programma voor resultaatbestemming	347.743	203.725	161.862	108.008
Mutaties reserves	-127.170	-1.000	-1.000	-1.000
Saldo programma na resultaatbestemming	220.573	202.725	160.862	107.008

Programma 3: Klimaat & Energie

Omschrijving

In dit programma wordt ingegaan op de vraagstukken rondom het realiseren van een duurzame samenleving waarbij, rekening houdende met de Europese en landelijke ontwikkeling, invulling wordt gegeven aan de klimaat en energie-opgaven waar deze gemeente voor staat.

Samen met bewoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven werken we aan een schone en gezonde leefomgeving die duurzaam, klimaat- en toekomstbestendig is. Zo is en blijft onze gemeente aantrekkelijk om in te wonen en te werken. De ambitie is met name gericht op het zetten van betekenisvolle stappen rondom de klimaatdoelstellingen en de energietransitie. Dat wil zeggen dat wij inwoners, ondernemers en organisaties faciliteren en stimuleren bij energiebesparing en het duurzaam opwekken van energie. Naast de klimaatopgaven zetten wij – in combinatie met de andere prioritaire thema's – in op een schone, groene en gezonde leefomgeving. In dit programma betreft het specifiek maatregelen voor schone lucht, geluid, bodem, afval als op het gebied van water.

3.0 Prioritair thema: Duurzaamheid

Omschrijving

De opgave waar we als gemeente en samenleving voor staan betreft vanuit macro-oogpunt gezien "het veilig stellen van de toekomst". Hierbij is minimaal vereist het aansluiten bij rijksdoelstellingen en prioriteit geven aan dat wat prioriteit vraagt, namelijk oppakken energietransitie.

Hoewel de opgaven rondom klimaat en energie een proces van jaren is, kunnen we gezien de complexiteit van de opgave niet achterover leunen. We gaan samen met de samenleving aan de slag en creëren bewustwording bij onze inwoners en ondernemers. De doelstelling is om te verbinden en samen te werken en inwoners en ondernemers in beweging brengen, waarbij zij gefaciliteerd worden door projecten die de energietransitie ondersteunen. Door middel van een interne en externe campagne zal duurzaamheid ingebed worden in de gemeente en de gemeenschap, om zo samen met alle belangrijke stakeholders te komen tot een eenduidige aanpak.

Ontwikkellijnen

Om een antwoord te geven op de opgaven komt de focus te liggen op de volgende ontwikkelingen:

1. voorlichting en richting bepalen om doekracht en slagkracht te bewerkstelligen.
2. intern- en extern de basis leggen voor gedegen beleidsuitvoering in het kader van de Regionale Energiestrategie en de Transitievisie Warmte.
3. huidige projecten (Zorgeloos zonnepanelen, Dubbel duurzaam etc.) voortzetten en waar mogelijk versnellen.

4. prioriteiten stellen en keuzes maken voor nieuwe projecten (Duurzaamheidsloket, Educatie) en hier de benodigde kennis en kunde voor organiseren.

Wat willen we bereiken?

3.01 Meerjaren uitvoeringsprogramma klimaat- en energieopgaven

De klimaat- en energieopgaven waar we als gemeente Eijsden-Margraten voor aan de lat staan zijn complex en omvangrijk. In de komende jaren zullen stappen gezet moeten worden op meerdere fronten: creëren bewustwording, stimuleren en faciliteren investeringen van gemeente en derden en opstellen van kaderstellend beleid. Op grond van een “meerjaren uitvoeringsprogramma” geven we invulling aan onze klimaat- en energieopgaven.

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

Invulling geven aan Regionale Energie Strategie (RES)

Op basis van het in 2020 opgestelde concept RES, wordt in 2021 in samenspraak met de samenleving en de raad toegewerkt naar het vaststellen van een definitief RES 1.0 per 1 juli 2021. Vooruitlopend hierop wordt ten behoeve van het identificeren van voorkeurs- en uitsluitingsgebieden voor zonne- en windenergie een beleidskader grootschalige zonne- en windenergie opgesteld en vindt er aan de hand van het afwegingskader Participatie consultatie van de samenleving plaats.

Opstellen Transitievisie Warmte

Op grond van het Klimaatakkoord moet er eind 2021 samen met vastgoedeigenaren, bewoners, netbeheerders en medeoverheden een warmtevisie zijn opgesteld inclusief een Wijkuitvoeringsplan, waaruit blijkt op welke wijze we tot aan 2050 samen met voornoemde partners al onze woningen aardgasvrij gaan maken. Deze visie zal eind 2021 ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.

Continueren project "Zorgeloos Zonnepanelen"

We bieden tegen financieel gunstige voorwaarden en met een ontzorgingspakket, onze inwoners, ondernemers en verenigingen aan de mogelijkheid om zonder eigen investering zonnepanelen te kunnen realiseren op het dak. De regeling is bedoeld voor niet alleen inwoners, maar voor de brede doelgroep (incl. verenigingen en ondernemers).

Evaluëren en bepalen vervolgtraject Project "Dubbel Duurzaam"

Het project "Dubbel Duurzaam" is gericht op het verduurzamen en levensloopbestendig maken van de particuliere woningvoorraad; van energiescan tot en met uitvoeren van eventuele maatregelen. In 2020 is het project als pilot opgestart. Op basis van een evaluatie wordt het vervolgtraject bepaald.

Uitrollen project "Plus je Huis"

Het project "Plus je Huis" vormt een verbreding van het project "Zorgeloos Zonnepanelen" waarbij de mogelijkheid wordt geboden om de woning energieneutraal te maken. Er heeft een aanbestedingstraject plaatsgevonden. Begin 2021 zal het project worden "gelanceerd" en richting onze inwoners in de markt worden gezet.

Realiseren laadpaleninfrastructuur

In 2021 wordt het in 2020 aanbesteedde Laadpalenproject op basis van een laadpalenplan uitgerold binnen de gemeente Eijsden-Margraten. Het betreft een project dat met diverse Limburgse gemeenten is opgestart.

Verduurzamen gemeentelijk Vastgoed

Op basis van de keuze welk gemeentelijk vastgoed in eigendom blijft, zal inzichtelijk gemaakt worden of en op welke wijze het resterende vastgoed verder verduurzaamd dient te worden (zie ook 4.2. kerntaak Vastgoed).

Uitvoering geven aan Klimaatstresstest

Er is een “Klimaatstresstest” uitgevoerd. Verdere plan van aanpak word binnen de kerntaak milieu, water en afval in 2021 opgepakt.

Communiceren, informeren en participeren

Op basis van de lopende projecten en initiatieven in het voorliggende meerjaren uitvoeringsprogramma wordt in 2021 nadrukkelijk aandacht besteed aan de bewustwording rondom energie en klimaat door de samenleving te betrekken bij de ontwikkelingen en lopende projecten. Daarnaast zullen inwoners en ondernemers regelmatig geïnformeerd worden over Duurzaam Bouwen. Overwogen wordt of het realiseren van een duurzaamheidsloket (digitaal/fysiek) van toegevoegde waarde is; een centraal punt waar informatie over energie en duurzaamheid beschikbaar wordt gemaakt voor burgers en ondernemers om hen zoveel mogelijk in staat te stellen duurzame keuzes te maken. Middels een duurzaamheidsdashboard zal inzicht verschaft worden in de gemeentelijke energie- en duurzaamheidsprestaties.

3.1 Kerntaak: afval, water en milieu

De kwaliteit van het milieu is één van de factoren in de leefomgeving die van invloed zijn op de gezondheid van mensen. Voor de gezondheid van onze inwoners zijn ook andere factoren in onze leefomgeving belangrijk, zoals de aanwezigheid van groen, natuur en een gezonde levensstijl. De inrichting van de omgeving kan gezond gedrag uitlokken.

Onze inwoners hebben recht op een gezonde leefomgeving in de volle breedte: lucht, water, ondergrond, licht, geluid, welzijn en veiligheid. Daarom investeren we in een leefomgeving waarin de milieucondities op orde zijn en in een robuust en duurzaam energiesysteem.

3.1.1 Stimuleren afvalpreventie

Om te komen tot een circulaire economie gaan we afvalpreventie stimuleren.

Opstellen en uitvoering geven aan een nieuw afvalbeheerplan 2021 - 2025

Er wordt een nieuw afvalbeheerplan 2021 - 2025 (RD4) opgesteld waar afvalpreventie nadrukkelijk een plek in krijgt. Op grond van dit afvalbeheerplan wordt gestuurd op naleving van de opgenomen maatregelen.

3.1.2 Beperken milieu-, lucht- en geluidsvervuiling

We investeren in het beperken van milieu-, lucht- en geluidsvervuiling.

Aanpak stookoverlast

Via voorlichting wordt aandacht gevraagd voor het voorkomen/beperken van overlast als gevolg van bijvoorbeeld (houtstook)kachels. Waar nodig wordt gehandhaafd.

Aanpak overlast bedrijven

We voeren periodieke controles uit van bedrijven op basis van de risico-analyse en controles van bedrijfsterreinen. E.e.a. zoals vastgelegd in het integraal Omgevingsbeleidsplan VTH 2017-2021.

Aanpak geluidsoverlast

We richten ons t.a.v. grensoverschrijdende overlast (o.a. vliegtuigoverlast) op met name het bevoegd gezag.

3.1.3 Zorgdragen voor toekomstbestendige watersystemen

Wij voeren samen met onze waterpartners de zorg voor de waterketen zo uit dat de volksgezondheid wordt beschermd, een goede leefomgeving wordt bevorderd en schade aan het milieu wordt voorkomen. Hiervoor bestaat een omvangrijk stelsel van voorzieningen, dat we goed beheren. Waar nodig leggen we nieuwe voorzieningen aan of verbeteren we ons huidige stelsel. We houden de

kosten zo laag mogelijk en werken zo effectief mogelijk. Daardoor is onze kwetsbaarheid laag en onze kwaliteit hoog. In de rioolheffing zal het profijtbeginsel tot stand worden gebracht.

Duurzaam omgaan met water

Duurzaam omgaan met water geven we vorm via een drietal sporen:

1. Klimaatadaptatie: Samen met onze waterpartners maken we ons watersysteem klimaatadaptief. In 2021 worden knelpunten ten aanzien van wateroverlast en droogte inzichtelijk gemaakt en de risicodialoog gevoerd met de partners om oplossingen te formuleren.
2. Duurzaamheid: we scheiden hemelwater van afvalwater, proberen waar mogelijk het hemelwater vast te houden op de plek waar het valt en voeren het naar de bedoelde voorzieningen. We doen dit op projectmatige wijze binnen de lopende projecten.
3. Goede leefomgeving: hemelwater vangen we op in het gebied waar dit valt, laten we infiltreren in de bodem of voeren we af naar de voorzieningen. We accepteren water op straat bij hevige regenbuien. Bij herinrichtingsprojecten die in 2021 worden opgepakt wordt dit uitgangspunt meegenomen.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren					
Programma 3: Duurzaam wonen					
Naam Indicator	Eenheid	Bron	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50.000	Waarde NL
Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	%	VeiligheidNL	13,00% 2018	9,4%	9,5%
Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	%	VeiligheidNL	9,00% 2018	11%	11%
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	5,1 2018	7,5	8,6
Demografische druk	%	CBS, statline	64,60% 2020	60,30%	54,20%
Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	7,80% 2018	7,00%	7,10%
Omvang huishoudelijk restafval	KG / inwoner	CBS	94 2018	145	172

Kaderstellende documenten

- Wegenbeleidsplan Eijsden-Margraten 2017-2020.
- Beleidsnotitie bermenbeheer “maaien wat moet, bloei waar mogelijk”.
- Beleidsplan Openbare verlichting Eijsden-Margraten 2013-2017.
- Parkeerverordening Eijsden-Margraten 2015.
- Telecommunicatieverordening Eijsden-Margraten.
- Gladheidsbestrijdingsplan.
- Beeldkwaliteitsplan Bloesemgaard.
- Bomenverordening Eijsden-Margraten 2015 (onderdeel APV).
- Verordening naamgeving en nummering gemeente Eijsden-Margraten 2011.
- Uitvoeringsvoorschriften huisnummering gemeente Eijsden-Margraten 2011.
- Regionale woonvisie 2010-2020.
- Kadernota woningbouwprogramma 2012-2022.
- Lokale woonvisie Eijsden-Margraten “samen bouwen aan de toekomst 2019-2025.
- Bouwverordening Eijsden-Margraten 2018.
- Kadernota accommodatiebeleid 2017.
- Brandbeveiligingsverordening Eijsden-Margraten 2012.
- Integraal omgevingsbeleidsplan Vergunningverlening, toezicht en handhaving Wabo 2017-2021.
- Verordening Starterslening Eijsden-Margraten 2019.

- Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in schade.
- Welstandsnota Eijsden-Margraten 2013.
- Beleidsnotitie bijbehorende bouwwerken.
- Uitvoeringsprogramma VTH Wabo 2018.
- Beleidsregel subsidies maatschappelijke accommodaties Eijsden-Margraten 2018.
- Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg.
- Nota grondbeleid 2012.
- Gemeentelijk Rioleringsplan Eijsden –Margraten 2018-2022.
- Beleidsnota Duurzaamheid 2015-2018.
- Verordening duurzaamheidslening Eijsden-Margraten 2016, eerste wijziging.
- Gemeentelijk klimaat- en energiebeleidsplan 2018-2040 met bijbehorend uitvoeringsprogramma 2018.
- Afvalstoffenverordening Eijsden-Margraten 2011.
- Subsidieverordening oud papier Eijsden-Margraten 2012.
- Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening gemeente Eijsden-Margraten 2012.
- Gemeentelijk milieubeleidsplan 2015-2018.
- Milieu Uitvoeringsprogramma 2017.
- Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening Eijsden-Margraten 2012.
- Bodembeheernota Eijsden-Margraten 2017.
- Beleidsnotitie inzameling textiel en kleding gemeente Eijsden-Margraten 2017.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen dragen bij aan het programma Klimaat & Energie:

- Sanering afvalwaterlozingen buitengebied.
- Reinigingsdiensten Rd4 (GR en NV).
- Regionale Uitvoeringdienst (RUD) Zuid-Limburg.
- Bodemzorg Limburg BV.

Voor nadere informatie over deze verbonden partijen verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

Programma 3 Klimaat & Energie				
	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024
Lasten				
3.0 Duurzaamheid	151.500	151.500	151.500	151.500
3.1 Afval, water & milieu	6.525.842	6.547.898	6.593.095	6.633.893
Totale lasten	6.677.342	6.699.398	6.744.595	6.785.393
Baten				
3.1 Afval, water & milieu	-7.019.357	-7.062.467	-7.107.664	-7.148.463
Totale baten	-7.019.357	-7.062.467	-7.107.664	-7.148.463
Saldo programma voor resultaatbestemming	-342.014	-363.069	-363.069	-363.069
Mutaties reserves				
Saldo programma na resultaatbestemming	-342.014	-363.069	-363.069	-363.069

Programma 4: Wonen & Mobiliteit

Wonen in een prettige leefomgeving met passende voorzieningen die goed ontsloten zijn, is een belangrijk thema voor de komende jaren. Gezien de demografische ontwikkelingen zal de gemeente moeten inspelen op veranderende woon- en leefbehoeften. In dit programma wordt aangegeven hoe we hier mee om willen gaan. De aantrekkingskracht van Eijsden-Margraten om er te wonen, te verblijven, te werken en te ondernemen wordt bepaald door de wijze waarop onze gemeente ontsloten is. Mobiliteit en het realiseren van een verkeersveilige gemeente is dan ook een belangrijk thema dat primair aansluit bij het realiseren van een kwalitatief goed woon- en leefklimaat.

4.0 Prioritair thema: Wonen

We streven in Eijsden-Margraten naar een duurzame woningvoorraad en woonomgeving die aansluit bij de behoeften in de kernen en waarbij gemeentebreed met name ingezet wordt op passende woningen voor zowel starters als senioren. Hierdoor willen we de doorstroming bevorderen. Inwoners wonen in een gezonde, veilige en prettige woon- en leefomgeving, waarbij duurzaamheid en kwaliteit belangrijke uitgangspunten zijn. Hierbij heeft de herbestemming en transformatie van bestaande (leegstaande) gebouwen onze bijzondere aandacht.

Rondom het programma Wonen staat de gemeente Eijsden-Margraten voor een aantal opgaven:

- **Bouwopgave:** op grond van demografische ontwikkelingen heeft de gemeente Eijsden-Margraten (01.01.2019) een bouwopgave van ca. 630 nog te realiseren woningen.
- **Duurzaamheidsopgave:** het verduurzamen van bestaand en nieuw vastgoed.
- **Leegstandsproblematiek:** het herinvullen dan wel herbestemmen van vrijkomende agrarische bebouwing c.q. grootschalige complexen.
- **Huisvesting bijzondere doelgroepen** (statushouders en zorgvragers zoals woonurgenten, gehandicapten en ggz-patiënten).
- **Aanbieden nieuwe zorgconcepten als aanzet voor nieuwe zorgtransformatie gericht op zorginclusieve kernen**

Ontwikkellijnen

Om een antwoord te geven op de woonopgaven komt de focus te liggen op een zestal ontwikkellijnen. Centraal hierin staat dat er in de kernen gebouwd wordt naar behoefte. Dit wordt gerealiseerd middels afbouw van lopende uitbreidingsbouwplannen, realisatie van inbreidingslocaties, het verbeteren van

de bestaande woningvoorraad en transformatie/herinvulling van leegstand (agrarische) bedrijfspanden en rijksmonumenten. Initiatieven die ontwikkeld worden dienen bij te dragen aan de kwaliteit van leven die past bij de gemeente Eijsden-Margraten, waarbij de woonomgeving en het leefklimaat versterkt wordt. Dit betekent dat woningbouwplannen kwalitatief en kwantitatief afgestemd worden op de lokale woonbehoefte en bijdragen aan het versterken van de omgeving en identiteit van Eijsden-Margraten; het landschappelijke en groene karakter versterken, ruimte bieden voor bewegen en ontmoeten, inpassen duurzaamheidsvraagstuk en incorporeren gezond leefklimaat vanuit de doelstellingen van het thema lifestyle.

1. Woningbouw voor starters: het aanbod van koopwoningen voor starters verhogen en voor de doelgroep behouden.
2. Doorstroming bevorderen: door woningen voor ouderen te realiseren wordt de doorstroming bevorderd en wordt er ruimte gecreëerd voor huisvesting van (jonge) gezinnen).
3. Langer thuis wonen stimuleren: faciliteiten bieden om de woningen voor deze doelgroep levensloopbestendig te maken, maar zodanig dat deze vervolgens ook aantrekkelijk blijven voor nieuwe bewoners. Indien langer thuis wonen niet meer mogelijk is dienen er geclusterde woonzorgvormen beschikbaar te zijn waarin de doelgroep gehuisvest kan worden.
4. Huisvesten bijzondere doelgroepen: het realiseren van voldoende kwalitatief aanbod van betaalbare huurwoningen voor de bijzondere doelgroepen, zoals statushouders waar nodig woonurgente en mogelijk via bijzondere (tijdelijke) huisvestingsvormen.
5. Verduurzaming bestaande en nieuwe woningvoorraad: via het duurzaamheidsprogramma op stimulerende en faciliterende wijze en waar mogelijk op sturende wijze invulling geven aan het verduurzamen van de woningvoorraad.
6. Leefbare kernen: het kwalitatief hoge woon- en leefklimaat wordt in stand gehouden waarbij passende wooninitiatieven zo veel mogelijk worden gefaciliteerd.

Wat willen we bereiken?

4.01 Realiseren woningbouwplannen

Om de woonopgave vanuit de vastgestelde woonvisie te realiseren, zullen de bestaande bouwplannen worden afgerond en worden nieuwe bouwplannen geïnitieerd en gefaciliteerd. In de planontwikkelingsfase en de initiatieffase van de voorziene reguliere bouwplannen wordt actief gestuurd op de realisatie van starterswoningen, levensloopbestendige woningen en woningen voor bijzondere doelgroepen.

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

Realiseren gebiedsontwikkelingen en uitbreidingsplannen

In 2021 wordt verdere uitvoering gegeven aan de bouwplannen 't Veldje, de Bloesemgaard, de Keerberg en de Bongerd.

Prioriteit heeft de realisatie van de woningbouwprojecten Mheerderweg Noord in Banholt, de Karreweg Fase 2 te Sint Geertruid, de herinvulling van het gebied aan de Kampweg te Gronsveld, de herontwikkeling van de voormalige Lidl-locatie te Eijsden alsmede het Europapark te Gronsveld.

In 2021 wordt tevens de voorbereidingen getroffen om te komen tot woningbouw in Mheer, Oost-Maarland en aan de Sprinkstraat te Margraten. Ook zal een nadere verkenning opgestart worden rondom het Raadhuisplein te Cadier & Keer.

Tevens wordt in het licht van de visie Midenterras nadrukkelijk effort ingezet op de gebiedsontwikkeling "de Poort van het Heuvelland". De herontwikkeling van het Missiehuis e.o. alsmede de voormalige sporthal zal hierbij vanuit de woonopgaven bijzondere aandacht krijgen. Daarnaast zullen voorbereidingen getroffen worden rondom de herinvulling van een deel van het Ursulinencomplex te Eijsden gericht op woningbouw.

Ook wordt ingezet op het verlenen van medewerking aan ruimtelijke en volkshuisvestelijk gewenste woningbouwplannen die worden ontvangen, al dan niet voortvloeiend uit het woningbouwprogramma.

4.02 Transformeren woningmarkt

Om er voor zorg te dragen dat de bestaande woningvoorraad blijft aansluiten bij de veranderende woonbehoeften van onze inwoners, zowel in functionele zin als in energetische zin, wordt naast het realiseren van nieuwe woningbouwplannen ook ingezet op het transformeren van de bestaande woningvoorraad.

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

Stimuleren en faciliteren transformatie-opgave bestaande woningmarkt

* Bij het verlenen van medewerking aan nieuwbouwplannen in inbreidingslocaties wordt zo veel mogelijk gestuurd op het leveren van een bijdrage aan de transformatie van onze woningvoorraad (woningen voor starters, senioren, huur versus koop). Dit is immers ook een van de uitgangspunten van onze woonvisie.

* Het levensloopbestendig maken en verduurzamen van gebouwen wordt volgens de geldende regelingen (Dubbel Duurzaam, het zonnepanelenproject en het project Plus je Huis) gestimuleerd.

4.03 Herinvullen van leegstand en leegkomende gebouwen

Leegstaand vastgoed heeft een negatief effect op de leefbaarheid en leefomgeving. In onze gemeente is bovendien nog behoefte aan extra woonruimte. Omvormen van leegstaand en leegkomend vastgoed kan een oplossing bieden, hetgeen extra aandacht krijgt binnen het prioritaire thema Wonen.

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

Stimuleren en faciliteren herinvullen van leegstaande gebouwen.

Herbestemmingsmogelijkheden van leegstaande en vrijkomende gebouwen worden actief opgepakt. Bijzondere aandacht gaat hierbij in 2021 uit naar:

- * monumentale gebouwen, zoals het voormalige gemeentehuis Eijden, herinvulling Hoeve Dobbelsstein, hoeve Welsderhof, Kasteel Oost, Hoeve de Laathof, Reinekeshof, Kasteel Rijckholt;
- * vrijkomende agrarische gebouwen, zoals de 4 pilots die vanuit het prioritaire thema Landbouw en Landschap worden opgepakt alsmede voorkomende initiatieven van agrarische ondernemers die zich in de loop van het jaar voordoen;
- * leegstaande panden in de kernen, zoals de herontwikkeling van de voormalige Lidl en het voormalige veilingterrein te Margraten in relatie tot verplaatsing Aldi in C&K.

4.04 Afspraken met partners in de woningmarkt

Samen met onze inwoners, maatschappelijke partners en ontwikkelende partijen wordt invulling gegeven aan de woonopgaven. Een bijzondere rol in deze is weggelegd voor woningcorporaties voor wat betreft het bijdragen aan het realiseren van de doelen van de gemeentelijke woonvisie, zowel voor wat betreft het realiseren en aanbieden van passende betaalbare huisvesting in de huursector alsmede voor wat betreft het mede-investeren in de leefbaarheid en de opgaven op het gebied van duurzaamheid.

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

Afspraken maken met Provincie Limburg

In samenspraak met de Provincie wordt structureel bekeken in hoeverre woningbouwinitiatieven onderdeel kunnen uitmaken van de provinciale stimuleringsprojecten “Limburgse versnellingsagenda woningbouw” en het provinciale project “Kwaliteit Limburgse Centra”.

Monitoren Woningvoorraad

Jaarlijks wordt de woningvoorraad en de planontwikkelingen gemonitord en afgezet tegen de actuele bevolkingsprognoses en aanwijsbare behoeften.

Prestatieafspraken maken met plaatselijk werkende woningcorporaties

Er worden prestatieafspraken gemaakt met de plaatselijk werkende woningcorporaties waarin rekening gehouden wordt met de woon- en leefbehoeften van onze inwoners en de woonopgaven voortvloeiende uit de vastgestelde woonvisie.

Bijzondere aandacht zal uitgaan in het maken van afspraken met partners in de woningmarkt ten aanzien van de woonopgaven rondom woonurgenten.

4.05 Stimuleringsmaatregelen voor starters

Voor starters op de woningmarkt (zowel koop als huur) is de woningvoorraad in Eijsden-Margraten beperkt bereikbaar; een beperkt aanbod van betaalbare woningen. Uitgaande van de doelstelling om de dorpskernen aantrekkelijk te houden voor de vestiging van starters en dus starters meer mogelijkheden te bieden op de woningmarkt in Eijsden-Margraten, wordt ingezet op het aanbieden van stimuleringsmaatregelen specifiek bestemd voor starters.

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

Inzetten stimuleringsmaatregelen voor starters

* Voor starters op de woningmarkt zal uitvoering gegeven blijven worden aan de (eind 2020) geactualiseerde verordening op de starterslening.

* Er worden voor sociale huurwoningen aangepaste grondprijzen gehanteerd e.e.a. in lijn met de grondprijzen voor starterswoningen.

4.1 Kerntaak: Mobiliteit & verkeer

Mobiliteit maakt een belangrijk onderdeel uit van het dagelijkse leven: om te werken, voor sociale contacten, voor recreatie en ontspanning. Naast het behoud van een goed dekkend OV-netwerk, liggen binnen de gemeente Eijsden-Margraten uitdagingen rondom het verbeteren van de verbindingen tussen de kernen, met name op het gebied van het openbaar vervoer. De wegen zijn structureel goed onderhouden, waardoor de kernen en de lokale/regionale voorzieningen goed bereikbaar zijn.

4.1.1 Veilige en goed onderhouden schoolroutes/omgevingen.

Wij werken aan het realiseren van veilige en goed onderhouden schoolroutes/omgevingen.

Realiseren van veilige en goed onderhouden schoolroutes/omgevingen

We voeren periodiek overleg met de scholen, VVN en de politie rondom de verkeersveiligheid bij de basisscholen en geven voorlichting aan de ouders en kinderen. Indien uit de overleggen blijkt, dat maatregelen noodzakelijk zijn, worden fysieke maatregelen getroffen. In 2020 heeft een onderzoek plaatsgevonden van de parkeersituatie nabij de MFA Op de Cour in Eijsden. De resultaten worden verwerkt in 2021.

4.1.2 Optimale verbindingen tussen kernen

We zetten in op optimale verbindingen tussen kernen met een goed dekkend OV-netwerk.

Verkennen mogelijkheden tot optimaliseren Openbaar Vervoer

We overleggen minimaal 4 keer per jaar met de concessieverlener (Provincie) en de concessiehouder (Ariva) over verbeterpunten ten aanzien van het ov-systeem in onze gemeente. We stellen een mobiliteitsvisie op ten aanzien van behoud van station Eijsden.

4.1.3 Verminderen verkeers- en parkeeroverlast, vergroten verkeersveiligheid.

We verminderen de verkeers- en parkeeroverlast en vergroten de verkeersveiligheid.

Monitoren en aanpakken snelheids- en parkeeroverlast

We verrichten snelheidsmetingen en indien noodzakelijk worden maatregelen getroffen.

We breiden parkeergelegenheden alleen uit als nut en noodzaak kan worden aangetoond.

We formuleren maatregelen om overlast ten aanzien van toeristisch recreatief verkeer te beperken.

In 2021 zal in ieder geval de verkeerssituatie in Bruisterbosch bekeken worden, het parkeerprobleem aan de Veilingweg in Gronsveld aangepakt worden en zal de parkeerproblematiek in Eijsden verbeterd worden, middels de aanleg van een parkeerplaats aan de Stiegel.

4.1.4 Verbeteren infrastructuur fietsers en wandelaars.

We verbeteren de infrastructuur voor fietsers en wandelaars.

Investeren in kwaliteitsverbetering fiets- en wandelroutes

Het areaal trottoirs binnen de kom wordt beoordeeld en daar waar noodzakelijk vindt onderhoud plaats volgens kwaliteitsniveau B en/of wordt het areaal uitgebreid indien dit gewenst is.

Bewegwijzering van het fietsnetwerk alsmede het wandelpadennet worden geoptimaliseerd indien noodzakelijk.

Tussen Sint-Geertruid en Eijsden wordt een vrijliggend fietspad gerealiseerd (Bukel).

4.2 Kerntaak: Vastgoed

Wat willen we bereiken?

4.2.1 Afstoten en verduurzamen gemeentelijk vastgoed

De gemeente streeft naar kwalitatieve accommodaties die optimaal gebruikt worden. Beheer van vastgoed is geen corebusiness van de gemeente. Daarbij komt dat de komende tijd vastgoed verder verduurzaamd dient te worden, waarmee naar verwachting grote investeringen gemoeid zullen zijn.

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

Sturen op toekomstbestendig gemeentelijk vastgoed

De gemeente werkt mee aan het multifunctioneel gebruik van maatschappelijke accommodaties en geeft uitvoering aan het eerder vastgestelde "Vijf Kernen" accommodatiebeleid (zie ook onderdeel 1.2.4).

Daarnaast wordt ingezet op het versneld afstoten van gemeentelijk vastgoed, hetgeen een structurele besparing oplevert van € 25.000. Voor het resterende gemeentelijk vastgoed wordt bekeken in welke mate en op welke wijze deze verduurzaamd dienen te worden (zie ook onderdeel 3.0.1)

4.3 Kerntaak: Omgevingsvisie

Wat willen we bereiken?

4.3.1 Zorg dragen voor een vloeiende implementatie omgevingswet

De implementatie conform de wettelijke kaders, de voorgeschreven termijnen, de beschikbare financiële middelen en de ambities van Eijsden-Margraten (anders durven doen, ruimte voor initiatief) te laten verlopen.

Zodoende dat integraal kan worden ingespeeld op de mogelijkheden die de nieuw wet ons biedt.

Concreet voor de fysieke leefomgeving: van toelatingsplanologie naar uitnodigingsplanologie, denken in mogelijkheden en kansen. Ja mits, in plaats van nee tenzij.

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

Verzorgen van opleiding en kennisontwikkeling

We gaan in 2021 verder met opleiden en kennisontwikkeling. In dat licht worden de benodigde opleidingstrajecten voor de verschillende teams binnen het cluster VVTH-Plus alsook voor de raad voortgezet, passend en gekoppeld aan het nieuwe dienstverleningsconcept.

Implementeren digitaliseringstraject

In 2021 gaan we aan de hand van de provinciale applicatie Squit 2020 verder met de implementatie van de nieuwe interne informatievoorziening en de optimalisering van de processen, dit alles vanuit een klantgerichte benadering. Daarnaast is in 2021 de aansluiting op de digitale landelijke voorziening voorzien.

Opstellen omgevingsverordening

In het toekomstige Omgevingsplan kunnen - en in veel gevallen moeten - alle regels met betrekking tot de fysieke leefomgeving binnen een gemeente worden opgenomen. Hierbij gaat het o.a. om regels uit gemeentelijke verordeningen, zoals bijvoorbeeld de APV (algemene plaatselijke verordening) en de bouwverordening etc.. Vooruitlopend hierop wordt in 2021 een Omgevingsverordening opgesteld, zijnde een integrale verordening voor de fysieke leefomgeving.

Opstellen Omgevingsvisie

Gestart wordt met het opstellen van een bouwstenennotitie. Deze wordt vervolgens ter vaststelling aan de drie raden in Lijn50 verband voorgelegd (1ste helft 2021). Deze bouwstenennotitie vormt de basis voor het verder vormgeven van de Ontwerp-Omgevingsvisie, hetgeen aansluitend opgestart wordt.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren					
Programma 4: Dienstverlening en besturen					
Naam Indicator	Eenheid	Bron	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50.000	Waarde NL
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	Bureau Halt	153 2019	122	132
Harde kern jongeren	Aantal per 1.000 inwoners	KLPD	0,5 2017	0,8	1,3
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS, statline	0,16 2019	1,06	2,27
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,1 2019	3,5	4,9
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,06 2019	1,93	2,28
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	3 2019	4,7	6,3
Aandeel dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt	%	CBS	9% 2019	17%	14%
Waardering inwoners algehele gemeentelijke dienstverlening	Score 1-10	CBS	6,74 2019	6,49	6,5

Verbonden partijen

Het programma Wonen & Mobiliteit kent geen verbonden partijen.

Kaderstellende documenten

Het programma Wonen & Mobiliteit kent geen kaderstellende documenten.

Wat mag het kosten?

Programma 4 Wonen & Mobiliteit				
	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024
Lasten				
4.0 Wonen	1.950.820	2.822.398	498.352	234.012
4.1 Mobiliteit&Verkeer	1.730.040	1.823.373	1.916.706	1.996.315
4.2 Vastgoed	2.846.120	2.819.827	2.684.773	2.688.587
4.3 Omgevingsvisie	475.939	475.338	479.203	479.203
Totale lasten	7.002.920	7.940.936	5.579.034	5.398.116
Baten				
4.0 Wonen	-2.208.414	-2.803.992	-499.946	-215.605
4.1 Mobiliteit&Verkeer	-31.650	-24.000	-31.650	-31.650
4.2 Vastgoed	-674.922	-675.051	-671.385	-663.880
4.3 Omgevingsvisie	-665.000	-450.000	-450.000	-450.000
Totale baten	-3.579.986	-3.953.043	-1.652.981	-1.361.135
Saldo programma voor resultaatbestemming	3.422.934	3.987.893	3.926.053	4.036.982
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo programma na resultaatbestemming	3.422.934	3.987.893	3.926.053	4.036.982

Programma 5: Bestuur & Bedrijfsvoering

Als je met een beschouwende blik naar een gemeente kijkt vervult een gemeente verschillende rollen in haar functie naar haar inwoners. In één perspectief is de gemeente dienstverlener aan haar inwoners. In dit perspectief vervult de gemeente diensten zoals het verstrekken van paspoorten etc. In een andere rol treedt de gemeente haar inwoners tegemoet als burger van een gemeente.

Dienstverlening en besturen zit in ons DNA, is herkenbaar in beleid en uitvoering en sluit aan op de “dicht bij het leven” filosofie die verder uitgedragen wordt. In dat licht willen we vanuit betrokkenheid en op een verfrissende wijze van besturen en werken aansluiting zoeken bij de behoeften van de samenleving door concrete stappen te zetten in goed samenspel tussen raad, college en de ambtelijke organisatie. Dit zal de komende jaren zorgen voor een omslag in de ontwikkelingen van de dienstverlening en wijze van besturen waarbij we al dan niet in samenwerking met andere organisaties/overheden zorg dragen voor een samenleving waarin iedereen op een veilige wijze mee kan doen.

Verder geeft het programma Bestuur en bedrijfsvoering inzicht in de algemene middelen en de wijze waarop wordt gewerkt aan een solide financieel gezonde gemeente. Een financieel gezonde gemeente betekent: een solide financieel meerjarig beleid, goed beheer van deelnemingen en verbonden partijen, een goede financieringsfunctie; voldoende weerstandsvermogen om gemeentelijke risico's af te dekken, voldoende waarborgen tegen calamiteiten (verzekeringen) en zo laag mogelijke lasten voor inwoners en ondernemers. Dit wordt op een transparante wijze overzichtelijk gemaakt waarin cijfers op een leesbare manier worden gepresenteerd.

Een nadere uitwerking komt terug in de wettelijk voorgeschreven paragrafen Lokale heffingen, Bedrijfsvoering, Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Financiering en Verbonden partijen.

5.1 Kerntaak: Openbare orde en veiligheid

De kerntaak Openbare orde en Veiligheid levert een bijdrage aan het behouden van een goed woon- en leefklimaat in onze dorpen en het buitengebied.

Je veilig voelen c.q. veilig zijn, is de basis om te kunnen functioneren, te verblijven en te ondernemen. Veiligheid is vanuit dat beeld een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Van alle burgers mag namelijk verwacht worden dat zij zich gedragen met respect voor elkaar en de omgeving. Echter, veiligheid is ook een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Mensen moeten veilig zijn en zich veilig (kunnen) voelen in en om het huis, in het verkeer en ongehinderd op straat kunnen verblijven, overdag

en 's avonds en veilig hun ondernemerschap en verenigingsactiviteiten kunnen uitoefenen. Van ons als gemeente mag onder meer verwacht worden dat wij erop toezien dat dat mogelijk is, door het treffen van preventieve maatregelen en door handhavend op te treden.

5.1.1 Goede organisatie fysieke veiligheid

Doelstelling is dat de fysieke veiligheid door tussenkomst van de Veiligheidsregio m.b.t. de aandachtsvelden rampenbestrijding en crisisbeheersing, brandveiligheid en gevaarlijke stoffen passend cf. het veiligheidsprofiel georganiseerd is.

Veiligheidsregio

De Veiligheidsregio richt zich op planvorming, bemensing, opleiden, trainen en oefening uitvoering gegeven.

De ambtelijke organisatie participeert actief binnen de crisisorganisatie van de Veiligheidsregio. Voor 2021 zal de aandacht gericht zijn op de bestrijding van het Covid virus. Daarnaast zal binnen het uitvoeringsplan VTH bijzondere aandacht besteed worden aan de brandveiligheidsaspecten van gebouwen en evenementen binnen onze gemeente.

5.1.2 Integriteit en ondermijning

Doelstelling is dat vraagstukken op het gebied van integriteit en ondermijning adequaat worden aangepakt.

Aanpak ondermijning

Aan de hand van door het RIEC vastgestelde ondermijningsbeeld zal, met behulp van flexteams, uitvoering gegeven worden aan het bestrijden van ondermijning. Aanpak ondermijnende criminaliteit blijft derhalve een topic.

Daarnaast zal het Bibob-beleid geëvalueerd worden op basis van de nieuwe wetgeving. Middels een

veiligheidsrapportage zal de Raad in oktober 2021 geïnformeerd worden over de voortgang van de vordering van de bestrijding van ondermijning en het Bibob-beleid.

5.1.3 Veilige woon-, verblijf- en werkomgeving

We blijven investeren in een veilige woon-, verblijf- en werkomgeving die onder meer gekenmerkt wordt door een verkeersveilige omgeving en veilige schoolomgevingen. Maar ook een omgeving zonder criminaliteit zoals inbraken en diefstal, zonder alcohol- en drugsoverlast, zonder overlast van weg- en vliegverkeer.

Investeren in een veilige woon-, verblijf- en werkomgeving

Op 29-9-20 heeft uw raad het Integraal Veiligheidsplan Heuvelland 2020-2023 vastgesteld.

Als 5 strategische thema's zijn bepaald:

- Veilige en leefbare kernen
- Jeugd en veiligheid
- Woninginbraak en andere vermogenscriminaliteit
- Drugsoverlast
- Veiligheid rond het uitgaan

In het Uitvoeringsplan zijn de prioriteiten voor 2020-2023 per kalenderjaar nader bepaald. Naast diverse doorlopende activiteiten op de strategische thema's wordt in 2021 op onderdelen extra aandacht gegeven.

- In 2021 zal worden ingezet op verkeersveiligheid rond evenementen.
- Er wordt een start gemaakt ten aanzien van vitaliteitsmanagement rondom recreatieparken en illegale bewoning.
- De samenwerking tussen politie en Boa wordt geïntensiveerd middels acties Donkere Dagen Offensief, fietsdiefstal preventie, preventie jeugdoverlast en reguliere gezamenlijke diensten.
- Inzet op WhatsApp-groepen en deelname aan Burgernet blijft onverminderd doorgaan.
- Ook de samenwerking met het basisonderwijs inzake veiligheid in en om de school alsmede de bovenlokale aanpak preventie alcohol en drugs blijven accenten in de aanpak.
- In 2021 wordt een drugsproject opgestart waarin voorlichting en bewustwording ten aanzien van soft- en harddrugs voorop staat.

Het concept Boa 2.0 wordt in 2021 verder geïmplementeerd.

Resultaat is dat de Boa's meer zichtbaar zijn op straat en beter bereikbaar voor de burgers.

Burgerparticipatie wordt actief toegepast. Dit in die zin dat situatiebeelden bij de burgers worden opgehaald en in overleg met de betrokken burgers en in gezamenlijkheid plannen van aanpak worden uitgerold. De raad wordt bij de veiligheidsrapportages geïnformeerd over de voortgang hiervan.

Resultaat van dit alles moet zijn dat de burgers eind 2021 een verbetering van de veiligheid ervaren.

5.1.4 Veiligheid van evenementen en bedrijvigheid

Doestelling is dat veiligheid op het gebied van evenementen en rondom bedrijvigheid is geborgd.

Investeren in Keurmerk Veilig Ondernemen

- De samenwerking Keurmerk Veilig Ondernemen met politie, brandweer en een afvaardiging van de ondernemers wordt gecontinueerd. Signalen over onveiligheid en criminaliteit worden vroegtijdig opgepakt.
- Inzet op WhatsApp-groepen gaat onverminderd door.
- Op de bedrijventerreinen is voorzien in camerabewaking. Daarnaast worden camera's doelgericht en flexibel ingezet. Bijvoorbeeld bij jeugd- en/of milieu-overlast. Aan de raad wordt jaarlijks over de inzet van camera's gerapporteerd.

Wat betreft veilige evenementen gaan we drie dingen doen.

1. Het evenementenproces van aanvraag t/m de controle voorafgaand en eventueel tijdens het evenement dient te worden herzien. Doelstelling is om dit front-end te gaan beschrijven, zodat de veiligheid bij evenementen te allen tijde geborgd is.
2. Evenementen worden, conform het evenementenproces beschreven, besproken met de hulpdiensten. Dit gebeurt niet consequent. Borging en optimalisatie van de inzet van deze multidisciplinaire ambtelijke werkgroep is van cruciaal belang.
3. Op Heuvelland niveau is er behoefte om te komen tot een ambtelijke regiegroep evenementen. Doel is om ervaringen te delen en processen op elkaar te gaan afstemmen. In 2021 worden de voorbereidingen hiertoe ingezet.

5.2 Kerntaak: Identiteit & Samenwerking

Om invulling te kunnen geven aan haar bestaansdoel komt de gemeente vele (maatschappelijke) partners tegen met een samenwerking op verschillende niveaus en voor verschillende beleidsvelden.

Te denken valt aan onder meer de huidige samenwerking inzake de grensoverschrijdende milieuproblematiek, handhaving en oefeningen in het kader van veiligheid, de Rijksgrenscorrectie, mobiliteit inzake spoor en waterweg, het project “meer met de Maas”, samenwerking met Voeren op het terrein van natuur en landschap, grensoverschrijdend ondernemen, de samenwerking in de sociale sector, de jumelage met Clervaux, de verbonden partijen en onze eigen bedrijfsvoering.

Die verscheidenheid van opgaven en beleidsvelden vergt dat er voor samenwerking passend moet worden ‘geschakeld op schalen’, zoals bijvoorbeeld op de schaal stad/platteland, in casu Maastricht/Heuvelland of op de schaal Lijn 50 of op schaal Zuid-Limburg (18) of op de schaal Limburg (33) of op de schaal Euregionaal. Meer themagericht – bijv. de thema’s erfgoed, slowtoerisme, fruitsector en streekprodukten - kan worden gedacht aan samenwerking op een schaal met de regio Haspengouw en/of met de regio Land van Herve. Grensoverschrijdende samenwerking maakt sinds vorig jaar voor het eerst ook deel uit van het takenpakket van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en die omstandigheid kan bevorderend werken voor het verdiepen en uitbouwen van de grensoverschrijdende samenwerking in onze (eur)regio.

Uitgangspunt voor samenwerking vormt de autonomie en de identiteit van de gemeente Eijsden-Margraten. Op grond van dit uitgangspunt staat de gemeente open voor het verdiepen en verder uitbouwen van de (eu-)regionale samenwerking middels het voeren van een stevige regio-agenda op samenwerking.

5.2.1 Versterken identiteit Eijsden-Margraten: “Dichtbij het Leven” en Cittaslow

Doelstelling is dat de inzet van activiteiten, middelen, aanpak en uitingsvormen aansluit bij het DNA, de ziel, de identiteit van Eijsden-Margraten, ofwel bijdraagt aan de filosofie van “Dichtbij het leven”, hetgeen ondersteund wordt door Cittaslow.

Versterken DNA Eijsden-Margraten

1. In het 2e kwartaal van 2021 ligt er een vastgesteld en gedragen Brandstory, waarbij Dichtbij het leven en Cittaslow de leidraad vormen, waarna deze richting raad en samenleving wordt uitgedragen;
2. Op grond van de Brandstory zal in 2021 de website van de gemeente worden aangepast;
3. Vanuit primair het dienstverleningstraject, de prioritaire thema's en de samenwerkingsagenda wordt in 2021 - met inachtneming van de participatienota - verder inhoud gegeven aan het versterken van de identiteit van Eijsden-Margraten.

5.2.2 Versterken samenwerken

Uitgangspunt voor samenwerking vormt het behouden van de autonomie en de identiteit van de gemeente Eijsden-Margraten. Op grond hiervan staat de gemeente open voor het verdiepen en verder uitbouwen van de (eu-)regionale samenwerking middels het voeren van een stevige regio-agenda op samenwerking, waardoor bijgedragen wordt aan het versterken van het DNA "dichtbij het leven" en Cittaslow.

De samenwerkingsagenda

Wij geven de agenda op samenwerking programmatisch invulling en verankeren dit bestuurlijk en ambtelijk organisatorisch zodanig dat daarmee het DNA "dichtbij het leven" en Cittaslow-gedachte versterkt worden. De basis voor samenwerking vormt de door de raad in 2019 vastgestelde nota "doelgericht samenwerken". Op grond hiervan zal in 2021 de focus komen te liggen op een viertal sporen:

1. Lijn 50: in 2021 zal samen met de raad de samenwerking nader geëvalueerd worden en de agenda herijkt worden. Lopende projecten zoals het Toeristisch Recreatief Verkeer Lijn 50 en de Omgevingsvisie worden gecontinueerd.

2. Middengebied: in 2021 werken we mee aan het uitvoering geven aan de vier programmalijnen van het Middengebied. Vanuit de gemeente Eijsden-Margraten nemen we daarbij het voortouw rondom de programmalijn Landbouw en Landschap en participeren we actief in de programmalijnen Toerisme van de Toekomst en Vitale Samenleving. Ten aanzien van de programmalijn Duurzaamheid volgen

we de ontwikkelingen die opgepakt worden. In Q3 zal de voortgang van de ontwikkelingen en de geboekte resultaten binnen de programmalijnen richting raad worden teruggekoppeld.

3. Novi: Zuid-Limburg is vanuit het Rijk aangewezen als NOVI-gebied. In 2021 worden middels het opstellen van een investeringsagenda nadere afspraken gemaakt om een langjarige samenwerking met het Rijk en de (Eu)regio aan te gaan. Vanuit het Middengebied en onze gemeente liggen er kansen om haar opgaven en ambities duidelijk te positioneren en krachten te bundelen in samenhang met omliggend stedelijk gebied en de euregio. In 2021 participeren we actief in de ontwikkelingen rondom de NOVI. Ontwikkelingen daaromtrent zullen periodiek richting raad gerapporteerd worden.

4. Cittaslow: in 2021 wordt op gerichte wijze het netwerk van partners uitgebouwd waarmee we met betrokkenheid van de raad onze identiteit van Cittaslow versterken. In dit licht wordt onder meer de jumelage met Clervaux actief vormgegeven, continueren we het partnerschap Liberation Route Europe (LRE) inclusief het realiseren van de Hiking Trail alsmede vindt er een verdere verkenning plaats rondom de mogelijkheden om te komen tot een Unesco GeoPark Krijtland.

Ten aanzien van deze samenwerkingsvormen bewaken we de synergie met andere samenwerkingsverbanden en –initiatieven op basis van de lokale prioriteiten en gebiedseigen opgaven in relatie tot Cittaslow en Dichtbij het Leven.

5.2.3 Verbonden partijen

Wij willen de gemeenteraad meer betrekken bij de verbonden partijen zodat de gemeenteraad zijn controlerende rol in dat kader kan versterken.

Vergroten regie op verbonden partijen

De toezegging dat de raad de agenda's en de verslagen van de vergaderingen van de algemene besturen ontvangen wordt geoptimaliseerd. Daarnaast zal in het najaar van 2021 een bijeenkomst worden georganiseerd waar verschillende gemeenschappelijke regelingen zich kunnen presenteren. Tevens zullen in overleg met andere gemeenten de mogelijkheden om raadsleden meer aan de voorkant van de vergaderingen samen te brengen over de agenda van de vergadering nader verkend worden.

5.3 Kerntaak: Bestuur & Dienstverlening

De gemeente streeft richting haar inwoners en ondernemers naar een transparante en betrouwbare dienstverlening. Duidelijkheid, kwaliteit en korte doorlooptijden staan hierin centraal. Deze vorm van dienstverlening vraagt om een open en transparante wijze van communiceren naar onze inwoners, belanghebbenden en maatschappelijke partners die te typeren is als klantvriendelijk en klantgericht.

Daarnaast wordt ingezet op de kracht en kwaliteiten van inwoners en ondernemers die binnen Eijsden-Margraten aanwezig zijn door ons dienstbaar op te stellen richting samenleving en niet andersom: de burger centraal. Dit vraagt om een omslag van besturen en werken vanuit de ambtelijke organisatie en het bestuur. Een werkwijze waarin verbinding gemaakt wordt met de samenleving op basis van burgerparticipatie, co-creatie, maar waar ook vanuit een coöperatieve houding ruimte geboden wordt aan burgerinitiatieven.

5.3.1 Bestuurlijk ambtelijk samenspel

We willen komen tot een gezamenlijke bestuurlijke en ambtelijke agenda over de gewenste en beoogde vernieuwing e.e.a. op basis van de inzichten uit de fusie-effect-rapportage (FER) en de verkregen inzichten eind 2020.

Uitvoering geven aan de gezamenlijke agenda (ambtelijk-bestuurlijk)

Uitvoering wordt gegeven aan de afspraken die in de tweedaagse met de raad en de daaropvolgende sessies eind 2020 met elkaar zijn gemaakt, hetgeen via het platform bestuurlijke vernieuwing in 2021 nader vorm en inhoud zal krijgen.

5.3.2 Kwaliteit van het debat

We willen de kwaliteit van het debat rondom de besluitvorming vergroten en daarnaast het bestuurlijk-ambtelijk-samenspel, waarbij duidelijke afspraken gemaakt zijn tussen het bestuur en de organisatie rondom verantwoordelijkheden, verwachte rollen, rolvastheid en de wijze waarop samengewerkt wordt, versterken.

Doorontwikkelen vergadermodel

De Trainings Tweedaagse met de raad en de vervolgssessies van de Galangroep met het college en de ambtelijke organisatie eind 2020 vormen de basis om in 2021 verdere richting op dit onderdeel uit te zetten. Aandacht voor de rollen en de rolvastheid en de daarbij horende verantwoordelijkheid voor eenieder zijn de uitgangspunten. De aanpassing van het BOB vergadermodel waarbij een schriftelijke ronde vooraf gaat, vormt daarbij een stap in de richting van die kwaliteitsverbetering. Gaande het jaar zal in afstemming met het platform bestuurlijke vernieuwing worden gezocht naar instrumenten om de kwaliteit van het debat te bevorderen.

5.3.3. Participatie als leidend principe

We willen bereiken dat participatie als leidend principe gehanteerd wordt in de werkwijze van het bestuur en de organisatie, zodat optimaal verbinding gemaakt wordt met de kracht van de samenleving.

Uitvoering geven aan visie op burgerparticipatie

Op grond van de door de werkgroep Participatie ontwikkelde Participatievisie en het daaraan gekoppelde afwegingskader, wordt vanuit het principe "ja, tenzij" de wijze van participatie in beleid en projecten meegenomen.

In 2021 zal de werkgroep Participatie gecontinueerd worden. Via de 3 aangewezen pilots wordt participatie in 2021 verder opgepakt. Tevens zal participatie verankerd worden in de vier prioritaire thema's en zal vanuit de werkgroep Participatie de raad middels een rapportage/jaarverslag geïnformeerd worden over de ontwikkelingen en resultaten.

5.3.4 Eigentijdse dienstverlening

In een meer zelf organiserende samenleving, hoort een gemeente die contacten met burgers snel en doeltreffend afhandelt en aansluit bij de behoeften van onze burgers. Wij streven dan ook naar het

realiseren van een excellente klantgerichte dienstverlening. Dit vertaalt zich in de ambitie om de klanten van onze gemeente op een professionele, effectieve en efficiënte wijze van dienst te zijn.

Implementeren dienstverlening "Dichtbij de mens"

1. Uitvoering wordt gegeven aan het startdocument "dienstverlening "Dichtbij de mens". Op grond van de dienstverleningsvisie wordt in 2021 vanuit een klantgerichte oriëntatie (van buiten naar binnen denken) gestart met het vertalen van een vijftal serviceconcepten in de organisatie. Implementatie vindt gefaseerd plaats. Gestart wordt met het taakveld vergunningverlening, toezicht en handhaving, waarna taakvelden binnen de teams openbare ruimte, het sociale domein en het burgerzaken zullen volgen.

2. In de aanpak rondom het dienstverleningstraject worden onze burgers en de raad actief betrokken bij de verbeterprocessen via klantenpanels en het houden van metingen rondom klanttevredenheid en wordt de raad periodiek geïnformeerd over de ontwikkelingen en resultaten hiervan.

3. Er wordt een communicatietraject uitgerold rondom het dienstverleningstraject dat mede invulling geeft aan de brandstory rondom het versterken van de identiteit van de gemeente.

4. De implementatie van het dienstverleningsconcept, geënt op maatwerk en gebruikmakende van de digitale ontwikkelingen, draagt bij aan een optimalisering van de fysieke dienstverlening. Op termijn kan hierdoor de dienstverlening worden gecentraliseerd. Hiermee ontstaat een besparingspotentieel vanaf 2023 en 2024 van respectievelijk €16.000 en €60.000.

5.3.5 Versterken rol raad

We versterken de kaderstellende-, vertegenwoordigende- en controlerende rol van de raad.

Uitvoeren raadsontwikkelprogramma

In 2021 wordt uitvoering gegeven aan een ontwikkelprogramma voor de raad, college en organisatie, voortvloeiende uit de tweedaagse training van de gemeenteraad eind september 2020 en de training met het college en de organisatie aangaande rollen en rolvastheid. Ten aanzien van het opstellen van en het uitvoering geven aan het ontwikkelprogramma wordt de raad actief betrokken en geïnformeerd over de voortgang.

5.3.6 Integraal werken en besturen

We willen de vragen van onze inwoners en ondernemers alsmede vraagstukken in onze gemeenschappen gericht oppakken en voortvarend en adequaat afhandelen door integraal werken en besturen te stimuleren.

Uitvoering geven aan integraal werken en besturen

In 2021 wordt invulling gegeven aan deze doelstelling via het traject van de dienstverlening, het implementeren van een programmagerichte sturing op de prioritaire thema's en de doorontwikkeling van de organisatie gericht op het vormen van zelforganiserende resultaatgerichte teams. Via de reguliere P&C-cyclus wordt de raad geïnformeerd over de voortgang. Daarnaast wordt via de afzonderlijke trajecten (dienstverleningstraject en de projecten binnen de prioritaire thema's) de raad separaat betrokken en geïnformeerd.

5.4 Kerntaak: Financiën & middelen

Binnen het beleidsveld financiën en middelen geven we uitvoering aan een solide financieel meerjarig beleid met zo laag mogelijke lasten voor inwoners en ondernemers. Wij zorgen voor een transparante begroting waarin cijfers op een leesbare manier worden gepresenteerd.

5.4.1 De OZB stijgt niet meer dan de inflatie.

De OZB stijgt niet meer dan de inflatie.

Ozb stijgt vanaf 2022 meer dan de inflatie vanwege negatieve effecten herverdeling gemeentefonds

In tegenstelling tot het voornemen in het Bestuursakkoord zal vanaf 2022 de OZB meer dan de inflatie stijgen als gevolg van de daling van de Algemene uitkering door herverdeling van het gemeentefonds.

De onbenutte belastingscapaciteit bedraagt € 965.312. De OZB stijging bedraagt 1,5% in 2021. In 2021 zullen de herverdelingseffecten van het gemeentefonds inzichtelijk worden. De verwachte daling van de algemene uitkering zal voor een 1/3 deel via de OZB verhoging in 2022 en verder worden opgevangen.

5.4.2 Kostendekkendheid

De kostendekkendheid van gemeentelijke diensten en gemeentelijke voorzieningen zal worden verbeterd.

Optimaliseren kostendekkendheid dienstverlening

De kostendekkendheid van de leges burgerzaken (€ 65.000) en de waboleges (€ 225.00) wordt verbeterd in 2021. Deze zijn beiden als specifieke bezuinigingsopties ingezet in de begroting 2021-2024 en zijn als volgt te specificeren:

	2021	2022	2023	2024
Lesges Burgerzaken				
Leges huwelijken	10.000	10.000	10.000	10.000
Lijkbezorgingsrechten	55.000	55.000	55.000	55.000
	65.000	65.000	65.000	65.000
Waboleges				
Verhogen wabo tarieven met 10%	44000	44000	44000	44000
Andere staffel waboleges hanteren	91000	91000	91000	91000
Intro leges vergunningsvrijbouwen	2500	2500	2500	2500
Verhogen minimumtarief naar € 250	5500	5500	5500	5500
Verhogen leges bestplan en omgverg	32000	32000	32000	32000
Afschaffen verminderen leges bij omg verg	40000	40000	40000	40000
Afschaffen korting OLO	7000	7000	7000	7000
Leges evenementen afh v indieningstermijn	3000	3000	3000	3000
	225000	225000	225000	225000

5.4.3 Meerjarig sluitende begroting

Het streven is een meerjarig sluitende begroting te presenteren waarin de financiële ruimte aanwezig is voor de uitvoering van het Bestuursakkoord.

Een meerjarige begroting structureel en reëel in evenwicht

Er is voor 2021 een sluitende begroting opgesteld waarin in het kader van een structureel en reëel evenwicht een aantal bezuinigingsmaatregelen zijn opgenomen, zie het voorwoord van deze begroting. Gedurende het jaar wordt de realisatie van de bezuinigingen gemonitord. Tevens worden alle autonome ontwikkelingen in de financiën gevolgd om tijdig te kunnen bijsturen en maatregelen te kunnen voorstellen met als doel een structureel en reëel evenwicht.

5.4.4 Ondersteuning kaderstelling raad.

Op raadsniveau zullen documenten betere ondersteuning moeten bieden om de raad haar kaderstellende rol goed te kunnen laten vervullen.

Vroegtijdig betrekken raad bij kaderstellende onderwerpen

Het in 2020 ingezette proces om de Raad vroegtijdig kaderstellend bij onderwerpen te betrekken (zie ook proces kadernota) zal worden gecontinueerd in 2021 om de Raad optimaal in stelling te brengen.

5.4.5 Profijtbeginstel

In de rioolheffing zal het profijtbeginstel tot stand worden gebracht.

Evaluatie modellen toepassen profijtbeginstel bij rioolheffing

De huidige methodiek zal worden gecontinueerd in 2021. Dit is de uitkomst van een evaluatie van mogelijke alternatieven in de commissie P&C besproken in 2020.

5.4.6 Uitvoering geven aan financiële beleid.

Conform planning uitvoering geven aan het voorgenomen financiële beleid.

voorgenomen financieel beleid: verantwoording afleggen

We leggen periodiek (in bestuursrapportages en jaarrekening) verantwoording af over de voortgang in de uitvoering van het Bestuursakkoord 2018-2022. In 2021 voegen wij de voortgang van de prioritaire thema's hier specifiek aan toe.

5.4.7 Verbetering sturingsinformatie

De sturingsinformatie van de sturings- en verantwoordingsdocumenten zal worden verbeterd. Door enerzijds een verbetering en vereenvoudiging door te voeren in leesbaarheid en de herkenbaarheid en anderzijds door een verbetering en vereenvoudiging in de cyclus van de documenten.

Op het niveau van het college en het ambtelijk apparaat zal het proces van totstandkoming van de P&C documenten worden verbeterd, waarbij aandacht wordt gegeven aan de versterking van de koppeling met het strategisch kader.

Stuurinformatie: verbetering P&C producten

Buiten de reguliere P&C cyclus volgen wij volgen alle autonome ontwikkelingen, waaronder de herverdeling van het gemeentefonds en ontwikkelingen op het gebied van het Sociaal Domein die voor onze gemeente spelen op de voet. Periodiek zullen wij hier separaat uw raad over informeren.

5.5 Kerntaak: Personeel

In deze kerntaak geven we inzicht in de personele ontwikkeling. Een goede personele invulling is van groot belang voor de realisatie van de doelen van de organisatie. Er wordt inzicht geboden in de personele inzet op de programma's 1 tot en met 4 en de personele inzet die tot de overhead wordt gerekend. Door het personeel in dit programma onder te brengen, is het totaal inzicht in de personele ontwikkeling groter. Binnen de personele inzet is een onderverdeling te maken naar overhead en direct toewijsbare personele inzet.

Overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Tot de overhead horen alle functies die dit doel dienen. De overheadfuncties staan derhalve niet rechtstreeks ten dienste van de (externe) klant. Dat betekent dat in ieder geval de kosten in verband met de volgende elementen tot kosten van overhead worden gerekend en moeten worden opgenomen:

- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);

- interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie;
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning (excl. griffie)
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- facilitaire zaken en huisvesting;
- documentaire informatievoorziening en
- managementondersteuning primaire proces.

Verdeling personele kosten en inzet van personeel naar Overhead.

Gemeenten dienen een apart overzicht van de kosten van de overhead op te nemen in het programmaplan. Dat is afgesproken om de raad meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en haar meer zeggenschap te geven over die kosten.

Personeel 2021 excl. Bestuur en Griffie	Totaal		Directe personele lasten programma 1 t/m 4		Overhead	
	Euro	Formatie in Fte	Euro	Formatie in Fte	Euro	Formatie in Fte
Salarislasten / FTE	€ 12.122.268	162,83	€ 6.839.172	94,33	€ 5.283.096	68,50
Overige overhead					€ 5.328.439	
Totaal	€ 12.122.268	162,83	€ 6.839.172	94,33	€ 10.611.535	68,50

De totale kosten aan overhead per inwoner in Eijssden-Margraten bedragen € 394 in 2020 en € 412 in 2021. Dit heeft betrekking op de incidentele meerkosten betreffende de organisatie. Deze zijn toegelicht bij de structurele en incidentele baten en lasten (Deel C; 1.2 van deze begroting)

Overhead in euro's	Totaal			Per inwoner		
	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Eijsden-Margraten	€ 10.453.723	€ 10.140.105	€ 10.611.535	€ 406	€ 394	€ 412

De totale salarislasten (inclusief bestuur en griffie) voor de jaren 2021 -2024 bedragen als volgt.

Totaal salarislasten	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
College	€ 620.700	€ 620.700	€ 620.700	€ 620.700
Raad	€ 329.000	€ 329.000	€ 329.000	€ 329.000
Griffie	€ 198.862	€ 198.862	€ 198.862	€ 198.862
Ambtelijk apparaat	€ 12.122.268	€ 12.096.447	€ 12.139.571	€ 12.083.834
Totaal begrote kosten	€ 13.270.830	€ 13.245.009	€ 13.288.133	€ 13.232.396

Wat willen we bereiken?

5.5.1. Gericht mogelijke inzet personeel

We streven ernaar om de personele inzet zo gericht mogelijk in te zetten. We proberen daarbij onnodige overhead en inhuur te voorkomen.

Wat gaan we ervoor doen in 2021?

Sturen op ontwikkeling en afbouw kosten

Focus in 2021 komt te liggen op

1. een doorontwikkeling van de organisatie gericht op wendbaarheid, vitaliteit, resultaatgerichtheid en klantgerichtheid (zie paragraaf bedrijfsvoering).
2. een organisatie die aan het einde van het jaar afgestemd is op de aflopende inhuurbudgetten en een taakstellende bezuiniging.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren Programma 5: Financiën en middelen					
Naam Indicator	Eenheid	Bron	Waarde E-M	Waarde 25.000 - 50.000	Waarde NL
Formatie	Fte per 1.000 inw oners	Eigen gegevens	6,2	6,1	8
Bezetting	Fte per 1.000 inw oners	Eigen gegevens	5,58	6,3	8,3
Apparaatskosten	Kosten per inw oner	Eigen gegevens	479,27	onbekend	onbekend
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom	Eigen gegevens	4%	onbekend	onbekend
Overhead	% van totale lasten	Eigen gegevens	18%	onbekend	onbekend
Gemiddelde WOZ w waarde	Duizend euro	CBS	245 2018	244	230
Gemeentelijke w onlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	809 2019	678	669
Gemeentelijke w onlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	882 2019	753	739

Kaderstellende documenten

- Nota reserves en voorzieningen Eijsden-Margraten 2017.
- Nota waarden en afschrijven Eijsden-Margraten 2017.
- Bestuursakkoord 2018-2022.
- Controleverordening 213 gemeente Eijsden-Margraten 2015.
- Financiële verordening 212 gemeente Eijsden-Margraten 2017.

- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid 213a van de gemeente Eijsden-Margraten 2015.
- Verordening op de commissie Planning en Control Eijsden-Margraten.
- Controleprotocol 2018 inclusief normenkader
- Verordening Duurzaamheidslening Eijsden-Margraten 2016 eerste wijziging.
- Verordening op de heffing en invordering van hondenbelasting Eijsden-Margraten 2019.
- Verordening forensenbelasting Eijsden-Margraten 2017.
- Legesverordening en tarieventabel Eijsden-Margraten 2019.
- Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten Eijsden- Margraten en bijbehorende tarieventabel 2019.
- Verordening wet Onroerende Zaakbelasting Eijsden-Margraten 2019.
- Verordening op de heffing en invordering rioolrechten Eijsden-Margraten 2018.
- Verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten Eijsden-Margraten 2015 en bijbehorende tarieventabel.
- Verordening rechten voor van gemeentewege verleende diensten onder, in of op de openbare weg Eijsden-Margraten 2015 en bijbehorende tarieventabel.
- Beleidsplan risicomanagement en weerstandsvermogen.
- Nota waarderen en afschrijven 2017.
- Treasurystatuut Eijsden-Margraten 2017.
- Budgethoudersregeling 2017.
- ICT Realisatieplan spoor 1 2012-2015.
- Informatiebeveiligingsplan.
- Algemene Verordening Gegevensbescherming.
- Mandaat en machtigingsregeling tweede wijziging Eijsden-Margraten 2017.
- Verordening op de elektronische bekendmaking en kennisgeving Eijsden-Margraten.
- Communicatiebeleid 2012-2016.
- Algemene Plaatselijke Verordening Eijsden-Margraten 2015 vierde wijziging.
- Integraal omgevingsbeleidsplan Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2017.
- Integraal veiligheidsbeleid 2012-2016 Eijsden-Margraten.
- Beleidslijn wet BIBOB.
- Beleidsvisie externe veiligheid.
- Beleidsregels hulpacties/ hulp bij rampen
- Verordening Noodweer
- Beleidsplan politie 2015-2018.
- Preventie en Handhavingsplan Jeugd Alcohol en Omgeving Maastricht Heuvelland 2015-2019.
- Gemeentelijk Verkeersveiligheidsplan Eijsden-Margraten.
- Regionaal Risicoprofiel Zuid Limburg 2015.
- Verordening kwaliteit vergunningsverlening, toezicht en handhaving.

- Strategische Visie 2022.
- Gedragscode Integriteit volksvertegenwoordigers.
- Startnotitie Jumelage.
- Verordening gegevensverstrekking basisregistraties personen Eijsden-Margraten 2014.
- Reglement Burgerlijke Stand Eijsden-Margraten 2017.
- Algemene Verordening Gegevensbescherming.
- Verordening gemeentelijke onderscheidingen Eijsden-Margraten.
- Regeling van tarieven openbaarheid van bestuur.
- Verordening interne klachtenbehandeling gemeente Eijsden-Margraten.

Verbonden partijen

De volgende verbonden partijen dragen bij aan het programma Bestuur & Bedrijfsvoering :

- NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank).
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg.
- Waterleiding Maatschappij Limburg NV.
- Enexis Holding NV.
- Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV.
- Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen.
- GR Gegevenshuis.

Voor nadere informatie over deze verbonden partijen verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

Programma 5 Bestuur & Bedrijfsvoering				
	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024
Lasten				
5.1 Openbare orde en veiligheid	2.040.850	1.997.548	1.997.548	1.997.548
5.2 Identiteit&Samenwerking	164.272	189.272	189.272	189.272
5.3 Bestuur&Dienstverlening	1.824.034	1.792.478	1.765.356	1.765.356
5.4 Financiën&Middelen	2.750.465	4.152.328	5.202.185	5.604.162
5.5 Personeel	14.418.720	14.170.679	14.213.803	14.158.066
Totale lasten	21.198.341	22.302.305	23.368.163	23.714.403
Baten				
5.1 Openbare orde en veiligheid	-8.200	-8.200	-8.200	-8.200
5.3 Bestuur&Dienstverlening	-494.170	-464.157	-464.157	-464.157
5.4 Financiën&Middelen	-38.728.919	-40.055.306	-41.177.726	-42.047.531
Totale baten	-39.231.289	-40.527.663	-41.650.083	-42.519.888
Saldo programma voor resultaatbestemming	-18.032.947	-18.225.358	-18.281.920	-18.805.485
Mutaties reserves	-465.439	-465.439	-465.439	-35.509
Saldo programma na resultaatbestemming	-18.498.386	-18.690.797	-18.747.359	-18.840.994

Paragrafen

Paragraaf 1: Lokale heffingen

Paragraaf 1: Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen na de algemene uitkering de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. Deze heffingen kunnen worden gesplitst in:

- heffingen die dienen als algemeen dekkingsmiddel van de gemeentelijke uitgaven;
- heffingen waartegenover een aanwijsbare prestatie staat die door de gemeente ten dienste van de inwoner wordt uitgevoerd.

Alle heffingen zijn gebaseerd op door de raad vastgestelde verordeningen, met de daarbij behorende tarieventabellen. Met betrekking tot het tarievenbeleid zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De gemeentelijke belastingen stijgen niet hoger dan de inflatie.
- Een kostendekkende afvalstoffenheffing en rioolheffing.
- We gaan uit van het profijtbeginssel: diegene die van een gemeentelijke dienst of voorziening gebruik maakt, betaalt voor de daarmee gemoeide kosten.
- Voor het domein toerisme worden zowel de inkomsten als de uitgaven herkenbaar gemaakt en zullen de parameters voor kostentoerekening inzichtelijk gemaakt worden, zodat toegewerkt kan worden naar kostendekkendheid. Over de hoogte van het tarief vindt afstemming plaats met de Lijn 50 gemeenten.

Onderstaand treft u een overzicht aan van de heffingen die door onze gemeente worden opgelegd en de bijbehorende opbrengsten.

Bedragen in duizenden Euro's	Begroting 2021	Meerjaren-raming 2022	Meerjaren-raming 2023	Meerjaren-raming 2024
Onroerende zaakbelasting (Ozb)	5.427	5.503	5.578	5.655
Rioolheffing	3.356	3.430	3.504	3.579
Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht	2.835	2.857	2.880	2.880
Toeristenbelasting	539	639	639	639
Hondenbelasting	165	165	165	165
Forensenbelasting	60	60	60	60
Totaal	12.382	12.654	12.826	12.978

Onroerende zaakbelastingen

Doel van de belasting/heffing

De opbrengst van deze belastingen dient als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover de belastingopbrengsten staan geen specifieke uitgaven.

Wie is belastingplichtig?

De Ozb wordt geheven van:

- de eigenaren van alle woningen en
- de eigenaren en gebruikers van alle bedrijfspanden, overige gebouwen en bouwgrond binnen de gemeentegrenzen.

Grondslag van de heffing

De grondslag voor de heffing is de WOZ-waarde (waarde volgens de Wet Onroerende Zaken). De tarieven voor de Ozb zijn mede afhankelijk van de op grond van de WOZ getaxeerde waarden.

Tarieven

Voor de Ozb worden verschillende tarieven gehanteerd voor woningen en niet-woningen. De tarieven zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Onroerende Zaakbelasting (Ozb)	Begroting 2020	Begroting 2021
Eigenaren woning	0,1401 %	Nnb*
Eigenaren niet-woningen	0,1625 %	Nnb*
Gebruikers niet-woningen	0,1399 %	Nnb*

*het tarief zal in de decemberraad op basis van de nieuwe taxaties worden vastgesteld

Rioolheffing

Doel van de belasting/heffing

De opbrengsten van deze belasting worden specifiek benut ter dekking van de uitgaven voor het in standhouden van de riolering.

Wie is belastingplichtig?

Belastingplichtig zijn:

- a) de eigenaar van een perceel dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering (eigenarendeel) en
- b) de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd (gebruikersdeel), zie ook grondslag van de heffing.

Grondslag van de heffing

Het eigenarendeel wordt geheven naar een vast bedrag per perceel en het gebruikersdeel wordt

geheven naar een vast bedrag per perceel voor zover het aantal kubieke meters water dat vanuit het perceel wordt afgevoerd uitgaat boven 300 m³.

Rioolheffing	Begroting 2020	Begroting 2021
Vast bedrag per woning/eigendom	€ 270,00	€ 280,00
Vast bedrag per niet-woning/eigendom	€ 270,00	€ 280,00
Vast bedrag per gebruik > 300m³	€ 125,00	€ 125,00

Rioolheffing	
	Begroting 2021
Lasten taakvelden (incl. (omslag)rente)	
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	46.700
7.2 Riolering	3.618.137
-/- Correctie BTW-compensatiefonds	-463.292
Totale lasten	3.201.546
Baten taakvelden (excl. Heffingen en mutatie voorziening)	
7.2 Riolering	-3.684.837
-/- Correctie rioolheffing	3.356.084
-/- Mutatie voorziening	328.753
Totale baten	0
Netto kosten	3.201.546
Overig toe te rekenen kosten	
Overhead	0
BTW-compensatiefonds	463.292
A. Totale kosten	3.664.837
Opbrengst heffingen	
Rioolheffing	3.356.084
B. Totale opbrengsten	3.356.084
C. Mutatie voorziening (= A -/- B)	-308.754
Dekkingspercentage (= B / A * 100%)	92%

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

Doel van de belasting/heffing

De opbrengsten van deze belasting worden specifiek benut ter dekking van de uitgaven voor het verwijderen en verwerken van huishoudelijke afvalstoffen.

Wie is belastingplichtig?

De gebruiker van een perceel waar huishoudelijke afvalstoffen kunnen ontstaan is belastingplichtig. Dit kan een woning zijn, maar ook bijvoorbeeld een vakantiehuis naast een woonhuis.

Grondslag van de heffing

Voor de afvalstoffenheffing gelden twee grondslagen.

Op de eerste plaats wordt er een vastrecht gehanteerd.

Daarnaast is er een prijs per kilo aangeboden afval.

Tarieven

Uitgangspunt bij de bepaling van de tariefstelling is kostendekkendheid. Om schommelingen in de tariefstelling te voorkomen is een voorziening ingesteld.

Afvalstoffenheffing	Begroting 2020	Begroting 2021
Vast recht per jaar 1-persoonshuishouden	€ 125,00	€ 130,00
Vast recht per jaar meerpersoonshuishouden	€ 167,50	€ 175,00
Prijs per lediging restafval & GFT :		
• 40 liter	€ 0,65	€ 0,75
• 140 liter	€ 2,00	€ 2,10
• 240 liter	€ 2,65	€ 2,75
Prijs per kilo :		
• GFT	€ 0,00	€ 0,00
• Restafval	€ 0,25	€ 0,26
Ondergrondse straatvoorziening restafval :		
• Restafval per lediging (50 liter)	-	€ 1,60

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	
	Begroting 2021
Lasten taakvelden (incl. (omslag)rente)	
2.1 Verkeer en vervoer	365.492
7.3 Afval	2.961.527
-/ Correctie BTW-compensatiefonds	-463.770
7.4 Milieubeheer	6.500
Totale lasten	2.869.749
Baten taakvelden (excl. Heffingen)	
7.3 Afval	-3.306.019
-/ Correctie reinigingsrechten	3.030.675
-/ Mutatie voorziening	-87.676
2.1 Verkeer en vervoer	-27.500
Totale baten	-390.520
Netto kosten	2.479.229
Overig toe te rekenen kosten	
Overhead	0
BTW-compensatiefonds	463.770
A. Totale kosten	2.942.999
Opbrengst heffingen	
Reinigingsrechten	3.030.675
B. Totale opbrengsten	3.030.675
C. Mutatie voorziening (= A -/- B)	87.675
Dekkingspercentage (= B / A * 100%)	103%

(Water)toeristenbelasting

Doel van de belasting/heffing

De opbrengst van deze belasting dient als algemeen dekkingsmiddel. Daarnaast wordt een deel van de opbrengst aangewend voor de revitalisering van het (water)toerisme en de recreatie in onze gemeente.

Wie is belastingplichtig?

Belastingplichtige is die persoon die verblijft (overnacht) in de gemeente zonder in het bevolkingsregister van de gemeente te zijn opgenomen.

Grondslag van de heffing

Op grond van de verordening is per persoon per overnachting een bedrag verschuldigd.

Tarieven

In de tariefstelling is een differentiatie aangebracht. De tarieven zijn opgenomen in onderstaande tabel.

(Water)toeristenbelasting	Begroting 2020	Begroting 2021
Watertoeristenbelasting: bedrag per persoon per etmaal.	€ 1,35	€ 1,70
Toeristenbelasting: bedrag per persoon per overnachting op camping of kampeerboerderij.	€ 1,35	€ 1,70
Toeristenbelasting: bedrag per persoon per overnachting op overige verblijfsaccommodaties.	€ 1,35	€ 1,70

Met de Lijn-50 gemeenten is afgesproken om met ingang van 2021 voor de toeristenbelasting één Lijn-50 tarief van € 1,70 per overnachting te gaan hanteren.

Hondenbelasting

Doel van de belasting/heffing

De opbrengst van deze belasting dient als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover de belastingopbrengsten staan geen specifieke uitgaven.

Wie is belastingplichtig?

Deze belasting wordt geheven van de binnen de gemeentegrenzen wonende houder van één of meerdere honden.

Grondslag van de heffing

De heffing heeft een fiscaal karakter en is gebaseerd op het aantal honden dat door een belastingplichtige wordt gehouden.

Tarieven

De tarieven zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Overige informatie De aanslag hondenbelasting wordt tegelijkertijd met de onroerende zaakbelastingen en rioolheffing opgelegd.

Hondenbelasting	Begroting 2020	Begroting 2021
1 ^{ste} hond	€ 70,00	€ 80,00
2 ^{de} hond	€ 75,00	€ 85,00
3 ^{de} en volgende hond	€ 80,00	€ 90,00
Kennel	€ 600,00	€ 610,00

Forensenbelasting

Doel van de belasting/heffing

De opbrengst van deze belasting dient als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover de belastingopbrengsten staan geen specifieke uitgaven.

Wie is belastingplichtig?

Deze belasting wordt geheven van personen die niet binnen onze gemeente wonen, maar wel een gemeubileerde woning voor zichzelf of hun gezin ter beschikking houden gedurende meer dan 90 dagen van het belastingjaar.

Grondslag van de heffing

Als maatstaf voor de heffing geldt de waarde van de onroerende zaak zoals deze op grond van de Wet Waardering Onroerende Zaken is vastgesteld.

Tarieven

De tarieven zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Overige informatie

De aanslag forensenbelasting wordt achteraf per jaar opgelegd.

Forensenbelasting	Begroting 2020	Begroting 2021
Vast bedrag per woning	€ 280	Nnb*
Percentage van de WOZ waarde	0,56%	Nnb*

*het tarief zal in de decemberraad op basis van de nieuwe taxaties worden vastgesteld.

Lokale lastendruk

Hieronder is de gecombineerde aanslag voor 2021 voor een gezin met 2 kinderen in een woning met een WOZ waarde van € 245.000 en bij een afvalaanbod van 200 kg restafval en 22 ledigingen.

Belastingsoort	Begroting 2020	Begroting 2021
Ozb eigenaar woning	€ 366	€ 371
Rioolheffing	€ 270	€ 280
Afvalstoffenheffing	€ 262	€ 273
Totaal	€ 898	€ 924

Kwijtschelding

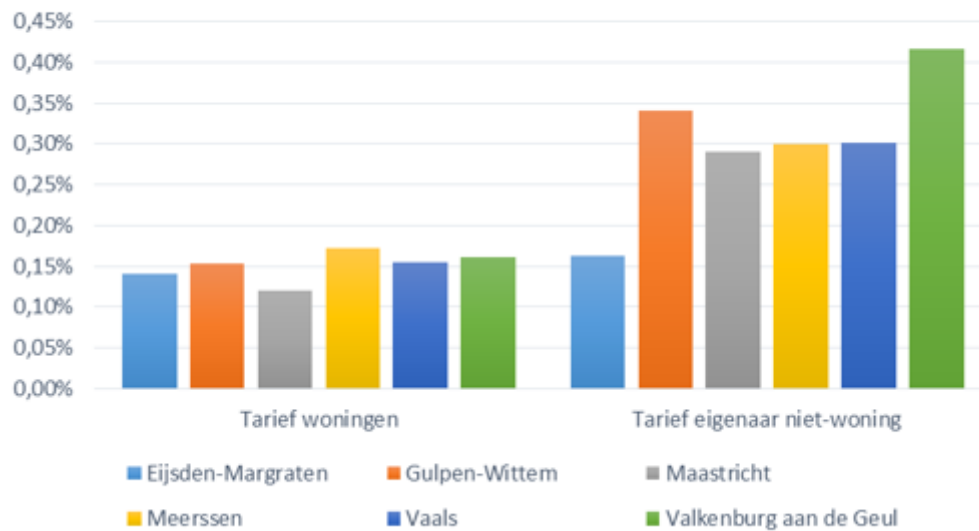
Wij hanteren de zogenaamde 100% norm voor de kwijtschelding van gemeentelijke heffingen. Of een belastingplichtige in aanmerking komt voor kwijtschelding wordt beoordeeld aan de hand van een inkomens- en/of vermogenstoets. Bij deze toets worden de kosten van bestaan conform de bijstandsnorm voor 100% meegenomen. Kwijtschelding kan alleen verleend worden voor het vastrecht gedeelte van een aanslag afvalstoffenheffing.

Beleidslijnen van termijnen en invordering

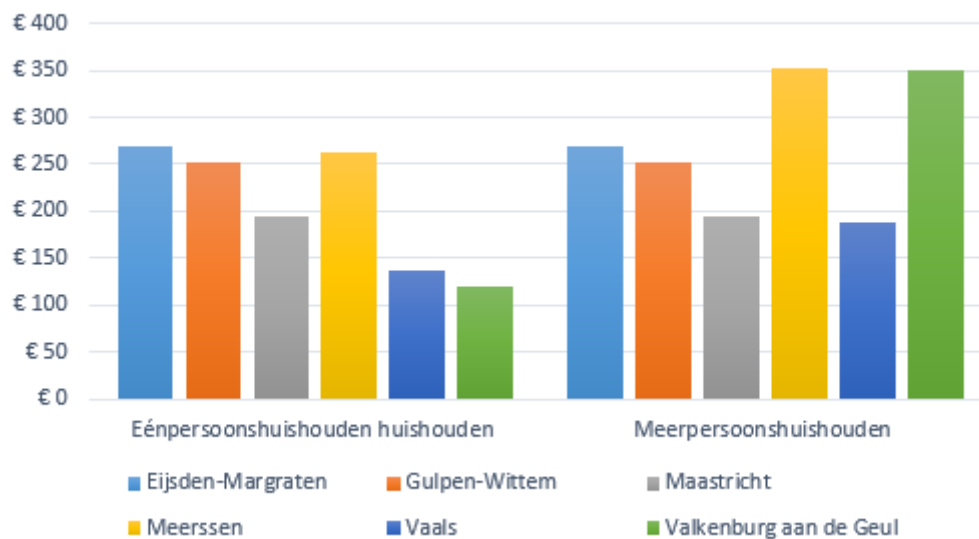
Met ingang van 2015 zijn de heffingen en invorderingen van belastingen overgedragen aan de BsGW. De heffing en invordering verloopt dan ook via de BsGW. De termijnen van heffing zijn vastgesteld in de betreffende belastingverordeningen.

Tarieven 2020 vergeleken met omliggende gemeenten

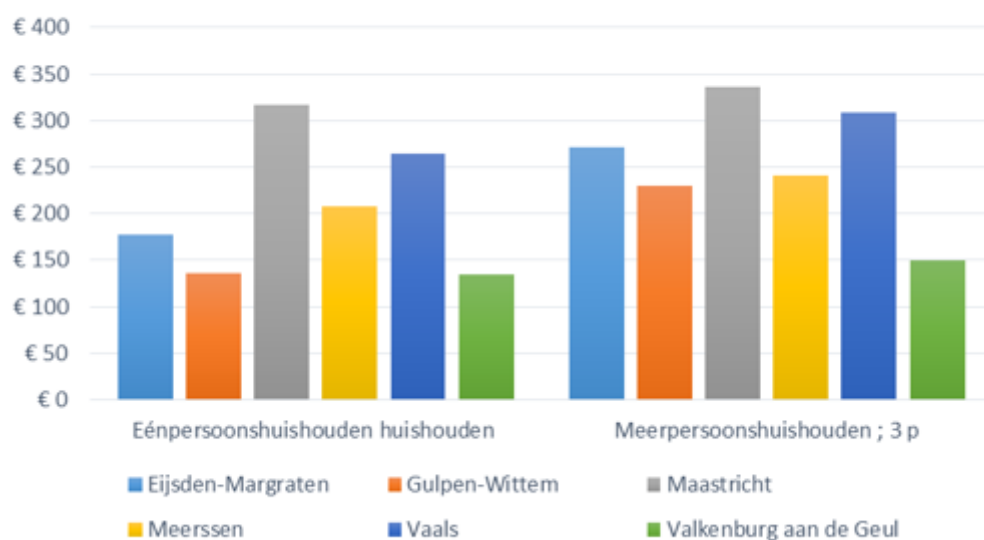
Onroerende Zaakbelasting

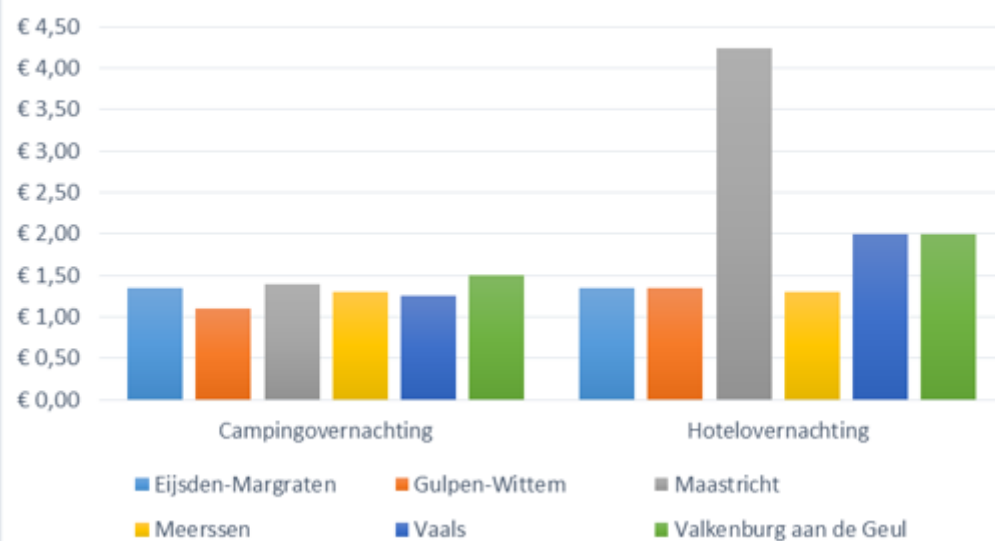
Rioolheffing huishoudens

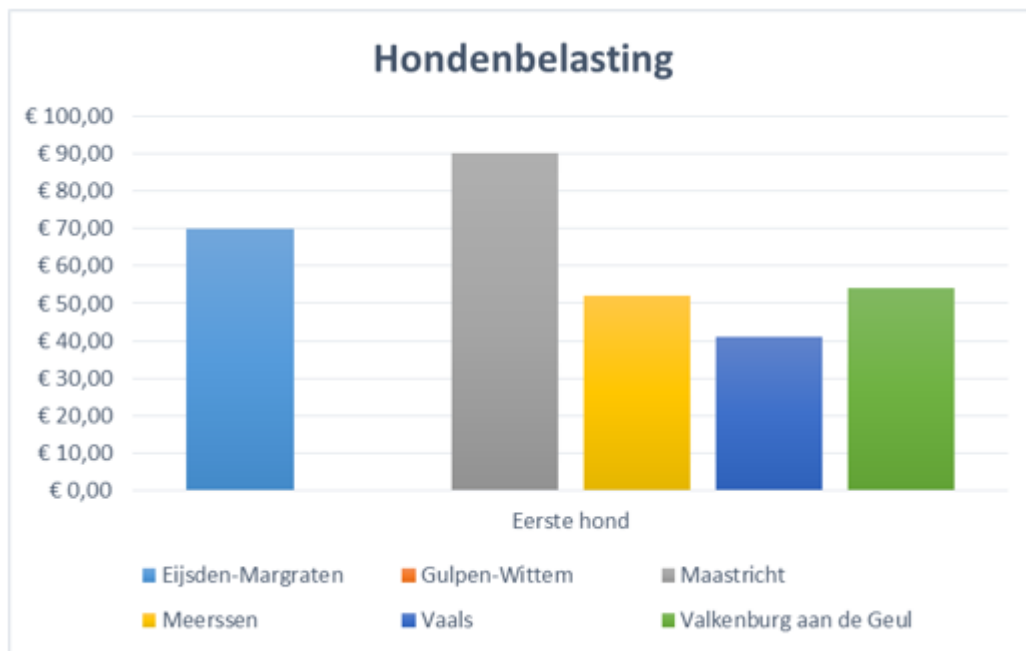

Afvalstoffenheffing huishoudens

Toeristenbelasting

Kaderstellende documenten

- Verordening wet Onroerende Zaakbelastingen Eijsden-Margraten 2020.
- Verordening rioolheffing Eijsden-Margraten 2020.
- Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten Eijsden-Margraten 2020.
- Verordening toeristenbelasting Eijsden-Margraten 2020.
- Verordening hondenbelasting Eijsden-Margraten 2020.
- Verordening forensenbelasting Eijsden-Margraten 2020.
- Legesverordening en tarieventabel Eijsden-Margraten 2020.

Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten bepaalt dat de paragraaf over het weerstandsvermogen en risicobeheersing ten minste bevat:

1. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
2. een inventarisatie van de risico's
3. het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

1. Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Het BBV omschrijft de weerstandscapaciteit als zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Bij de bepaling van de weerstandscapaciteit betrekken we:

- de algemene reserve;
- de bestemmingsreserves;
- de stille reserves;
- de post onvoorziene uitgaven;
- de onbenutte belastingcapaciteit.

We maken onderscheid tussen de incidentele weerstandscapaciteit en de structurele weerstandscapaciteit. Incidentele weerstandscapaciteit staat voor het vermogen calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van de taken op het gewenste niveau. Hiertoe kunnen in zijn algemeenheid de reserves worden gerekend. Met de structurele weerstandscapaciteit worden de middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Tot de structurele weerstandscapaciteit behoren de onbenutte belastingcapaciteit en de structurele ruimte in de begroting.

De algemene reserve

Meerjarig vertoont de algemene reserve het volgende beeld:

Jaar	Stand per 1 januari (* 1 mln)	Stand per 31 december (* 1 mln)
2021	7,35	7,63
2022	7,63	7,62
2023	7,62	7,85
2024	7,85	8,08

De bestemmingsreserves

Een bestemmingsreserve is een afgezonderd vermogensbestanddeel waaraan uw gemeenteraad een specifieke bestemming voor bepaalde doeleinden heeft gegeven. Dit betekent dat een groot gedeelte van de bestemmingsreserve niet zondermeer vrij inzetbaar is. Uiteraard kunt u een bestemming c.q.

het te bereiken doel door de inzet van een reserve altijd wijzigen. Meerjarig vertonen de bestemmingsreserves het volgende beeld:

<i>Jaar</i>	<i>stand per 1 januari</i> <i>(* 1 mln)</i>	<i>Waarvan bruteringsreserve</i>	<i>stand per 31 december (* 1 mln)</i>
2021	10,53	9,74	9,80
2022	9,80	9,13	9,23
2023	9,23	8,66	8,62
2024	8,62	8,19	8,34

2. Een inventarisatie van de risico's

Reguliere risico's – risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn – maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor kunnen immers verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd. Risico's die in het kader van de weerstandsvermogen wel relevant zijn kunnen – volgens het BBV – onderverdeeld worden in:

- A. financiële risico's;
- B. risico's op eigendommen;
- C. risico's die samenhangen met de interne organisatie.

A. Financiële risico's

Structurele risico's zijn financieel vertaald en in de meerjarenbegroting verwerkt. Ons weerstandsvermogen is ten opzichte van eerdere begrotingen afgenomen maar is nog steeds gezond te noemen. Door de stagnerende economie en door de voornemens van de regering zullen de risico's voor de gemeente sterk toenemen. De rijksoverheid is niet langer de voorspelbare partner. Wet- en regelgeving veranderen in een hoog tempo zonder dat duidelijkheid bestaat over de beleidsvrijheid en de financiële gevolgen ervan voor ons. Dit is een handicap gebleken bij het opstellen van deze begroting.

Garantieverplichtingen

Bij een garantieverplichting staan we borg voor een door een stichting of vereniging aangegane geldlening. Door deze borgstelling kan de stichting of vereniging in het algemeen gunstigere voorwaarden bedingen. Per 1 januari 2021 staan we voor Woonpunt garant voor 2 leningen:

- een 15-jarige geldlening ter grootte van € 17.000.000 aan Woonpunt bestemd voor de financiering van woongelegenheden. Aflossing vindt geheel plaats aan het einde van de looptijd in 2021. Voor de onderliggende woongelegenheden geldt dat ze volledig eigendom zijn van Woonpunt en dat de gemeente het eerste recht van hypotheek gevestigd heeft.
- een 10-jarige geldlening ter grootte van € 9.500.000 aan Woonpunt bestemd voor de financiering van woongelegenheden. Aflossing vindt plaats aan het einde van de looptijd in 2024. Voor de onderliggende woongelegenheden geldt dat ze volledig eigendom zijn van Woonpunt en dat de gemeente het eerste recht van hypotheek gevestigd heeft.

De WOZ-waarde van de onderliggende panden van beide leningen bedraagt € 65.000.000.

De overige garantstellingen per 1 januari 2021 betreffen:

- een resterende garantstelling ter grootte van € 216.667 inzake het restant van een door Stichting gemeenschapshuis “Oos Heim” uitgegeven obligatielening ter grootte van € 250.000. De gemeente heeft als onderpand een hypothecair recht op de opstallen (gemeenschapshuis) verkregen ad € 250.000.
- eind jaren 80 zijn de risico's van hypothecaire geldleningen met gemeentegarantie ondergebracht bij het Waarborgfonds Sociale woningbouw (WSW) tegen een eenmalige betaling. Per 1 januari 2021 staan we garant voor € 757.000.

Leningen verstrekt aan derde partij in het kader van de publieke taak:

- In het kader van de publieke taak heeft de gemeente een lening verstrekt aan de Koninklijke Oude Harmonie te Eijsden ad. € 185.000. Als onderpand is het recht van eerste hypotheek gevestigd op het pand. De executiewaarde na verbouwing is € 365.000.
- In het kader van de publieke taak staat de gemeente garant voor een lening verstrekt aan het Dorpshuis te Mheer. De lening bedraagt per 1-1-2021 € 176.264. Als onderpand is het recht van eerste hypotheek gevestigd op het pand. Conform het taxatierapport bedraagt de marktwaarde in verhuurde staat € 298.000. De executiewaarde bedraagt 70%, zijnde € 208.600.
- In het kader van de publieke taak heeft de gemeente in 2018 een lening van € 400.000 verstrekt aan het Cultureel Centrum te Eijsden. De lening bedraagt per 1-1-2021 € 365.556. Als onderpand is het recht van eerste hypotheek gevestigd op het pand. De marktwaarde bedraagt € 629.000 en de executiewaarde van de marktwaarde bedraagt € 440.300.
- In het kader van de publieke taak heeft de gemeente in 2017 een lening ad € 208.600 verstrekt aan het Dorpshuis te Mheer. De lening bedraagt per 1-1-2021 € 184.843. Als

onderpand is het recht van eerste hypotheek gevestigd op het pand. Conform het taxatierapport bedraagt de marktwaarde in verhuurde staat € 298.000. De executiewaarde 70%, zijnde € 208.600.

- Lening Stichting Sociaal Centrum Eijsden: In 2019 is een lening van € 433.300 verstrekt in het kader van de publieke taak aan de Stichting Sociaal Centrum Eijsden. De gemeente heeft als onderpand het pand gelegen aan de Prins Hendrikstraat 21 te Eijsden. Per 1-1-2021 bedraagt het openstaande saldo van deze lening € 418.857.
- In het kader van de publieke taak Lening zal de gemeente per 30 november 2020 een lening van € 1.871.465 verstrekt aan Enexis. De lening dient ter financiering van extra investeringen in het kader van de verduurzaming van de energievoorziening. De lening is in de vorm van een converteerbare hybride aandeelhouderslening op verzoek van Enexis aan de aandeelhouders. De aflossing van de lening kan eenzijdig door Enexis plaatsvinden, voor het eerst na 10 jaar (per 30-11-2030) en vervolgens jaarlijks.

Onvoorziene uitgaven

In de begroting 2021 – 2024 is een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 26.200. De aanwending van de post onvoorziene uitgaven is voorbehouden aan het college. In de jaarrekening wordt over de aanwending verslag gedaan.

De onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die de gemeente heeft om nog extra eigen inkomsten via belastingen en heffingen te genereren. De onbenutte belastingcapaciteit kan bepaald worden aan de hand van de norm die het rijk hanteert voor het bepalen van de artikel 12-status Financiële verhoudingen wet. Volgens deze norm zijn de eigen Ozb inkomsten op peil als het rektarief 0,1809% voor de eigenaren van woningen bedraagt (*bron: meicirculaire gemeentefonds 2020*). De onbenutte belastingcapaciteit bedraagt derhalve voor het jaar 2021 € 965.312. De afvalstoffenheffing en het rioolrecht zijn kostendekkend en worden dus bij het bepalen van de onbenutte belastingcapaciteit buiten beschouwing gelaten.

Jaar	Onbenutte belastingcapaciteit
2021	965.312
2022	674.028
2023	383.194

2024	299.526
------	---------

Algemene uitkering

De algemene uitkering vormt een belangrijke risicofactor binnen de begroting. Bij het gemeentefonds is de normeringsystematiek van toepassing. Dit betekent dat de groei van het gemeentefonds is gekoppeld aan de ontwikkeling van de gecorrigeerde netto rijksuitgaven. Dalen de rijksuitgaven dan daalt ook het volume van de gemeentefondsuitkering en andersom. Aangezien de definitieve vaststelling van de netto rijksuitgaven achteraf plaatsvindt, bestaat de mogelijkheid dat een gedeeltelijke verrekening van de algemene uitkering, in zowel positieve als negatieve zin, kan plaatsvinden.

Sociaal Domein

De gemeente is nu ruim vijf jaar verantwoordelijk voor de Jeugdwet, nieuwe taken binnen de Wmo en de Participatiewet. Hierdoor is steeds beter zicht op welke zorginhoudelijke en financiële risico's er zijn en hoe groot de kans is dat deze zich voordoen. Het grootste (financiële) risico blijft dat de toenemende vraag naar zorg en ondersteuning leidt tot overschrijding van het budget. Daarbij kunnen naast het Sociaal Team, ook artsen en rechters zorg toekennen. De gemeente is verplicht de toegekende zorg te betalen. Verder ontvangt de gemeente via het Rijk de Integratie-uitkering Voogdij/18+ voor jongeren met een voogdijmaatregel of jongeren die in de verlengde Jeugdwet vallen. Echter, deze uitkering is niet elk jaar toereikend om de lasten te dekken. Hiervoor bestond in 2020 en voorgaande jaren de Compensatieregeling Voogdij/18+, waarvoor Eijssden-Margraten in 2020 een aanvraag heeft ingediend. Of deze compensatieregeling er in 2021 ook zal zijn, wanneer de uitkering niet toereikend is, is nog niet volledig zeker. Wel zal de impact van deze kosten sterk dalen wanneer de wijziging van het Woonplaatsbeginsel wordt ingevoerd, naar verwachting op 1 januari 2022.

De Wmo en Jeugdzorg zijn open einde regelingen. Naast het risico dat er een groter beroep op de regeling wordt gedaan, is de beheersbaarheid moeilijk. Dit komt omdat op voorhand niet vaststaat in welke mate gebruik gemaakt wordt van het voorzieningenpakket. De afgelopen jaren is het beroep op de zorg inzichtelijker geworden. In de begroting is de meest realistische inschatting van de uitgaven aan WMO en Jeugdzorg verwerkt. De situatie en met name de ontwikkeling van de kosten wordt maandelijks gemonitord door middel van de ontwikkelde Dashboards, die naast inzicht in de financiën ook informatie verschaffen over aantallen, gemiddeld verbruik per cliënt en regievoering.

Sociale werkvoorziening

Als sociaal werkbedrijf in het kader van de Wsw biedt MTB van oudsher een werkplek aan mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. In verband met de komst van de Participatiewet, is de opdracht aan MTB in 2015 verbreed. Op grond daarvan biedt de organisatie nu voor meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de mogelijkheid zich voor te bereiden op een

reguliere baan. Dit doet MTB vanuit haar leerwerkfunctie voor de brede gemeentelijke doelgroep Participatiewet van alle zes Maastricht-Heuvellandgemeenten en als één van de partners in de uitvoeringsketen re-integratie: SZMH, Podium24, Annex en MTB. De Rijkssubsidie voor de Sociale Werkvoorziening loopt jaarlijks terug, maar de MTB genereert zelf meer en meer inkomsten via werk en dochterondernemingen. De gemeente Eijsden-Margraten heeft jaarlijks een aandeel 11% in het tekort van de MTB. Op basis hiervan is een aanvullende bijdrage aan MTB opgenomen in de begroting van afgerond € 361.000.

Inkomsten uit beleggingen

De gemeente heeft een aantal deelnemingen, waarvan de aandelen in de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) en Enexis de belangrijkste deelnemingen met een hoog rendement zijn. De verwachte opbrengsten zijn begroot.

Financiering

Gezien de inverse rentestructuur (d.w.z. situatie waarin de korte rente langdurig lager is dan de lange rente), vindt financiering van het financieringstekort, binnen de marges van de Wet Fido, zoveel mogelijk kortlopend plaats.

In de wet Fido zijn echter restricties opgenomen betreffende het aangaan van kortlopende leningen. In het verleden zijn hierin de volgende risico's erkent:

- De korte rente kan stijgen tot boven het niveau van de gehanteerde begrotingsrente;
- De lange rente kan stijgen tot boven het niveau van de gehanteerde begrotingsrente;
- De korte rente kan stijgen tot boven het niveau van de lange rente;
- Voor zover zich één of meerdere van deze risico's voor zouden doen, heeft dit een nadelig effect op het begrotingssaldo.

Kort geld levert de laatste jaren echter geld op. Gemeenten kunnen met een korte financiering, geld met een negatieve rente aantrekken. Gezien de inverse rentestructuur levert dit meer geld op dan bij financiering met een langlopende lening.

De wet Fido moeten wij echter naleven en derhalve kunnen wij niet onbeperkt het financieringstekort met kortlopend geld financieren. In 2019 is een nieuwe langlopende financiering aangetrokken waardoor wij de komende jaren verwachten binnen de bandbreedte van de wet Fido te blijven. De aangegeven risico's zijn derhalve ook gemitigeerd tot minimaal.

Open einde regelingen

Een open einde regeling is een regeling waarbij gerechtigden geld toekomt, zonder dat van te voren te overzien is wie van deze regeling in welke mate gebruik zullen gaan maken. In de begroting zijn hiervoor bedragen geraamd conform de opgaven van de instanties die belast zijn met de uitvoering van de regelingen. Enkele relevante open einde regelingen zijn:

- Participatiewet;
- GGD Zuid-Limburg;
- Brandweer-GHOR Zuid-Limburg;
- Leerlingenvervoer;
- WMO;
- Jeugd.

Daarnaast is de gemeente Eijsden-Margraten aangesloten bij nog een aantal Verbonden Partijen, zie paragraaf 6. Hierin is een bepaalde afhankelijkheid ontstaan. Bij stijgende kosten van een Verbonden Partij is er niet altijd de mogelijkheid om direct uit te stappen. Daarnaast is de zeggenschap van de gemeente Eijsden-Margraten in de Verbonden Partijen veelal beperkt. In 2020 zijn budgetten hieromtrent bijgeraamd,**Risico's op eigendommen**

B. Risico's op eigendommen

Bouwgrondexploitatie

Voor een uitvoerige financiële analyse verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.

Planschadevergoedingen

Een planschadevergoeding is een vergoeding van de gemeente aan een derde voor schade geleden als gevolg van een planologische maatregel. De planschadevergoeding is, voor zover deze te verwachten was, opgenomen in de exploitatieopzet van betreffende uitbreidingslocatie dan wel bestemmingsplan.

Aansprakelijkheidsstellingen

De landelijke tendens is dat het aantal schadeclaims toeneemt. Als oorzaken kunnen worden genoemd het Nieuwe Burgerlijk Wetboek (invoering risico aansprakelijkheid), de Algemene Wet Bestuursrecht (aanzienlijke versterking van de positie van de burger ten opzichte van de overheid) en

de toenemende mondigheid van de burgers. De risico's op het gebied van aansprakelijkheidsstelling kunnen aanzienlijk zijn, zodat het van groot belang is om schadepreventief te werken. Een goed en regelmatig onderhoud van wegen, speeltoestellen etc. (de gemeente beschikt over beheers- c.q. onderhoudsprogramma's), een klachtenlijn, het nauwkeurig naleven van procedures, adequate behandeling van ingediende bezwaarschriften etc. behoren in het kader van preventief werken tot de aandachtspunten. De gemeente is voor de wettelijke aansprakelijkheid en de bestuurdersaansprakelijkheid verzekerd. Wij kunnen echter niet uitsluiten dat, buiten het al bestaande eigen risico, de gemeente met claims krijgt te maken die niet via de verzekering zijn afgedekt.

Beheers- c.q. onderhoudsplannen

Om de risico's op het gebied van onderhoud en beheer zoveel mogelijk in te perken is het noodzakelijk dat de gemeente beschikt over beheers- en onderhoudsplannen. Korthedshalve wordt voor het inhoudelijke hieromtrent verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Bodemverontreiniging

In onze gemeente is dit een risico dat niet geheel inzichtelijk is. De financiële gevolgen van bodemverontreiniging zijn niet in kaart te brengen en zullen als het zich voordoet van geval tot geval bekeken dienen te worden.

C. Risico's die samenhangen met de interne organisatie

In de vorm van zorgvuldige toepassing van de in de gemeentelijke organisatie ingebedde bedrijfsvoeringprocessen in zijn algemeenheid, interne controlemaatregelen in het bijzonder en de planning- en control cyclus zijn waarborgen aanwezig om eventuele calamiteiten (tijdig) zichtbaar en beheersbaar te houden. Dit betekent echter niet dat hierin geen risico's worden gelopen.

Bij de bedrijfsvoering loopt onze gemeente diverse risico's, hierbij denken wij aan de administratieve organisatie, automatisering (o.a. uitval van de computer), informatievoorziening, de interne controle en het personeelsbeleid. Te late of verkeerde informatieverstrekking, onvolkomenheden in zowel de administratieve organisatie als in de interne controle kunnen financiële consequenties hebben. De gemeente is tevens leverancier van heel veel informatie. Indien deze informatie onjuist is, is het risico aanwezig dat wij daarvoor aansprakelijk worden gesteld.

Daarnaast is geconstateerd dat het ziekteverzuim de laatste jaren aan de hoge kant was (in 2019 9,6%). Bij uitval (door ziekte of andere oorzaken) van personeel is onze gemeente kwetsbaar. Vervanging is meestal, gelet op de vakkennis op bepaalde taakgebieden, niet adequaat mogelijk of leidt tot extra kosten. Het risico bestaat de post ziek/piek/expertise ad. € 492.000 ontoereikend is. In de paragraaf Bedrijfsvoering is het onderwerp ziekteverzuim verder toegelicht

3. Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

In 2013 heeft de raad de beleidsnota voor risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld, waarin het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's is beschreven.

De benodigde weerstandscapaciteit kan bepaald worden op basis van de risico inventarisatie in relatie tot de in de beleidsnota vastgestelde gevolgmatrix en tolerantiematrix.

Hierbij is voorgesteld aan de tolerantiematrix onderstaand procentueel financieel risico te hangen:

0 tot en met 4 punten	0%	financieel risico
5 tot en met 9 punten	25%	financieel risico
10 tot en met 25 punten	100%	financieel risico

Op basis van deze percentages kan het volgende financieel risico in kaart worden gebracht:

Kengetallen

Jaarlijks neemt de gemeente de landelijk voorgeschreven financiële kengetallen in de begroting op. De opgenomen kengetallen zijn gebaseerd op de geprognosticeerde balans en gaan uit van ongewijzigd

beleid. De combinatie van de kengetallen en de geprognosticeerde balans zijn een indicatie voor de ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente in de komende jaren.

Het is niet mogelijk een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie.

De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente.

Daarom dienen ze te worden voorzien van een adequate toelichting. De waarden van de kengetallen kunnen worden ingedeeld in drie categorieën:

- categorie A is het minst risicovol,
- categorie B is neutraal,
- categorie C het meest risicovol.

Op basis van onderstaand overzicht en op basis van het weerstandsvermogen kan worden geconcludeerd dat de financiële positie van de gemeente Eijsden-Margraten onder druk staat. 4 van de 6

onderdelen bevinden zich in categorie C (risicovol) en 2 onderdelen in de categorie A (minst risicovol). Daarnaast is het weerstandsvermogen uitstekend.

Tabel kengetallen

KENGETALLEN

	Jaarstukken 2019	Programma -begroting 2020	Programma -begroting 2021	Programma -begroting 2022	Programma -begroting 2023	Programma -begroting 2024	Benchmark categorie
1. Netto schuldquote	121%	133%	159%	149%	147%	141%	C
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	110%	124%	134%	124%	122%	116%	C
3. Solvabiliteitsratio	18%	20%	15%	15%	15%	16%	C
4. Structurele exploitatieruimte	0%	2%	1%	1%	1%	0%	A
5. Grondexploitatie	0%	1%	1%	0%	-1%	-1%	A
6. Belastingcapaciteit	115%	122%	120%	121%	122%	124%	C

1. Netto schuldquote

(= (A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%)	Jaarstukken 2019	Programma -begroting 2020	Programma -begroting 2021	Programma -begroting 2022	Programma -begroting 2023	Programma -begroting 2024
A. Het totaal van de vaste schulden	€ 71.149	€ 67.657	€ 64.169	€ 60.679	€ 57.021	€ 53.542
B./C. Het totaal van de netto vlottende schulden en overlopende passiva	€ 9.817	€ 6.877	€ 28.950	€ 28.909	€ 29.686	€ 30.375
D. Het totaal van de volgende financiële vaste activa: uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd langer dan één jaar, uitzettingen in NL schuld papier met een rentetypische looptijd langer dan één jaar, overige uitzettingen met een rentetypische looptijd langer dan één jaar	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
E./F./G. Het totaal van de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa	€ 14.800	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

H. Het totaal saldo van de baten, bedoeld in artikel 17 onderdeel c BBV, exclusief de mutaties reserves	€ 54.788	€ 56.032	€ 58.550	€ 60.222	€ 59.020	€ 59.531
---	----------	----------	----------	----------	----------	----------

2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen

(= (A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%)	Jaarstukken 2019	Programma -begroting 2020	Programma -begroting 2021	Programma -begroting 2022	Programma -begroting 2023	Programma -begroting 2024
A. Het totaal van de vaste schulden	€ 71.149	€ 67.657	€ 64.169	€ 60.679	€ 57.021	€ 53.542
B./C. Het totaal van de netto vlottende schulden en overlopende passiva	€ 9.817	€ 6.877	€ 28.950	€ 28.909	€ 29.686	€ 30.375
D. Het totaal van alle financiële activa met uitzondering van kapitaalverstrekkingen	€ 5.841	€ 4.816	€ 14.795	€ 14.783	€ 14.770	€ 14.758
E./F./G. Het totaal van de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa	€ 14.800	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
H. Het totaal saldo van de baten, bedoeld in artikel 17 onderdeel c BBV, exclusief de mutaties reserves	€ 54.788	€ 56.032	€ 58.550	€ 60.222	€ 59.020	€ 59.531

3. Solvabiliteitsratio

(= (A/B) * 100%)	Jaarstukken 2019	Programma -begroting 2020	Programma -begroting 2021	Programma -begroting 2022	Programma -begroting 2023	Programma -begroting 2024
A. Het totale eigen vermogen	€ 19.431	€ 19.156	€ 17.423	€ 16.946	€ 16.470	€ 16.424
B. Het totaal van de passiva	€ 105.359	€ 97.940	€ 114.739	€ 110.395	€ 106.608	€ 103.302

4. Structurele exploitatieruimte

(= (((B-A)+(D-C)) / E) * 100%)	Jaarstukken 2019	Programma -begroting 2020	Programma -begroting 2021	Programma -begroting 2022	Programma -begroting 2023	Programma -begroting 2024
A. Structurele lasten (= totaal van de lasten bedoeld in artikel 17 onderdeel c BBV, minus het totaal van de incidentele lasten per programma bedoeld in artikel 19 onderdeel c BBV)	€ 57.924	€ 56.632	€ 59.241	€ 60.958	€ 59.615	€ 59.772
B. Structurele baten (= totaal van de baten bedoeld in artikel 17 onderdeel c BBV, minus het totaal van de incidentele baten per programma bedoeld in artikel 19 onderdeel c BBV)	€ 57.787	€ 57.017	€ 59.717	€ 61.129	€ 59.691	€ 59.807
C. Het beoogde totaal van de structurele toevoegingen aan de reserves bedoeld in artikel 19 onderdeel d BBV	€ 230	€ 230	€ 230	€ 230	€ 230	€ 230
D. Het totaal van de structurele onttrekkingen aan de reserves bedoeld in artikel 19 onderdeel d BBV	€ 589	€ 983	€ 611	€ 471	€ 471	€ 275
E. Het totaal saldo van de baten, bedoeld in artikel 17 onderdeel c BBV, exclusief de mutaties reserves	€ 54.788	€ 56.032	€ 58.550	€ 60.222	€ 59.020	€ 59.531

5. Grondexploitatie

(= (A+B) / C * 100%)	Jaarstukken 2019	Programma -begroting 2020	Programma -begroting 2021	Programma -begroting 2022	Programma -begroting 2023	Programma -begroting 2024
A. Het totaal van de activa van de "niet in exploitatie genomen bouwgronden"	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
B. Het totaal van de "bouwgronden in exploitatie"	€ 208	€ 348	€ 682	-€ 131	-€ 438	-€ 327
C. Het totaal saldo van de baten, bedoeld in artikel 17 onderdeel c BBV, exclusief de mutaties reserves	€ 54.788	€ 56.032	€ 58.550	€ 60.222	€ 59.020	€ 59.531

6. Belastingcapaciteit

(= E / F * 100%)	Jaarstukken 2019	Programma -begroting 2020	Programma -begroting 2021	Programma -begroting 2022	Programma -begroting 2023	Programma -begroting 2024
A. OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	€ 341	€ 371	€ 371	€ 377	€ 382	€ 388
B. Rioolheffing voor gemiddeld gezin*	€ 270	€ 270	€ 280	€ 285	€ 290	€ 295
C. Afvalstoffenheffing voor een gemiddeld gezin	€ 221	€ 262	€ 273	€ 273	€ 273	€ 273
D. Eventuele heffingskorting voor een gezin	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
E. Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)	€ 832	€ 903	€ 924	€ 935	€ 945	€ 956
F. Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in het voorafgaande begrotingsjaar	€ 721	€ 739	€ 773	€ 773	€ 773	€ 773

Toelichting kengetallen

1 Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op

de exploitatie en zegt het meest over de financiële vermogenspositie van een gemeente. De netto schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen.

Daarnaast zegt het kengetal ook wat over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld is, hoe meer kapitaallasten er zijn (rente en aflossing) waardoor een begroting minder flexibel wordt.

2 Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om een goed beeld te krijgen van de verstrekte leningen aan derden dient de netto schuldquote hiervoor te worden gecorrigeerd. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen.

3 Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de gemeentelijke bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen. Hoe hoger de

verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen hoe gezonder de gemeente.

4 Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige

zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de

personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting

waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Het kengetal geeft hiermee aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of de

gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid.

5 Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van gemeentes. De boekwaarde van de voorraad gronden is van belang, omdat deze waarde moet

worden terugverdiend bij de verkoop. Het kengetal geeft aan hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten van de gemeente als geheel. Hiermee wordt het belang van de

grondexploitatie op de financiële positie van de gemeente inzichtelijk.

6 Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen om bijvoorbeeld

opgetreden risico's op te vangen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZwaarde

in de gemeente.

Geprognosticeerde balans per 31-12

Begrotingsjaar T	2021					
	T-2	T-1	T	T+1	T+2	T+3
Activa (bedragen x 1.000)	31-12- 2019	31-12- 2020	31-12- 2021	31-12- 2022	31-12- 2023	31-12- 2024
(im) Materiële vaste activa	83.928	90.885	97.371	93.852	90.385	86.980
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	559	1.891	1.891	1.891	1.891	1.891
Financiële vaste activa: Leningen	5.841	4.816	14.795	14.783	14.770	14.758
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	0	0	0	0	0	0 +
Totaal Vaste Activa	90.328	97.592	114.057	110.526	107.046	103.629
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	208	348	682	-131	-438	-327
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen <1 jaar	11.296					
Liquide middelen	757					
Overlopende activa	2.770					+
Totaal Vlottende Activa	15.031	348	682	-131	-438	-327
Totaal Activa	105.359	97.940	114.739	110.395	106.608	103.302
Passiva (bedragen x 1.000)	31-12- 2019	31-12- 2020	31-12- 2021	31-12- 2022	31-12- 2023	31-12- 2024
Eigen vermogen	19.431	19.153	17.423	16.946	16.470	16.424
Voorzieningen	4.387	4.304	4.197	3.861	3.431	2.961
Vaste schuld	71.149	67.657	64.169	60.679	57.021	53.542 +
Totaal Vaste Passiva	94.967	91.114	85.789	81.486	76.922	72.927
Vlottende schuld	5.830					
Overlopende passiva	4.562	6.826	28.950	28.909	29.686	30.375 +
Totaal Vlottende Passiva	10.392	6.826	28.950	28.909	29.686	30.375
Totaal Passiva	105.359	97.940	114.739	110.395	106.608	103.302

Toelichting volgnummers tabel

1 t/m 3 en 5 t/m 8 Het risicobedrag is het bedrag van de verstrekte garantieverplichting dan wel lening minus 70% van de marktwaarde (= executiewaarde) van het onderpand (recht van 1e hypotheek) met minimum nul.

4 Het risicobedrag is op nul ingeschat aangezien:

- a. WSW zelf circa € 274 miljoen borgstellingsreserve heeft om de aanspraak te voldoen.
- b. WSW zal obligo innen bij de corporaties vóórdat het WSW bij de gemeenten en het rijk zal aankloppen.
- c. WSW kan bij in dit geval Servatius onderpand opeisen en te gelde maken.
- d. pas in 4e instantie zal WSW een renteloze lening afsluiten en deze lening verdelen over rijksoverheid (50%) en alle WSW-gemeenten (samen 50%); dit betekent dat een solidariteitsprincipe tussen rijk en alle aan WSW deelnemende gemeenten van toepassing is.

9 Het risicobedrag is gebaseerd op 25 procent punten, waarbij één procentpunt overeenkomt met € 20.348. Met andere woorden als de uitkeringsfactor met 1 procentpunt verandert, heeft dit een financiële consequentie van

€ 20.348.

10 t/m 12 Opbrengsten beleggingen zijn meerjarig geraamd.

13 t/m 21 Het risicobedrag is gebaseerd op 15% eigen risico.

22, 23 Dit betreft een schattingspost op basis van ervaring.

24 Het laatst vastgestelde ziekteverzuim bedraagt 9,6% in 2019. Het opgenomen bedrag ad. € 727.296. ontstaat uit 9,6% van de begrote personele lasten minus de reserve ziek/piek/expertise.

Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit.

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 8.310.818 en is de som van:

- de stand van de algemene reserve per 1-1-2021 ad € 7.345.506;
- de onbenutte belastingcapaciteit 2021 ad € 965.312

De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 4.091.752 zoals blijkt uit bovenstaande tabel. Het weerstandvermogen kan als volgt berekend worden:

Weerstandsvermogen= beschikbare weerstandscapaciteit/benodigde weerstandscapaciteit:

In cijfers: € 8.310.818 / € 4.091.752 = 2,03

Op basis van de door uw raad vastgestelde weerstandsvermogenmatrix, kan worden geconcludeerd dat de ratio uitstekend is (zie onderstaande tabel).

Score	Ratio weerstandvermogen					Oordeel
A				>	2,0	Uitstekend
B	1,4	<	X	<	2,0	Ruim voldoende
C	1,0	<	X	<	1,4	Voldoende
D	0,8	<	X	<	1,0	Matig
E	0,6	<	X	<	0,8	Onvoldoende
F				<	0,6	Ruim onvoldoende

Toelichting op kolommen klasse kans %, gevolg en tolerantie in tabel

Risico's beoordelen

De analyse bestaat uit een inschatting van de kans dat een gebeurtenis optreedt, en wat daarvan de gevolgen kunnen zijn. Met behulp van beoordelingstechnieken kan worden afgewogen hoe groot het risico is. Ieder individueel risico wordt bepaald als: kans x gevolg. Doel is om de hoge risico's te identificeren. Het waarderen van risico's behoort zoals gezegd tot de normale managementverantwoordelijkheid. In zijn aard is het een proces van taxeren en inschatten, en heeft daarmee altijd in bepaalde mate een subjectief karakter. Deze subjectiviteit beperken we zoveel mogelijk, door enerzijds ervoor te zorgen dat er altijd meerdere personen bij het proces betrokken zijn,

en anderzijds waar mogelijk met onze accountant van gedachten te wisselen over risicoprofielen binnen de overheid. Voor elk risico wordt een inschatting gemaakt van de kans dat het risico zich voordoet.

Daarbij wordt gebruik gemaakt van de volgende indeling:

Kansmatrix		
Klasse	Referentiebeelden	Kans
1	Onwaarschijnlijk (eens in de dertig jaar)	3%
2	Zelden (eens in de tien jaar)	10%
3	Mogelijk (eens in de vijf jaar)	20%
4	Zo goed als zeker (eens per jaar)	90%
5	Zeker (vaker dan eens per jaar)	100%

De inschatting van de kans kan voor verschillende risico's plaatsvinden op basis van eigen historische gegevens. Ook hier kan een beroep worden gedaan op de expertise van de accountant bij het inschatten van risico's.

Om tot een waardering van een risico te komen moeten ook de financiële gevolgen van een risico worden ingeschat. Vaak is niet exact aan te geven wat de omvang van een risico in financiële zin zal zijn. Daarom wordt bij het bepalen van de gevolgen gebruik gemaakt van een indeling in klassen:

Gevolgmatrix

Klasse Bandbreedte in €

1	< 50.000
2	50.000 - 200.000
3	200.000 - 500.000
4	500.000 - 1.000.000
5	> 1.000.000

Met behulp van de kansmatrix en de gevolgmatrix worden individuele risico's uniform gewaardeerd. Om vervolgens de risico's uit te drukken in een getalswaarde als uitkomst van kans x gevolg, stellen we een tolerantiematrix op.

Tolerantiematrix						
		Kans				
Gevolg	1	2	3	4	5	
	2	4	6	8	10	
	3	6	9	12	15	
	4	8	12	16	20	
	5	10	15	20	25	

Risico's

Risico's	Bruto Bedrag per 1-1-2021	Bedrag risico	Klasse kans %	Gevolg	Tolerantie	financieel risico
A. Financiële risico's						
<i>Garantie verplichtingen, gemeente staat borg voor een door een stichting of vereniging aangegane geldlening</i>						
1 15 -Jarige geldlening € 17.000.000 Woonpunt looptijd tot 2021, onder vesting van hypothecaire lening.	17.000.000	0	1	1	1	0
2 Lening Woonpunt € 9.500.000	9.500.000	0	1	1	1	0
3 Garantstelling obligatielening Stichting gemeenschapshuis Oos Heim tbv nieuwbouw.	216.667	216.667	1	1	1	0
4 Risico's hypothecaire geldleningen met gemeentegarantie ondergebracht bij Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) ultimo 2015.	757.000	0	1	1	1	0
<i>Langlopende leningen, gemeente verstrekt lening aan derde partij, die handelt uit hoofde van een publieke taak</i>						
5 Lening Cultureel Centrum Eijsden	365.556	0	1	1	1	0
6 Lening zaal KOH Eijsden	176.264	0	1	1	1	0
7 Lening Dorpshuis Mheer	184.843	0	1	1	1	0
8 Lening Stichting Sociaal Centrum Eijsden	416.449	0	1	1	1	0
<i>Algemene uitkering</i>						
9 Algemene uitkering, de algemene uitkering vormt momenteel een belangrijke risicofactor binnen onze meerjarenbegroting.	35.078.389	508.700	3	4	12	508.700
<i>Beleggingen</i>						
10 Inconvenientenvergoeding	66.000	66.000	3	2	6	16.500

11 Enexis	280.125	280.125	3	3	9	70.031
12 BNG	66.618	66.618	3	2	6	16.655

Open einde regelingen

13 SZMH, meer aanvragen 15% eigen risico gebundelde uitkering	3.299.702	494.955	4	3	12	494.955
14 Participatiebudget	271.255	40.688	4	1	4	0
15 GGD (open eind financiering 15% totale budget)	785.318	117.798	4	2	8	29.449
16 Brandweer-GHOR Zuid Limburg (open eind financiering, 15%)	1.791.299	268.695	4	3	12	268.695
17 Gem. regeling Leerlingenvervoer (meer aanvragen dan begroot, 15%)	245.000	36.750	3	1	3	0

Ontwikkelingen sociale zekerheid

18 Jeugdzorg (15% van budget)	6.033.553	905.033	4	4	16	905.033
19 WMO (15% van budget)	4.615.098	692.265	4	4	16	692.265
20 MTB, niet begrote ontwikkeling aantal cliënten (15%)	2.107.482	316.122	4	3	12	316.122
21 Omnibuzz (15% van budget)	561.364	84.205	4	2	8	21.051

B. Risico's op eigendommen

Risico's die samenhangen met de eigen gemeentelijke organisatie

22 Planschade	50.000	50.000	3	2	6	12.500
23 Aansprakelijkheidsstellingen	50.000	50.000	3	2	6	12.500

C. Risico's die samenhangen met de organisatie

24 Ziekteverzuim	1.047.296	727.296	3	4	12	727.296
------------------	-----------	---------	---	---	----	---------

Totaal **4.091.752**

Paragraaf 3: Kapitaalgoederen

Paragraaf 3: Kapitaalgoederen

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) staat dat de paragraaf over het onderhoud van kapitaalgoederen ten minste de volgende kapitaalgoederen bevat:

- a. wegen;
- b. openbare verlichting;
- c. riolering;
- d. groen;
- e. gebouwen.

Van deze kapitaalgoederen wordt aangegeven:

1. het beleidskader;
2. de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
3. de vertaling van de financiële consequenties.

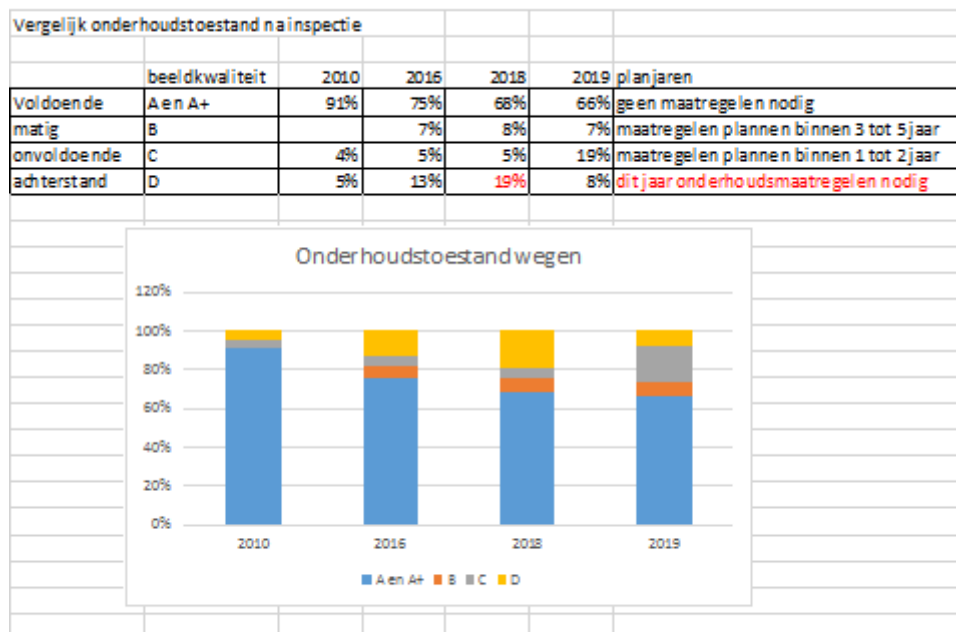
Het beleid met betrekking tot het onderhoud van de kapitaalgoederen van Eijsden-Margraten is vastgelegd in een aantal vigerende beleidsnota's:

- Wegenbeleidsplan Eijsden-Margraten 2017-2020
- Verkeersveiligheidsplan Eijsden-Margraten 2013
- Beleidsplan Openbare Verlichting Eijsden-Margraten 2019-2026
- Verbreed GRP Eijsden-Margraten 2018-2021
- LandschapsOntwikkelingsPlan (LOP) Buitengewoon Eijsden 2013
- LandschapsOntwikkelingsPlan (LOP) Buitengewoon Margraten 2009
- Groenstructuurplan binnen de bebouwde kom Eijsden 2004
- Bomenbeleid Eijsden–Margraten 2015
- Bermenbeleid 2016-2026 Maaien wat moet, bloei waar mogelijk
- Landschapsontwikkelingsplannen (LOP)
- Kadernota accommodatiebeleid 2017 (*Sociaal Domein*)
- Groenbeleidsplan 2020

Financiële recapitulatie beheers- en onderhoudsplannen	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	2024 begroting
Wegen				
Regulier onderhoud	923.500	923.500	923.500	923.500
Levensduurverlengend groot onderhoud (25 jaar)	500.000	500.000	500.000	500.000
Rehabilitaties (50 jaar)	2.900.000	2.900.000	2.900.000	2.900.000
Openbare verlichting				
Projectmatige vervanging	139.880	142.319	142.319	142.319
Beheer en onderhoud	168.925	168.466	168.466	168.466
Riolen (GRP)				
Exploitatie	895.150	895.150	895.150	895.150
Investerings of GRP	1.311.000	1.311.000	1.311.000	1.311.000
Groen / Landschap				
Groen	601.566	601.566	601.566	601.566
Landschap	163.274	143.274	143.274	143.274
Gebouwen				
Saldo voorziening onderhoud gemeentegebouwen 01-01	14.410	67.591	127.560	69.976
Dotaties	525.000	575.000	425.000	475.000
Onttrekkingen	-471.819	-515.031	-482.584	-543.397
Saldo voorziening onderhoud gemeentegebouwen 31-12	67.591	127.560	69.976	1.579

3.1 Wegen

Het wegenbeleidsplan Eijsden-Margraten 2017-2020 is op 7 februari 2017 door de gemeenteraad vastgesteld. In de beleidsperiode is een gestaffelde verhoging van het onderhoudsbudget voor wegen en vervangingen wegen in de begroting opgenomen. Met deze verhoging wordt de opgelopen achterstand op onderhoud op termijn ingelopen. In het najaar 2019 is een nieuwe visuele inspectie uitgevoerd. Deze inspectie geeft aan dat de huidige kwaliteit van de verhardingen en de neerwaartse trend van de afgelopen beleidsperiode doorbroken is.

Uit efficiency-oogpunt wordt er naar gestreefd om werkzaamheden parallel te laten lopen met de uitvoering van het rioolbeheerprogramma. Om dit te bewerkstelligen wordt ieder jaar het onderhoudsprogramma geactualiseerd.

Het Gemeentelijk Verkeerveiligheidsplan (GVVP) 2013 is nog steeds actueel. Maatregelen die hieruit voortkomen, worden opgenomen in de onderhouds- en investeringsprogramma's (MOP en MIP).

De investeringsprojecten bestaan uit fases, namelijk:

1. Planvoorbereiding
2. Uitvoering
3. Nazorg
4. Oplevering

Door de fasering worden de kosten in meer jaarschijven geboekt. Dit heeft invloed op de kasstromen. De planvoorbereiding neemt vaak geleed op de burgerparticipatie en de nodige onderzoeken die moeten plaatsvinden veel tijd in beslag en kost relatief weinig geld ongeveer 8-12% van het projectbudget. Terwijl de daadwerkelijke werkzaamheden vaak tussen de 3-4 maanden betreffen en ongeveer 80-90% van de projectkosten bedragen. De kasstromen van de projecten worden geoptimaliseerd en worden middels een liquiditeitenplanning bewaakt.

Naast het investeringswerk aan wegen, vindt er groot asfaltonderhoud plaats op basis van 2 jaarlijkse inspecties, worden de wegen periodiek geveegd, wordt onkruid op verhardingen bestreden en jaarlijks voor het winterseizoen de wegmarkeringen hernieuwd op basis van een tweejaarlijkse inspectie.

3.2 Openbare verlichting

De beleidsperiode van het vigerende beleidsplan OVL 2013 t/m 2017 is verlopen. De vastgestelde beleidskaders zijn echter nog steeds actueel en er is geen aanleiding deze te wijzigen. De raad is in 2018 geïnformeerd dat geen nieuw beleidsplan wordt voorgelegd en dat het college de vastgestelde beleidskaders hanteert om de openbare verlichting te onderhouden.

Op 28 mei 2018 heeft het college het Uitvoeringsplan Openbare verlichting Eijsden-Margraten 2019-2026 vastgesteld.

In het gemeentelijk milieubeleidsplan zijn de klimaatdoelstellingen uit het Energieakkoord opgenomen. Dit betekent dat in 2020 een besparing van 20% (191.276 kWh) ten opzichte van 2013 behaald moet worden.

Om deze doelstelling te halen is in 2017 het contract met onderhoudsaannemer vernieuwd met toevoeging van een financieel plan. Op basis van deze overeenkomst: L.A.A.S, is een berekening gemaakt van de benodigde budgetten tijdens de contractduur. Deze budgetten zijn inmiddels opgenomen in de begroting.

Conform het nieuwe bestuursakkoord wordt op geschikte locaties gekeken naar vernieuwende oplossingen met bijvoorbeeld sensoren om het energieverbruik en onnodig licht verder terug te dringen.

Er is geen sprake meer van achterstallig onderhoud.

3.3 Riolering

Op 24 oktober 2017 is het verbreed GRP gemeente Eijsden-Margraten 2018-2022 vastgesteld in de raad. Daarnaast heeft uw raad op 24 oktober 2017 het gezamenlijk afvalwaterplan Maas & Mergelland vastgesteld en heeft Eijsden-Margraten een lichte gemeenschappelijk regeling afgesloten met de omliggende gemeenten teneinde samen te werken aan een verbeterde gezamenlijke afvoer van het afvalwater.

Uit efficiency -oogpunt streven we ernaar om de uitvoering van rioleringswerkzaamheden parallel te laten verlopen met het wegenwerkzaamheden. In 2021 wordt gewerkt aan de planvorming dan wel uitvoering voor o.a. de projecten “Buurtgerichte aanpak Cadier en Keer”, “Keenberg Cadier en Keer rioolverbinding”, “De Koningswinkel Margraten”, “Stationsstraat-oost Gronsveld”, “Hoogstraat en St. Jozefstraat Oost-Maarland” en “Prins Hendrikstraat Eijsden”

Daarnaast worden in 2021 de volgende onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd dan wel voorbereid:

- Reiniging en inspecties van ongeveer 25 km riolen per jaar
- Onderhoudsbestek pompinstallaties
- Reiniging van 6200 kolken en 200 zandvangers
- Renovatie pompinstallaties
- Voorbereiding en aanbesteding reparatiebestek 2021
- Relining riolering
- Renovatie van 17 IBA installaties
- Vervanging riolering

Het onderhoud voldoet aan het noodzakelijke niveau.

3.4 Groen

Voor het openbaar groen binnen de bebouwde kom zijn de volgende beleidsplannen actueel:

- Groenbeleidsplan 2020.
- Bomenbeleid gemeente Eijsden-Margraten 2015.
- Groenstructuurplan binnen de bebouwde kom Eijsden 2004.

Het groenbeleidsplan is in 2020 vastgesteld door de gemeenteraad. Dit beschrijft op welke wijze de gemeente haar openbaar groen wilt ontwikkelen. Het vormt de basis voor het actualiseren van het groenbeheerplan.

We onderhouden 15 ha plantsoen, scheren 65 km hagen, onderhouden ruim 14.000 bomen en maaien 33 ha gazons.

Voor het landschap zijn de volgende beleidsplannen actueel:

- Bomenbeleid gemeente Eijsden-Margraten 2015.
- Bermenbeleid 2016-2026 Maaien wat moet, bloei waar mogelijk
- Landschapsontwikkelingsplannen (LOP) Buitengewoon Margraten en Buitengewoon Eijsden
- Gemeentelijk Kwaliteitsmenu Eijsden-Margraten 2013

Op 5 februari 2013 heeft de raad het landschapsontwikkelingsplan Buitengewoon Eijsden vastgesteld. We beschikken nu over een landschappelijke visie voor het gehele buitengebied van de gemeente Eijsden-Margraten.

3.5 Gebouwen

De gemeente heeft 45 gebouwen in eigendom, waarvan ze ook het beheer uitvoert. Te denken valt hierbij aan schoolgebouwen, sportaccommodaties zowel buiten als binnen, gebouwen tbv de gemeentelijk bedrijfsvoering, voor huisvesting van statushouders, en enkele overige vaak sociaal maatschappelijke doeleinden. In de vastgestelde kadernotitie accommodatiebeleid 2017 is bepaald dat vitale verenigingen een essentiële rol spelen in de leefbaarheid van en sociale cohesie in de kernen en de huisvesting hiervan gefaciliteerd dient te worden.

Het doel van het accommodatiebeleid is een op vraag en aanbod afgestemd voorzieningenniveau waarbij met toekomstige ontwikkelingen (o.a. krimp, vergrijzing, verduurzaming en decentralisaties) rekening wordt gehouden.

Gemeentelijke basis voorzieningen maken het aantrekkelijk om in deze gemeente te leven en te wonen. Wij beschikken daarom over kwalitatief goede, levensvatbare en bereikbare voorzieningen, en dragen hiermee op een verantwoorde en veilige wijze zorg voor de instandhouding van gemeentelijke basis voorzieningen.

Het benodigde onderhoud aan gemeentelijke gebouwen leggen we vast in een meerjarig onderhoudsplan. Dit vormt de onderlegger van het werkplan dat jaarlijks ten uitvoering wordt gebracht. Onderhoud plegen heeft hoofdzakelijk als doel om gemeentelijke gebouwen voor bepaalde doelgroepen op een afdoende kwalitatief niveau in stand te houden voor het gebruiksdoel waarvoor deze voorzieningen gerealiseerd zijn.

Middels inspecties en voortschrijdend inzicht wordt het meerjarig onderhoudsplan jaarlijks bijgesteld aan de hand van de meest actuele situatie. In een werk(plan) wordt bepaald welke werkzaamheden daadwerkelijk tot uitvoering worden gebracht in enig jaar.

Van dit werkplan maken de volgende onderdelen (onder andere) deel uit:

- het benodigde jaarlijkse reguliere service-onderhoud,
- het (niet)planbare correctieve onderhoud zoals;
- buitenschilderwerk,
- noodzakelijke reparaties aan deuren en kozijnen, dakbedekkingen en technische installaties, maar vooral het (groot) vervangingsonderhoud aan dakbedekkingen, gevels, technische installaties en (sport)vloerafwerkingen.

Deels vinden aan deze gebouwen ook kleine aanpassingen plaats als de wetgever hier uit veiligheidsoverwegingen aanvullend om vraagt.

Voor de instandhouding van gemeentelijke gebouwen is de voorziening “onderhoud gemeente gebouwen” gevormd. Benodigde onderhoudsuitgaven worden jaarlijks aan de voorziening “onderhoud gemeente gebouwen” onttrokken.

Paragraaf 4: Financiering

Paragraaf 4: Financiering

Treasury-functie

De gemeentelijke treasury-functie heeft als doel het financieren van het gemeentelijk beleid (zorgen voor tijdige beschikbaarheid van voldoende geldmiddelen) en het uitzetten van de overtollige geldmiddelen. De risico's en kosten worden daarbij geminimaliseerd en het renteresultaat geoptimaliseerd. De functie wordt uitgevoerd binnen de normen van de Wet FIDO, de ministeriële regeling Ruddo en het Treasurystatuut 2017 Eijdsden-Margraten.

Financieringsbeleid

De gemeente zet de overtollige geldmiddelen uit bij de Nederlandse Staat (schatkistbankieren). Om het renteresultaat te optimaliseren wordt financiering met externe middelen beperkt door eerst de eigen liquide financieringsmiddelen te gebruiken. Als deze laatste ontoereikend zijn kunnen er externe middelen worden aangetrokken.

Overzicht leningenportefeuille

	Bedragen (x € 1.000)			
	2021	2022	2023	2024
Opgenomen leningen	67.657	64.169	60.679	57.021
Aflossingen	3.489	3.490	3.658	3.478
Leningschuld per 31 december	64.169	60.679	57.021	53.542

Rentebeleid investeringen en omslagrente

De gemeente hanteert voor specifieke investeringen (investeringen in riool, afval en grondexploitaties) een vast rentepercentage van 2,75%. Dit rentepercentage vloeit voort uit de gehanteerde percentages in de vastgestelde onderliggende meerjarenbeleidsplannen, respectievelijk exploitatie-opzetten.

Voor overige investeringen is een omslagpercentage berekend. Voor 2021 tot en met 2024 bedraagt het omslagpercentage 0%.

Renteschema		2021
a.	Externe rentelasten kort en lang	818.010
b.	Externe rentebaten	-76.764
	<i>Saldo externe rentelasten en rentebaten</i>	741.246
c.	1. Rente grondexploitatie	-1.050
	2. Projectfinanciering	-
	3. Doorverstrekte leningen	-
		-1.050
	Totaal aan de taakvelden toe te rekenen externe rente *	740.196
d.	1. Rente Eigen Vermogen	-
	2. Rente Voorzieningen	-
		-
	Totaal aan de taakvelden toe te rekenen rente *	740.196
e.	De aan de taakvelden toegerekende rente	-853.888
f.	Renteresultaat	-113.692
	* Totaal aan de taakvelden toe te rekenen rente	740.196
	-/- Reeds toegerekende rente met specifiek %	-853.888
	= Toe te rekenen aan overige activa	-113.692

EMU-saldo

Voor het berekenen van het EMU-saldo is het exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves. Het verschil tussen het exploitatiesaldo en het EMU-saldo is dat het exploitatiesaldo bestaat uit het door de gemeente gehanteerde stelsel van lasten en baten, terwijl het EMU-saldo bestaat uit uitgaven en inkomsten (kasstelsel).

Begrotingsgegevens EMU	Bedragen (x € 1.000)				
	2020 primitief	2021	2022	2023	2024
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan cq onttrekking uit reserves	-€ 1.346	-€ 401	-€ 446	-€ 451	-€ 31
+ Afschrijvingen ten laste van exploitatie	€ 3.362	€ 3.492	€ 3.453	€ 3.402	€ 3.340
+ Dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie	€ 430	€ 553	€ 535	€ 542	€ 507
- Onttrekkingen voorzieningen ten gunste van de exploitatie	-€ 471	-€ 296	-€ 352	-€ 323	-€ 289
- Bruto investeringsbedragen beleidsplan 2019-2023	-€ 6.617	-€ 5.210	-€ 4.800	-€ 5.523	-€ 4.838
+ Kapitaallasten investeringen beleidsplan 2019-2023	€ 18	€ 18	€ 215	€ 370	€ 595
- Vermeerderingen bestaande activa	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
+ Verminderingen bestaande activa	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
- Boekwinst desinvesteringen vaste activa	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
+ Toegekende bijdragen inzake investeringen van Rijk, provincie en EU	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
- Uitgaven aankoop grond en uitgaven bouw- en woonrijp maken	-€ 172	-€ 697	-€ 148	-€ 45	-€ 115
+ Opbrengst verkoop grond	€ 259	€ 931	€ 967	€ 351	€ 0
- Boekwinst op verkoop grond	-€ 200	€ 396	-€ 130	-€ 438	-€ 327
- Betalingen direct ten laste van reserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
- Boekwinst op verkoop van deelnemingen en aandelen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
= Berekend EMU-saldo	-€ 4.737	-€ 1.214	-€ 705	-€ 2.115	-€ 1.158

Welke betekenis dient toegekend te worden aan het berekende EMU-saldo?

Het BBV schrijft voor dat gemeenten in de begroting een meerjarige berekening van het EMU-saldo opnemen. De berekening van het EMU-saldo vindt plaats op kasbasis, terwijl gemeenten sturen op een sluitende begrotingspositie volgens het stelsel van baten en lasten. De omrekening in de tabel hieronder is daardoor niet direct relevant voor de financiële sturing en kaderstelling door de raad. Volgens het BBV is het wel de bedoeling dat het gemeentelijk EMU-saldo gerelateerd wordt aan de individuele referentiewaarde die het Ministerie van BZK jaarlijks voor elke gemeente vaststelt. Hiermee wordt inzichtelijk welk aandeel de gemeente heeft in de toename of afname van het EMU-saldo.

Het Ministerie heeft in de meicirculaire 2020 individuele referentiewaarden voor de gemeenten gepubliceerd. Een individuele EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het nadeel dat een gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. De Wet Hof bepaalt dat de individuele referentiewaarde voor het EMU-saldo van de individuele overheden naast het eigen aandeel ook het aandeel in openbare lichamen betreft. Met het aandeel in openbare lichamen wordt bedoeld het deel van het EMU-saldo van de gemeenschappelijke regelingen waar een individuele decentrale overheid aan deelneemt dat aan de betreffende individuele overheid wordt toegerekend. Een deel van het EMU-saldo van de gemeenschappelijke regelingen maakt dus onderdeel uit van het EMU-saldo van de deelnemende decentrale overheden.

De referentiewaarde gepubliceerd voor de gemeente Eijsden-Margraten bedraagt -€ 2.050. De gemeente Eijsden-Margraten blijft binnen de norm (ruimte € 836. Pas als het plafond voor het EMU-tekort van de gezamenlijke gemeenten wordt overschreden kan de individuele referentiewaarde voor het EMU-tekort een rol gaan spelen. Dat is op dit moment nog niet aan de orde.

Indicatoren

Om vooral de financieringsrisico's (renterisico's) te beperken, staan in de Wet FIDO twee

instrumenten: renterisiconorm en de kasgeldlimiet. Daarnaast is met het schatkistbankieren een drempelbedrag bepaald. De provincie toetst of de gemeente aan deze normen voldoet.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is om tot een spreiding binnen de langlopende lening portefeuille te komen zodat het renterisico wordt beperkt. De jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Renterisiconorm		Bedragen (x € 1.000)			
		2021	2022	2023	2024
1a	Renteherzieningen opgenomen leningen	€ 657	€ 0	€ 0	€ 0
1b	Renteherzieningen uitgezette leningen	€ 657	€ 0	€ 0	€ 0
2	Aflossingen	€ 3.489	€ 3.490	€ 3.658	€ 3.478
3	Renterisico (1a -1b + 2)	€ 3.489	€ 3.490	€ 3.658	€ 3.478
4a	Begrotingstotaal	€ 59.988	€ 61.132	€ 59.701	€ 59.792
4b	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
4	Renterisiconorm (4a x 4b)	€ 11.998	€ 12.226	€ 11.940	€ 11.958
5a	Ruimte onder renterisiconorm(4 > 3)	€ 8.509	€ 8.736	€ 8.282	€ 8.480
5b	Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Kasgeldlimiet

Het doel van de kasgeldlimiet is om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken.

Gemeenten mogen hun financieringsbehoeften slechts voor een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) financieren. De norm is op 8,5% van het begrotingstotaal gesteld.

Kasgeldlimiet			3e kw 2019	4e kw 2019	1e kw 2020	2e kw 2020
Bedragen (x € 1.000)						
Totaal jaarbegroting / jaarrekening			€ 59.178	€ 59.178	€ 57.843	€ 57.843
(lasten)						
Toegestane kasgeldlimiet						
in procenten van de grondslag			8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
in een bedrag			€ 5.030	€ 5.030	€ 4.917	€ 4.917
Totaal netto-vlottende schuld						
(vlottende schuld -/-			-€ 8.269	-€ 5.702	€ 1.433	€ 4.966
vlottende middelen)						
Overschrijding kasgeldlimiet						-€ 49
Ruimte tov kasgeldlimiet			€ 13.299	€ 10.732	€ 3.484	

Op 26 juli 2019 heeft een consolidatie van de kortlopende schuld plaatsgevonden. Hierdoor blijven we weer ruimschoots binnen de gestelde limiet van de Wet Fido. De Provincie Limburg is hierover geïnformeerd.

Drempelbedrag schatkistbankieren

De lagere overheden zijn verplicht overtollige middelen aan te houden bij het Ministerie van Financiën (schatkist). Om het dagelijkse kasbeheer doelmatig uit te kunnen voeren is een drempelbedrag bepaald wat buiten de schatkist mag worden gehouden: een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal. Wij mogen in 2020 dus een positief rekening-courantsaldo bij de bank hebben van € 433.682. Al het meerdere zal dagelijks naar de schatkist worden overgemaakt.

	Bedragen (x € 1.000)			
	2021	2022	2023	2024
1. Totaal jaarbegroting (lasten)	€ 59.988	€ 61.132	€ 59.701	€ 59.792
Percentage	0,75%	0,75%	0,75%	0,75%
Drempelbedrag schatkistbankieren 0,75% (van 1)	€ 450	€ 458	€ 448	€ 448

Kaderstellende documenten

- Treasurystatuut Eijsden-Margraten 2017.

Paragraaf 5: Bedrijfsvoering

Paragraaf 5: Bedrijfsvoering

5.1. Algemeen

Om de ambities van het gemeentebestuur te realiseren investeren we in mensen en middelen. De paragraaf bedrijfsvoering schetst de manier waarop de organisatie hier invulling aan geeft en welke instrumenten hiervoor nodig zijn. Richtsnoer bij het inrichten, ontwikkelen en onderhouden van de organisatie is de missie van de gemeente Eijsden-Margraten: Dichtbij het leven - Het leven van onze inwoners is de leidraad.

De bedrijfsvoering van de organisatie is het domein en de verantwoordelijkheid van het college. Het college informeert de raad hierover via de paragraaf Bedrijfsvoering in de begroting en de jaarrekening. Deze paragraaf beschrijft op hoofdlijnen de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering die in 2021 worden verwacht. Door doelstellingen vast te stellen en de kaders daarvoor aan te geven, kan de gemeenteraad invloed uitoefenen op de bedrijfsvoering van de gemeente.

5.2. Organisatie in ontwikkeling

Doelstelling van het management is te komen tot een waardengedreven organisatie die in kwalitatieve zin investeert in de robuustheid van de organisatie, door te transformeren naar een wendbare en veerkrachtige organisatie die vanuit een klantgerichte en participatieve houding verbindingen weet te leggen met de samenleving en op realistische wijze resultaatgericht uitvoering geeft aan het gestelde ambitieniveau van de raad en het college. Alsook een organisatie die zich ontwikkelt tot een vitale organisatie, waarbij enerzijds sprake is van een acceptabel verzuimniveau en anderzijds er een cultuur van eigenaarschap, integraal werken en integrale verantwoordelijkheid wordt bevorderd.

Om dit mogelijk te maken beschikt de gemeente over een regulier personeelsbudget van € 12.122.268 (2021; excl. griffie en bestuur). Daarnaast zijn er in het recente verleden incidentele middelen beschikbaar gesteld. Onderstaand treft u een overzicht aan waarin het meerjarige verloop van de beschikbare incidentele middelen in beeld is gebracht.

		2020	2021	2022	
Structureel	Ziek/Piek/Expertise	320.000	320.000	320.000	
	Overig	175.000	175.000	175.000	
	Totaal	495.000	495.000	495.000	
Incidenteel	Organisatie in Balans (afbouw ziekteverzuim)	155.000	5.000	0	
	Transformatiebudget	335.000	0	0	
	Impulsbudget	350.000	350.000	0	
	Businesspartner Sociaal Domein	50.000	50.000	0	
	Totaal	890.000	405.000	0	

In 2021 komt de focus van de organisatieontwikkeling te liggen op een drietal trajecten die in samenhang met elkaar ten uitvoer gebracht zullen worden.

I. Realisatie structurele taakstellende bezuiniging.

Bij vaststelling van de meerjarenbegroting 2020 is bepaald dat voor het onderdeel organisatie een taakstellende bezuiniging van € 250.000 in 2021 en van € 350.000 in 2022 en 2023 gerealiseerd dient te worden. Wij zullen deze bezuinigingstaakstelling structureel doorzetten en realiseren. Hiertoe is een bezuinigingsplan opgesteld waarop periodieke monitoring plaatsvindt. Daarmee reduceren wij de omvang van de ambtelijke organisatie met ongeveer 5 fte.

II. Afbouwen incidentele inhuurbudgetten.

Beschikbare incidentele inhuurbudgetten worden verder afgebouwd. Ten opzichte van 2020 is in 2021 € 485.000 minder aan inhuurbudget beschikbaar. In 2022 komt daar nog eens € 405.000 bovenop. Dit betekent dat in twee jaar tijd de organisatie zodanig doorontwikkeld wordt dat hiermee € 890.000 aan inhuurbudget is opgevangen.

III. Doorontwikkeling van de organisatie.

Rekening houdende met traject I en II wordt de komende jaren verder geïnvesteerd in de kwaliteit van de organisatie en de mensen die er werken. Het betreft in deze een verdere investering in kwaliteit en niet in kwantiteit. Zoals gesteld zetten we in op een organisatie die robuust, wendbaar en veerkrachtig is en daarmee voldoende vitaal is om gewenste resultaten neer te zetten.

Waar gaan we op investeren om de organisatie robuust, wendbaar en veerkrachtig te maken?
Investeren in de mensen van de organisatie is nodig op vier lijnen voor ontwikkeling:

a. Dienend aan de samenleving.

Dienstverlening en burgerparticipatie wordt ingebed in de wijze van werken, dienstbaar en van betekenis. In dat licht gaan we de visie op dienstverlening inhoud geven en met serviceformules aan de slag. We betrekken onze burgers bij de verbeterprocessen door klantreizen en klantenpanels. Over burgerparticipatie is genoeg gepraat en geschreven; we gaan onze goede voorbeelden zichtbaarder maken. We gaan de gemeenschap in, met verschillende vormen ervaring op doen en daarvan leren.

b. Duurzaamheid.

We zetten in op duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Vitaliteit en energie staat centraal, waarbij happy at work op individueel niveau alsook teamenergie op teamniveau verdere invulling krijgt. Immers, ziekteverzuim is een hardnekkig vraagstuk. We verleggen daarbij onze inspanningen van curatief naar preventie. Hoe halen we het beste uit onze mensen? Waar ontstaat energie? Welke rol en functies passen bij een bepaalde levensfase. Kortom, er wordt ingezet op persoonlijke groei en teamprestaties. Een hoge betrokkenheid en bevlogenheid staat garant voor een hoge productiviteit.

c. Leren en ontwikkelen.

In de huidige dynamiek waarin we ons bevinden is leren en blijven ontwikkelen de standaard. Hierbij past faciliterend leiderschap en het hebben van minder hiërarchie. Werken vanuit meer zelforganiserende teams, die resultaatverantwoordelijk en opgabegericht werken zal daarbij meer tot ontwikkeling gebracht worden. Alsook het datagedreven werken en sturen op basis van stuurinformatie.

d. Samenspel raad/college/organisatie.

De drie lagen van de gemeente: we hebben elkaar nodig om onze gemeenschap goed te dienen. Daarover zijn we voortdurend in dialoog. Het samenspel mag schuren op de inhoud, maar is soepel in de relatie. We investeren in integere omgangsvormen en heldere rollen. Naast vertegenwoordigende democratie investeren we in participatieve democratie. Hiermee groeien we gezamenlijk in professionaliteit als drie-eenheid; in dialoog en debat en met zelfreflectie.

Concreet wordt – op grond van de vier ontwikkellijnen - in 2021 ingezet op :

- kwalitatieve capacitaire borging van de vier prioritaire thema's in de organisatie;
- uitvoering geven aan een eigentijdse klantgericht dienstverlening binnen de primaire processen, e.e.a. op basis van het dienstverleningsconcept dat aansluit bij de behoeften van onze inwoners en ondernemers inclusief het meten van de klanttevredenheid;
- het verder stimuleren van het digitaliseren en lean maken van processen binnen interne en externe processen;
- uitvoering geven aan de ambitie op het gebied van participatie zoals deze gezamenlijk is bepaald;
- uitvoering geven aan het doorlopen traject met de Galan-groep gericht op het bevorderen van het samenspel raad/college/organisatie;
- het datagedreven werken alsmede het sturen op inhoudelijke en financiële ontwikkelingen door onder meer de taakvelden van businesscontrollers, functioneel applicatiebeheerders en informatiemanagement te incorporeren in zowel het sociaal als fysiek domein;
- het vormen van zelforganiserende resultaatverantwoordelijke teams en het ontwikkelen in dienend en faciliterend leiderschap;
- het verdere afbouwen van het ziekteverzuim naar 6% en het investeren in duurzame inzetbaarheid en
- een start maken met het introduceren en toepassen van pre-mediation.

Met de beschikbare incidentele middelen in 2021 wordt aan het voorgaande verdere invulling gegeven. In structurele zin vormen de beschikbare structurele budgetten een aandachtspunt:

Budget ziek/ziek/expertise (Z/P/E).

Voor inhuur als gevolg van ziek/peik/expertise (dus niet alleen voor het opvangen van ziekteverzuim) is jaarlijks € 320.000 beschikbaar (3% v.d. loonsom). Dit blijkt een te krap budget te zijn, zeker met een verzuim van nu nog 8,5% (waarvan momenteel 7% langdurig), maar ook met een na te streven verzuim van 5%. Gezien wettelijke kaders is versnelde afbouw in deze moeilijk te bewerkstelligen.

Het is dan ook noodzakelijk en gebruikelijk dat het budget voor ziektevervanging en andere niet voorspelbare inhuur 4% van de loonsom bedraagt. Voor Eijsden-Margraten betekent dit voor 2022 een budget van € 492.000. Indien het beschikbare budget van € 320.000 niet opgehoogd wordt, lopen we het risico dat de druk op de staande organisatie toeneemt, de ontwikkeling van de organisatie er bij in schiet en/of de kwaliteit en resultaten onder druk komen te staan. Derhalve is in voorliggende begroting voorzien dat het Z/P/E budget structureel tot een niveau van 4% van de loonsom wordt opgehoogd, hetgeen betekent dat het budget in 2022 en de daaropvolgende jaren met € 172.000 is verhoogd.

Overig ontwikkelbudget

Er wordt één *structureel* budget voor ontwikkeling van de organisatie gehanteerd. Gelet op de uitdagingen en de noodzaak om continu in ontwikkeling te blijven, is ook hiervoor een vast percentage van de loonsom opgenomen voor ontwikkeling van organisatie, teams en samenspel met raad en college. Een volwassen en lerende gemeentelijke organisatie hanteert hiervoor doorgaans een budget van 3,5% van de loonsom. Voor 2022 betekent dit een budget van € 433.000. In de begroting zit structureel € 175.000. Dit betekent vanaf 2022 een structurele verhoging van € 258.000.

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de gelden ziek/peik/expertise en ontwikkelbudget.

	2021	2022	2023	2024
Ziek/peik/expertise	320.105	492.000	492.000	492.000
Ontwikkelbudget	580.000	433.000	433.000	433.000

5.3 I&A (informatie & automatisering)

De digitale transformatie binnen onze maatschappij heeft een steeds grotere invloed op de werk- en dienstverleningsprocessen van onze gemeente. De omvang en complexiteit van onze informatievoorziening neemt dan ook toe, mede ingegeven door nieuwe wet- en regelgeving, digitalisering van dienstverlenings- en bedrijfsprocessen en een brede behoefte aan actuele en toegankelijke informatie. Voor de ontwikkeling van de informatievoorziening volgt onze gemeente de landelijke agenda van VNG-realisatie, met aandacht voor een innovatief dienstverleningsconcept,

regievoering en ketensamenwerking, datagestuurd werken en de doorontwikkeling van de gemeentelijke bedrijfsvoering.

In 2021 vinden op het gebied van proces- en informatiemanagement een aantal voorname ontwikkelingen plaats:

1. **Voorbereiding invoering Omgevingswet.** De Omgevingswet leunt op drie pijlers: nieuwe wetgeving, anders werken en digitalisering. Dit betekent dat werkprocessen vanuit deze principes in combinatie met een centraal klantbeeld worden vernieuwd. Een moderne digitale informatievoorziening, die aansluit op het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is hierbij onontbeerlijk. Hiervoor neemt onze gemeente, evenals de andere Lijn 50 gemeenten deel aan een regionale samenwerking voor een gemeenschappelijke proces- en informatievoorziening, die vanuit de Provincie Limburg wordt gefaciliteerd.
2. **Vernieuwing informatievoorziening sociaal domein.** Vernieuwing moet leiden tot een betere ontsluiting van stuurinformatie, optimalisatie van onze werkprocessen en continuïteitsborging van de informatievoorziening. Daarnaast biedt een vernieuwde informatievoorziening meer mogelijkheden om flexibel in te kunnen spelen op lokale en regionale ontwikkelingen rondom onze uitvoeringstaken. De vernieuwing wordt in samenwerking met de andere Lijn 50 gemeenten doorgevoerd.
3. **Voorbereiding op de invoering van de Wet Open Overheid (WOO).** De wet geeft regels over het actief openbaar en toegankelijkheid maken van overheidsinformatie en moet ervoor zorgen dat deze beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Ten eerste verplicht de wet overheidsorganisaties documenten in diverse categorieën actief openbaar te maken. Daarnaast verplicht de WOO gemeenten om de informatiehuishouding op orde te brengen. Dit sluit aan bij ons lopende programma's ter verbetering van de informatievoorziening en digitalisering van onze archieven.
4. **Lean, digitaal en datagestuurd werken.** Het lopende beleid om onze dienstverlenings- en bedrijfsprocessen lean te verbeteren en te digitaliseren, wordt in 2021 gecontinueerd. Daarnaast werken wij verder aan datagestuurd werken en sturen door de verdere ontsluiting van informatiebronnen. Een belangrijk speerpunt vormt het vanuit data-analyses ondersteunen van het OOV-domein en de inzet van de BOA's.

Informatiebeveiliging.

Gemeenten zijn net als andere organisaties uitermate kwetsbaar als het gaat om hun (digitale) dienstverlening. Deze kwetsbaarheid wordt versterkt doordat gemeenten bronhouder en bewerker zijn van veel privacygevoelige informatie. Het is dus van belang om privacybescherming en informatiebeveiliging goed op orde te hebben. De informatiebeveiliging binnen onze gemeente wordt vanaf 2020 geborgd vanuit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Het principe van de BIO is dat het gemeentebestuur op basis van risico-inventarisaties afgewogen keuzes maakt over informatiebeveiliging. Daarnaast beschrijft de BIO een aantal normen die voor iedere gemeente als

verplichting gelden. Nadat in 2020 is gewerkt aan de invoering van de BIO, wordt in 2021 een verdere optimalisatie doorgevoerd. Hierover wordt horizontale verantwoording (naar de gemeenteraad) en verticale verantwoording (naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken) afgelegd.

Rechtmatigheidsverklaring.

De verwachting is dat vanaf 2021 het college een rechtmatigheidsverklaring dient op te nemen in de jaarrekening. In deze verklaring moet het college zich richting de raad verantwoorden over het feit of zij rechtmatig heeft gehandeld. Tot 2021 beoordeelt en rapporteert de accountant hierover aan de raad via het accountantsverslag bij de jaarrekening. Vanaf 2021 moet het college dit dus zelf gaan doen. Om een rechtmatigheidsverklaring te kunnen opstellen moet de bestaande controlesystematiek - lijncontrole en Verbijzonderde Interne Control (VIC) - worden doorontwikkeld. Met ingang van 2021 zal de rol van de accountant zich naar verwachting (ten aanzien van "rechtmatigheid") beperken tot beoordeling van de kwaliteit van de door de gemeente gehanteerde controlesystematiek.

In 2021 willen wij een stap maken met het doorontwikkelen van het risicomanagement binnen Eijsden-Margraten. Het ambitieniveau is dat we in ieder geval voldoen aan de nieuwe wetgeving. De belangrijkste ontwikkeling is dat de lijnorganisatie (primaire proces) zichtbaar invulling dient te gaan geven aan haar eigen beheersmaatregelen en het zelf uitvoeren van interne controles.

Rol van de raad.

De raad zal een grens moeten bepalen, waarboven het college afwijkingen moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording, de zgn. verantwoordingsgrens. Het kan kostbaar en tijdrovend zijn om iedere Euro die kan leiden tot een rechtmatigheidsfout of onduidelijkheid te controleren en te verantwoorden. De tweede reden is dat de raad stuurt op hoofdlijnen en daarom niet elke afwijking relevant vindt. Alleen over afwijkingen boven een bepaalde grens zal de raad informatie willen ontvangen.

De verantwoordingsgrens is een door de raad vastgesteld bedrag, waarboven het college de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens valt binnen de bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves. De raad is vrij om binnen de eerdergenoemde bandbreedte de grens te bepalen.

Kaderstellende documenten

Budgethoudersregeling 2020.

Visie op Informatiemanagement.

Plan van aanpak informatiemanagement.

Informatiebeveiligingsplan.

Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Mandaat en machtigingsregeling tweede wijziging Eijsden-Margraten 2017.

Verordening op de elektronische bekendmaking en kennisgeving Eijsden-Margraten.

Communicatiebeleid 2012-2016.

Aanbestedingsbeleid 2016.

Paragraaf 6: Verbonden partijen

Paragraaf 6: Verbonden partijen

De gemeente Eijsden-Margraten heeft bestuurlijke en/of financiële belangen in een aantal verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen.

Een verbonden partij is een derde rechtspersoon, waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een verbonden partij of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de betreffende rechtspersoon en/of als de gemeente aangesproken kan worden door derden ingeval van financiële problemen bij de verbonden partij.

Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente. Uiteraard behoudt de gemeente Eijsden-Margraten beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheden ten aanzien van deze partijen.

In de Nota Verbonden Partijen wordt het door de gemeente Eijsden-Margraten gevoerde beleid inzichtelijk gemaakt. Ook wordt ingegaan op de begrippen en juridische kaders waaraan verbonden partijen moeten voldoen.

De uitgangspunten voor deelname in een verbonden partij zijn uitvoerig vastgelegd in de Nota Verbonden Partijen. Belangrijke uitgangspunten zijn:

- De gemeente participeert alleen in derde partij (verbonden partij) indien daarmee publiek belang gediend wordt.
- De financiële gevolgen en mogelijke risico's van deelname in een verbonden partij dienen inzichtelijk te worden gemaakt.

Voor meer inhoudelijke informatie wordt verwezen naar deze nota.

Onderstaande tabel toont de begrote bijdragen voor 2021 van de gemeente Eijsden-Margraten per verbonden partij.

	Bijdrage Eijsden-Margraten 2021
Programma 1 Mens & Samenleving	
Sociale Zaken Maastricht en Heuvelland	€ 1.032.121
Centrumregeling inkoop Jeugd	nvt
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuid-Limburg (GGD Zuid Limburg)	€ 811.407
Omnibuzz	€ 561.364
MTB Regio Maastricht NV	€ 2.120.193
Stichting Podium24	€ 197.000
Annex BV / Stichting Re-integratie Inbesteding Maastricht en Mergelland (SRIMM)	€ 101.886
Anti Discriminatie Voorziening Limburg	€ 10.866
Regionale samenwerking leerplicht RMC	€ 278.000
Regionale samenwerking leerlingenvervoer	€ 86.000
Programma 3 Klimaat & Energie	
Gemeenschappelijke regeling sanering afvalwaterlozingen buitengebied	nvt
Reinigingsdiensten RD4	€ 1.819.087
Regionale uitvoeringsdienst Zuid-Limburg	€ 132.828
Bodemzorg Limburg BV	€ 6.291
Programma 5 Bestuur & Bedrijfsvoering	
Bank Nederlandse Gemeenten	nvt
Veiligheidsregio Zuid-Limburg	€ 1.746.263
Waterleiding Maatschappij Limburg N.V.	nvt
Enexis Holding NV	nvt
Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	nvt
BsGW	€ 390.000
Gegevenshuis	€ 242.528

Onderstaand volgt per programma een gedetailleerd overzicht van de verbonden partijen:

Programma 1 Mens & Samenleving

Sociale Zaken Maastricht Heuvelland	
Soort	Overige verbonden partijen / centrumregeling (lichte gemeenschappelijke regeling)
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul.
Openbaar belang	Uitvoering gezamenlijke sociale dienst voor de zes Maastricht-Heuvelland gemeenten.
Visie	Sociale Zaken Maastricht Heuvelland wil alle burgers die een beroep doen op ondersteuning bij werk en inkomen perspectief bieden. Het belangrijkste doel van de landelijke wetgeving alsook het (regionaal) gemeentelijk beleid is immers economische zelfstandigheid. SZMH wil inwoners de mogelijkheid geven om in hun eigen levensonderhoud te voorzien d.m.v. het verrichten van regulier werk

	en wanneer dat (nog) niet lukt, om naar vermogen mee te doen in de samenleving en daarmee het beste te halen uit zichzelf. De individuele situatie van de burger en diens mogelijkheden staan daarbij altijd voorop.
Beleidsvoornemens	De dienstverlening van SZMH richt zich op het faciliteren en/of tijdelijk ondersteunen van burgers, van 18 jaar tot de pensioengerechtigde leeftijd. Kern van de dienstverlening is het voorkomen van (langdurige) werkloosheid en de risico's die hiermee verbonden zijn, zoals het vergroten van de problematiek door het opbouwen van schulden, mogelijke uithuisuitzetting etc. De burger blijft daarbij primair zelf verantwoordelijk. SZMH richt zich vooral op verbetering van diens arbeidsmarktpositie en, in samenwerking met Podium24, op directe plaatsing in een reguliere baan of een (tijdelijk) gesubsidieerde baan, om die risico's te minimaliseren en daarmee de kans te vergroten dat mensen binnen afzienbare tijd weer geheel of gedeeltelijk economisch zelfredzaam zijn. Toeleiding naar (zo) regulier (mogelijk) werk staat daarbij altijd voorop. Daarnaast is soms (tijdelijke) financiële ondersteuning nodig. Ook dat wordt geregeld door de uitvoeringsorganisatie, zonder de verantwoordelijkheid over te nemen.
Financieel belang	Bijdrage in de bedrijfsvoering (personeelskosten en de materiële kosten): voor 2021 initieel begroot op € 1.032.121. Bijdrage in de uitvoering van de sociale regelingen (re-integratie, inkomen en minimaregelingen): deels betreft dit doorbetaling van Rijksmiddelen, deels wordt dit bekostigd uit eigen gemeentelijke middelen.
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder Sociale Zaken Maastricht Heuvelland (wethouder Custers) heeft zitting in het portefeuillehoudersoverleg Sociale Zaken Maastricht Heuvelland. Dit portefeuillehoudersoverleg ziet toe op de uitvoering van beleid door SZMH als ware het het Dagelijks Bestuur van de uitvoeringsorganisatie.
Financiële situatie	Niet van toepassing. De samenwerking met SZMH vindt plaats op grond van een zogeheten centrumregeling, gezien het een organisatieonderdeel van de gemeente Maastricht betreft en in die zin dus geen zelfstandige organisatie is, zoals bijvoorbeeld in de zin van de WGR. Zoals vastgelegd in de centrumregeling dragen de deelnemende gemeenten (naast de kosten voor de uitvoering van de sociale regelingen) de kosten voor de bedrijfsvoering van SZMH conform een afgesproken verdeelsleutel. Het aandeel van Eijsden-Margraten daarin bedraagt 4,55%.
Ontwikkelingen	Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH) is medio 2019 gestart met een nieuwe werkwijze, waarbij inwoners integraal (dat wil zeggen op het gebied van Participatiewet, Jeugdwet, Wmo en onderwijs), gebiedsgericht en met ruimte voor maatwerk worden ondersteund. Inwoners willen dat er naar hun

	behoefte(n) wordt geluisterd en dat ze geholpen worden via de kortste weg naar de beste oplossing. Iedere inwoner die ondersteuning krijgt van SZMH, krijgt één vaste contactpersoon voor al zijn vragen. Die medewerker heeft een totaalbeeld van de reeds aanwezige ondersteuning en pakt nieuwe vragen samen met de inwoner op, zonder daarbij de regie over te nemen van de inwoner. Deze nieuwe werkwijze zal worden doorontwikkeld, waarbij tevens aandacht zal uitgaan naar de stroomlijning van de samenwerking met de andere uitvoeringsorganisaties Podium24, Annex en MTB. In 2019 is een onderzoek gestart naar de mogelijke uittreding uit SZMH.
Risico's	Sociale uitkeringen zijn een open einde regeling. Het risico bestaat dat de kosten hoger zijn dan de daarvoor te ontvangen rijksbijdragen. Beide rijksbudgetten (BUIG-budget en Participatiebudget) zijn de afgelopen jaren fors verminderd en staan als gevolg van de decentralisaties en ontschotting met de WSW nog verder onder druk. Teneinde de uitkeringskosten beheersbaar te houden, dient het re-integratiebudget dan ook zo efficiënt en effectief mogelijk te worden ingezet, zo veel mogelijk gericht op regulier werk. Het risico is zeer wel aanwezig dat het re-integratiebudget uit gemeentelijke middelen moet worden opgehoogd om uiteindelijk aan de kant van het inkomensbudget een besparing te kunnen realiseren.

Centrumregeling inkoop Jeugd	
Soort	Overige verbonden partijen
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Maastricht, Valkenburg aan de Geul, Gulpen-Wittem, Meerssen en Vaals. Maastricht is centrumgemeente.
Openbaar belang	Het gezamenlijk uitvoeren van taken op het gebied van jeugdzorg (inkoop en backoffice).
Visie	Profiteren van de al aanwezige administratieve slagkracht en knowhow van Maastricht.
Beleidsvoornemens	Continueren. Uitbreiding met backoffice WMO wordt overwogen.
Financieel belang	Ruim € 4,6 miljoen per jaar.
Bestuurlijk belang	Wethouder Piatek is lid van de stuurgroep Jeugdzorg.
Financiële situatie	Lokale overheid.
Ontwikkelingen	Niet specifiek, betreft continue functie.

Risico's	Financieel: beperkt risico faillissement zorgaanbieders. Dit wordt beperkt door monitoring van verstrekte voorschotten door Maastricht en evaluatie prestaties zorgaanbieders door inkoopteam Maastricht.
----------	---

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuid-Limburg (GGD Zuid Limburg)	
Soort	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Geleen
Betrokken partijen	Alle 16 gemeenten in Zuid-Limburg.
Openbaar belang	GGD Zuid Limburg behartigen van de belangen van 16 gemeenten op het terrein van de volksgezondheid en openbare gezondheidszorg ten behoeve van de bevolking van Zuid-Limburg. De GGD ZL draagt binnen Zuid-Limburg zorg voor de uitvoering van alle taken die in wetten op het terrein van de volksgezondheid en de openbare gezondheidszorg en in regelingen die krachtens die wetten zijn getroffen, aan gemeenten zijn opgedragen of aan gezondheidsdiensten zijn of nog zullen worden opgedragen. Voor zover het aan gemeenten opgedragen taken betreft, dragen de gemeentebesturen de uitvoering van die taken over aan het algemeen bestuur van de GGD ZL. De GGD beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van alle Zuid-Limburgers met speciale aandacht voor mensen in een kwetsbare positie. Daarmee wil de GGD eraan bijdragen dat iedereen, van jong tot oud, actief kan deelnemen aan onze samenleving.
Visie	Bij de GGD Zuid Limburg staat de gezondheid van de Zuid-Limburgers centraal. Dat geldt zowel voor acute situaties (ongevallen en incidenten) als voor de lange termijn waar preventie een rol speelt. De GGD is hét regionale centrum voor kennis over en onderzoek naar volksgezondheid. Kennis en informatie worden actief beschikbaar gesteld aan professionals én burgers. De GGD stimuleert en ondersteunt andere partijen om bij te dragen aan een gezonder Zuid-Limburg. De GGD stuurt aan op een gezamenlijke en integrale aanpak door diverse samenwerkingspartners.
Beleidsvoornemens	Uitvoeren van het meerjarenperspectief 2020-2023.
Financieel belang	De gemeentelijk bijdragen aan de GGD in 2021 bedragen:

	GGD	€ 6.427.083	
	Jeugdgezondheidszorg	€ 14.850.234	
	Acute Zorg	€ 1.059.847	
	Veilig Thuis	€ 6.244.533	
	Totaal	€ 28.581.694	
	De bijdrage van de gemeente Eijsden-Margraten hierin bedraagt € 811.407.		
	<i>x 1.000</i>	1-1-2021	31-12-2021
	eigen vermogen	€ 1.548	€ 1.198
	vreemd vermogen	€ 29.222	€ 29.222
	verwacht resultaat		€ 0
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur is de gemeente Eijsden-Margraten vertegenwoordigd door wethouder Piatek.		
Financiële situatie	Begin 2021 bedraagt het eigen vermogen € 1.547.769 en het vreemd vermogen € 29.222.231. De solvabiliteitsratio bedraagt 5,03%. Voor 2021 is een omzet van € 62.301.719 begroot die volledig wordt gebruikt om de kosten te dekken.		
Ontwikkelingen	De GGD heeft zowel te maken met een bezuinigingstaakstelling als met veranderingen in het sociaal domein.		
Risico's	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden en kosten van liquidatie.		

Omnibuzz	
Soort	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Geleen

Betrokken partijen	Alle gemeenten in Limburg met uitzondering van de gemeente Mook en Middelaar.		
Openbaar belang	Het bevorderen van openbaar vervoer (op maat) ten behoeve van de inwoners van de deelnemende gemeenten in het algemeen, en bewoners met een WMO indicatie in het bijzonder. Zorg dragen voor een goede uitvoering van collectief en individueel vervoer van die reizigers, die aangewezen zijn op één van de door de gemeenten te behartigen vormen van doelgroepenvervoer. Vooralsnog beperkt dit vervoer zich tot het regiotaxi-vervoer, gebaseerd op de Wet maatschappelijke ondersteuning.		
Visie	Het voorzien in goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer.		
Financieel belang	Bijdrage in de exploitatie voor 2021 is begroot op € 561.364 (=2,18% van de totale gemeentelijke bijdragen).		
Bestuurlijk belang	Wethouder Piatek maakt deel uit van het algemeen bestuur.		
Financiële situatie	Op 31 december 2021 bedraagt het eigen vermogen € 748.555. Het begrote resultaat over 2021 bedraagt € 0. De solvabiliteitsratio bedraagt 27%.		
Vermogen	x 1.000	1-1-2021	31-12-2021
	eigen vermogen	€ 760	€ 749
	vreemd vermogen	€ 2.121	€ 2.012
	verwacht resultaat		€ 0
Ontwikkelingen	Aan de hand van de ingediende 1 ^{ste} begrotingswijzing 2020 en de meerjaren begroting kunnen wij zeggen dat de passage over 2019 nog steeds actueel is, namelijk “De aanbesteding is medio 2019 afgerond. De resultaten laten een kostenstijging van ca 8,5% zien. De stijging wordt met name veroorzaakt door stijgende (milieu)eisen waar de taxibedrijven tegenwoordig aan moeten voldoen. Daarnaast stijgen ook indirecte vervoerskosten, waaronder bedrijfsvoeringskosten, inclusief de kosten voor de regiecentrale van Omnibuzz. De salariskosten van de medewerkers van de regiecentrale zijn hoger geworden omdat de medewerkers sinds 2017 onder de GR vallen en een ambtenaren-CAO hebben gekregen.”		
Risico's	De regelingen op grond waarvan aanspraak bestaat op doelgroepenvervoer zijn open-eind-regelingen. Daarmee is een overschrijding van de kosten niet uit te sluiten.		

MTB Regio Maastricht NV	
Soort	Naamloze vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Maastricht en Meerssen.
Openbaar belang	Uitvoering (en afbouw) 'oude' Wet Sociale Werkvoorziening voor de drie deelnemende gemeenten alsook diverse buitengemeenten. Leerwerkbedrijf voor de brede doelgroep Participatiewet van de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten. Uitvoeringsorganisatie arbeidsmatige dagbesteding voor de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten. (Primair in het kader van het Maastricht-Heuvelland alternatief beschut werk, maar daarnaast ook vanuit de zorginkoop Wmo.)
Visie	In opdracht van de gemeenten ondersteunt MTB inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt actief bij het vergroten van de kansen op de arbeidsmarkt (arbeidsfit maken). Van oorsprong betreft het een uitvoeringsorganisatie voor de Wet Sociale Werkvoorziening maar inmiddels ook voor de brede doelgroep Participatiewet. Dit gebeurt in hoofdzaak door mensen een leer-werktraject aan te bieden, onder zo regulier mogelijke omstandigheden en zo mogelijk bij reguliere bedrijven (inclusief samenwerkingspartners, eigen joint ventures en dochterondernemingen). Zo kunnen mensen zich ontwikkelen en zelf hun arbeidsmarktkansen vergroten. Voor inwoners die daar blijvend op zijn aangewezen, blijft MTB een beschutte werkomgeving bieden.
Financieel belang	De gemeenten Eijsden-Margraten, Maastricht en Meerssen zijn allen aandeelhouder van MTB. Het belang van Eijsden-Margraten in het geplaatste aandelenkapitaal (99 aandelen) is 11% met een verkrijgingprijs van € 4.950. Door de gemeente Maastricht is aan de MTB een achtergestelde renteloze lening verstrekt ter grootte van € 12.100.000 (nominale waarde) onder zekerheidstelling van het eerste recht van hypotheek op de panden van de MTB. Het aandeel van de gemeente Eijsden-Margraten in deze gegarandeerde kasgeldlening bedraagt € 1.331.000. Voor deze zekerheidsstelling is een voorziening gevormd. De stand van deze voorziening bedraagt € 862.714. Dit volstaat op basis van de thans geldende inzichten rekening houdende met de boekwaarde van de gebouwen van de MTB.
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder Financiën (wethouder Custers) heeft zitting in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders MTB en heeft daarbij formeel stemrecht.

Financiële situatie	Per 1-1-2020 bedraagt het eigen vermogen € 8,2 miljoen negatief; -/- € 8,2 miljoen plus achtergestelde lening € 11,4 miljoen (boekwaarde) brengt garantievermogen op € 3,2 miljoen) en het vreemd vermogen € 8,9 miljoen. Het operationeel resultaat over 2019 bedraagt -/- € € 3.192.000. Dit is € 323.000 positiever dan begroot. Het begrote resultaat over 2019 bedraagt -/- € 3.515.000. Ten behoeve van de actuele reorganisatie heeft MTB een voorziening gevormd ter grootte van € 2.358.086. Het aandeel van onze gemeente hierin bedraagt € 259.390 (maximumbedrag). Deze voorziening bedraagt per ultimo 2019 € 339.094..
Ontwikkelingen	Vanaf 2017 krijgt niet langer de gemeente waar een Sw'er woont, maar de gemeente waar deze werkt de rijksbijdrage op haar rekening gestort. Onderlinge verrekening met de buitenschappen, is daardoor niet meer nodig (Sw'ers die in gemeente Eijsden-Margraten wonen maar bijvoorbeeld werkzaam zijn voor Sw-bedrijf Wozl) .
Risico's	De taken die MTB voor de gemeenten uitvoert, zijn onderhevig aan veranderingen als gevolg van gewijzigd rijksbeleid. Een wijziging van taken brengt uiteraard ook gevolgen voor de organisatie en bedrijfsvoering met zich mee. De gemeenten hebben hier lang niet altijd (voldoende) invloed op, terwijl ze uiteindelijk wel financieel verantwoordelijk zijn. Het risico bestaat dan ook dat autonome ontwikkelingen een negatief effect hebben op het resultaat van MTB en daarmee op het kostenaandeel van de gemeenten.

Stichting Podium24	
Soort	Stichting
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul.
Openbaar belang	Uitvoering van de regionale werkgeversdienstverlening, vraaggericht en aanbodgeschikt.
Visie	In opdracht van de gemeenten verbindt Podium24 vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. De organisatie verstevigt de samenwerking tussen het bedrijfsleven en gemeentelijke partijen en fungeert daarbij als centraal aanspreekpunt. Primair staat hierbij de werkgeversvraag centraal, maar ook worden nadrukkelijk werkzoekenden aan het werk geholpen, waardoor voor de

	gemeenten schadelastbeperking (besparing op de uitkeringen) wordt gerealiseerd. Daarbij heeft Podium24 speciale aandacht voor de (gemeentelijke) doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt waarmee tevens de werkgever geholpen wordt diens maatschappelijke verantwoordelijkheid in te vullen.
Beleidsvoornemens	Podium24 is hét werkgeversservicepunt voor de regio Maastricht-Heuvelland en daarbij verantwoordelijk voor de plaatsing van inwoners op (zo) regulier (mogelijk) werk. Vanuit het uitgangspunt van een 'vraaggerichte en aanbodgeschikte dienstverlening' ligt hier voor Podium24 een belangrijke taak ten aanzien van het aanbodgeschikt maken van de werkgeversvraag. Dit in nauwe samenwerking met SZMH die verantwoordelijk is voor het vraaggeschikt maken van het aanbod (van werkzoekenden).
Financieel belang	Bijdrage in de uitvoering van de arbeidsmarkttoeleiding (groeibanen, loonkosten- en uitstroomb subsidies) inclusief aandeel in de schadelastbeperking. Voor 2019 begroot op € 295.000.
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder sociale zekerheid en arbeidsmarkt (wethouder Piatek) heeft zitting in het bestuur van Stichting Podium24. Dit stichtingsbestuur ziet toe op de uitvoeringsorganisatie als ware het het Dagelijks Bestuur.
Financiële situatie	In de komende jaren wordt (vooralsnog) geen tekort verwacht. Dit in verband met het verdienmodel, doorlopende opbrengsten uit de markt en een doorlopend aandeel in de (groeierende) schadelastbeperking voor de gemeenten.
Ontwikkelingen	Podium24 is gestart per 1 januari 2016. Daarbij is een herverdeling van taken afgesproken met de andere uitvoeringsorganisaties langs de routing die de burger doorloopt; diagnose-plaatsing-ontwikkeling. Aandachtspunten voor de komende periode zijn de doorontwikkeling van de dienstverlening en stroomlijning van de samenwerking met de andere uitvoeringsorganisaties.
Risico's	Het verdienmodel van Stichting Podium24 bestaat uit opbrengsten uit de markt, het aandeel in Podium24 BV, opbrengsten vanuit de werkzaamheden voor de gemeenten (inclusief een aandeel in de schadelastbeperking) en opbrengsten vanuit detachering van eigen medewerkers naar Podium24 BV en SZMH. Het risico bestaat dat opbrengsten (om uiteenlopende redenen) tegenvallen, wat uiteraard gevolgen heeft voor het resultaat van de stichting. Het wordt weliswaar niet verwacht, maar mocht een exploitatietekort zich in de toekomst onverhoopt voordoen, dan komt dit (conform vastgestelde statuten) allereerst ten laste van de financiële reserves van Stichting Podium24. Indien deze reserves ontoereikend zijn, dan wordt het tekort door de deelnemende gemeenten gedragen volgens de afgesproken verdeelsleutel SZMH. Hierbij moet worden opgemerkt dat aanpassing van die verdeelsleutel SZMH dus ook doorwerkt in geval van een eventueel tekort bij Podium24.

Annex BV / Stichting Re-integratie Inbesteding Maastricht en Mergelland (SRIMM)	
Soort	Besloten vennootschap / onderdeel van stichting
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul.
Openbaar belang	Uitvoering van praktijk- en aanvullende diagnostiek in het kader van re-integratie voor de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten. Dit middels een quasi in house constructie. Het betreft in hoofdzaak het Transferium Werk en Bijstand (TWB), daarnaast andere diagnostische activiteiten en aanvullende testen alsmede de werkleiding van het Buurtteam Eijsden-Margraten.
Visie	Vanuit de 'work first' aanpak, die de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten voorstaan, wordt iedere burger die een beroep doet op ondersteuning bij werk en inkomen al vanaf het eerste contact geconfronteerd met werk. (Zo) regulier (mogelijk) werk gaat immers boven een uitkering. In dit kader kan ook Annex / het TWB worden ingezet. Hierin komen mensen meteen in een reële werkomgeving (geen simulatie) terecht en kunnen zij hun werknemers- en vakvaardigheden onderhouden en ontwikkelen. Ook wordt aan de hand van het werk in het TWB de diagnose gesteld, op grond waarvan samen met de consultant het verdere re-integratietraject kan worden bepaald.
Beleidsvoornemens	De verdiepende diagnose vindt plaats in een praktijkomgeving, bij voorkeur bij reguliere werkgevers. Als dat geen optie is, wordt het TWB binnen de infrastructuur van MTB georganiseerd, waardoor ook de samenwerkingspartners en joint ventures van MTB kunnen worden ingezet. De medische en arbeidskundige diagnostiek alsmede aanvullende testen worden door Annex uitgevoerd.
Financieel belang	Bijdrage in de uitvoering van de praktijkdiagnostiek in het kader van re-integratie (TWB, diagnostiek en Buurtteam). Voor 2019 begroot op € 130.000; te bekostigen uit het Participatiebudget.
Vermogen	De netto vermogenswaarde ultimo 2019 van Annex bedraagt € 795.061. In 2019 heeft B.V. Annex een positief resultaat behaald van € 374.497.
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder sociale zekerheid en arbeidsmarkt (wethouder Piatek) heeft zitting in het bestuur van BV Annex alsook het bestuur van SRIMM. De portefeuillehouder vertegenwoordigt daarbij (vooralsnog) ook de (voormalige Pentasz) gemeenten Gulpen-Wittern, Meerssen en Vaals. Dit bestuur ziet toe op de beheersstichting alsook de uitvoeringsorganisatie als ware het het Dagelijks Bestuur.

Financiële situatie	BV Annex heeft 2019 afgesloten met een bedrijfsresultaat van € 374.497 na belastingen. Deze winst is, conform bestuursbesluit, voor € 325.602 als dividend uitgekeerd aan MTB en voor € 48.895 toegevoegd aan de overige reserve. Bijgevolg bedraagt het eigen vermogen van BV Annex 1-1-2020 € 795.061. De financiën gemoeid met de Stichting Re-integratie Inbesteding Maastricht en Mergelland zijn zeer beperkt, gezien het de beheersstichting van BV Annex betreft. De omzet bestaat dan ook uit de vergoeding van de beheerskosten door de BV en de stichting kent geen eigen vermogen.
Ontwikkelingen	Bij het regionaal collegebesluit tot omvorming van MTB en een andere organisatie van de re-integratieactiviteiten in juli 2015 is o.a. besloten om SRIMM en Annex BV op te heffen. Tevens is besloten om de diagnostische functionaliteiten over te brengen van Annex BV naar MTB. Bij de voorbereiding van die opheffing is echter gebleken dat de aanbestedingsregels, in combinatie met de regionale samenwerking op het gebied van werk en inkomen, mogelijk om een andere positionering van de organisatie(activiteiten) vraagt, teneinde de opdrachtverstrekking rechtmatig te houden. Dit wordt momenteel onderzocht. Tot het moment van definitieve duidelijkheid (en besluitvorming) worden uiteraard geen onomkeerbare stappen gezet.
Risico's	De ontwikkelingen ten aanzien van de positionering van Annex BV hebben mogelijk gevolgen voor het takenpakket en daarmee het exploitatieresultaat van MTB. Daar waar Annex een organisatie van de zes gemeenten in de regio Maastricht-Heuvelland is, is MTB de financiële verantwoordelijkheid van slechts drie van die gemeenten. Het risico bestaat dan ook dat een herpositionering van Annex die door allen gewenst is vanuit regionale samenwerkingsoptiek, mogelijk financiële gevolgen (nadelig dan wel voordelig) met zich mee brengt voor de helft van die gemeenten. Dit wordt uiteraard in beeld gebracht bij de definitieve besluitvorming.

Anti Discriminatie Voorziening Limburg	
Soort	Stichting
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal, Weert.

Openbaar belang	Antidiscriminatievoorziening Limburg heeft de Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) status en is de professionele partner voor 27 Limburgse gemeenten in het handhaven van artikel 1 van de grondwet. Namens die gemeenten voert de Antidiscriminatievoorziening Limburg sinds 2009 de taken uit de Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen uit.		
Visie	ADV Limburg draagt bij aan het voorkómen van discriminatie en ongelijke behandeling, via onder meer voorlichtings- en preventieactiviteiten. Dat doen ze voor én vooral met gemeenten, politie, scholen, bedrijven en instanties in Limburg. Zo willen zij een bijdrage leveren aan een veilige, leefbare en aangename Limburgse samenleving, in al haar diversiteit.		
Beleidsvoornemens	Mensen en organisaties die willen weten hoe ze moeten omgaan met discriminatie vanuit hun beroep, bedrijf of instelling, kunnen bij ADV Limburg terecht voor informatie en advies. <i>“Antidiscriminatievoorziening Limburg is de vanzelfsprekende plek waar individuen, bedrijven en instellingen terecht kunnen met klachten over discriminatie. Maar ook met alle vragen over dit thema. Of voor alleen een luisterend oor. Door het verzamelen en bundelen van alle ervaringen, zetten wij discriminatie op de agenda. Van je werkgever, van je buurman, van de media, van de politiek.”</i>		
Financieel belang	De subsidiebaton van ADV Limburg in 2019 betreffen reguliere subsidie gemeente Maastricht, reguliere subsidie gemeente Roermond en subsidie Maastricht VR Project implementatie en bedragen € 435.658. De gemeente Maastricht vervult voor de gemeenten in Zuid-Limburg hierin de rol van centrumgemeente. De bijdrage van de gemeente Eijsden-Margraten hierin was € 10.866 in 2019 en € 11.059 in 2020.		
Vermogen	x 1.000	1-1-2019	31-12-2019
	eigen vermogen	€ 208,5	€ 208,5
	te bestemmen resultaat		€ 6,5
	vreemd vermogen	€ 25,9	€ 46,7
Bestuurlijk belang	De wethouder (wethouder Piatek) heeft hierin geen formele rol		
Financiële situatie	De Stichting bestaat voornamelijk uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten. Het resultaat in 2019 bedroeg € 6.530. Het positieve resultaat is toegevoegd aan het stichtingsvermogen.		
Ontwikkelingen	Aan het Regionaal Discriminatie Overleg (RDO) nemen portefeuillehouders en contactpersonen discriminatie van politie-eenheid Limburg, het Openbaar Ministerie (OM) arrondissementsparket Limburg, gemeenten Roermond en		

	Maastricht en ADV Limburg deel. Het overleg vindt twee maal per jaar plaats en bestaat uit een zaakinhoudelijk deel en een strategisch deel (met ambtelijk vooroverleg). Tijdens het zaakinhoudelijke deel worden de meldingen en aangiften van discriminatie, of met een discriminatieaspect, in Limburg besproken. Doel van dit overleg is het uitwisselen van informatie om een juiste aanpak en afhandeling van de meldingen en aangiften te bespreken. Door het periodieke contact met de politie is er voldoende vertrouwen ontstaan om vanaf 2018 een slag te maken met het geven van voorlichting aan het korps door ADV Limburg.
Risico's	ADV Limburg voert voor de gemeente Eijsden-Margraten de taken uit de Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen uit. Financieel dienen de deelnemende gemeente mogelijke tekorten op te vangen echter de algemene reserve bedraagt € 214.991. Het risico op een extra bijdrage, bovenop de reguliere, is zeer gering.

Regionale samenwerking leerplicht en RMC	
Soort	Centrumregeling
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul.
Openbaar belang	Doel van de leerplichtwet is te waarborgen dat jongeren in de Gemeente Eijsden-Margraten onderwijs volgen en gebruik maken van hun recht op onderwijs. Door regionale samenwerking ontstaat ruimte voor kwaliteitsverbetering, het toezicht op het handhaven van de leerplicht wordt eenduidiger en meer direct en de continuïteit van de uitvoering van de functie is gewaarborgd. Voor scholen en instellingen is er één adres waar gemeld moet worden, ze worden meer betrokken in het verdere proces en zien sneller resultaat van hun melding.
Financieel belang	Er is sprake van een vergoeding voor de kosten voor het personeel op basis van een vooraf vastgestelde kostprijs en formatieberekening. Besluitvorming betreft een bevoegdheid van de raden van de deelnemende gemeenten, het portefeuillehoudersoverleg adviseert hierin. De begrote kosten voor gemeente Eijsden-Margraten voor 2020 bedragen € 86.000.
Bestuurlijk belang	Geen formele rol (Wethouder Piatek)

Ontwikkelingen	Sluitende aanpak kwetsbare jongeren naar mbo en arbeid. Attitude maatwerk, preventie in de keten. Snelle reparatie op maat, effectieve verbindingen op het snijvlak van voortgezet onderwijs, middelbaar onderwijs, passend onderwijs, Jeugdwet en Participatiewet.
Risico's	Lichte vorm van een gemeenschappelijke regeling. Beleidsuitgangspunten, begroting en jaarrekening worden in gezamenlijk overleg jaarlijks vastgesteld.

Regionale Samenwerking Leerlingenvervoer	
Soort	Centrumregeling (lichte gemeenschappelijke regeling)
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul.
Openbaar belang	Leerlingenvervoer is bedoeld voor kinderen die niet zelf naar school kunnen. Bijvoorbeeld door een handicap of doordat de school ver weg ligt. Het kan gaan om een leerling van een basisschool, het (voortgezet) speciaal onderwijs of een gehandicapte leerling van een reguliere basisschool of het voortgezet onderwijs. Leerlingen uit de deelnemende gemeenten kunnen gebruik maken het leerlingenvervoer. Samenwerking leidt niet alleen tot kostenbesparing, maar ook tot meerwaarde voor leerlingen. Zo leidt efficiëntie in rijtijden tot minder lange ritten.
Financieel belang	Er is sprake van een vergoeding van de kosten voor het personeel waarbij het aantal afgegeven beschikkingen de maatstaf is en een vergoeding voor de praktische uitvoering van het leerlingenvervoer waarbij het aantal aan een vervoersvoorziening deelnemende leerlingen de maatstaf is. De begrote kosten voor gemeente Eijsden-Margraten 2020 bedragen € 278.000.
Bestuurlijk belang	Geen formele rol (Wethouder Piatek)
Ontwikkelingen	Onbekend
Risico's	De bijdrage hangt samen met het gebruik van het leerlingenvervoer. Hierin schuilt een financieel risico.

Programma 3 Klimaat en energie

Centrumregeling sanering afvalwaterlozingen buitengebied	
Soort	Centrumregeling
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokken partijen	Waterschapsbedrijf Limburg en Limburgse gemeenten.
Openbaar belang	Doelmatige en duurzame sanering van ongezuiverde lozingen van huishoudelijk afvalwater in het buitengebied. Gemeenten hebben zorgplicht voor bewoners in het buitengebied die niet op riolering zijn aangesloten. Ze dienen deze een IBA (individuele behandeling afvalwater) aan te bieden. WBL heeft als zuiveraar taak om beheer en onderhoud van IBA's te verrichten.
Visie	De inzameling (en verwerking) van huishoudelijk afvalwater in het buitengebied dient op duurzame en efficiënte wijze te gebeuren.
Financieel belang	Niet van toepassing.
Bestuurlijk belang	Wethouder Custers maakt deel uit van het algemeen bestuur.
Financiële situatie	Niet van toepassing.
Ontwikkelingen	In de regio worden momenteel plannen uitgewerkt met als doel samenwerking in de (afval)waterketen. Deze samenwerking wordt van overheidswege gestimuleerd. Samenwerking in de afvalwaterketen is een noodzaak om de drie doelstellingen (3 K's) kostenvermindering, kwaliteitsverbetering en vermindering kwetsbaarheid te realiseren.
Risico's	De gemeente is eigenaar van de aangelegde IBA's en een eventuele vervanging is voor rekening van de gemeente. De kosten worden dan gedekt uit het vGRP. Het onderhoud wordt uitgevoerd door WBL.

GR Reinigingsdiensten Rd4

Soort	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Heerlen
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Beekdaelen, Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Lan
Openbaar belang	Het verzorgen van de inzameling en verwerking van afvalstromen voor diverse gemeenten. Het bel gemeenten, het verzorgen van straatreiniging, transport, kringloopactiviteiten en gladheidbestrijding bij hun afvalbeleid.

Financieel belang	Begrote bijdrage in 2021 bedraagt € 1.819.087.		
Bestuurlijk belang	Wethouder Dreessen maakt deel uit van het algemeen bestuur.		
Financiële situatie	Ultimo 2019 bedraagt het eigen vermogen € 2.139.129 en het vreemd vermogen € 38.192.906. Res Gemeente Eijsden-Margraten is in 2014 toegetreden tot de GR Reinigingsdiensten Rd4. Als maats winstdoelstelling. Eventuele overschotten ontvangen de gemeenten jaarlijks retour, waarbij een deel weerstandsvermogen.		
Vermogen	<i>x 1.000</i>	1-1-2019	31-12-2019
	eigen vermogen	€ 2.751	€ 2.139
	vreemd vermogen	€ 40.622	€ 38.193
	te bestemmen resultaat		-/- € 724
Ontwikkelingen	M.i.v. 1 januari 2014 is de gemeente Eijsden-Margraten toegetreden tot de GR Reinigingsdiensten kunnen hun afval kwijt bij twee milieuparken; in Margraten en in Rijckholt. Uitgangspunt is dat in alle Rd4-gemeenten gestart wordt met de invoering van nieuw afvalbeleid. B hoeveelheid restafval per inwoner. Doelstelling is < 100kg afval per persoon per jaar. Dit is in Eijsden GR, gerealiseerd.		
Risico's	Het financiële risico is beperkt aangezien er weerstandsvermogen is opgebouwd om risico's te dekken		

Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg	
Soort	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokken partijen	De provincie Limburg en 16 andere gemeenten in de regio Zuid-Limburg.
Openbaar belang	Uitvoering van de gemeentelijke milieutaken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving conform het Besluit Omgevingsrecht (BOR).
Visie	De missie en visie van de organisatie zijn recentelijk opnieuw geformuleerd in het Koersdocument dat eind 2017 is vastgesteld door het algemeen bestuur en luiden als volgt:

	Missie: “Wij als RUD Zuid-Limburg werken samen met onze partners aan de totstandkoming van een veilige leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit”. Visie: “Wij zijn voor onze opdrachtgevers de gezaghebbende milieu-autoriteit en wij bieden meerwaarde door bundeling van specialistische kennis, een goede kennis van de lokale situatie, een efficiënte bedrijfsvoering en continuïteit van dienstverlening”. In deze missie en visie komen tot uiting dat de RUD Zuid Limburg zich richt op aspecten van veiligheid naast omgevingskwaliteit, daarbij actief samenwerkt met de deelnemers en externe partners, meerwaarde wil bieden door expertise op het gebied van (complexe) milieutaken en met oog voor de lokale problematiek. De kernwaarden voor de organisatie zijn: flexibel, professioneel, deskundig, dienstverlenend, betrokken en samenwerkingsgericht.												
Financieel belang	Voor 2021 is een bijdrage van € 132.828 gereserveerd voor activiteiten van de RUD.												
Vermogen	<table><tr><td><i>x 1.000</i></td><td>1-1-2021</td><td>31-12-2021</td></tr><tr><td>eigen vermogen</td><td>€ 676</td><td>€ 611</td></tr><tr><td>vreemd vermogen</td><td>€ 2.274</td><td>€ 491</td></tr><tr><td>verwacht resultaat</td><td></td><td>€ 0</td></tr></table>	<i>x 1.000</i>	1-1-2021	31-12-2021	eigen vermogen	€ 676	€ 611	vreemd vermogen	€ 2.274	€ 491	verwacht resultaat		€ 0
<i>x 1.000</i>	1-1-2021	31-12-2021											
eigen vermogen	€ 676	€ 611											
vreemd vermogen	€ 2.274	€ 491											
verwacht resultaat		€ 0											
Bestuurlijk belang	Wethouder Dreesen maakt deel uit van het algemeen bestuur.												
Financiële situatie	De totale lasten van de RUD voor 2021 worden begroot op € 13.558.919. Dit bedrag wordt volledig gedekt uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten en de provincie Limburg.												
Ontwikkelingen	<u>Ontwikkelingen RUD Zuid-Limburg</u> In het jaar dat deze begroting 2021 voorligt, 2020, wil het bestuur in samenspraak met alle stakeholders werken aan een nieuw strategisch document: de Toekomstagenda RUD Zuid-Limburg.												

Van belang zijnde ontwikkelingen in deze zijn:

- Het vernieuwen en inrichten van onze VTH-applicatie Squit;
- Het ontwikkelen van informatie-gestuurd en risicogericht werken met behulp van InspectieView Milieu;
- Het implementeren van de benodigde acties om voorbereid te zijn op de inwerkingtreding van de Omgevingswet voor onszelf en ter ondersteuning van onze deelnemers;
- Strategisch personeelsbeleid;
- Het ontwikkelen van meer programmatisch en/of meer projectmatig werken en het ontwikkelen van f werken in (omgevings)teams.

Omgevingswet

Onder het door het Rijk geuite motto 'het hoeft niet af te zijn om er klaar voor te zijn' is bij het opstellen van de begroting van de RUD het uitgangspunt dat per 1 januari 2021 de Omgevingswet in werking is getreden. Inmiddels is duidelijk dat deze datum is verschoven naar 1 januari 2022. De voorbereidingen om zorg te dragen dat in 2022 de VTH-taken conform de Omgevingswet worden uitgevoerd, worden in 2020-2021 gedaan. Een nauwe samenwerking met opdrachtgevers en ketenpartners staat hierbij centraal. Na inwerkingtreding van de wet is de implementatie echter nog niet afgerond. Zo betekent werken volgens de Omgevingswet ook een andere manier van werken. Gelet op het 'ja, mits' principe wordt van de overheid een meedenkende houding verlangd die initiatiefnemers ondersteunt bij het realiseren van projecten die bijdragen aan de omgevingskwaliteit van de fysieke leefomgeving. Deze cultuurverandering zal in 2022 en jaren er na verder doorgevoerd worden binnen de organisatie. Daarnaast ligt er voor de gemeenten de uitdaging om in de periode 2022-2024 een omgevingsvisie vast te stellen en in de periode 2022-2029 de bestemmingsplannen die per 2022 van rechtswege omgevingsplannen worden te actualiseren naar volwaardige Omgevingsplannen conform de Omgevingswet. De RUD Zuid-Limburg zal, op verzoek van haar opdrachtgevers, haar expertises aanbieden om te adviseren bij de verankering van de milieubescherming in de Omgevingsvisies en Omgevingsplannen. Door middel van een nauwe samenwerking kan in de regio een op maat gemaakt toetsingskader met lokale regels worden opgesteld op basis waarvan een efficiënte en effectieve uitvoering van de VTH taken is verzekerd.

Het begrip inrichting wordt onder de Omgevingswet losgelaten en vervangen door een regulering per milieubelastende activiteit. Een uitzondering wordt gemaakt voor het begrip Seveso-inrichting (BRZO-inrichting), omdat dit begrip een

Europeesrechtelijke basis heeft. De verandering van het begrippenkader betekent ook dat er in 2021 een exercitie moet worden gedaan naar nieuwe productomschrijvingen in het werkprogramma 2022.

Asbesttaken

Bij het proces van het slopen en/of verwijderen van asbest bestaat het risico van vrijkomen van asbesthoudende materialen. Vanuit de regelgeving zijn strenge regels gesteld over hoe deze werkzaamheden uitgevoerd mogen worden. Zo zijn er zowel voor de inventarisatie als voor de verwijdering verschillende certificatiesystemen van toepassing die momenteel nog niet op de gewenste wijze functioneren. Alle taken rondom het bedrijfsmatig verwijderen van asbest vallen derhalve onder de basistaken. De uitvoering van de basistaken dienen op grond van artikel 5.3 van de Wabo in het verband van een omgevingsdienst worden uitgevoerd. Om tegemoet te komen aan deze toenemende omvang van asbestsaneringswerkzaamheden is een uitbreiding van de capaciteit van gekwalificeerd personeel bij onze uitvoeringsdienst op dit specifieke vakgebied dan ook aangewezen. De aangesloten gemeenten bij de RUD Zuid-Limburg hebben hun aantallen aangeleverd over 2019. In 2019 zijn verdeeld over de Zuid-Limburgse gemeenten ca 2700 meldingen asbestverwijdering geregistreerd, dit leidt tot een behoefte voor 6 fte specialisten die zich bij de RUD Zuid-Limburg bezig gaan houden met asbest. Deze 6 fte worden in 2021 ingevuld met 4 fte vast en 2 fte flexibel om veel flexibiliteit te hebben naar enerzijds de vraagontwikkeling en de ontwikkelde norm. We verwachten met 3,05 uur per melding een zeer ambitieuze norm te hebben.

Toename personeel

In totaal wordt het aantal fte belast met directe taken uitgebreid met 9 fte. Dit is deels, voor 3 fte, een gevolg van de toename van de vraag via de werkprogramma's die tot nu toe via de flexibele schil is ingevuld maar een structureel karakter heeft. Deze toename wordt gefinancierd uit reeds bestaande middelen in onze begroting. Daarnaast is er een toename van 6 fte vanwege de inbreng van de basistaak asbest door de deelnemers. Deze wordt aan de afnemers van deze basistaak in rekening gebracht. Deze worden volledig opgenomen onder personeelskosten teneinde de benodigde financiële ruimte te hebben voor de uitvoering van deze werkzaamheden. Bij de feitelijke invulling van deze formatie zal in het eerste jaar 4 fte vast en 2 fte flexibel (flexibele schil worden ingevuld om te bezien hoe het aantal meldingen basistaak asbest zich ontwikkelt. Voor gemeenten betekent dit dat de taak die tot en met 2020 door henzelf wordt uitgevoerd ,in 2021 wordt ingebracht in de RUD Zuid-Limburg. De gemeente Eijsden-Margraten heeft al

	rekening mee gehouden waardoor in 2021 geen extra kosten in rekening zullen worden gebracht. <u>De prijsindex 2021</u> In de begroting van de RUD Zuid-Limburg wordt dezelfde indexering gehanteerd als bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg gebaseerd op CBS indexcijfers. De economie trekt aan, hierdoor is de verwachting dat de prijzen en de lonen gaan stijgen. Dit komt tot uitdrukking in de CBS indexcijfers. Deze bedraagt voor 2021 1,8% voor materiële kosten. Voor de lonen is de prijsindex voor 2020 vooralsnog gesteld op 2,7%. Indien nieuwe cao-onderhandelingen leiden afwijking in loonontwikkelingen voor gemeenteambtenaren wordt deze aan de partners doorgerekend op basis van de feitelijke ontwikkelingen. Aangezien de RUD Zuid-Limburg geen andere mogelijkheden heeft tot inkomensverwerving dan doorbelasting via de werkprogramma's aan de deelnemers zijn wij genoodzaakt de gestegen kosten door te berekenen. <u>Project BOA 2020/2022</u> Niet in de begroting is opgenomen de financiële impact van het project om 0,5 fte bij de RUD Zuid-Limburg als BOA voor milieu te laten opereren. Het betreft een pilot van twee jaar die in totaal begroot is op € 132.500 en gefinancierd wordt uit een hiertoe te vormen bestemmingsreserve bij vaststelling van de jaarrekening 2019. De RUD Zuid-Limburg zal voorafgaand aan de uitrol van deze pilot een plan van aanpak opstellen waarin de werkzaamheden van de BOA worden beschreven. Dit plan van aanpak wordt afgestemd met de deelnemers. Na een jaar vindt tussentijdse evaluatie plaats, uiterlijk na twee jaar Wordt de pilot geëvalueerd en een besluit gevraagd over al dan niet toevoegen van deze taak aan het takenpakket van de RUD Zuid-Limburg.
Risico's	Risico's kunnen worden onderscheiden in reguliere en strategische risico's: Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het adequaat inrichten van de administratieve organisatie en de interne controle.

	Strategische risico's zijn niet of nauwelijks beïnvloedbaar. De kans dat het risico zich voordoet is vaak klein maar de financiële gevolgen kunnen groot zijn. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met rijksbrede bezuinigingen, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag. Op basis van de gemeenschappelijke regeling wordt weerstandsvermogen opgebouwd. De opbouw van weerstandsvermogen is vastgelegd in artikel 30 van de gemeenschappelijke regeling en het beleid aangaande het weerstandsvermogen is bepaald in de beleidsnota Weerstandsvermogen die is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 8 oktober 2014. Bij de risico inventarisatie is het gewenste weerstandsvermogen berekend op € 562.252. Dit vraagt om een toevoeging aan de reserves van € 2.000. In de jaarrekening 2017 is voorgesteld deze toevoeging aan de reserves uit het batig saldo 2017 te doen. Het weerstandsvermogen zegt iets over het vermogen van de RUD om de gevolgen van niet-begrote strategische risico's op te vangen zonder ingrijpende maatregelen in de eigen bedrijfsvoering te moeten nemen.
--	---

Bodemzorg Limburg BV			
Soort	Besloten vennootschap		
Vestigingsplaats	Maastricht Airport		
Betrokken partijen	Bodemzorg Limburg bestaat als zelfstandige organisatie met de gemeenten in Limburg als aandeelhouders.		
Openbaar belang	Het vinden van duurzame oplossingen voor gesloten stortplaatsen en andere verontreinigde locaties. Daarbij dient als uitgangspunt dat de nieuwe activiteiten het duurzaamheidsbeleid van de overheid ondersteunen.		
Financieel belang	De jaarlijkse solidariteitsafdracht voor Eijsden-Margraten bedraagt € 6.291 (€ 0,25 per inwoner).		
Vermogen	x 1.000	1-1-2019	31-12-2019
	eigen vermogen	€ 1.890	€ 1.890

Visie	“De zorg voor veiligheid binnen de samenleving blijft bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg voorop staan. Daarom richten we ons op het zo goed mogelijk bestrijden van incidenten, rampen en crises en op het verminderen van risico’s. We leren van incidenten en passen waar nodig de werkwijze aan, zodat we burgers, bedrijven en instellingen in Zuid-Limburg nog beter kunnen (be)dienen.”																																		
Financieel belang	Voor 2021 zijn de volgende bijdragen aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg begroot; bedragen in Euro’s : <table><tr><td colspan="4">Begroot</td></tr><tr><td>Brandweer</td><td>€</td><td>1.695.246</td><td></td></tr><tr><td>GHOR</td><td>€</td><td>45.522</td><td></td></tr><tr><td>MCC</td><td>€</td><td>5.495</td><td></td></tr><tr><td>Totaal</td><td>€</td><td>1.746.263</td><td></td></tr><tr><td>RIEC</td><td>€</td><td>12.500</td><td></td></tr><tr><td>Veiligheidsbureau</td><td>€</td><td>30.000</td><td></td></tr><tr><td>Burgernet</td><td>€</td><td>2.987</td><td></td></tr></table>			Begroot				Brandweer	€	1.695.246		GHOR	€	45.522		MCC	€	5.495		Totaal	€	1.746.263		RIEC	€	12.500		Veiligheidsbureau	€	30.000		Burgernet	€	2.987	
Begroot																																			
Brandweer	€	1.695.246																																	
GHOR	€	45.522																																	
MCC	€	5.495																																	
Totaal	€	1.746.263																																	
RIEC	€	12.500																																	
Veiligheidsbureau	€	30.000																																	
Burgernet	€	2.987																																	
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende regiogemeenten.																																		
Financiële situatie	Het begrote eigen vermogen bedraagt € 8.861.000. De totale uitgaven (incl dotaties reserves) in begroting 2021 van de Veiligheidsregio bedragen € 55.937.000. De dekking hiervan bestaat hoofdzakelijk uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten (circa 79%) en het Rijk.																																		
Vermogen	x 1.000	1-1-2021	31-12-2021																																
	eigen vermogen	€ 8.454	€ 8.861																																

	vreemd vermogen € 44.482 € 38.905 verwacht resultaat € 0
Ontwikkelingen	De vijf thema's binnen het samenhangende stelsel van brandweezorg zullen zoals aangegeven de thema's binnen de bestuurlijke dialoog gaan vormen. De relevante ontwikkelingen in de nabije toekomst worden onderstaand per thema verder toegelicht. <u>Risicoprofiel en risicobeheersing</u> Op het gebied van de fysieke leefomgeving is een omvangrijke transitie gaande. In maart 2016 is de omgevingswet vastgesteld. Naar verwachting zal de wet in januari 2021 in werking treden. Daarmee wordt een nieuwe manier van werken rond de inrichting van de fysieke leefomgeving geïntroduceerd (van controleur naar adviseur). De veiligheidsregio zal samen met de gemeenten werken aan een regionaal crisisplan waarin alle maatregelen in het kader van voorkomen van risico's in gezamenlijkheid omschreven worden per gemeenten. De adviezen op het vlak van veiligheid en gezondheid bij de nieuwe 'Omgevingsvisie' en 'Omgevingsplan' dienen in een nieuw samenspel van partijen te worden geleverd. In dat samenspel staan integraal werken, co-creatie en participatie centraal. De komende jaren zal duidelijk worden hoe de samenwerking tussen gemeenten, veiligheidsregio en andere partners zich ontwikkelt en wat het netwerk van de organisatie verwacht. Door de combinatie risicobeheersing en incidentbestrijding (mensen vanuit risicobeheersing die mee opstappen bij incidenten) heeft verandering in de capaciteit van risicobeheersing ook invloed op de repressieve functie Zodra de contouren van deze ontwikkelingen zichtbaar en helder worden, zal met het bestuur besproken worden hoe daar mee om te gaan, welke impact dat heeft op de brandweezorg (risicobeheersing en repressie) en welke keuzes (zo die er zijn) bestuurders daarin willen maken. <u>Dekkingsplan</u>

Binnen het thema dekkingsplan zijn twee majeure ontwikkelingen van belang. De gebiedsgerichte opkomsttijden in combinatie en de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's.

Gebiedsgerichte opkomsttijden:

Er wordt landelijk gewerkt aan het project RemBrand. Belangrijke (tussen)uitkomsten van dit project zijn de beweging naar de voorkant van de veiligheidsketen (voorkomen van brand door risicobeheersing) en de introductie van gebiedsgerichte opkomsttijden. Met name de gebiedsgerichte opkomsttijden - waarbij afhankelijk van de risico's en de genomen risicobeheersingsmaatregelen ook gezien wordt of en in welke mate de opkomst flexibeler kan zijn- biedt mogelijkheden om de (kwaliteit van de) brandweezorg in de regio opnieuw te modelleren. Daaruit vloeien voorstellen voort om de opkomsttijden van objectgebonden naar gebiedsgericht aan te passen en voor gebieden andere opkomsttijden te gaan hanteren. Een andere opkomsttijd voor een gebied betekent een andere basis voor modellering. Een van de effecten van gebiedsgerichte opkomsttijden kán zijn dat andere locaties van kazernes noodzakelijk zijn om het niveau van brandweezorg te realiseren. Bestuurlijk is inmiddels de ontwikkeling van gebiedsgerichte opkomsttijden omarmd. Het veiligheidsberaad heeft er op 18 maart 2019 mee ingestemd en de minister verzocht de gewenste aanpassingen ook in het besluit veiligheidsregio's te verwerken. De aanpassingen van dat besluit als uitwerking van de Wet veiligheidsregio's is niet eerder voorzien dan dat de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's heeft plaatsgevonden. Dan kunnen de uitkomsten van deze evaluatie ook verwerkt worden in een nieuw besluit.

Met het bestuur kan dus in 2020 en mogelijk later als gevolg van het uitbreken van de Corona-crisis een verkennend gesprek gevoerd worden over de mogelijke impact van de gebiedsgerichte opkomsttijden. Besluitvorming daarover kan echter pas definitief worden wanneer deze mogelijkheid ook in wet- en regelgeving is aangepast.

Het effect van dergelijke besluiten (andere kazerneconfiguratie) is daarna afhankelijk van praktische factoren zoals bestaande huurcontracten, afschrijvingstermijnen van materieel.

Evaluatie Wet veiligheidsregio's:

De definitieve resultaten van de evaluatie van de wet veiligheidsregio's (Wvr) zullen in 2020 bekend worden. Die wet vormt de basis voor de huidige organisatie en de daaraan opgedragen taken. Veranderingen in de Wvr hebben daarom grote invloed op de organisatie van de brandweerzorg. Wat nu bekend is, is dat er een onafhankelijke evaluatiecommissie komt met als opdracht de doeltreffendheid en de effecten van de Wet veiligheidsregio's in de praktijk te onderzoeken, mede in het licht van actuele en toekomstige dreigingen, maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in de crisisbeheersing in het algemeen. Welke thema's daarin zullen worden meegenomen is nog ongewis. Wel heeft de minister van JenV aangegeven dat de aspecten 'samenwerking met ketenpartners' en 'omvang van de veiligheidsregio's' zeker een plek krijgen binnen de evaluatiethema's. Pas na de evaluatie zal worden gesproken over eventuele wetswijzigingen. Of en in welke omvang er wijzigingen komen in de Wet veiligheidsregio's zal dus pas in de komende beleidsplanperiode blijken en zal dus pas daarna haar beslag moeten krijgen in de organisatie.

Gekoppeld aan de Wet veiligheidsregio's kennen we het Besluit veiligheidsregio's. Daarin worden aanvullende zaken zoals bijvoorbeeld de opkomsttijden omschreven en vastgelegd. Gebiedsgerichte opkomst kan pas geëffectueerd worden wanneer na de evaluatie van de Wvr ook het bijbehorende Besluit is aangepast. Dat kan enige tijd in beslag nemen.

Vrijwilligheid binnen de brandweerzorg

De vrijwilligheid, die nu de kurk vormt waar de organisatie op drijft, staat in toenemende mate onder druk. Er zijn knelpunten in de beschikbaarheid (overdag) en het vinden en binden van vrijwilligers wordt steeds lastiger vanwege het tijdsbeslag in privétijd en de opstelling van werkgevers. Ook spelen er vraagstukken rond de rechtspositie van brandweervrijwilligers binnen de regelgeving voor ambtenaren. Deze ontwikkelingen maken dat de komende jaren wordt gekeken naar andere invulling van de vrijwilligheid. Geconstateerd wordt zelfs dat het huidige organisatiemodel van de brandweer met de huidige inzet van vrijwilligers op de langere termijn tegen de grenzen van het stelsel aanloopt. Dit is een landelijke trend; er zijn diverse maatschappelijke, demografische en juridische ontwikkelingen die steeds moeilijker verenigbaar zijn met het huidige stelsel van vrijwilligheid. Om

die reden is dit een goed moment om fundamenteel naar de rol van vrijwilligheid binnen de brandweezorg te kijken.

Landelijk is gestart met een programma vrijwilligheid, waarmee gezocht wordt naar nieuwe oplossingen. Beelden die daaruit naar voren komen zijn verschillende vormen van vrijwilligheid, die in de hele lijnorganisatie zijn vertegenwoordigd en in alle domeinen (risicobeheersing, vakbekwaamheid en incidentbestrijding). De belasting van vrijwilligers moet afnemen en daarom komen er waarschijnlijk meer andere vormen van vrijwilligheid (naast de gangbare 'allround vrijwilliger'). Te denken valt aan speciale functies voor voorlichtingstaken, maar ook voor bepaalde specialismen. Om deze organisatiewijze mogelijk te maken, moet integraal gekeken worden naar de wijze waarop de risicobeheersing en incidentbestrijding wordt ingericht. Een andere inzet van vrijwilligers, betekent ook een andere inzet van beroepspersoneel en dus een fundamenteel andere inrichting van de brandweezorg. Een dergelijke majeure ontwikkeling vraagt tijd omdat het samenhangt met aanpassingen van het stelsel, de wet- en regelgeving en de mogelijkheden in strategische personeelsplanning, nog los van de eerder genoemde ontwikkelingen rondom de WNRA en de impact op vrijwilligheid. Daarbij wordt meegegeven dat vrijwilligheid, ondanks een aantal aankomende wijzigingen, nog steeds een betaalbare basis vormt voor de inrichting van de brandweezorg. Andere varianten vragen per definitie om meer beroepsmatige capaciteit en leiden dan tot kostenuitzetting.

Het onderzoek naar nieuwe oplossingen zal naar verwachting in 2022 afgerond worden en dan zullen de resultaten gepresenteerd worden.

Vakbekwaamheid

De kwalificatiedossiers stellen steeds strengere eisen aan onze brandweermensen. Daarbij breidt de taak uit (voorbeelden energietransitie, elektrische voertuigen, terrorismegevolgbestrijding en de gevolgen van klimaatveranderingen) zonder dat andere taken verminderen. Dat maakt dat vakbekwaam worden en blijven gepaard gaat met meer en intensiever opleiden, trainen en oefenen. Als brandweerorganisatie moeten we daarbij "concurreren" met andere vrijetijdsbestedingen. Om onze -met name vrijwillige- brandweermensen daarbij tegemoet te komen zal er in toenemende mate geïnvesteerd moeten worden in instrumenten die het mogelijk maken om op voor de vrijwilliger passende momenten bij te scholen. Denk daarbij aan instructiefilms waarbij nieuwe informatie uitgelegd en toegelicht wordt, elektronische leeromgevingen waar mensen op in kunnen loggen en herhalingslessen kunnen volgen, gebruik van you-tube-achtige omgevingen en dergelijke. Om aansluiting te houden met nieuwe generaties van

	vrijwilligers moeten de in te zetten leermiddelen aansluiten bij de behoeften van die groepen.
Risico's	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden en kosten van liquidatie.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank)			
Soort	Naamloze vennootschap		
Vestigingsplaats	Den Haag		
Betrokken partijen	Gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen in Nederland.		
Openbaar belang	Met gespecialiseerde dienstverlening en kredietverlening tegen gunstige voorwaarden bijdragen aan zo laag mogelijke kosten van gemeenschappelijke voorzieningen voor de burger.		
Financieel belang	Een belang van 0,0942% in het geplaatste aandelenkapitaal, zijnde 52.455 aandelen, met een verkrijgingprijs van € 131.137,50. In 2019 is een bedrag ad € 149.497 aan dividend 2018 ontvangen. (Begroot was € 131.138).		
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.		
Financiële situatie	Ultimo 2019 bedraagt het eigen vermogen € 4.887 miljoen en het vreemd vermogen € 144.660 miljoen. De nettowinst van € 142 miljoen is na belasting beschikbaar voor uitkering aan dividend (50%; € 71 mln.) en het restant wordt toegevoegd aan de reserves.		
Vermogen	x 1.000.000	1-1-2019	31-12-2019
	eigen vermogen	€ 4.990	€ 4.887
	vreemd vermogen	€ 132.201	€ 144.660
	resultaat		€ 142

Ontwikkelingen	Hoewel kernklanten terughoudend zijn met nieuwe investeringen, nam de kredietverlening toe. De strategische doelstellingen op het gebied van rendement en marktaandeel zijn gerealiseerd en mede dankzij een toename van de nettowinst en de plaatsing van hybride kapitaal verstevigde het eigen vermogen en de balans van de bank. BNG handhaaft haar missie te allen tijde te voorzien in goedkope financiering van overheden en instellingen van maatschappelijk belang.
Risico's	Het financiële risico is zeer beperkt.

Waterleiding Maatschappij Limburg NV			
Soort	Naamloze vennootschap		
Vestigingsplaats	Maastricht		
Betrokken partijen	Limburgse gemeenten en Provincie Limburg.		
Openbaar belang	WML stelt de drinkwatervoorziening in Limburg veilig en doet dit op duurzame wijze. Ook toont WML haar maatschappelijke betrokkenheid in Limburg en daarbuiten.		
Financieel belang	Een belang van 1,8% in het geplaatste aandelenkapitaal, zijnde negen aandelen, met een verkrijgingprijs van € 40.842. In 2019 is geen dividend ontvangen. De directie heeft AVA heeft met goedkeuring van de raad van commissarissen aan de algemene raad van aandeelhouders voorgesteld het positieve resultaat over 2019 toe te voegen aan de algemene reserve van WML.		
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.		
Financiële situatie	Per 1-1-2020 bedraagt het eigen vermogen € 215,3 miljoen en het vreemd vermogen € 395,3 miljoen. De verhouding tussen eigen vermogen en het totale vermogen (solvabiliteit) bedraagt 35%. De Raad van Commissarissen heeft voorgesteld het positieve resultaat van € 5,9 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve.		
Vermogen		1-1-2019	31-12-2019
	eigen vermogen	€ 209.386	€ 209.386
	te bestemmen resultaat		€ 5.919

	vreemd vermogen € 384.978 € 395.345
Ontwikkelingen	WML wil op de lange termijn de kwaliteit van de drinkwaterbronnen veilig stellen en ook is er de ambitie om op termijn klimaatneutraal te worden. Daarnaast zet WML in op een sterker (drink) watermerk: kraanwater is immers een gezond, duurzaam en goedkoop alternatief voor bronwater uit de fles.
Risico's	Het financiële risico is zeer beperkt.

Enexis Holding NV	
Soort	Naamloze vennootschap
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Betrokken partijen	Gemeenten, provincie en andere publiekrechtelijke lichamen in Zuid-Nederland.
Openbaar belang	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren. Deze doelen worden gerealiseerd op basis van de volgende strategieën: • Netwerk en dienstverlening tijdig gereed voor veranderingen in de energiewereld; • Betrouwbare energievoorziening; • Excellente dienstverlening: hoge klanttevredenheid en verlaging kosten; • Samen met lokale partners Nederlandse klimaatdoelen realiseren; • Innovatieve, schaalbare oplossingen om de energietransitie te versnellen.

	De provincie tracht met haar aandeelhouderschap in Enexis de publieke belangen te behartigen. De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving.												
Financieel belang	Een belang van 0,3742% in het geplaatste aandelenkapitaal, zijnde 560.250 aandelen, met een verkrijgingprijs van € 97.876. Bij de verzelfstandiging hebben de aandeelhouders een bruglening van Essent omgezet in aandeelhoudersleningen met verschillende looptijden met een totale waarde van € 1,8 miljard. Met ingang van 2012 is Enexis begonnen met het aflossen en herfinancieren van deze leningen vanuit een programma van beursgenoteerde obligatieleningen. Deze vorderingen van de aandeelhouders op Enexis Holding NV zijn ondergebracht in de entiteit “Vordering op Enexis BV”, volledigheidshalve wordt alhier naar betreffende verbonden partij verwezen. Voor 2021 en meerjarig heeft Eijsden-Margraten een dividend opbrengst van € 280.128 begroot.												
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.												
Financiële situatie	De jaarrekening 2019 laat een eigen vermogen zien van € 3.902 miljoen en een vreemd vermogen van € 4.146 miljoen. Het resultaat bedraagt € 210 miljoen.												
Vermogen	<table><tr><td><i>x 1.000</i></td><td>1-1-2019</td><td>30-6-2019</td></tr><tr><td>eigen vermogen</td><td>€ 4.005</td><td>€ 3.902</td></tr><tr><td>te bestemmen resultaat</td><td></td><td>€ 210</td></tr><tr><td>vreemd vermogen</td><td>€ 3.691</td><td>€ 4.146</td></tr></table>	<i>x 1.000</i>	1-1-2019	30-6-2019	eigen vermogen	€ 4.005	€ 3.902	te bestemmen resultaat		€ 210	vreemd vermogen	€ 3.691	€ 4.146
<i>x 1.000</i>	1-1-2019	30-6-2019											
eigen vermogen	€ 4.005	€ 3.902											
te bestemmen resultaat		€ 210											
vreemd vermogen	€ 3.691	€ 4.146											
Ontwikkelingen	Enexis is, als één van de ondertekenaars, een belangrijke partner in de Brabantse Energie Alliantie. Ook in het Provinciale energieprogramma zijn verschillende thema's zoals warmte, energieke landschappen, Nul op de meter, sustainable energy farming en groene mobiliteit waar de rol van Enexis van grote meerwaarde kan zijn. Enexis, Provincie en deelnemende gemeenten hebben op dit moment al een meerjarige samenwerking voor de ontwikkeling en uitrol van laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer in Brabant. Ook zijn er aanvullende afspraken over samenwerken in Buurkracht en nul op de Meter. In 2018 wordt deze samenwerking, mede op basis van de doelstelling “versnellen van de energietransitie” verdiept en verbreed. De alliantie tussen Enexis en provincie biedt door zowel concrete en strategische												

	samenwerking een belangrijk fundament voor het kunnen behalen van de energiedoelstellingen ten aanzien van CO2 reductie en groene groei in Noord-Brabant.
Risico's	Enexis is financieel gezond. Enexis heeft de Standard & Poor's (S&P) rating A+ (Stable outlook) en bij Moody's Aa3 (stable outlook). De aandeelhouders lopen het risico (een deel van) de boekwaarde te moeten afwaarderen. Voor Eijsden-Margraten bedraagt deze boekwaarde € 347.000 per 31-12-2019. Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een geregleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V. Wettelijk is minimaal 40% eigen vermogen vereist, Enexis heeft op dit moment meer dan 47% eigen vermogen. Een aanvullend risico is het achterblijven van de geraamde dividendinkomsten. Het risico is echter gemitigeerd middels een overeengekomen streefwaarde van € 100 miljoen voor het jaarlijkse dividend.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	
Soort	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch
Betrokken partijen	Gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen in Zuid-Nederland.
Openbaar belang	Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in NV Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta NV, tevens voor 50% eigenaar van EPZ, heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV ("PBE"). In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta NV een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, twee jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE. PBE blijft bestaan met een beperkt takenpakket. PBE

	zal de zaken afwikkelen die uit de verkoop voortkomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap BV.		
Financieel belang	Een belang van 0,3742% in het geplaatste aandelenkapitaal, zijnde 560.250 aandelen, met een verkrijgingsprijs van € 41.045.		
Vermogen	<i>x 1.000</i>	1-1-2019	31-12-2019
	eigen vermogen	€ 1.605	€ 1.590
	te bestemmen resultaat		-/- € 15
	vreemd vermogen	€ 24	€ 455
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de aandeelhoudersvergadering.		
Financiële situatie	Ultimo 2019 bedraagt het eigen vermogen € 1.589.543 en het vreemd vermogen € 455.015. Het resultaat 2019 is € 15.402 nadelig en is ten laste van het eigen vermogen gebracht.		
Ontwikkelingen	Ondanks dat het General Escrow fonds in juli 2016 is uitbetaald en geliquideerd (Zie Verkoop Vennootschap B.V.) diende de vennootschap nog in stand te worden gehouden tot en met 2019. De reden hiervoor was dat de vennootschap partij is in een aantal juridische overeenkomsten (convenanten) die bij de overdracht van EPZ aan RWE cq Delta zijn afgesloten. Momenteel is Publiek Belang Elektriciteitsproductie is nog partij in een convenant met de Staat voor de borging van de veiligheid en het niet kunnen doorverkopen aan dubieuze partijen van Kerncentrale Borssele. Deze convenant loopt zolang deze kerncentrale in gebruik is. Er volgen overleggen met de Staat of de rol van deze vennootschap nog wel benodigd is.		
Risico's	Het financiële risico is beperkt tot het gemeentelijk aandeel in het eigen vermogen.		

Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)			
Soort	Gemeenschappelijke regeling		
Vestigingsplaats	Roermond		
Betrokken partijen	30 Limburgse gemeenten en 2 Limburgse waterschappen.		
Openbaar belang	Als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende waterschappen en gemeenten de zorg behartigen voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen en de uitvoering van de wet WOZ.		
Financieel belang	Bijdrage in de exploitatie voor 2021 bedraagt € 390.000.		
Bestuurlijk belang	De gemeente Eijsden-Margraten is als aandeelhouder vertegenwoordigd door wethouder Custers.		
Financiële situatie	Ultimo 2021 is het eigen vermogen begroot op € 1.190.000.		
Vermogen	x 1.000	1-1-2021	31-12-2021
	eigen vermogen	€ 1.190	€ 1.190
	vreemd vermogen	€ 5.551	€ 5.630
	verwacht resultaat		€ 0
Ontwikkelingen	Met ingang van 1 januari 2015 is de gemeente Eijsden-Margraten toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling BsGW Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen. BsGW zal actief verdere samenwerkingsvormen met andere Limburgse gemeenten initiëren met als doel door schaalvergroting de bijdragen van de deelnemers te verlagen. De kwaliteit van de dienstverlening wil BsGW in stand houden of verbeteren en de digitale dienstverlening vergroten.		
Risico's	De gemeente is mede verantwoordelijk voor negatieve resultaten. Daarnaast is er het risico op mogelijk onvolledige belastinginning.		

GR Gegevenshuis	
Soort	Gemeenschappelijke regeling

Vestigingsplaats	Landgraaf												
Betrokken partijen	De gemeenten Eijsden-Margraten, Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Sittard-Geleen, Vaals, Voerendaal en het Waterschap.												
Openbaar belang	Het Gegevenshuis ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimte gerelateerde (Basis-)registraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Hiermee kunnen (lokale) overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd.												
Financieel belang	Begrote gemeentelijke bijdrage in 2021 bedraagt € 3.637.043. De bijdrage van de gemeente Eijsden-Margraten hierin is € 242.528.												
Bestuurlijk belang	Wethouder Custers maakt deel uit van het algemeen bestuur.												
Financiële situatie	Conform de geprognosticeerde balans in de begroting 2021 bedraagt het eigen vermogen ultimo 2021 € 56.838 en het totale vermogen € 273.931. De solvabiliteitsratio bedraagt 20,75%. Resultaat van het boekjaar 2021 vóór bestemming wordt geraamd op -/- € 46.739. Door aanwending van de reserve ICT voor € 37.748 en de reserve Innovatie voor € 8.992 bedraagt het geraamd resultaat na bestemming € 0. De gemeente Eijsden-Margraten is per 1-1-2018 toegetreden.												
Vermogen	<table><tr><td><i>x 1.000</i></td><td>1-1-2021</td><td>31-12-2021</td></tr><tr><td>eigen vermogen</td><td>€ 114</td><td>€ 57</td></tr><tr><td>vreemd vermogen</td><td>€ 297</td><td>€ 137</td></tr><tr><td>verwacht resultaat na bestemming</td><td></td><td>€ 0</td></tr></table>	<i>x 1.000</i>	1-1-2021	31-12-2021	eigen vermogen	€ 114	€ 57	vreemd vermogen	€ 297	€ 137	verwacht resultaat na bestemming		€ 0
<i>x 1.000</i>	1-1-2021	31-12-2021											
eigen vermogen	€ 114	€ 57											
vreemd vermogen	€ 297	€ 137											
verwacht resultaat na bestemming		€ 0											
Ontwikkelingen	Naast de gemeentelijke basisregistraties adressen en gebouwen (BAG) en grootschalige topografie (BGT), zijn in 2019 registraties met betrekking tot groen, wegen en riool in beheer genomen. Dit betekent dat alle registraties die door het Gegevenshuis worden beheerd vanaf 2019 in een structurele beheerfase zijn. In samenwerking met het Gegevenshuis zal de komende jaren verder worden gewerkt aan het ontwikkelen van het datagedreven werken binnen onze organisatie. Gemeentelijke processen worden hierdoor ondersteund met actuele en volledige beheerinformatie. Dit past bij de strategische pijler innovatie uit de missie en visie van het Gegevenshuis. De tweede strategische pijler van het Gegevenshuis heeft betrekking op groei. Bij groei moet gedacht worden aan 3 richtingen: uitbreiding van bestaande diensten ten behoeve van huidige deelnemers, nieuwe diensten ten												

	behoefte van de huidige deelnemers en uitbreiding van deelnemers of afnemers. Gerealiseerde groei draagt bij aan een robuuste organisatie en leidt er uiteindelijk toe dat de bijdrage van de deelnemers lager kan worden. Immers de overhead stijgt niet evenredig met de groei en inkoopvolumevoordelen zijn met name bij software te halen.
Risico's	De kans dat er sprake is van niet begrote, onvoorziene kosten (risico's) is op basis van de inrichting en werkwijze van Het Gegevenshuis klein. Tegenover alle te leveren producten en diensten staan baten in de zin van bijdragen van de deelnemers. Alle kosten worden toegerekend naar deze producten en diensten via voorcalculatie op basis van ervaringsgegevens. Dus alle afspraken worden aan de voorkant gemaakt. De solvabiliteitsratio is exclusief de rekening courant met de gemeente Landgraaf. Het Gegevenshuis acht dit verantwoord omdat het Gegevenshuis over voldoende liquide middelen beschikt om de rekening courant vrijwel ineens af te rekenen. De solvabiliteitsratio bedraagt in 2019 70,87% en dat is voldoende. Dit ratio zal in de toekomst, bij afnamen van het vreemd vermogen, alleen maar toenemen. Op basis van de solvabiliteit kan worden beoordeeld of de organisatie in staat is om op korte en lange termijn te voldoen aan haar betalingsverplichtingen.

Risico's

Voor zover er, buiten de in deze paragraaf genoemde financiële consequenties, nog substantiële additionele risico's verbonden zijn aan deelname in gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen dan zijn deze vermeld in de paragraaf weerstandsvermogen.

Kaderstellende documenten

- Nota verbonden partijen 2012.
- Gemeenschappelijke Regeling Gegevenshuis.
- Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio.
- Gemeenschappelijke Regeling RUD Zuid-Limburg.
- Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg.
- Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz.

- Gemeenschappelijke Regeling GGD-Zuid Limburg.
 - Gemeenschappelijke Regeling Leerlingenvervoer.
 - Gemeenschappelijke Regeling sanering afvalwaterlozingen Buitengebied.
 - Gemeenschappelijke Regeling regionale samenwerking leerplicht en RMC Maastricht en Mergelland.
-
- Gemeenschappelijke Regeling RD4 voor inzameling huishoudelijke afvalstoffen.
 - Gemeenschappelijke Regeling Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen.

Paragraaf 7: Grondbeleid

Paragraaf 7: Grondbeleid

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten staat dat de paragraaf over het grondbeleid ten minste bevat:

- a. Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting.
- b. Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert.
- c. Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie.
- d. Een onderbouwing van de geraamde winstneming.
- e. De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Een visie op het grondbeleid

Eind 2012 stelde de raad de Nota grondbeleid gemeente Eijsden-Margraten 2012 vast. Daarbij werd gekozen voor een vorm van situatief grondbeleid: per situatie beoordelen we of we een actieve grondexploitatie voeren, een faciliterende rol vervullen, dan wel een vorm van publiek-private samenwerking aangaan. Daarbij hanteren we het uitgangspunt van faciliterend grondbeleid, tenzij zich bijzondere omstandigheden (verwachte winst en/of maatschappelijk nut) voordoen waardoor actief grondbeleid meer voor de hand ligt.

Een andere in dit kader relevante ontwikkeling doet zich voor ten aanzien van het gemeentelijk (vastgoed)eigendom. Steeds meer gemeentelijke gebouwen verliezen hun veelal maatschappelijke functie en komen diensgevolge leeg te staan. Indien dergelijke gebouwen geen strategisch nut meer hebben, komen zij voor verkoop in aanmerking. Als een pand te lang leeg staat, al dan niet in leegstandsbeheer, dan is dat nadelig voor de staat van het gebouw en voor de vitaliteit van de leefomgeving (vaak een dorpskern). Aandachtspunt is dan ook om leegstandssituaties te voorkomen, en tijdig over alternatieve bestemmingen na te denken.

Volledigheidshalve wordt in dit kader op deze plaats tevens verwezen naar de paragrafen “Weerstandsvermogen” en “Onderhoud kapitaalgoederen”.

Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert

In het kader van het dualisme is het college van burgemeester en wethouders bevoegd tot het doen van grondaankopen. Grondtransacties kunnen plaatsvinden op basis van door de raad beschikbaar gestelde middelen. Dit kan via een afzonderlijk werkkrediet bestemd voor aankopen, of via een vastgestelde exploitatieopzet.

Van enkele lopende bestemmingsplannen zijn exploitatieopzetten vastgesteld, dan wel middels separate raadsbesluiten specifieke financiële randkaders vastgesteld. In deze exploitatieopzetten, respectievelijk randkaders, is voorzien in de eventueel noodzakelijke aankoop van gronden, alsook in aanleg van infrastructurele voorzieningen, uitvoering van benodigde onderzoeken (bodem, archeologie, civieltechnisch onderzoek etc.) en eventuele advieskosten.

Bij aankopen c.q. bekostiging van haalbaarheidsonderzoeken inzake locaties waarvoor géén exploitatie- opzetten, dan wel specifieke financiële randkaders zijn vastgesteld, dient door de raad een apart krediet beschikbaar te worden gesteld.

Prognose resultaten / onderbouwing winstneming / Reserves en voorzieningen, risico's

De opbouw van dit onderdeel is als volgt:

- Doorkijk van de gemeentelijke grondexploitaties.
- Doorkijk van de projecten.
- Financieel kader.

Doorkijk Gemeentelijke grondexploitaties

Onderstaand volgt eerst een verloopoverzicht van de geprognosticeerde boekwaarden van de bestemmingsplannen die per ultimo 2019 / begin 2020 in exploitatie zijn. Tevens is voor de betreffende plannen het te verwachten saldo en het vermoedelijke jaar van realisatie aangegeven.

(bedragen * € 1.000)	01-01-2020	01-01-2021	01-01-2022	01-01-2023	31-12-2023	31-12-2024	totaal te verwachten saldo:		
							nadelig	batig	realisatie in
Woningbouw									
<i>Actief</i>									
Karreweg fase 1	-63	-63	0	0	0	0		151	2021
Karreweg fase 2	-44	-134	-79	235	348	303		274	2025
12e Septemberlaan	-66	13	0	0	0	0		135	2021
Mheenderweg-Noord	-32	-99	-259	242	222	156		109	2025
<i>Faciliterend</i>									
Helligerweg	-336	-340	-343	-347	-132	-133		0	2025
Totaal woningbouw	-531	-624	-682	131	438	327			

Het totaal te verwachten saldo is exclusief de reeds genomen winsten als gevolg van de toegepaste POC-methode (tussentijdse winstneming) voor de jaren 2017, 2018, 2019 en een inschatting voor de POC 2020.

Het meerjarig verloop in boekwaarden is gebaseerd op de feitelijk gerealiseerde boekwaarden per 31 december 2019 (onder aftrek van voorzieningen voor oninbare verliezen), (bijgestelde) begrotingscijfers voor het boekjaar 2020, en aangevuld met de in de voorliggende meerjarenbegroting 2021-2024 geraamde gelden voor de aankoop van gronden, aanleg van infrastructurele voorzieningen, uitvoering van benodigde onderzoeken (bodem, archeologie, civieltechnisch onderzoek, etc.) en eventuele advieskosten.

Hierbij dient in zijn algemeenheid vermeld te worden dat:

- Indien de betreffende locaties (versneld) tussentijds in exploitatie worden genomen er significante wijzigingen in de boekwaarden op kunnen treden als gevolg van verkooptransacties, kosten verbonden aan uitvoering, en het rente-effect over de aanwezige boekwaarden.
- Indien de betreffende locaties vertraagd in exploitatie worden genomen – c.q. als “warme grond” worden aangehouden – dienen de kapitaallasten over de boekwaarden van betreffende gronden ten laste van het begrotingssaldo en / of reserves gebracht te worden (in plaats van jaarlijkse bijschrijving op de aanwezige boekwaarden).
- Indien de betreffende locaties naar verwachting niet meer (of slechts gedeeltelijk) in exploitatie worden genomen, dient op het moment van constatering ter grootte van de op dat moment aanwezige boekwaarde (gedeeltelijk) een voorziening te worden gevormd ten laste van het begrotingssaldo en / of reserves.

Actief Grondbeleid

Sint Geertruid - Karreweg fase 1

In het plan Karreweg fase I worden 53 wooneenheden gerealiseerd. De raad heeft dit op 19 juni 2012 bij de vaststelling van het woningbouwprogramma 2012-2022 bepaald.

Einde 2020 resteren nog 2 te verkopen kavels. We gaan ervan uit dat deze in 2021 verkocht gaan worden. Bij de afsluiting van de exploitatie eind 2021 zal nog een voordelig resultaat gerealiseerd worden t.w.v. € 151.000. In de voorgaande jaren hebben reeds via de “Percentage-Of-Completion” – methode tussentijdse winstnemingen plaatsgevonden.

-

Sint Geertruid - Karreweg fase 2

Op 14 juli 2020 is de grondexploitatie voor het woningbouwplan Karreweg fase II in Sint Geertruid vastgesteld. Dit woningbouwplan voorziet in de bouw van 19 woningen bestaande uit 2 vrije bouwkavels, 4 levensloopbestendige woningen, 5 woningen in de sociale huursector en 8 starterswoningen. Het is de bedoeling dat de 4 levensloopbestendige woningen en de 8 starterswoningen middels CPO gerealiseerd gaan worden. Alvorens dat de kavelverkoop/kaveluitgifte c.q. CBO bouwblok uitgifte opgestart kan worden, zal eerst de procedure voor het wijzigingsplan opgestart gaan worden. De verwachting is dat deze procedure in het 1e kwartaal van 2021 afgerond kan worden. Vervolgens kan de verkoop/kaveluitgifte c.q. CPO bouwblok uitgifte opgestart worden. Ondertussen zullen ook de werkzaamheden voor het bouwrijp maken van deze woningbouwlocatie plaatsvinden. Wanneer procedure voor het wijzigingsplan succesvol doorlopen is, kan in het najaar van 2021 gestart worden met de bouw van de woningen. Een en ander is afhankelijk van de aanvragen voor de omgevingsvergunning door initiatiefnemers.

Noorbeek - 12de Septemberlaan

Begin 2019 is gestart met de uitgifte van de 5 kavels aan de 12^e Septemberlaan. In 2020 zijn vier kavels verkocht en geleverd. Naar verwachting zal de laatste kavel in 2021 verkocht en geleverd worden. We gaan ervan uit dat bij de afsluiting van de exploitatie eind 2021 nog een voordelig resultaat van € 135.000 zal worden gerealiseerd. In 2020 wordt reeds een gedeelte van het te verwachten positieve resultaat ingezet ter dekking van het bestuursakkoord voor het jaar 2020.

Noorbeek – Mheerderweg Noord

Op 6 mei 2020 is de grondexploitatie vastgesteld voor het woningbouwplan Mheerderweg – Noord in Banholt. Dit woningbouwplan voorziet in de bouw van 19 woningen bestaande uit: 5 woningen in de sociale huursector, 6 starterswoningen, 5 levensloopbestendige woningen en 3 vrije bouwkavels. De 6 starterswoningen en de 5 levensloopbestendige woningen gaan middels CPO in de markt gezet worden. De verwachting is dat begin 2021 (januari) met de verkoop/kaveluitgifte begonnen kan worden van de vrije bouwkavels en de CPO verkoop/CPO bouwblok uitgifte van de 5 levensloopbestendige woningen en de 6 starterswoningen. Voorzien wordt dat deze woningbouwlocatie rond juni 2021 bouwrijp kan worden ingeleverd. Wanneer dan de benodigde omgevingsvergunningen zijn verleend (is afhankelijk van de aanvragers) kan met de bouw van de woningen in de zomer van 2021 begonnen worden.

Faciliterend Grondbeleid

Margraten – Heiligerweg

Het bestemmingsplan Heiligerweg is onherroepelijk. Het project vervolgt zijn traject en planning conform de bepalingen in de met Bouwfonds Property Development (BPD) - voorheen Nouvelle Ontwikkelaars, daarna Bouwfonds - afgesloten realisatie-overeenkomst.

In 2019 is fase 1 woonrijp gemaakt. De woningen in fase 2 zijn in de eerste helft van 2019 allemaal opgeleverd en zijn in 2020 woonrijp gemaakt. Alle 14 woningen in fase 3 zijn verkocht en er is gestart met de bouw. De vrije kavels zijn op één na allemaal verkocht. De fase van 75 woningen wordt conform exploitatie-overeenkomst afgerond.

De voorbereidingen voor de volgende fase met 40 woningen zijn gestart en zullen in 2021 worden voortgezet. Er zijn al een aantal onderzoeken uitgevoerd (waar onder stikstof). Vervolgens dient er nog in 2021 een bestemmingsplanwijziging te worden doorgevoerd alvorens gestart kan worden met de volgende fase.

We verwachten bij de laatste ontvangst van de contractuele vergoeding eind 2025 de projectexploitatie met een nihil resultaat af te sluiten.

Projecten

Veldje

Het appartementencomplex met 17 appartementen is medio 2020 opgeleverd en bewoond. De 23 koopwoningen zoals door BPD in verkoop gebracht, zijn allen verkocht. Start bouw heeft plaatsgevonden. Oplevering wordt verwacht in de eerste helft van 2021. De afbouw van de openbare ruimte volgt de bouw en wordt eind 2021 afgerond.

Poelveld

Het woningbouwprogramma is nagenoeg ingevuld. De twee laatste kavels zijn geopteerd. De afbouw van de openbare ruimte vindt plaats in de periode tot en met 2020 en wordt vervolgens (per 2022) aan de gemeente in beheer en onderhoud overgedragen.

Kampweg

We starten met de uitvoering van de werkzaamheden voor het aanleggen van de openbare ruimte(bouwrijp maken) voor de bouw van het woonzorg complex (verpleegtehuis) inclusief zorgappartementen van Wijckerveste bestaande uit 2 gebouwen op de locatie aan de Kampweg. Met Wijckerveste wordt een overeenkomst afgesloten voor het bijdragen in de kosten van de aanleg van de benodigde parkeerplaatsen. De verwachting is dat in de loop van 2021 (3e kwartaal) met de bouw van de twee gebouwen begonnen kan worden. Met de huidige gebruikers van het gemeentelijk gebouw op deze locatie (Stichting Grueles en Talent), wordt gewerkt aan de uitvoering van een nog vast te stellen integraal plan voor een toeristisch-recreatieve invulling, mede gekoppeld aan het ter plaatse te realiseren Streekmuseum en de nieuwe gebouwen van Wijckerveste.

Randvoorwaarden

Onderstaand volgt een nadere toelichting op:

- Aanpassingen verslaggevings- en waarderingssystematiek.

- Prijsbeleid, indexatie en inflatie.
- Methodiek winst- en verliesneming.

De financiële voortgang en forecast per afzonderlijke exploitatie is reeds onder “doorkijk gemeentelijke grondexploitaties” beschreven. Voorts is aldaar een doorkijk opgenomen ten aanzien van te verwachten plansaldi. Voor de thans in ontwikkeling zijnde plannen zijn exploitatieopzetten dan wel specifieke financiële randkaders door de raad vastgesteld.

Aanpassingen verslaggevings- en waarderingssystematiek

De commissie BBV heeft de afbakening, definiëring en verslaggevings- en waarderingsregels rondom grondexploitaties kritisch onder de loep genomen. De reden hiervoor is een aantal ontwikkelingen op het gebied van grondexploitaties. Namelijk: de afboekingen van gemeenten op grondposities in de afgelopen jaren, de aanbevelingen uit het rapport Vernieuwing BBV over transparantie en vergelijkbaarheid, en de aankomende Omgevingswet. De afbakening is ook onvermijdelijk in het kader van de vennootschapsbelastingplicht voor gemeenten (Vpb). Het kan namelijk helpen in de fiscale discussie over de afbakening van de ondernemersactiviteit en de toe te rekenen kosten en opbrengsten.

De commissie BBV heeft een aantal voorstellen uitgewerkt die hebben geleid tot wijzigingen in het BBV en de uitwerking hiervan. Bij opstelling van onderhavige begroting is rekening gehouden met betreffende (technische) wijzigingen.

De financiële impact van de vennootschapsbelastingplicht is samen met fiscaal adviseurs opgepakt. De gevolgen hiervan worden meegenomen in de begroting. Uitgangspunt is het creëren van een zo laag mogelijke Vennootschapsbelasting-druk voor de gemeente.

Prijsbeleid, indexatie en inflatie

Voor de eigen gemeentelijke exploitaties wordt een uniform prijsbeleid voorgestaan. Eventuele tekorten binnen de exploitatie van een specifiek bestemmingsplan of uitbreidingslocatie worden in principe, middels de hiertoe gevormde reserves, gedekt uit exploitatie-overschotten binnen andere locaties.

Met ingang van 1 juli 2008 is de Grondexploitatiewet in werking getreden. De Grondexploitatiewet beoogt een eenduidig kader te scheppen waarbinnen de gemeente het kostenverhaal bij gebiedsontwikkeling in rekening dient te brengen. De nu wettelijk vastgelegde berekeningsmethodiek maakte het noodzakelijk om het vigerende uniforme uitgifteprijsbeleid te heroverwegen. Deze heroverweging is meegenomen bij opstelling van de Nota Grondbeleid, die eind 2012 is vastgesteld.

Voor de reeds in uitgifte zijnde gemeentelijke bouw kavels wordt hierbij vastgehouden aan de reeds geldende vaste (uniforme) grondprijs, waarbij jaarlijks wordt gezien in hoeverre tot indexering wordt overgegaan.

Voor eventuele toekomstige exploitaties waarbij sprake is van een actief grondbeleid biedt de Nota de mogelijkheid om te differentiëren binnen bandbreedtes.

In zijn algemeenheid dient daarnaast vermeld te worden dat voornamelijk ervan wordt uitgegaan dat alle op dit moment lopende en voorgenomen gemeentelijke exploitaties gecontinueerd worden binnen de door de raad vastgestelde maximale bandbreedtes en hieruit voortvloeiende financiële en planologische randkaders.

Methodiek winst- en verliesneming

Conform hiertoe geldende aanbevelingen en richtlijnen (Commissie BBV) wordt ten aanzien van winstneming de zogenaamde "POC"-methode gevolgd, wat inhoudt dat winstneming jaarlijks tussentijds genomen wordt. Op het moment dat een exploitatietekort wordt verwacht, wordt op grond van het voorzichtigheidsprincipe, het vermoedelijke tekort ten laste van de Reserve Bestemmingsplannen (grondexploitatie) dan wel de Algemene reserve gestort. Hierna vindt afwaardering van de boekwaarde van individuele exploitaties plaats ten laste van genoemde voorziening.

Conclusie bouwgrondexploitatie

Uit bovenstaand verslag blijkt dat de bouwgrondexploitatie op een financieel verantwoorde, in het licht van de huidige economische situatie, realistische en gedegen wijze wordt uitgevoerd.

Kaderstellende documenten

- Nota grondbeleid 2012.

Financiële begroting

Van kadernota naar begroting

Van kadernota naar begroting: het doorlopen proces en gemaakte keuzes

Start met inbreng van de raad

Op verzoek van de gemeenteraad hebben we dit jaar de kadernota en de begrotingsvoorbereiding anders aangepakt. Vroeg in het proces hebben we de raad betrokken bij de situatie waar we voor staan en inzichtelijk gemaakt welke keuzeopties er zijn.

Wat we beoogden met dit traject was: komen tot duurzame financiën waarvoor scherpe keuzes nodig zijn, met zoveel mogelijk draagvlak. We hebben dan ook de perspectieven van de gemeenteraad, van het college en van de organisatie opgehaald en met elkaar verbonden en vertaald in voorliggende meerjarenbegroting.

Het traject startte met een digitale informatiesessie voor de raad op 10 juni 2020, waarin de financiële ontwikkelingen werden toegelicht en geduid. De hoofdboodschap was: bij niet ingrijpen stevenen we af op een fors meerjarig tekort.

Tabel 1 geeft de uitgangshouding weer op basis van de informatie op 10 juni 2020.

Tabel 1	2021	2022	2023	2024
Saldo na Burap I-2020	-1.490.132	-1.113.802	-893.446	-893.313
C Herverdeling gemeentefonds	-	-647.500	-1.295.000	-1.295.000
D Beheerskosten onderhoud sportvelden	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
E Voorziening gemeentelijke gebouwen	-200.000	-100.000	-	-
F Ruimte creëren voor prioritaire thema's	-300.000	-300.000	-300.000	-300.000
G intrede WPKB		-215.000	-215.000	-215.000
H intrede woonplaatsbeginsel		500.000	500.000	500.000
I toename WMO door grijze druk	-125.000	-250.000	-375.000	-500.000
Totaal	-2.365.132	-2.376.302	-2.828.446	-2.953.313
Eerste indicatie meicirculaire	962.302	970.839	988.245	1.459.269
Restant opgave voor zomerreces	-1.402.830	-1.405.463	-1.840.201	-1.494.044

Met zo'n somber uitgangspunt is de vraag: aan welke knoppen kunnen we draaien?

Die knoppen zijn onder te verdelen in 4 categorieën:

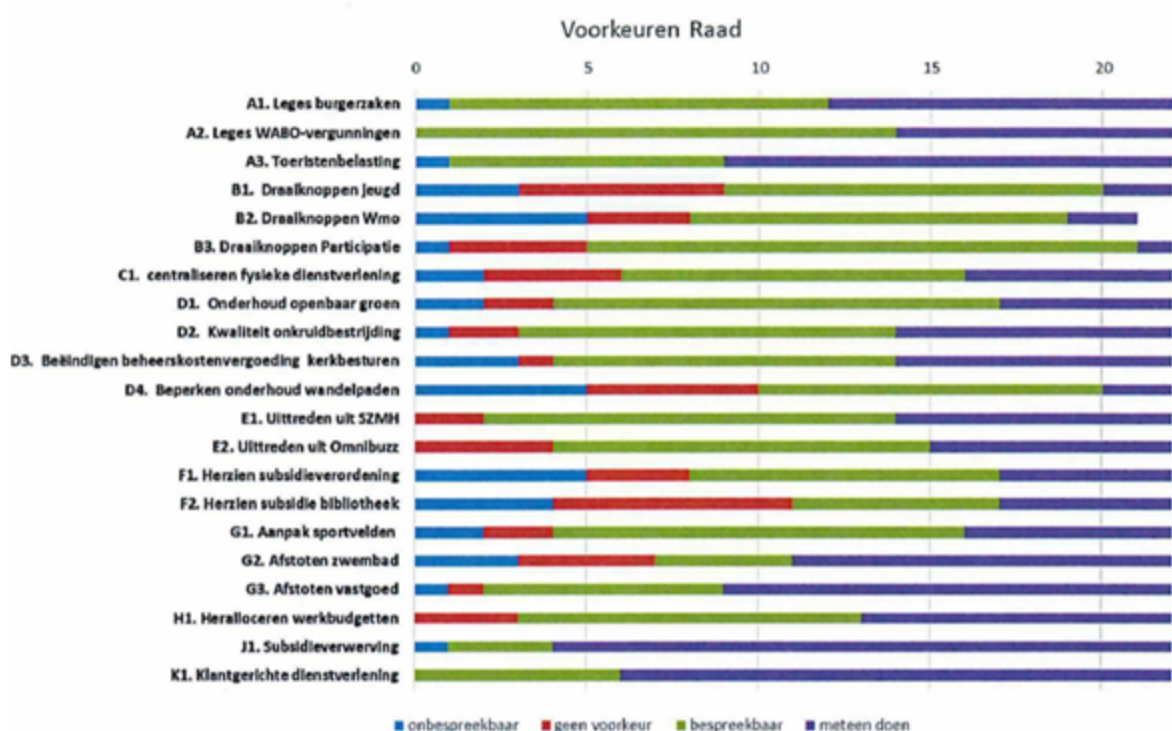

Interventies in financiën: de 21 keuzeopties.

Het urgentiebesef rondom de uitdagingen waar we als gemeente voor staan was gegroeid. Het beeld dat de gemeente op de langere termijn in een kwetsbare en onzekere financiële situatie komt landde en werd erkend. De vervolgstap was het uitwerken van mogelijke interventies passend in de missie van Eijsden-Margraten. Daar kwamen 21 keuzeopties uit voort die op 22 en 23 juni in 3 fysieke corona-proof sessies zijn gepresenteerd aan 22 raadsleden en burgerraadsleden.

Na de toelichting is ook het draagvlak voor deze opties gepeild, met de vraag welke van deze opties zijn bespreekbaar en dus geschikt om nader uit te werken.

Het overgrote deel van deze 21 keuze-opties bleken bespreekbaar te zijn. In onderstaande grafiek is de cumulatieve opbrengst weergegeven.

Over de uitslag is uw raad door middel van een Raadsinformatiebrief d.d. 9 juli 2020 geïnformeerd. Wij constateren dat geen enkele keuzerichting voor een meerderheid van de deelnemers onbespreekbaar en als de categorie “onbespreekbaar” en “geen voorkeur” bij elkaar opgeteld worden, wordt alleen keuzerichting F2 (herzien subsidie bibliotheek) met 11 stemmen gezien als een ongewenste keuzerichting. Daarmee is geconcludeerd dat nagenoeg alle keuzerichtingen meegenomen konden worden in opmaat naar het in evenwicht krijgen van onze begroting.

Financieel vertrekpunt 2021-2024 ten tijde van de kadernota 2021

In de financiële opgave 2021-2024 is een aantal ontwikkelingen meegenomen:

- C. Vanaf 2022 gaat de herverdeling van het gemeentefonds in. De verwachte negatieve impact bedraagt tussen €50 - €100 per inwoner. Voor € 50 per inwoner opgenomen als verwachte bijstelling van de algemene uitkering. In 2022 maar voor de helft daar het een ingroei model betreft.

- D. Op basis van een uitgevoerd onderzoek naar de kwaliteit van onze sportvelden verwachten wij een tekort aan onderhoud voor de sportvelden. De beheerskosten worden naar boven bijgesteld.

- E. Bijramen van de voorziening gemeentelijke gebouwen o.b.v. het MeerJaren Onderhoudsplan 2021-2024.
- F. In de begroting 2020-2023 was nog geen ruimte gecreëerd voor de prioritaire thema's.
- G. De Wet Private Kwaliteitsborging gaat waarschijnlijk per 1-1-2022 in, hetgeen een negatief effect heeft op de legesinkomsten
- H. Binnen de Jeugdzorg gaat het woonplaatsbeginsel in per 1-1-2022, waardoor de lasten van de zorg onder voogdij geplaatste jeugdigen niet meer ten laste komen van de gemeente Eijsden-Margraten wanneer het geen eigen inwoners betreffen.
- I. We verwachten een toename van het gebruik van de WMO door de grijze druk binnen onze gemeente.

Waar staan we nu?

Zoals reeds aangegeven bij de Raadsthemasessies was de prognose van de financiën 2021-2024 nog indicatief en dienden de posten nog verder verdiept te worden. Inmiddels heeft verdieping plaatsgevonden en zijn wij 3 maanden verder waardoor we ook nog additionele inzichten hebben verkregen. Dit leidt tot de volgende uitgangssituatie voor het invullen van de begroting 2021-2024:

Tabel 2	2021	2022	2023	2024
Restant opgave voor zomerreces	-1.402.830	-1.405.463	-1.840.201	-1.494.044
Bijstellingen algemeen				
bijstelling door Definitieve meicirculaire	116.000	106.000	109.000	111.000
Afslaan dividend BNG Enexis (1*)	-180.000	-180.000	-180.000	-180.000
K Verwachte compensatie tegemoetkoming kosten Voogdij/18+ (2*)	250.000			
D Bijstelling beheerskosten onderhoudsportvelden (3*)	80.000	80.000	80.000	80.000
F Bijstellen budgetten prioritaire thema's (4.1)	150.000	150.000	150.000	150.000
L Bijramen personeel ihvk ziek/pijk/expertise en ontwikkelbudget (4.4)		-433.000	-433.000	-433.000
Bijgestelde opgave Begroting 2021-2024	-986.830	-1.682.463	-2.114.201	-1.766.044

Toelichting:

- De definitieve doorrekening van de meicirculaire heeft nog tot een positieve bijstelling geleid.

- D. Een nadere analyse van de aanpak voor het onderhoud van de sportvelden heeft geleid tot een neerwaartse bijstelling van de beheerskosten onderhoud sportvelden.
- F. De huidige werkbudgetten zijn nader geanalyseerd en door reallocatie van middelen is het budget bijgesteld met € 150.000.
- J. Op dringend advies van de Provincie zijn de verwachte dividenden van BNG en Enexis neerwaarts bijgesteld met € 180.000 omdat bij beide deelnemingen het resultaat onder druk staat en minder dividend te verwachten is.
- K. De regeling Voogdij/18+ 2019 heeft ons het inzicht gegeven dat in de huidige kosten van de Jeugdzorg een aanzienlijk aandeel veroorzaakt wordt door de zogenaamde “onder voogdij stellingen”, welke in aanmerking komen voor (gedeeltelijke) compensatie door het Rijk.

Invulling begroting

In Tabel 3 is onderstaand de definitieve invulling van de begroting 2024-2024 opgenomen en zijn tevens de effecten van de september circulaire toegevoegd en de resultaten van de technische doorrekening van de begroting opgenomen, welke zijn uitgevoerd in afgelopen maanden.

De toelichting op de gemaakte keuzes binnen de 21 keuzeopties is reeds uitgebreid toegelicht in het Voorwoord van de begroting.

Tabel 3	2021	2022	2023	2024
Bijgestelde opgave Begroting 2021-2024	-986.830	-1.682.463	-2.114.201	-1.766.044
Technische maatregelen				
Kapitaliseren Upgraden dorpspleinen en speelvoorzieningen (4.7)	66.000	66.000	66.000	66.000
Maatregelen 21 keuze opties				
A1 leges Burgerzaken kostendekkend maken (4.6)	65.000	65.000	65.000	65.000
A2 leges wabo kostendekkend maken (*4 en 4.6)	225.000	225.000	225.000	225.000
A3 Opbrengst Toeristenbelasting (4.6)		100.000	100.000	100.000
B1 draaiknoppen Jeugd (4.3)	185.000	200.000	190.000	190.000
B2 draaiknoppen WMO (4.3)	235.000	264.000	291.000	291.000
B3 draaiknoppen Participatie (4.3)	50.000	50.000	50.000	50.000
C1 optimaliseren dienstverlening (4.7)			15.000	60.000
D2 onkruidbestrijding verminderen (4.7)	26.000	26.000	26.000	26.000
E1 uittreden SZMH (4.3)		200.000	200.000	200.000
G1 onderhoud sportaccomodaties optimaliseren (4.7)	100.000	100.000	100.000	100.000
G3 afstoten vastgoed (4.7)	25.000	25.000	25.000	25.000
Saldo na bezuinigen	-9.830	-361.463	-761.201	-368.044
OZB verhoging 1/3 van de minderinkomsten ivm herverdeling gemeentefonds (4.8)	-	215.833	431.667	431.667
Saldo na belastingverhoging	-9.830	-145.630	-329.534	63.623
Septembercirculaire (4.9)	226.000	171.000	-160.000	-29.000
Doorrekenen Staten Begroting en overige technische bijstellingen 2021-2024 (4.10)	-171.053	-4.684	504.912	-29.483
Eindsaldo 2021-2024	45.117	20.686	15.378	5.140

Overzicht kosten per prioritair thema en kerntaak

1.0 Lifestyle				
	Begroting 2021	Meerjarenramin g 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024
Lasten:				
Economische ontwikkeling	40.000	40.000	40.000	40.000
Economische promotie	63.500	63.500	63.500	63.500
Totale lasten	103.500	103.500	103.500	103.500
Baten:				
Totale Baten	0	0	0	0
Saldo beleidsveld vóór bestemming	103.500	103.500	103.500	103.500
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	103.500	103.500	103.500	103.500

1.1 Sociaal Domein				
	Begroting 2021	Meerjarenramin g 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024
Lasten:				
Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen en subsidies	4.332.823	4.132.823	4.132.823	4.132.823
Sociale werkvoorziening	2.120.193	1.974.500	1.874.071	1.778.532
Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	535.002	535.002	535.002	535.002

Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet	271.255	271.255	271.255	271.255
Maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo	303.600	307.200	307.200	307.200
Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo	4.398.057	4.459.918	4.554.351	4.679.351
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	740.153	740.153	740.153	740.153
Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd	20.000	20.000	20.000	20.000
Individuele voorzieningen Natura Jeugd	6.033.553	6.018.553	6.028.553	6.028.553
Totale lasten	18.754.636	18.459.404	18.463.408	18.492.869
Baten:				
Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen en subsidies	-3.407.518	-3.407.518	-3.407.518	-3.407.518
Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid	-45.500	-45.500	-45.500	-45.500
Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo	-128.000	-132.000	-134.000	-134.000
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	-87.397	-87.397	-87.397	-87.397
Integratie-uitkering Sociaal domein	-4.007.555	-3.888.240	-3.815.561	-3.742.920
Totale Baten	-7.675.970	-7.560.655	-7.489.976	-7.417.335
Saldo beleidsveld vóór bestemming	11.078.666	10.898.749	10.973.432	11.075.534

Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	11.078.666	10.898.749	10.973.432	11.075.534

1.2 Vitale inwoners en gemeenschappen				
	Begroting 2021	Meerjarenramin g 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024
Lasten:				
Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderwijs	364.000	364.000	364.000	364.000
Openbaar bibliotheekwerk	325.122	325.122	325.122	325.122
Vormings- en ontwikkelingswerk	256.412	256.412	256.412	256.412
Sport	127.395	127.395	127.395	127.395
Groene sportvelden en terreinen	620.229	603.387	686.683	629.383
Overige recreatieve voorzieningen	65.851	67.851	69.851	71.851
Vreemdelingen	170.763	210.696	217.965	217.965
Kinderdagopvang	229.534	229.534	229.534	229.534
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	215.582	215.582	215.582	215.582
Openbare gezondheidszorg	794.990	794.990	794.990	794.990
Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg)	515.196	515.196	515.196	515.196
Totale lasten	3.685.074	3.710.165	3.802.730	3.747.430
Baten:				
Vreemdelingen	-69.696	-69.696	-69.696	-69.696

Kinderdagopvang	-3.620	-3.620	-3.620	-3.620
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Openbare gezondheidszorg	-5.666	-5.666	-5.666	-5.666
Totale Baten	-81.982	-81.982	-81.982	-81.982
Saldo beleidsveld vóór bestemming	3.603.092	3.628.183	3.720.748	3.665.448
Mutaties reserves	-149.848	-9.848	-9.848	-9.848
Saldo beleidsveld na bestemming	3.453.244	3.618.335	3.710.900	3.655.600

1.2 Vitale inwoners en gemeenschappen				
Reserves	Begroting 2021	Meerjarenramin g 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024
Verminderings				
bruteringsreserve	-140.000			
aangepassing SOVSO- school				
reserve dekking kapitaallasten	-4.960	-4.960	-4.960	-4.960
zwembad				
bestemmingsreserve	-4.888	-4.888	-4.888	-4.888
waterveld C&K (Hockeyer)				
Totaal verminderingen	-149.848	-9.848	-9.848	-9.848
Vermeerderingen				

Totaal vermeerderingen				
	0	0	0	0
Totaal mutaties	-149.848	-9.848	-9.848	-9.848
1.3 Culturele identiteit				
	Begroting 2021	Meerjarenramin g 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024
Lasten:				
Cultureel erfgoed	75.307	72.918	71.243	71.240
Kunst	152.060	146.060	146.060	146.060
Musea	3.000	3.000	3.000	3.000
Totale lasten	230.367	221.978	220.302	220.300
Baten:				
Totale Baten	0	0	0	0
Saldo beleidsveld vóór bestemming	230.367	221.978	220.302	220.300
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	230.367	221.978	220.302	220.300

1.3 Culturele identiteit				
Reserves	Begroting 2021	Meerjarenramin g 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024
Verminderingsen				
Totaal verminderingen	0	0	0	0
Vermeerderingsen				
Totaal vermeerderingsen	0	0	0	0
Totaal mutaties	0	0	0	0

2.0 Landschap en Landbouw				
	Begroting	Meerjarenraming	Meerjarenraming	Meerjarenraming
	2021	2022	2023	2024
Lasten:				
Economische ontwikkeling	20.000	0	0	0
Overige agrarische zaken	2.000	2.000	2.000	2.000
Kunstroute	10.000	10.000	10.000	10.000
Landschapsbeheer	152.500	136.300	135.100	133.900
Bomenplan	128.500	122.000	101.500	15.500
Economische promotie	28.000	28.000	28.000	28.000
Ruimtelijke ordening	20.000	20.000	20.000	20.000
Cultureel erfgoed	5.000	5.000	5.000	5.000
Totale lasten	366.000	323.300	301.600	214.400
Baten:				
Bomenplan	-59.500	-34.000	-35.000	0
Totale Baten	-59.500	-34.000	-35.000	0
Saldo beleidsveld vóór bestemming	306.500	289.300	266.600	214.400
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	306.500	289.300	266.600	214.400

2.1 Buitengewoon buitengebied	
--------------------------------------	--

	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024
Lasten:				
Natuurbescherming	24.641	24.641	24.641	24.641
Openbaar groen en openluchtrecreatie	56.000	56.000	56.000	56.000
Ruimtelijke ordening	2.750	2.750	2.750	2.750
Totale lasten	83.391	83.391	83.391	83.391
Baten:				
Ruimtelijke ordening	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750
Totale Baten	-2.750	-2.750	-2.750	-2.750
Saldo beleidsveld vóór bestemming	80.641	80.641	80.641	80.641
Mutaties reserves	-50.000	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	30.641	80.641	80.641	80.641

2.1 Buitengewoon buitengebied				
Reserves	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024
Verminderingen				
bestemmingsreserve gemeentelijk kwaliteitsfonds, vitaal platteland	-50.000	0	0	0
Totaal verminderingen	-50.000	0	0	0

Vermeerderingen				
Totaal vermeerderingen	0	0	0	0
Totaal mutaties	-50.000	0	0	0

2.2 Openbare ruimte				
	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024
Lasten:				
Openbaar groen en openluchtrecreatie	607.237	588.855	588.855	588.855
Totale lasten	607.237	588.855	588.855	588.855
Baten:				
Openbaar groen en openluchtrecreatie	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400
Totale Baten	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400
Saldo beleidsveld vóór bestemming	605.837	587.455	587.455	587.455
Mutaties reserves	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Saldo beleidsveld na bestemming	604.837	586.455	586.455	586.455

2.2 Openbare ruimte				
Reserves	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024

Verminderings				
bestemmingsreserve bomen, subsidie monumentale bomen	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Totaal verminderingen	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Vermeerderingen				
Totaal vermeerderingen	0	0	0	0
Totaal mutaties	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000

2.3 Economie, recreatie en toerisme				
	Begroting	Meerjarenraming	Meerjarenraming	Meerjarenraming
	2021	2022	2023	2024
Lasten:				
Veerdiensten	8.187	8.187	8.187	8.187
Economische ontwikkeling	73.402	73.402	73.402	73.402
Marktgelden	3.000	3.000	3.000	3.000
Nutsbedrijven	10.973	10.973	10.973	10.973
Economische promotie	157.125	148.689	129.527	127.872
Totale lasten	252.686	244.250	225.087	223.433
Baten:				
Veerdiensten	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Marktgelden	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500
Nutsbedrijven	-346.128	-346.128	-346.128	-346.128
Economische promotie	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
Toeristenbelasting	-538.793	-638.793	-638.793	-638.793
Totale Baten	-897.921	-997.921	-997.921	-997.921

Saldo beleidstaak vóór bestemming	-645.235	-753.671	-772.834	-774.488
Mutaties reserves	-76.170	0	0	0
Saldo beleidstaak na bestemming	-721.405	-753.671	-772.834	-774.488

2.3 Economie, recreatie en toerisme				
Reserves	Begroting	Meerjarenraming	Meerjarenraming	Meerjarenraming
	2021	2022	2023	2024
Verminderingen				
reserve Brainport, LED	-76.170	0	0	0
Totaal verminderingen	-76.170	0	0	0
Vermeerderingen				
Totaal vermeerderingen	0	0	0	0
Totaal mutaties	-76.170	0	0	0

3.0 Duurzaamheid				
	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024
Lasten:				
Wonen en bouwen	151.500	151.500	151.500	151.500
Totale lasten	151.500	151.500	151.500	151.500
Baten:				
Totale Baten	0	0	0	0
Saldo beleidsveld vóór bestemming	151.500	151.500	151.500	151.500
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	151.500	151.500	151.500	151.500

3.1 Afval, water & milieu				
	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024
Lasten:				
Verkeer en vervoer	636.483	647.142	647.142	647.142
Openbaar groen en openluchtrecreatie	30.000	30.000	30.000	30.000
Afvalverwijdering en - verwerking	2.664.521	2.664.521	2.664.521	2.664.521
Riolering	2.946.188	2.949.299	2.994.496	3.035.294
Milieubeheer	209.653	217.939	217.939	217.939
Wonen en bouwen	38.997	38.997	38.997	38.997

Totale lasten	6.525.842	6.547.898	6.593.095	6.633.893
Baten:				
Afvalverwijdering en -verwerking	-275.344	-362.302	-362.302	-362.302
Riolering	-328.753	-298.054	-268.940	-234.929
Milieubeheer	-28.500	-28.500	-28.500	-28.500
Reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	-3.030.675	-2.943.718	-2.943.718	-2.943.718
Rioolheffing	-3.356.084	-3.429.894	-3.504.204	-3.579.014
Totale Baten	-7.019.357	-7.062.467	-7.107.664	-7.148.463
Saldo beleidsveld vóór bestemming	-493.514	-514.569	-514.569	-514.569
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	-493.514	-514.569	-514.569	-514.569

4.0 Wonen				
	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024
Lasten:				
Ruimtelijke Ordening	25.000	10.000	0	0
Wonen en bouwen	30.000	20.000	0	20.000
Bouwgrondexploitatie	1.895.820	2.792.398	498.352	214.012
Totale lasten	1.950.820	2.822.398	498.352	234.012
Baten:				
Ruimtelijke Ordening	-25.000	-10.000	0	0
Bouwgrondexploitatie	-2.183.414	-2.793.992	-499.946	-215.605
Totale Baten	-2.208.414	-2.803.992	-499.946	-215.605
Saldo beleidsveld vóór bestemming	-257.594	18.406	-1.594	18.406
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	-257.594	18.406	-1.594	18.406

4.1 Mobiliteit&Verkeer				
	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024
Lasten:				
Verkeer en vervoer	1.654.771	1.748.104	1.841.437	1.921.046
Openbaar vervoer	22.000	22.000	22.000	22.000

Parkeren	53.269	53.269	53.269	53.269
Totale lasten	1.730.040	1.823.373	1.916.706	1.996.315
Baten:				
Verkeer en vervoer	-24.000	-24.000	-24.000	-24.000
Parkeren	-7.650	0	-7.650	-7.650
Totale Baten	-31.650	-24.000	-31.650	-31.650
Saldo beleidsveld vóór bestemming	1.698.390	1.799.373	1.885.056	1.964.665
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	1.698.390	1.799.373	1.885.056	1.964.665

4.2 Vastgoed				
	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024
Lasten:				
Crisisbeheersing en brandweer	14.695	14.695	14.695	14.695
Overige agrarische zaken	16.950	16.950	16.950	16.950
Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	798.827	778.749	777.987	774.822
Speciaal (voortgezet) onderwijs, onderwijshuisvesting	52.968	51.297	66.498	64.764
Voortgezet onderwijs, onderwijshuisvesting	19.810	19.810	3.434	3.434
Sport	630.535	625.451	606.568	604.504
Maatwerkvoorzieningen	41.441	41.441	41.441	41.441
Natura immaterieel Wmo				

Ruimtelijke ordening	250.342	250.342	250.342	250.342
Wonen en bouwen	553.555	553.555	453.555	503.555
Bedrijfsvoeringskosten (Overhead en treasury)	466.998	467.537	453.302	414.080
Totale lasten	2.846.120	2.819.827	2.684.773	2.688.587
Baten:				
Crisisbeheersing en brandweer	-43.000	-43.000	-43.000	-43.000
Overige agrarische zaken	-80.550	-80.550	-80.550	-80.550
Basisonderwijs, onderwijshuisvesting (Openbaar en Bijzonder)	-275.021	-275.021	-275.021	-275.021
Sport	-155.030	-155.030	-155.030	-155.030
Ruimtelijke ordening	-38.513	-38.513	-38.513	-38.513
Wonen en bouwen	-69.566	-69.566	-69.566	-69.566
Bedrijfsvoeringskosten (Overhead en treasury)	-13.242	-13.371	-9.705	-2.200
Totale Baten	-674.922	-675.051	-671.385	-663.880
Saldo beleidsveld vóór bestemming	2.171.198	2.144.776	2.013.388	2.024.707
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	2.171.198	2.144.776	2.013.388	2.024.707

4.3 Omgevingsvisie

	Begroting	Meerjarenraming	Meerjarenraming	Meerjarenraming
	2021	2022	2023	2024

Lasten:				
Ruimtelijke ordening	119.020	119.020	119.020	119.020
Wonen en bouwen	356.919	356.318	360.183	360.183
Totale lasten	475.939	475.338	479.203	479.203
Baten:				
Bouwvergunningen (Omgevingsvergunningen)	-665.000	-450.000	-450.000	-450.000
Totale Baten	-665.000	-450.000	-450.000	-450.000
Saldo beleidsveld vóór bestemming	-189.061	25.338	29.203	29.203
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	-189.061	25.338	29.203	29.203

4.3 Omgevingsvisie

Reserves	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024
Verminderingen				
Reserve bestemmingsplannen	-286.000	0	0	0
Totaal verminderingen	-286.000	0	0	0
Vermeerderingen				
Reserve bestemmingsplannen	286.000	0	0	0
Totaal vermeerderingen	286.000	0	0	0

Totaal mutaties	0	0	0	0

5.1 Openbare orde en veiligheid				
	Begroting 2021	Meerjarenramin g 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024
Lasten:				
Crisisbeheersing en brandweer	1.720.613	1.742.311	1.742.311	1.742.311
Openbare orde en veiligheid	320.237	255.237	255.237	255.237
Totale lasten	2.040.850	1.997.548	1.997.548	1.997.548
Baten:				
Openbare orde en veiligheid	-8.200	-8.200	-8.200	-8.200
Totale Baten	-8.200	-8.200	-8.200	-8.200
Saldo beleidsveld vóór bestemming	2.032.650	1.989.348	1.989.348	1.989.348
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	2.032.650	1.989.348	1.989.348	1.989.348

5.2 Identiteit&Samenwerking				
	Begroting 2021	Meerjarenramin g 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024
Lasten:				
Bestuurlijke samenwerking	164.272	189.272	189.272	189.272

Totale lasten	164.272	189.272	189.272	189.272
Baten:				
Totale Baten	0	0	0	0
Saldo beleidsveld vóór bestemming	164.272	189.272	189.272	189.272
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	164.272	189.272	189.272	189.272

5.3				
Bestuur&Dienstverlening				
	Begroting 2021	Meerjarenraming g 2022	Meerjarenraming g 2023	Meerjarenraming g 2024
Lasten:				
Bestuursorganen	1.252.835	1.240.836	1.218.336	1.218.336
Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders	237.486	228.588	224.784	224.784
Burgerzaken	68.067	68.567	68.567	68.567
Secretarieleges burgerzaken	80.704	69.545	69.545	69.545
Bestuursondersteuning raad	22.650	22.650	22.650	22.650
Lijkbezorging	162.293	162.292	161.474	161.474

Totale lasten	1.824.034	1.792.478	1.765.356	1.765.356
Baten:				
Bestuursorganen	-54.506	-54.506	-54.506	-54.506
Bestuursondersteuning college van burgemeester en wethouders	-300	-300	-300	-300
Secretarieleges burgerzaken	-305.864	-275.851	-275.851	-275.851
Lijkbezorging	-3.500	-3.500	-3.500	-3.500
Begraafplaatsrechten	-130.000	-130.000	-130.000	-130.000
Totale Baten	-494.170	-464.157	-464.157	-464.157
Saldo beleidsveld vóór bestemming	1.329.864	1.328.321	1.301.199	1.301.199
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo beleidsveld na bestemming	1.329.864	1.328.321	1.301.199	1.301.199

5.4				
Financiën&Middelen				
	Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024
Lasten:				
Bedrijfsvoeringskosten (Overhead en treasury)	2.507.934	2.574.646	2.577.157	2.578.638
Algemene baten en lasten	212.531	1.547.682	2.595.028	2.995.523

Heffing en invordering gemeentelijke belastingen	5.000	5.000	5.000	5.000
Vennootschapsbelasting	25.000	25.000	25.000	25.000
Totale lasten	2.750.465	4.152.328	5.202.185	5.604.162
Baten:				
Bedrijfsvoeringskosten (Overhead en treasury)	-5.030	-5.029	-5.029	-5.029
Beleggingen	-66.618	-66.618	-66.618	-66.618
Uitkeringen gemeentefonds	-31.380.238	-32.165.342	-32.716.415	-33.498.595
Algemene baten en lasten	-1.620.062	-1.870.062	-2.150.575	-2.161.364
Onroerende- zaakbelasting gebruikers	-443.544	-473.997	-492.581	-492.581
Onroerende- zaakbelasting eigenaren	-4.983.927	-5.244.758	-5.517.008	-5.593.844
Forensenbelasting	-59.500	-59.500	-59.500	-59.500
Hondenbelasting	-165.000	-165.000	-165.000	-165.000
Precariobelasting	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Totale Baten	-38.728.919	-40.055.306	-41.177.726	-42.047.531
Saldo beleidstaak vóór bestemming	-35.978.453	-35.902.978	-35.975.541	-36.443.369
Mutaties reserves	-461.009	-461.009	-461.009	-265.509
Saldo beleidstaak na bestemming	-36.439.462	-36.363.987	-36.436.550	-36.708.878

5.4 Financiën&Middelen				
Reserves	Begroting 2021	Meerjarenramin g 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024
reserve MFA, realisatie	-14.259	-14.259	-14.259	-14.259
bestemmingsreserve gemeentehuis, afschrijving gem.huis	-222.500	-222.500	-222.500	-222.500
bruteringsreserve MFA Margraten	-224.250	-224.250	-224.250	-28.750
Totaal verminderingen	-461.009	-461.009	-461.009	-265.509
Vermeerderingen	0	0	0	0
Totaal vermeerderingen	0	0	0	0
Totaal mutaties	-461.009	-461.009	-461.009	-265.509

5.5 Personeel				
	Begroting 2021	Meerjarenramin g 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024
Lasten:				
Bedrijfsvoeringskosten (Overhead en treasury)	6.397.731	6.135.521	6.149.406	6.160.632
Burgerzaken	440.992	444.412	446.652	363.201
Bestuursondersteuning raad	198.862	198.862	198.862	198.862
Verkeer en vervoer	773.283	709.015	711.255	711.255
Overige agrarische zaken	243.138	243.138	243.138	243.138
Openbaar groen en openluchtrecreatie	1.446.151	1.449.483	1.449.483	1.449.483
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	922.862	930.437	935.908	937.412

Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd	997.332	1.010.674	1.021.590	1.028.424
Afvalverwijdering en -verwerking	297.006	297.006	297.006	297.006
Riolering	671.949	711.949	711.949	711.949
Bouwgrondexploitatie	612.954	612.954	612.954	612.954
Woningexploitatie / woningbouw	0	0	0	0
Wonen en bouwen	1.416.460	1.427.228	1.435.600	1.443.750
Totale lasten	14.418.720	14.170.679	14.213.803	14.158.066
Baten:				
Totale Baten	0	0	0	0
Saldo beleidstaak vóór bestemming	14.418.720	14.170.679	14.213.803	14.158.066
Mutaties reserves	-4.430	-4.430	-4.430	230.000
Saldo beleidstaak na bestemming	14.414.290	14.166.249	14.209.373	14.388.066

5.5 Personeel

Reserves	Begroting 2021	Meerjarenramin g 2022	Meerjarenramin g 2023	Meerjarenramin g 2024
algemene reserve, vorming reserve frictiekosten	-234.430	-234.430	0	0
inzet reserve frictiekosten tbv organisatie	-234.430	-234.430	-234.430	0
Totaal verminderingen	-468.860	-468.860	-234.430	0
Vermeerderingen				
algemene reserve, terugstorting 60+ regeling	230.000	230.000	230.000	230.000
reserve frictiekosten, vorming reserve frictiekosten	234.430	234.430	0	0
Totaal vermeerderingen	464.430	464.430	230.000	230.000
Totaal mutaties	-4.430	-4.430	-4.430	230.000

Programma		Begroting 2021	Meerjarenraming 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024
Mens & Samenleving	Totale lasten	22.773.577	22.495.047	22.589.940	22.564.099
	Totale baten	-7.757.952	-7.642.637	-7.571.958	-7.499.317
	Totaal saldo van baten en lasten	15.015.625	14.852.410	15.017.982	15.064.782
	Eliminatie alg.uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	4.007.555	3.888.240	3.815.561	3.742.920
A		19.023.180	18.740.650	18.833.543	18.807.702
Landschap & Natuur	Totale lasten	1.309.314	1.239.796	1.198.933	1.110.079
	Totale baten	-961.571	-1.036.071	-1.037.071	-1.002.071
	Totaal saldo van baten en lasten	347.743	203.725	161.862	108.008
	Eliminatie treasury	335.155	335.155	335.155	335.155
B		682.898	538.880	497.018	443.163
Klimaat & Energie	Totale lasten	6.677.342	6.699.398	6.744.595	6.785.393
	Totale baten	-7.019.357	-7.062.467	-7.107.664	-7.148.463
	Totaal saldo van baten en lasten	-342.014	-363.069	-363.069	-363.069
C		-342.014	-363.069	-363.069	-363.069
Wonen & Mobiliteit	Totale lasten	7.002.920	7.940.936	5.579.034	5.398.116
	Totale baten	-3.579.986	-3.953.043	-1.652.981	-1.361.135
	Totaal saldo van baten en lasten	3.422.934	3.987.893	3.926.053	4.036.982
	Eliminatie overhead (bedrijfsvoeringskosten)	-453.756	-454.166	-443.597	-411.880
D		2.969.178	3.533.727	3.482.457	3.625.101

Bestuur & Bedrijfsvoering	Totale lasten	21.198.341	22.302.305	23.368.163	23.714.403
	Totale baten	-39.231.289	-40.527.663	-41.650.083	-42.519.888
	Totaal saldo van baten en lasten	-18.032.947	-18.225.358	-18.281.920	-18.805.485
	Eliminatie overhead (bestuursondersteuning)	-237.186	-228.288	-224.484	-224.484
	Eliminatie overhead (bedrijfsvoeringskosten)	-8.993.067	-8.803.757	-8.830.502	-8.850.054
	Eliminatie overhead (saldo van kostenplaatsen)	0	0	0	0
	Eliminatie Alg. dekkingsmiddelen, treasury	159.050	165.237	175.586	182.431
	Eliminatie onvoorzien	1.407.530	322.380	-444.453	-834.160
	Eliminatie Alg. dekkingsmiddelen, Alg.uitkering en ov. Uitkeringen	31.380.238	32.165.342	32.716.415	33.498.595
	Eliminatie Alg. dekkingsmiddelen, OZB en overige belastingen	5.592.471	5.883.755	6.174.589	6.251.425
	Eliminatie Vennootschapsbelasting, Vennootschapsbelasting	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
E		11.251.090	11.254.310	11.260.232	11.193.269
Algemene dekkingsmiddelen					
	Treasury	-494.205	-500.392	-510.742	-517.586

F	Alg.uitkering en	-	-36.053.582	-36.531.976	-37.241.515
	overige uitkeringen	35.387.7			
	gemeentefonds	93			
	OZB en overige	-	-5.883.755	-6.174.589	-6.251.425
	belastingen	5.592.47			
		1			
	Totaal saldo van	-	-42.437.729	-43.217.307	-44.010.526
	baten en lasten	41.474.4			
		69			
Overhead					
G	Overhead	237.186	228.288	224.484	224.484
	(bestuursondersteu				
	ning)				
	Overhead	9.446.82	9.257.923	9.274.098	9.261.934
	(bedrijfsvoeringskos	3			
	ten)				
	Overhead (saldo	0	0	0	0
	van kostenplaatsen)				
	Totaal saldo van	9.684.00	9.486.211	9.498.582	9.486.418
	baten en lasten	8			
Vennootschapsbela					
sting					
H	Totale lasten	25.000	25.000	25.000	25.000
	Totale baten	0	0	0	0
	Totaal saldo van	25.000	25.000	25.000	25.000
	baten en lasten				
Onvoorzien					
I	Totale lasten	212.531	1.547.682	2.595.028	2.995.523
	Totale baten	-	-1.870.062	-2.150.575	-2.161.364
		1.620.06			
		2			
	Totaal saldo van	-	-322.380	444.453	834.160
	baten en lasten	1.407.53			
		0			
Reserves					
	Toevoegingen aan				
	reserves				

Toevoegingen					
cumulatief nieuwe					
programma's					
	Mens &	0	0	0	0
	Samenleving				
	Landschap, natuur	0	0	0	0
	en water				
	Klimaat & Energie	0	0	0	0
	Wonen & Mobiliteit	572.000	0	0	0
	Bestuur &	464.430	464.430	230.000	230.000
	Bedrijfsvoering				
J		1.036.43	464.430	230.000	230.000
		0			
Onttrekkingen aan					
reserves					
Onttrekkingen					
cumulatief nieuwe					
programma's					
	Mens &	-149.848	-9.848	-9.848	-9.848
	Samenleving				
	Landschap, natuur	-127.170	-1.000	-1.000	-1.000
	en water				
	Klimaat & Energie	0	0	0	0
	Wonen & Mobiliteit	-286.000	0	0	0
	Bestuur &	-929.869	-929.869	-695.439	-265.509
	Bedrijfsvoering				
K		-	-940.717	-706.287	-276.357
		1.492.88			
		7			
Resultaat	totaal van (A t/m K)	-45.117	-20.686	-15.378	-5.140
		Positief	Positief	Positief	Positief

1.1 Begroting conform taakvelden BBV

Recapitulatie taakvelden						
	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Meerjaren raming 2022	Meerjaren raming 2023	Meerjaren raming 2024
Lasten						
Taakveld 0. Bestuur en ondersteuning	12.693.104	11.750.067	13.173.581	13.714.207	14.499.911	14.780.202
Taakveld 1. Veiligheid	1.664.553	2.043.994	2.055.545	2.012.243	2.012.243	2.012.243
Taakveld 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	2.947.292	3.095.009	3.205.493	3.245.217	3.340.790	3.420.398
Taakveld 3. Economie	1.108.393	1.050.702	873.097	844.662	825.499	823.845
Taakveld 4. Onderwijs	1.408.251	1.268.376	1.235.604	1.213.856	1.211.920	1.207.020
Taakveld 5. Sport, cultuur en recreatie	5.094.202	4.237.771	4.500.457	4.404.392	4.447.429	4.302.863
Taakveld 6. Sociaal domein	21.796.282	21.371.243	21.321.651	21.087.269	21.114.929	21.152.728
Taakveld 7. Volksgezondheid en milieu	7.373.579	8.020.630	8.234.297	8.285.692	8.330.071	8.370.870
Taakveld 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	4.384.126	5.556.465	5.443.317	6.355.061	3.943.252	3.737.062
Totale lasten	58.469.781	58.394.257	60.043.041	61.162.598	59.726.044	59.807.230
Baten						
Taakveld 0. Bestuur en ondersteuning	-44.003.566	-43.719.409	-44.889.901	-45.514.919	-46.326.564	-46.686.293
Taakveld 1. Veiligheid	-62.512	-154.267	-51.200	-51.200	-51.200	-51.200
Taakveld 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-235.334	-57.500	-65.150	-57.500	-65.150	-65.150
Taakveld 3. Economie	-779.117	-485.843	-685.843	-785.843	-785.843	-785.843
Taakveld 4. Onderwijs	-341.509	-266.701	-275.021	-275.021	-275.021	-275.021
Taakveld 5. Sport, cultuur en recreatie	-426.015	-156.430	-215.930	-190.430	-191.430	-156.430
Taakveld 6. Sociaal domein	-3.981.063	-3.721.731	-3.744.731	-3.748.731	-3.750.731	-3.750.731
Taakveld 7. Volksgezondheid en milieu	-6.347.685	-6.941.261	-7.131.023	-7.174.133	-7.219.330	-7.260.129
Taakveld 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-2.292.980	-2.891.115	-2.984.243	-3.364.821	-1.060.775	-776.434

Totale baten	-58.469.782	-58.394.257	-60.043.041	-61.162.598	-59.726.044	-59.807.230
Saldo taakvelden	0	0	0	0	0	0

Taakveld 0. Bestuur en ondersteuning						
	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Meerjare n raming 2022	Meerjare n raming 2023	Meerjare n raming 2024
Lasten						
0.1 Bestuur	1.796.611	1.659.882	1.638.619	1.651.620	1.629.120	1.629.120
0.2 Burgerzaken	586.258	565.734	589.763	582.524	584.764	501.313
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	10.493.313	10.782.201	9.702.580	9.504.911	9.513.617	9.493.946
0.5 Treasury	-77.884	-88.123	-81.459	-87.646	-97.996	-104.840
0.61 OZB woningen	4.576	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
0.62 OZB niet- woningen	0	0	0	0	0	0
0.63 Parkeerbelasting	0	0	0	0	0	0
0.64 Belastingen overig	0	0	0	0	0	0
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	14.672	0	0	0	0	0
0.8 Overige Baten en lasten	-79.908	26.200	212.531	1.547.682	2.595.028	2.995.523
0.9 Vennootschapsb elasting (VpB)	-2.477	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
0.10 Mutaties reserves	1.217.029	463.155	1.036.430	464.430	230.000	230.000
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-1.259.086	-1.688.982	45.117	20.686	15.378	5.140

Totale lasten	12.693.	11.750.	13.173.5	13.714.2	14.499.9	14.780.2
	104	067	81	07	11	02
Baten						
0.1 Bestuur	-84.868	-48.627	-54.506	-54.506	-54.506	-54.506
0.2 Burgerzaken	-	-	-305.864	-275.851	-275.851	-275.851
	320.32	287.87				
	4	6				
0.3 Beheer	0	0	0	0	0	0
overige gebouwen en gronden						
0.4 Overhead	-39.589	-47.862	-18.572	-18.700	-15.034	-7.529
0.5 Treasury	-	-	-412.746	-412.746	-412.746	-412.746
	768.52	590.85				
	4	6				
0.61 OZB	-	-	-	-	-	-
woningen	4.283.5	4.296.0	4.386.00	4.629.22	4.876.93	4.944.63
	36	00	0	5	5	7
0.62 OZB niet- woningen	-	-	-	-	-	-
	1.043.6	1.056.4	1.041.47	1.089.53	1.132.65	1.141.78
	36	71	1	0	4	8
0.63	0	0	0	0	0	0
Parkeerbelasting						
0.64 Belastingen overig	-	-	-170.000	-170.000	-170.000	-170.000
	156.77	170.00				
	5	0				
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	-	-	-	-
	32.313.	33.639.	35.387.7	36.053.5	36.531.9	37.241.5
	407	501	93	82	76	15
0.8 Overige Baten en lasten	-	-	-	-	-	-
	1.364.3	1.466.6	1.620.06	1.870.06	2.150.57	2.161.36
	50	84	2	2	5	4
0.9	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsb elasting (VpB)						
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	-940.717	-706.287	-276.357
	3.628.5	2.115.5	1.492.88			
	57	32	7			
0.11 Resultaat van de rekening						

van baten en lasten						
Totale baten	-	-	-	-	-	-
	44.003.	43.719.	44.889.9	45.514.9	46.326.5	46.686.2
	566	409	01	19	64	93
Saldo taakveld 0.	-	-	-	-	-	-
	31.310.	31.969.	31.716.3	31.800.7	31.826.6	31.906.0
	462	342	20	12	53	90

Taakveld 1. Veiligheid						
	Rekening g 2019	Begroting g 2020 na wijziging	Begroting g 2021	Meerjare n raming 2022	Meerjare n raming 2023	Meerjare n raming 2024
Lasten						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.488.979	1.689.045	1.735.308	1.757.006	1.757.006	1.757.006
1.2 Openbare orde en veiligheid	175.574	354.949	320.237	255.237	255.237	255.237
Totale lasten	1.664.553	2.043.994	2.055.545	2.012.243	2.012.243	2.012.243
Baten						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-45.171	-146.067	-43.000	-43.000	-43.000	-43.000
1.2 Openbare orde en veiligheid	-17.342	-8.200	-8.200	-8.200	-8.200	-8.200
Totale baten	-62.512	-154.267	-51.200	-51.200	-51.200	-51.200
Saldo taakveld 1.	1.602.041	1.889.727	2.004.345	1.961.043	1.961.043	1.961.043

Taakveld 2. Verkeer, vervoer en waterstaat						
	Rekenin g 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Meerjare n raming 2022	Meerjare n raming 2023	Meerjare n raming 2024
Lasten						
2.1 Verkeer en vervoer	2.899.231	2.969.377	3.122.037	3.161.761	3.257.334	3.336.943
2.2 Parkeren	35.243	35.445	53.269	53.269	53.269	53.269
2.3 Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0
2.4 Economisch e havens en waterwegen	0	60.000	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	12.818	30.187	30.187	30.187	30.187	30.187
Totale lasten	2.947.292	3.095.009	3.205.493	3.245.217	3.340.790	3.420.398
Baten						
2.1 Verkeer en vervoer	-198.952	-51.500	-51.500	-51.500	-51.500	-51.500
2.2 Parkeren	-30.382	0	-7.650	0	-7.650	-7.650
2.3 Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0
2.4 Economisch e havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Totale baten	-235.334	-57.500	-65.150	-57.500	-65.150	-65.150

Saldo taakveld 2.	2.711.958	3.037.509	3.140.343	3.187.717	3.275.640	3.355.248

Taakveld 3. Economie						
	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Meerjar en raming 2022	Meerjar en raming 2023	Meerjar en raming 2024
Lasten						
3.1 Economische ontwikkeling	116.574	71.228	133.402	113.402	113.402	113.402
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastruc tuur	0	0	0	0	0	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	264.494	363.980	265.088	265.088	265.088	265.088
3.4 Economische promotie	727.324	615.494	474.608	466.172	447.010	445.355
Totale lasten	1.108.393	1.050.702	873.097	844.662	825.499	823.845
Baten						
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastruc tuur	0	0	0	0	0	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 224.273	-85.050	-85.050	-85.050	-85.050	-85.050
3.4 Economische promotie	- 554.845	- 400.793	- 600.793	- 700.793	- 700.793	- 700.793
Totale baten	- 779.117	- 485.843	- 685.843	- 785.843	- 785.843	- 785.843

Saldo taakveld 3.	329.275	564.859	187.254	58.819	39.656	38.002

Taakveld 4.						
Onderwijs						
	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Meerjar en raming 2022	Meerjar en raming 2023	Meerjar en raming 2024
Lasten						
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting	839.110	835.028	818.636	798.559	781.421	778.256
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	569.141	433.348	416.968	415.297	430.498	428.764
Totale lasten	1.408.251	1.268.376	1.235.604	1.213.856	1.211.920	1.207.020
Baten						
4.2 Onderwijshuisvesting	- 341.509	- 266.701	- 275.021	- 275.021	- 275.021	- 275.021
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	0	0	0	0	0	0
Totale baten	- 341.509	- 266.701	- 275.021	- 275.021	- 275.021	- 275.021
Saldo taakveld 4.	1.066.742	1.001.675	960.583	938.835	936.899	931.999

Taakveld 5. Sport, cultuur en recreatie						
	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Meerjar en raming 2022	Meerjar en raming 2023	Meerjar en raming 2024
Lasten						
5.1 Sportbeleid en activering	140.610	124.000	137.895	137.895	137.895	137.895
5.2 Sportaccommodaties	1.913.513	1.099.591	1.250.764	1.228.837	1.293.251	1.233.888
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	453.178	431.472	418.472	412.472	412.472	412.472
5.4 Musea	3.443	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
5.5 Cultureel erfgoed	43.112	78.034	80.307	77.918	76.243	76.240
5.6 Media	347.575	344.289	339.922	339.922	339.922	339.922
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.192.771	2.157.385	2.270.097	2.204.347	2.184.647	2.099.447
Totale lasten	5.094.202	4.237.771	4.500.457	4.404.392	4.447.429	4.302.863
Baten						
5.1 Sportbeleid en activering	-4.014	0	0	0	0	0
5.2 Sportaccommodaties	-415.317	-155.030	-155.030	-155.030	-155.030	-155.030
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie	0	0	0	0	0	0

en cultuurparticipati e						
5.4 Musea	0	0	0	0	0	0
5.5 Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0
5.6 Media	0	0	0	0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-6.684	-1.400	-60.900	-35.400	-36.400	-1.400
Totale baten	-	-	-	-	-	-
	426.015	156.430	215.930	190.430	191.430	156.430
Saldo taakveld	4.668.1	4.081.3	4.284.5	4.213.9	4.255.9	4.146.4
5.	86	41	27	62	99	33

Taakveld 6. Sociaal domein						
	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Meerjar en raming 2022	Meerjar en raming 2023	Meerjar en raming 2024
Lasten						
6.1 Samenkrachten burgerparticipatie	2.588.086	2.545.697	2.719.165	2.766.673	2.773.846	2.775.350
6.2 Wijkteams	853.669	1.041.023	1.017.332	1.030.674	1.041.590	1.048.424
6.3 Inkomensregelingen	5.419.017	4.937.734	4.867.825	4.667.825	4.667.825	4.667.825
6.4 Begeleide participatie	2.272.436	2.200.457	2.120.193	1.974.500	1.874.071	1.778.532
6.5 Arbeidsparticipatie	222.106	264.949	271.255	271.255	271.255	271.255
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	355.631	300.000	303.600	307.200	307.200	307.200
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	3.568.000	3.978.925	3.988.728	4.050.589	4.150.589	4.275.589
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	6.517.337	6.102.458	6.033.553	6.018.553	6.028.553	6.028.553
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
Totale lasten	21.796.282	21.371.243	21.321.651	21.087.269	21.114.929	21.152.728
Baten						
6.1 Samenkrachten burgerparticipatie	-4.917	-163.713	-163.713	-163.713	-163.713	-163.713

6.2 Wijkteams	0	0	0	0	0	0
6.3	-	-	-	-	-	-
Inkomensregeling en	3.352.6 00	3.453.0 18	3.453.0 18	3.453.0 18	3.453.0 18	3.453.0 18
6.4 Begeleide participatie	- 468.286	0	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipati e	0	0	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzien ingen (WMO)	0	0	0	0	0	0
6.71	-	-	-	-	-	-
Maatwerkdienstve rlening 18+	155.260	105.000	128.000	132.000	134.000	134.000
6.71	0	0	0	0	0	0
Maatwerkdienstve rlening 18-	0	0	0	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
Totale baten	- 3.981.0 63	- 3.721.7 31	- 3.744.7 31	- 3.748.7 31	- 3.750.7 31	- 3.750.7 31
Saldo taakveld 6.	17.815. 219	17.649. 512	17.576. 920	17.338. 538	17.364. 198	17.401. 997

Taakveld 7.						
Volksgezondheid en milieu						
	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Meerjare n raming 2022	Meerjare n raming 2023	Meerjare n raming 2024
Lasten						
7.1 Volksgezondheid	1.107.319	1.268.364	1.310.186	1.310.186	1.310.186	1.310.186
7.2 Riolering	3.339.764	3.549.129	3.618.137	3.661.248	3.706.445	3.747.243
7.3 Afval	2.533.822	2.867.132	2.961.527	2.961.527	2.961.527	2.961.527
7.4 Milieubeheer	177.268	173.712	182.153	190.439	190.439	190.439
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	215.407	162.293	162.293	162.292	161.474	161.474
Totale lasten	7.373.579	8.020.630	8.234.297	8.285.692	8.330.071	8.370.870
Baten						
7.1 Volksgezondheid	0	-5.666	-5.666	-5.666	-5.666	-5.666
7.2 Riolering	-	-	-	-	-	-
	3.386.464	3.615.829	3.684.837	3.727.948	3.773.145	3.813.943
7.3 Afval	-	-	-	-	-	-
	2.872.839	3.240.266	3.306.019	3.306.019	3.306.019	3.306.019
7.4 Milieubeheer	-600	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-87.783	-78.500	-133.500	-133.500	-133.500	-133.500

Totale baten	- 6.347.68 5	- 6.941.26 1	- 7.131.02 3	- 7.174.13 3	- 7.219.33 0	- 7.260.12 9
Saldo taakveld 7.	1.025.89 3	1.079.36 9	1.103.27 4	1.111.55 9	1.110.74 1	1.110.74 1

Taakveld 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						
	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Meerjar en raming 2022	Meerjar en raming 2023	Meerjar en raming 2024
Lasten						
8.1 Ruimtelijke ordening	866.115	1.163.293	1.005.066	1.005.066	1.005.066	1.005.066
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.689.162	1.896.082	1.920.820	2.802.398	498.352	214.012
8.3 Wonen en bouwen	1.828.849	2.497.090	2.517.431	2.547.597	2.439.835	2.517.985
Totale lasten	4.384.126	5.556.465	5.443.317	6.355.061	3.943.252	3.737.062
Baten						
8.1 Ruimtelijke ordening	-42.758	-41.263	-41.263	-41.263	-41.263	-41.263
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-	-	-	-	-499.946	-215.605
8.3 Wonen en bouwen	1.714.878	2.285.101	2.208.414	2.803.992		
	-	-564.751	-734.566	-519.566	-519.566	-519.566
	535.344					
Totale baten	-	-	-	-	-	-776.434
	2.292.980	2.891.115	2.984.243	3.364.821	1.060.775	
Saldo taakveld 8.	2.091.146	2.665.350	2.459.074	2.990.240	2.882.478	2.960.628

1.2 Incidentele baten en lasten

Conform het BBV dient een overzicht van 'incidentele baten en lasten' en 'incidentele reserve mutaties' in de programmabegroting te worden opgenomen. Door inzicht in de incidentele baten en lasten te geven wordt informatie gegeven die relevant is voor het beoordelen van de financiële positie van de gemeente en de meerjarenraming.

Het verschil tussen incidenteel en structureel is niet altijd scherp te trekken. Structurele baten en lasten zijn in elk geval die baten en lasten die in beginsel jaarlijks in de begroting, meerjarenraming en jaarrekening zijn opgenomen. Structureel is in principe langer dan drie jaar. Meerjarige tijdelijke geldstromen waarvan de eindigheid vastligt vanwege een raadsbesluit en/of toekenningsbesluit zijn incidentele baten en lasten, ook als de geldstroom (nog) langer is dan drie jaar.

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan bruteringsreserves (kapitaallasten) of om onttrekking uit daartoe toereikende bestemmingsreserves gedurende een periode van minimaal drie jaar met als doel het dekken van structurele lasten.

In de onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de incidentele lasten en baten 2021-2024 :

Omschrijving		Programma	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
<u>Incidentele lasten</u>						
1.	Bomenplan, aanplantkosten	2. Landschap en natuur	128.500	106.500	86.000	
2.	Visitor center +	2. Landschap en natuur	25.000			
3.	Pilots agrarische bedrijven	2. Landschap en natuur	20.000			
4.	Interreg project xbmob	2. Landschap en natuur		17.469		
5.	Poorten van het Heuvelland	4. Wonen en mobiliteit	30.000			
6.	Lokale woningbehoeften	4. Wonen en mobiliteit		20.000		20.000
7.	Tijdelijke extra impulsregeling	5. Bestuur en bedrijfsvoering	350.000			
8.	Incidentele impuls voor de organisatie	5. Bestuur en bedrijfsvoering	100.000			
9.	Bedrijfsvoering / businesspartnerrol sociaal domein	5. Bestuur en bedrijfsvoering	50.000			
10.	Organisatie in balans met ambitie	5. Bestuur en bedrijfsvoering	35.000			
11.	Stemkisten tbv verkiezingen	5. Bestuur en bedrijfsvoering	8.000			
12.	Verkenner nieuwe raad	5. Bestuur en bedrijfsvoering		15.000		
13.	Integriteitscontrole kandidaat wethouders	5. Bestuur en bedrijfsvoering		7.500		
14.	Venster voor bedrijfsvoering	5. Bestuur en bedrijfsvoering		7.500		
Totaal incidentele lasten			746.500	173.969	86.000	20.000

<u>Incidentele baten</u>						
1.	Vrijval reserve SOVSO	1. Mens en samenleving	140.000			
2.	Vrijval reserve Brainport	2. Landschap en natuur	76.170			
3.	Bomenplan, subsidie provincie	2. Landschap en natuur	59.500	34.000	35.000	
4.	Aanwending bestemmingsreserve gemeentelijk kwaliteitsfonds	2. Landschap en natuur	50.000			
Totaal incidentele baten			325.670	34.000	35.000	0
Saldo incidentele lasten minus baten			420.830	139.969	51.000	20.000

Toelichting incidentele baten en lasten.

1. In de periode 2020 - 2023 worden gefaseerd 8.301 bomen geplant.
2. We willen een faciliterende rol spelen bij de plannen en ontwikkelingen voor een Visitor center + en maken hiervoor in 2021 – als laatste van 3 jaar - € 25.000 vrij, dit conform het Bestuursakkoord.
3. In het kader van de bestuursopdracht Buitengewoon Buitengebied – Agrarische Bouwkavels en de actieve transitie-aanpak Landbouw, worden in 2021 op gemeentelijk niveau een viertal pilots opgestart rondom agrarische bedrijven waarbij strategieën voor maatwerk worden uitgewerkt.
4. Dit is de (netto) financiële bijdrage van Eijsden-Margraten aan het project XB Mob.
5. De Poort van het Heuvelland is één van de ontwikkellocaties van de gebiedsvisie Middenteras. In 2021 worden voor deze prioritaire locatie een masterplan en een uitvoeringsprogramma opgesteld.
6. We streven in Eijsden-Margraten naar een woningvoorraad die aansluit bij de behoeften in de kernen opdat woningbouwplannen hierop afgestemd kunnen worden. In het kader hiervan wordt periodiek onderzoek uitgevoerd naar de lokale woningbehoefte.

7. Dit betreft in deze een tijdelijke investering in de organisatie van € 350.000 voor de jaren 2020 en 2021 om voldoende en kwalitatief passende bemensing te organiseren voor de prioritaire thema's.
8. Om structurele voordelen te behalen worden incidentele middelen ingezet teneinde mobiliteit mogelijk te maken om tot een wendbare organisatie te komen.
9. Het sociaal domein, met name de 3D's, is het domein waar de gemeente financieel momenteel de grootste risico's loopt. De beheersing van deze risico's dient intern en extern plaats te vinden. Ingezet wordt op iemand die dit coördineert en voor overzicht en inzicht zorgt.
10. Bij vaststelling van het Bestuursakkoord heeft de raad ingestemd om voor de organisatie extra middelen beschikbaar te stellen, dit onder de voorwaarde dat het (hoge) ziekteverzuim jaarlijks wordt afgebouwd. Concreet wordt voor 2021 € 35.000 beschikbaar gesteld.
11. In 2022 worden verzegelbare stemkisten plus toebehoren aangeschaft. Daarnaast worden stemhokjes en stembussen vervangen.
12. Na de gemeenteraadsverkiezingen wordt een verkenners / informateur aangesteld om de mogelijkheden voor een nieuwe coalitie te onderzoeken.
13. Na de gemeenteraadsverkiezingen wordt onderzoek gedaan naar de integriteit van kandidaat wethouders.
14. In het kader van venster voor bedrijfsvoering worden periodiek vergelijkende onderzoeken uitgevoerd naar bepaalde aspecten van de bedrijfsvoering, bijvoorbeeld financiën, personeel, etc.

Toelichting incidentele baten.

1. Vrijval reserve SOVSO : deze (bruterings)reserve was bestemd als dekking voor de kapitaallasten van de aanpassing / nieuwbouw van SOVSO school. De school wordt naar verwachting in 2020 verkocht waardoor de reserve deels vrijvalt. Deze vrijval wordt ingezet als incidentele dekking voor de begroting.
2. Vrijval reserve Brainport: dit bedrag is overgebleven van de hiervoor gevormde reserve ; oorspronkelijk was de reserve gebaseerd op € 6 / inwoner maar dit is later verlaagd tot € 5 / inwoner. Bij de vaststelling van de begroting 2020-2023 heeft de raad ingestemd met het voorstel om de reserve in 2021 te zetten voor de samenwerking binnen Zuid-Limburg.
3. Aanwending bestemmingsreserve gemeentelijk kwaliteitsfonds: de reserve gemeentelijk kwaliteitsfonds dient als dekking van kosten projecten LOP. In 2021 wordt het restant van € 50.000 ingezet.

De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo. Incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo negatief. Met het opnemen van alleen een (verplicht) cijfermatig overzicht van

incidentele baten en lasten ontstaat nog niet automatisch het inzicht of er sprake is van een structureel begrotingssaldo. Door het betrekken van de totalen uit het overzicht van incidentele baten en lasten bij het begrotingssaldo met de totale lasten en baten wordt inzicht gegeven in het structureel begrotingssaldo.

Structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024
Saldo baten en lasten	-€ 411	-€ 456	-€ 461	-€ 41
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	€ 456	€ 476	€ 476	€ 46
Begrotingssaldo na bestemming	€ 45	€ 21	€ 15	€ 5
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-€ 421	-€ 140	-€ 51	-€ 20
Structureel begrotingssaldo	€ 466	€ 161	€ 66	€ 25

Conclusie: uit de regel structureel begrotingssaldo blijkt dat in alle jaren van de begroting 2021-2024 sprake is van structureel evenwicht (de structurele lasten worden gedekt door structurele baten).

1.3 Investeringsstaat 2021-2024

1.3 Investeringsstaat 2020 - 2023

De raad stelt investeringsbudgetten vast voor meerdere jaren op programmaniveau. Verantwoording over de gevoteerde budgetten vindt plaats bij de bestuursrapportages en jaarrekening.

De gemeente investeert onder andere in fysieke infrastructuur (wegen en riool), (onderwijs)huisvesting, bedrijfsmiddelen en tractiemiddelen. Het kenmerk van deze investeringen is dat zij hun nut over meerdere jaren bewijzen. Daarom mogen de (kapitaal)lasten van een investering (rente en afschrijving) over meerdere jaren verdeeld worden. Een investeringsbudget wijkt daardoor af van een regulier budget in de begroting. Een regulier budget beperkt zich tot één jaar en wordt aan het einde van het jaar via de jaarrekening afgerekend. Een investeringsbudget wordt veelal pas na meerdere jaren afgerekend en afgesloten.

De gevraagde investeringsbudgetten zijn gebaseerd op vastgestelde beleids- en onderhoudsplannen.

In de meerjareninvesteringsstaat 2021-2024 is een totaaloverzicht opgenomen van alle voorgenomen investeringen. Een investering kan geheel of gedeeltelijk worden gedekt uit inkomsten, zoals bijdragen uit reserves, tarieven en heffingen of bijdragen van rijk, provincie, of derden. Het overgrote deel van de investeringen wordt gedekt door de investering over meerdere jaren af te schrijven en de kapitaallasten van de investering in de exploitatiebegroting op te nemen.

Eén jaar na het gereedkomen van de investering komen de afschrijvings- en rentelasten (kapitaallasten) jaarlijks ten laste van de begroting. Bij het opstellen van het investeringsprogramma en de begroting wordt er standaard van uitgegaan dat een geplande investering in bijvoorbeeld 2021

ook in dat jaar wordt afgerond. Verschillen kunnen ontstaan doordat er wel in 2021 met een investeringsproject wordt begonnen, maar dat dit pas in 2022 wordt afgerond. De kapitaallasten worden dan pas vanaf 2023 daadwerkelijk meegerekend. Hierdoor ontstaan er meerjarig (incidentele) voordelen op de kapitaallasten, waarover in de bestuursrapportages en in de jaarrekening wordt gerapporteerd.

Investerings 2021-2024	2021	2022	2023	2024	afschrijvingstermijn
<u>Programma 1. Mens & Samenleving</u>					
Upgraden speelveldjes	20.000	20.000	20.000	20.000	10 jaar
Totaal programma 1. Mens & Samenleving	20.000	20.000	20.000	20.000	
<u>Programma 2. Landschap & Natuur</u>					
Aankoop strategische ruilgronden tbv natuur- en landschapsontwikkeling	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	nvt
Totaal programma 2. Landschap en natuur	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	
<u>Programma 3. Klimaat & Energie</u>					
GRP (bouwkundig)	997.920	997.920	997.920	997.920	50 jaar
GRP (elektromechanisch)	177.000	177.000	177.000	177.000	15 jaar
GRP - voorbereiding	136.080	136.080	136.080	136.080	50 jaar
Totaal programma 3. Klimaat en energie	1.311.000	1.311.000	1.311.000	1.311.000	
<u>Programma 4. Wonen & Mobiliteit</u>					
Wegen - reconstructies	2.552.000	2.552.000	2.552.000	2.552.000	50 jaar
Wegen - levensduur verlengend onderhoud	440.000	440.000	440.000	440.000	25 jaar
Wegen - reconstructies voorbereiding	348.000	348.000	348.000	348.000	50 jaar
Wegen - levensduur verlengend - voorbereiding	60.000	60.000	60.000	60.000	25 jaar
Upgraden dorpspleinen	50.000	50.000	50.000	50.000	25 jaar
Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan	200.000	200.000			15 jaar
Reconstructie kunstgrasveld vv Eijsden			249.567		10 jaar
Totaal programma 4. Wonen & Mobiliteit	3.650.000	3.650.000	3.699.567	3.450.000	
<u>Programma 5. Bestuur & Bedrijfsvoering</u>					
Heetwaterunit Empas	14.500				5 jaar
Kleine tractiemiddelen	10.000				10 jaar
Hoogwerker	155.000				10 jaar

Straatcompressor Atlas copco		19.000			5 jaar
Kleine tractiemiddelen			17.300		10 jaar
Iveco Daily met laadbak, voorzien van kraan			52.700		10 jaar
Iveco Daily met laadbak			41.800		10 jaar
Iveco Daily met laadbak			41.500		10 jaar
Iveco Daily met laadbak, 3-zijdig keepend			44.900		10 jaar
Iveco Daily			41.700		10 jaar
Ford Transit, gesloten bestelwagen			31.700		10 jaar
Ford Transit, gesloten bestelwagen			31.700		10 jaar
Ford Transit, gesloten bestelwagen			31.700		10 jaar
Ford Transit, gesloten bestelwagen			31.700		10 jaar
Ford Transit, gesloten bestelwagen			31.700		10 jaar
Caterpillar 906H2			52.300		10 jaar
Caterpillar GP 20CN			13.600		10 jaar
Jenssen A540, met eigen motor op onderstel			22.500		10 jaar
Valtra valmet 6200-4-HX, incl. fronthef met toebehoren				57.000	12 jaar
Totaal programma 5. Bestuur & Bedrijfsvoering	179.500	19.000	486.800	57.000	
Totaal programmabegroting 2021-2024	6.160.500	6.000.000	6.517.367	5.838.000	

1.4 Stand en verloop reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen 2021

Naam van de reserve / voorziening	BEGROTINGSJAAR 2021			
	Saldo aanvang begrotings- jaar	Subtotaal vermeer- deringen	Subtotaal vermin- deringen	Saldo eind begrotings- jaar
Reserves van de Algemene Dienst				
Algemene reserves				
Algemene reserve	7.345.506	516.000	234.430	7.627.076
Algemene reserve, onverdeeld rekeningsaldo	0	0	0	0
Totaal algemene reserves	7.345.506	516.000	234.430	7.627.076
Bestemmingreserves				
Bruteringsreserve dekking kapitaallasten zwembad	119.928	0	4.960	114.968
Reserve gemeenschapshuizen	179.776	0	0	179.776
Bruteringsreserve multifunctionele accommodatie	476.589	0	14.259	462.330
Bruteringsreserve gebruiksveilig maken Techn. School	3.132	0	0	3.132
Bruteringsreserve gemeentehuis	7.351.000	0	222.500	7.128.500
Bruteringsreserve MFA Margraten	701.500	0	224.250	477.250
Reserve personeel	143.730	0	0	143.730
Reserve frictiekosten	250.000	234.430	234.430	250.000
Reserve bestemmingsplannen (Grex)	0	286.000	286.000	0
Bestemmingsreserve bomen	33.965	0	1.000	32.965
Bestemmingsreserve organisatie-ontwikkeling	61.759	0	0	61.759
Reserve Brainport	76.170	0	76.170	0
Bestemmingsreserve gemeentelijk kwaliteitsfonds	50.000	0	50.000	0
Bruteringsreserve aanpassingen / nieuwbouw SOVSO-school	988.352	0	140.000	848.352
Bruteringsreserve waterveld C&K (Hockeer)	97.654	0	4.888	92.766
Totaal bestemmingsreserves	10.533.555	520.430	1.258.457	9.795.528
Voorzieningen van de algemene dienst				
Voorziening gemeentegebouwen	323.017	525.000	471.819	376.198
Voorziening Dubieuze debiteuren	167.451	0	0	167.451
Voorziening MTB	862.714	0	0	862.714
Voorziening parkeervoorzieningen	100.000	0	0	100.000
Voorziening afvalstoffenheffing	77.475	87.676	0	165.151
Voorziening pensioenen voormalige wethouders	1.074.027	0	54.506	1.019.521
Voorziening onderhoud gemeentelijke sportvelden	132.741	27.935	2.476	158.200
Voorziening GRP	1.131.319	0	328.753	802.566
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	440.407	0	0	440.407
Voorziening herstructurering MTB	41.347	0	0	41.347
Voorziening Escrow verkoop Attero	50.566	0	0	50.566
Voorziening inhouding ww-reparatie	12.870	0	0	12.870
Totaal voorzieningen	4.413.934	640.611	857.554	4.196.991
TOTAAL GENERAAL	22.292.995	1.677.041	2.350.441	21.619.595

Reserves en voorzieningen 2022

Naam van de reserve / voorziening	BEGROTINGSJAAR 2022			
	Saldo aanvang begrotings- jaar	Subtotaal vermeer- deringen	Subtotaal vermin- deringen	Saldo eind begrotings- jaar
Reserves van de Algemene Dienst				
Algemene reserves				
Algemene reserve	7.627.076	230.000	234.430	7.622.646
Algemene reserve, onverdeeld rekeningsaldo	0	0	0	0
Totaal algemene reserves	7.627.076	230.000	234.430	7.622.646
Bestemmingreserves				
Bruteringsreserve dekking kapitaallasten zwembad	114.968	0	4.960	110.008
Reserve gemeenschapshuizen	179.776	0	0	179.776
Bruteringsreserve multifunctionele accommodatie	462.330	0	14.259	448.071
Bruteringsreserve gebruiksveilig maken Techn. School	3.132	0	0	3.132
Bruteringsreserve gemeentehuis	7.128.500	0	222.500	6.906.000
Bruteringsreserve MFA Margraten	477.250	0	224.250	253.000
Reserve personeel	143.730	0	0	143.730
Reserve frictiekosten	250.000	234.430	234.430	250.000
Bestemmingsreserve bomen	32.965	0	1.000	31.965
Bestemmingsreserve organisatie-ontwikkeling	61.759	0	0	61.759
Bruteringsreserve aanpassingen / nieuwbouw SOVSO-school	848.352	0	0	848.352
Bruteringsreserve waterveld C&K (Hockeyer)	92.766	0	4.888	87.878
Totaal bestemmingsreserves	9.795.528	234.430	706.287	9.323.671
Voorzieningen van de algemene dienst				
Voorziening gemeentegebouwen	376.198	525.000	515.031	386.167
Voorziening Dubieuze debiteuren	167.451	0	0	167.451
Voorziening MTB	862.714	0	0	862.714
Voorziening parkeervoorzieningen	100.000	0	0	100.000
Voorziening afvalstoffenheffing	165.151	718	0	165.869
Voorziening pensioenen voormalige wethouders	1.019.521	0	54.506	965.015
Voorziening onderhoud gemeentelijke sportvelden	158.200	10.340	3.993	164.547
Voorziening GRP	802.566	0	298.054	504.512
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	440.407	0	0	440.407
Voorziening herstructurering MTB	41.347	0	0	41.347
Voorziening Escrow verkoop Attero	50.566	0	0	50.566
Voorziening inhouding ww-reparatie	12.870	0	0	12.870
Totaal voorzieningen	4.196.991	536.058	871.584	3.861.465
TOTAAL GENERAAL	21.619.595	1.000.488	1.812.301	20.807.782

Reserves en voorzieningen 2023

Naam van de reserve / voorziening	BEGROTINGSJAAR 2023			
	Saldo aanvang begrotings- jaar	Subtotaal vermeer- deringen	Subtotaal vermin- deringen	Saldo eind begrotings- jaar
Reserves van de Algemene Dienst				
Algemene reserves				
Algemene reserve	7.622.646	230.000	0	7.852.646
Algemene reserve, onverdeeld rekeningsaldo	0	0	0	0
Totaal algemene reserves	7.622.646	230.000	0	7.852.646
Bestemmingreserves				
Bruteringsreserve dekking kapitaallasten zwembad	110.008	0	4.960	105.048
Reserve gemeenschapshuizen	179.776	0	0	179.776
Bruteringsreserve multifunctionele accommodatie	448.071	0	14.259	433.812
Bruteringsreserve gebruiksveilig maken Techn. School	3.132	0	0	3.132
Bruteringsreserve gemeentehuis	6.906.000	0	222.500	6.683.500
Bruteringsreserve MFA Margraten	253.000	0	224.250	28.750
Reserve personeel	143.730	0	0	143.730
Reserve frictiekosten	250.000	0	234.430	15.570
Bestemmingsreserve bomen	31.965	0	1.000	30.965
Bestemmingsreserve organisatie-ontwikkeling	61.759	0	0	61.759
Bruteringsreserve aanpassingen / nieuwbouw SOVSO-school	848.352	0	0	848.352
Bruteringsreserve waterveld C&K (Hockeyer)	87.878	0	4.888	82.990
Totaal bestemmingsreserves	9.323.671	0	706.287	8.617.384
Voorzieningen van de algemene dienst				
Voorziening gemeentegebouwen	386.167	425.000	482.584	328.583
Voorziening Dubieuze debiteuren	167.451	0	0	167.451
Voorziening MTB	862.714	0	0	862.714
Voorziening parkeervoorzieningen	100.000	0	0	100.000
Voorziening afvalstoffenheffing	165.869	718	0	166.587
Voorziening pensioenen voormalige wethouders	965.015	0	54.506	910.509
Voorziening onderhoud gemeentelijke sportvelden	164.547	116.933	167.373	114.106
Voorziening GRP	504.512	0	268.940	235.572
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	440.407	0	0	440.407
Voorziening herstructurering MTB	41.347	0	0	41.347
Voorziening Escrow verkoop Attero	50.566	0	0	50.566
Voorziening inhouding ww-reparatie	12.870	0	0	12.870
Totaal voorzieningen	3.861.465	542.651	973.403	3.430.712
TOTAAL GENERAAL	20.807.782	772.651	1.679.690	19.900.743

Reserves en voorzieningen 2024

Naam van de reserve / voorziening	BEGROTINGSJAAR 2024			
	Saldo aanvang begrotings- jaar	Subtotaal vermeer- deringen	Subtotaal vermin- deringen	Saldo eind begrotings- jaar
Reserves van de Algemene Dienst				
Algemene reserves				
Algemene reserve	7.852.646	230.000	0	8.082.646
Algemene reserve, onverdeeld rekeningssaldo	0	0	0	0
Totaal algemene reserves	7.852.646	230.000	0	8.082.646
Bestemmingreserves				
Bruteringsreserve dekking kapitaallasten zwembad	105.048	0	4.960	100.088
Reserve gemeenschapshuizen	179.776	0	0	179.776
Bruteringsreserve multifunctionele accommodatie	433.812	0	14.259	419.553
Bruteringsreserve gebruiksveilig maken Techn. School	3.132	0	0	3.132
Bruteringsreserve gemeentehuis	6.683.500	0	222.500	6.461.000
Bruteringsreserve MFA Margraten	28.750	0	28.750	0
Reserve personeel	143.730	0	0	143.730
Reserve frictiekosten	15.570	0	0	15.570
Bestemmingsreserve bomen	30.965	0	1.000	29.965
Bestemmingsreserve organisatie-ontwikkeling	61.759	0	0	61.759
Bruteringsreserve aanpassingen / nieuwbouw SOVSO-school	848.352	0	0	848.352
Bruteringsreserve waterveld C&K (Hockeyer)	82.990	0	4.888	78.102
Totaal bestemmingsreserves	8.617.384	0	276.357	8.341.027
Voorzieningen van de algemene dienst				
Voorziening gemeentegebouwen	328.583	475.000	543.397	260.186
Voorziening Dubieuze debiteuren	167.451	0	0	167.451
Voorziening MTB	862.714	0	0	862.714
Voorziening parkeervoorzieningen	100.000	0	0	100.000
Voorziening afvalstoffenheffing	166.587	718	0	167.305
Voorziening pensioenen voormalige wethouders	910.509	0	54.506	856.003
Voorziening onderhoud gemeentelijke sportvelden	114.106	32.293	144.480	1.919
Voorziening GRP	235.572	0	234.929	643
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	440.407	0	0	440.407
Voorziening herstructurering MTB	41.347	0	0	41.347
Voorziening Escrow verkoop Attero	50.566	0	0	50.566
Voorziening inhouding ww-reparatie	12.870	0	0	12.870
Totaal voorzieningen	3.430.712	508.011	977.312	2.961.411
TOTAAL GENERAAL	19.900.743	738.011	1.253.669	19.385.085

1.5 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

1.5 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

In dit overzicht lichten wij de algemene dekkingsmiddelen toe. Dit zijn inkomsten die geen specifiek bestedingsdoel hebben. Voor een aantal algemene dekkingsmiddelen verwijzen we voor een meer uitvoerigere toelichting naar een ander onderdeel van deze begroting.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen	2021	2022	2023	2024
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	6.190.764	6.582.048	6.872.882	6.949.718
Algemene uitkering	35.078.389	35.859.514	36.270.064	37.026.366
Dividend	346.746	346.746	346.746	346.746
Saldo van de financieringsfunctie	-394.499	-361.944	-325.320	-292.215
Overige algemene dekkingsmiddelen	927.062	927.062	927.062	927.062
Totaal	42.148.462	43.353.426	44.091.435	44.957.677

Lokale heffingen

Van de lokale heffingen maken de Ozb, hondenbelasting, (water)toeristenbelasting, en forensenbelasting deel uit van de algemene dekkingsmiddelen. Deze heffingen hebben geen specifiek bestedingsdoel.

In de paragraaf Lokale Heffingen wordt uitgebreid ingegaan op alle lokale heffingen.

Algemene uitkering

De uitkering uit het gemeentefonds bestaat uit drie onderdelen: de algemene uitkering, de decentralisatie-uitkeringen en de integratie-uitkeringen. In dit overzicht is de volledige uitkering vermeld.

In het overzicht opbouw algemene uitkering wordt gedetailleerd ingegaan hoe de gemeentefondsuitkering is berekend.

Dividenden

Dividend wordt ontvangen van Enexis en de BNG.

Financieringsfunctie

Met de financieringsfunctie wordt het resultaat bedoeld dat gehaald wordt op het financieren van onze activiteiten. Hierbij gaat het om het resultaat tussen de rentekosten (lang en kort) en opbrengsten van uitgezette gelden.

In de paragraaf Financiering wordt nader ingegaan op het financieringsresultaat.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Onder de overige algemene dekkingsmiddelen is een opbrengst uit compensabele BTW meegenomen. Bij de tariefbepaling van de Afvalstoffenheffing en rioolheffing is – bij de invoering van

het BTW-compensatiefonds – bepaald dat gemeenten hun tarieven inclusief BTW mogen bepalen. De feitelijke BTW-druk op beide beleidsvelden mag echter via het BTW-compensatiefonds teruggevorderd worden. Het derhalve optredende verschil, zijnde de BTW, mag als “overig algemeen dekkingsmiddel” ingezet worden.

1.6 Opbouw algemene uitkering 2021 - 2024

1.6 Opbouw algemene uitkering 2020 - 2023

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven				
Maatstaf	2.021	2.022	2.023	2.024
1c Waarde niet-woningen eigenaren	-439.626	-439.626	-439.626	-439.626
1f Waarde niet-woningen gebruikers (onder aftrek amendement De Pater)	-315.462	-315.462	-315.462	-315.462
1a Waarde woningen eigenaren	-2.226.054	-2.226.054	-2.226.054	-2.226.054
Subtotaal	-2.981.142	-2.981.142	-2.981.142	-2.981.142
Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is				
Maatstaf	2.021	2.022	2.023	2.024
1e OZB waarde niet-woningen	105.108	105.108	105.108	105.108
8a Bijstandsonvangers (vanaf UJR 2016)	615.812	620.004	642.198	662.960
3a Eén-ouder-huishoudens	479.902	481.084	455.283	457.594
2 Inwoners	4.169.630	4.206.965	4.235.949	4.262.736
5 Inwoners: ouderen boven 64 jaar	715.201	731.405	746.658	761.946
5a Inwoners: ouderen 75 t/m 84 jaar	59.700	64.202	68.186	71.253
7 Lage inkomens	81.117	81.637	82.157	82.678
7c-2 Lage inkomens (drempel) (vanaf UJR 2016, miv septemberc. 2016)	981.363	988.189	992.191	995.842
12 Minderheden	115.971	121.133	122.748	128.239
11a Uitkeringsontvangers (vanaf UJR 2016)	123.640	123.812	124.702	125.879
3b Huishoudens	1.075.875	1.082.670	1.085.297	1.095.988
3c Eenpersoonshuishoudens	155.164	157.514	159.176	160.719
8b Loonkostensubsidie	25.405	25.405	25.405	25.405
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar (vanaf uitkeringsjaar 2019)	3.201.896	3.179.772	3.023.839	3.028.648
7g-2 Jeugdigen in gezinnen met armoedensico	80.895	80.155	73.770	73.887
7h-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen huishoudens	-1.021.464	-1.022.118	-947.692	-953.603
7i-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen huishoudens met kinderen	-913.851	-909.538	-838.878	-839.803
3h Ouders met (langdurig) psychisch medicatiegebruik	364.634	361.293	332.505	333.033
3g Eenouderhuishoudens met 2 of meer kinderen	234.997	234.642	216.773	217.471
8c-2 Bijstandshuishoudens met minderjarige kinderen	43.868	44.217	41.578	42.182
8d Bijstandsonvangers eenouderhuishoudens	65.371	66.206	62.389	63.273
11b-2 Uitkeringsontvangers minus bijstandsonvangers	1.213.378	1.222.623	1.155.424	1.160.063
11c-2 Wajong	191.166	192.350	192.496	192.677
3i-2 Medicatiegebruik met drempel	1.696.126	1.715.942	1.724.474	1.731.682
8e Re-integratie klassiek	81.196	81.160	81.126	81.092
4b Inwoners jonger dan 65 jaar	81.300	81.610	81.844	82.020
5b Inwoners: ouderen 65 t/m 74 jaar	710	705	705	710
5c Inwoners: ouderen 85 jaar en ouder	134	137	141	146
3d Eenpersoonshuishoudens 65 t/m 74 jaar	9.837	9.778	9.767	9.834
3e Eenpersoonshuishoudens 75 t/m 84 jaar	39.892	42.900	45.534	47.582
3f Eenpersoonshuishoudens 85 jaar en ouder	32.073	32.925	33.748	34.916
7d-2 Huishoudens met laag inkomen 65 t/m 74 jaar	35.247	35.037	34.992	35.233
7e-2 Huishoudens met laag inkomen 75 t/m 84 jaar	92.350	99.317	105.408	110.148
7f-2 Huishoudens met laag inkomen 85 jaar en ouder	50.464	51.804	53.095	54.933
7j-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (65 t/m 74 jaar)	98.145	97.560	97.436	98.109
7k-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (75 t/m 84 jaar)	257.377	276.793	293.763	306.973
7l-2 Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (85 jaar en ouder)	140.833	144.572	148.172	153.301
13 Klientenpotentieel lokaal	832.030	839.211	844.879	849.844
14 Klientenpotentieel regionaal	74.984	75.475	75.996	76.493
15d Leerlingen (VISO)	78.253	78.253	78.253	78.253
15j Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 0,3	-46.154	-45.736	-42.092	-42.159
15k Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 1,2	-84.919	-84.148	-77.443	-77.566
38 Bedrijfsvestigingen	219.388	229.860	241.006	252.600
31a ISV (a) stadsvernieuwing	4.023	4.023	4.023	4.023
31b ISV (b) herstructurering	779	779	779	779
36 Kernen	190.507	190.507	190.507	190.507
37 Kernen * bodemfactor buitengebied	312.444	312.444	312.444	312.444
36a Kernen met 500 of meer adressen	301.316	301.455	301.393	301.313
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	3.446	3.446	3.446	3.446
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	5.643	5.687	5.726	5.763
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (vanaf UJR 2016, miv septemberc. 2016)	329.642	331.905	334.761	337.647
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	59.476	59.476	59.476	59.476
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	562.287	565.377	568.466	571.556
21 Oppervlakte bebouwing	130.030	130.618	131.795	132.383
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	74.953	74.953	74.953	74.953
22a Oppervlakte bebouwing woonkern	415.863	418.148	420.433	422.718
19 Oppervlakte binnenwater	4.598	4.598	4.598	4.598
16 Oppervlakte land	318.539	318.539	318.539	318.539
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	208.559	208.559	208.559	208.559
24b-2 Woonruimten UJR 2016, miv septemberc. 2016)	699.653	705.300	711.004	716.765
25b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septemberc. 2016) * bodemfactor woonkernen	622.990	628.018	633.097	638.227
39 Vast bedrag	250.082	250.082	250.073	250.073
Subtotaal	20.348.781	20.515.800	20.522.140	20.692.086
Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)				
Jaren	2.021	2.022	2.023	2.024
Uitkeringsfactor	2	2	2	2
Subtotaal (B x C (=uf))	33.758.628	34.651.186	35.133.903	35.962.846
Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is				
Maatstaf	2.021	2.022	2.023	2.024
56d Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	12.536	12.536	12.536	12.536
Subtotaal	12.536	12.536	12.536	12.536
Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is				
Maatstaf	2.021	2.022	2.023	2.024
71 Brede impuls combinatiefuncties/buurtspoorcoaches (DU)	103.371	103.371	103.371	103.371
103 Gezond in de stad (DU)	6.757	6.757	n.v.t.	n.v.t.
205 Voorschouwse voorziening peuters (DU)	46.834	46.834	46.834	46.834
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	46.704	46.704	46.704	46.704
274 Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	5.431	5.431	5.431	5.431
383 Inburgering (IU)	32.664	72.597	79.866	79.866
385 Brede aanpak dak- en thuisloosheid (DU)	32.051	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
393 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	7.000	7.000	7.000	7.000
Subtotaal	280.812	288.694	289.206	289.206
Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein				
Maatstaf	2.021	2.022	2.023	2.024
260 Participatie (IU)	1.977.564	1.858.249	1.785.570	1.712.929
261 Voogdij18+ (IU)	2.029.991	2.029.991	2.029.991	2.029.991
Subtotaal	4.007.555	3.888.240	3.815.561	3.742.920
Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker				
Aanvullingen v/d gebruiker	2.021	2.022	2.023	2.024
Gemeenteposten:				
Stelpost bezuinigingen rijk 2012-2015	0	0	0	0
Subtotaal	0	0	0	0
Totaal	35.078.389	35.859.514	36.270.064	37.026.366